

မဇ္ဈိမနိကာယ်
ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ဒေဝဒဟဝဂ်

၂ - အနုပဒဝဂ်

၃ - သုညတဝဂ်

၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ်

၅ - သဠာယတနဝဂ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန်
မာတိကာ ပြီးပြီ။

မဇ္ဈိမနိကာယ်
ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ဒေဝဒဟဝဂ်

၁ - ဒေဝဒဟသုတ်	၆ - အာနေဥသပ္ပိယသုတ်
၂ - ပဉ္စတ္ထယသုတ်	၇ - ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်
၃ - ကိန္တိသုတ်	၈ - ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်
၄ - သာမဂါမသုတ်	၉ - မဟာပုဏ္ဏမသုတ်
၅ - သုနက္ခတ္တသုတ်	၁၀ - စူဠပုဏ္ဏမသုတ်

၂ - အနုပဒဝဂ်

၁ - အနုပဒသုတ်	၆ - ဣသိဂိလိသုတ်
၂ - ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ်	၇ - မဟာစတ္တာရိသကသုတ်
၃ - သပ္ပုရိသသုတ်	၈ - အာနာပါနဿတိသုတ်
၄ - သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်	၉ - ကာယဂတာသတိသုတ်
၅ - ဗဟုဓာတုကသုတ်	၁၀ - သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်

၃ - သုညတဝဂ်

၁ - စူဠသုညတသုတ်	၆ - ဘူမိဇေသုတ်
၂ - မဟာသုညတသုတ်	၇ - အနုရုဒ္ဓသုတ်
၃ - အစ္ဆရိယအဗျူတသုတ်	၈ - ဥပက္ကိလေသသုတ်
၄ - ဗာကုလသုတ်	၉ - ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်
၅ - ဒန္တဘူမိသုတ်	၁၀ - ဒေဝဒူတသုတ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ်

၁ - ဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်	၇ - သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်
၂ - အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်	၈ - ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ်
၃ - မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်	၉ - အရဏဝိဘင်္ဂသုတ်
၄ - လောမသကဂီယဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်	၁၀ - ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်
၅ - စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်	၁၁ - သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်
၆ - မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်	၁၂ - ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်

၅ - သဠာယတနဝဂ်

၁ - အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်	၆ - ဆဆက္ကသုတ်
၂ - ဆန္ဒောဝါဒသုတ်	၇ - မဟာသဠာယတနိကသုတ်
၃ - ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်	၈ - နဂရဝိန္ဓေယျသုတ်
၄ - နန္ဒကောဝါဒသုတ်	၉ - ပိဏ္ဏပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်
၅ - စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်	၁၀ - ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီးပြီ။

(သုတ်ငါးဆယ်စီရှိသော) ပဏ္ဏာသကသုံးမျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
အလုံးစုံသော မဇ္ဈိမနိကာယ်သည် ပြီးပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

မဇ္ဈိမနိကာယ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

=== ၁ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၁ - ဒေဝဒဟသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ဒေဝဒဟမည်သော သာကီဝင်မင်းတို့၏ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ (မိန့်တော် မူလတ္တံ့သော တရား) စကားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ သုခဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ယင်းခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်းပျောက် စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ပြီ။ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ပြောဆို ယူဆလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဏတို့သည် ဤသို့ ပြောဆို လေ့ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤသို့ ပြောဆို လေ့ရှိသော နိဂဏ္ဏတို့သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်- “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ‘ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ သုခဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ် ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်းပျောက်စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ချေ။ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့’ ဟု ဤသို့ သင်တို့ ပြောဆို ယူဆလေ့ ရှိကုန်သည် ဟူသည်မှာ မှန်သလော” ဟု မေး၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤသို့ မေးသော် ထိုနိဂဏ္ဏတို့သည် “ဟုတ်၏” ဟု ဝန်ခံကြ ကုန်၏။

ငါသည် ထိုနိဂဏ္ဏတို့ကို- “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ‘ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ဖူးကုန်သည် သာတည်း။ မဖြစ် ဖူးကြကုန်သည်ကား မဟုတ်’ ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော” ဟု မေး၏။ “ငါ့သျှင် မသိကြပါ” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ‘ငါတို့သည် ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြဖူးကုန်ပြီ’ ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော” ဟု (မေး၏)။ “ငါ့သျှင် မသိကြပါ” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ‘ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံး စုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့’ ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော” ဟု (မေး၏)။ “ငါ့သျှင် မသိကြပါ” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ‘မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ် တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို သင်တို့ သိကြကုန် သလော” ဟု (မေး၏)။ “ငါ့သျှင် မသိကြပါ” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

၂။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် “ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မဖြစ်ခဲ့ကြ ဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု သင်တို့ မသိကြကုန်။ “ငါတို့သည် ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြ ဖူးသည် သာတည်း၊ မပြုခဲ့ကြ ဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု မသိကြကုန်။ “ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြ ဖူးကုန်ပြီ” ဟု မသိကြကုန်။ “ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့” ဟု မသိကြကုန်။ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မသိကြကုန်။

ဤသို့ မသိသည် ရှိသော် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကိုလည်း ကင်းပျောက် စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ ချေ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက် လတ္တံ့” ဟု အသျှင်နိဂဏ္ဏတို့ ဖြေကြားခြင်းငှါ မသင့်။

ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ “ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု သင်တို့ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့။ ငါတို့သည် ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မပြုခဲ့ကြဖူးသည်ကား မဟုတ်ကုန်” ဟု သိကုန်ငြားအံ့။ ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြ ဖူးကုန်ပြီ” ဟု သိကုန်ငြားအံ့။ “ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ ဤမျှလောက် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့” ဟု သိကုန်ငြားအံ့။ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ် တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို သိကုန်ငြားအံ့။ ဤသို့ သိကုန်သည် ရှိသော် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ် ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်းပျောက်စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက် ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ချေ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှုကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက် လတ္တံ့” ဟု အသျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ဖြေကြားခြင်းငှါ သင့်၏။

၃။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ဥပမာအားဖြင့် အထပ်ထပ် လိမ်းကျံထားသော ဆိပ်လူးမြား အစူး ခံရသော ယောက်ျားသည် မြားစူးသော ဝေဒနာကြောင့် ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရ ရာ၏။ ထိုယောက်ျား၏ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာကို ပင့်ခေါ် လာကုန်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ရာ၏။

ထိုယောက်ျားသည် ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် ငြောင့်ရှာမွေ့တံဖြင့် မြားကို ရှာရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ငြောင့်ရှာမွေ့တံဖြင့် မြား (ငြောင့်)ကို ရှာခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် မြားကို နုတ်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် မြားကို နုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် မီးဖုတ်ထားသော သျှိုသျှားသီးမှုန့်ကို အနာဝ၌ ထည့်သွင်းရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် မီးဖုတ်ထားသော သျှိုသျှားသီးမှုန့်ကို အနာဝ၌ ထည့်သွင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် နောက်အခါ၌ အသားနု တက်၍ အရေ ကောင်းမွန်ပြီးလျှင် အနာ ပျောက်ကင်း ရာ၏။ ချမ်းသာစွာ မိမိ သဘောအတိုင်း အလိုရှိရာ အရပ်သို့ သွားလာနိုင်ရာ၏။

ထိုယောက်ျားမှာ ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏ “ငါသည် ရှေးက အထပ်ထပ် လိမ်းကျံထားသော ဆိပ်လူးမြား အစူးခံရဖူး၏။ ထိုငါသည် မြားစူးသော ဝေဒနာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရဖူး၏။ ထိုငါ၏ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာကို ပင့်ခေါ်လာ ဖူးကုန်၏။ ထိုငါ့အား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် ဓားငယ် ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ဖူး၏။ ထိုငါသည် ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရဖူး၏။ ထိုငါ့အား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် ငြောင့်ရှာမွေ့တံဖြင့် မြားကို ရှာဖူး၏။ ထိုငါသည် ငြောင့်ရှာမွေ့တံဖြင့် (မြား) ငြောင့်ကို ရှာခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရဖူး၏။ ထိုငါ့အား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် မြားကို နုတ်ဖူး၏။ ထိုငါသည် မြားကို နုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရဖူး၏။ ထိုငါ့အား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် မီးဖုတ်ထားသော သျှိုသျှား သီးမှုန့်ကို အနာဝ၌ ထည့်သွင်းဖူး၏။ ထိုငါသည် မီးဖုတ်ထားသော သျှိုသျှားသီးမှုန့်ကို အနာဝ၌ ထည့်သွင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရဖူး၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ၌ အသားနု တက်၍ အရေ ကောင်းမွန်ပြီးလျှင် အနာ ပျောက်ကင်း၏။ ချမ်းသာစွာ မိမိ သဘောအတိုင်း အလိုရှိရာ အရပ်သို့ သွားလာနိုင်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။

ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ဤအတူ သာလျှင် “ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မဖြစ်ခဲ့ကြ ဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု သင်တို့ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့။ “ငါတို့သည် ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မပြုခဲ့ကြဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု သိကုန်ငြားအံ့။ “ငါတို့သည် ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြ ဖူးကုန်ပြီ” ဟု သိကုန် ငြားအံ့။ “ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့” ဟု သိကုန် ငြားအံ့။ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ် တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို သိကုန် ငြားအံ့။ ဤသို့ သိကုန်သည် ရှိသော် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်း ပျောက် စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ချေ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက် လတ္တံ့” ဟု အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့ ဖြေကြားခြင်းငှါ သင့်ရာ၏။

ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ “ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မဖြစ်ခဲ့ကြ ဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု အကြင်ကြောင့်လည်း သင်တို့သည် မသိကြကုန်။ “ငါတို့သည် ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြဖူးသည် သာတည်း၊ မပြုခဲ့ကြဖူးသည်ကား မဟုတ်” ဟု မသိကြကုန်။ “ငါတို့သည် ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြ ဖူးကုန်ပြီ” ဟု မသိကြကုန်။ “ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ ဤမျှလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့” ဟု မသိကြကုန်။ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ် တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို အကြင် ကြောင့်လည်း မသိကြကုန်။ ထိုသို့ မသိကြကုန်သောကြောင့် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်းပျောက်စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောင်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင် အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ချေ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှုကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲ ဒုက္ခ အားလုံး ပျောက်ငြိမ်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့ ဖြေကြားခြင်းငှါ မသင့်။

၄။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ထိုနိဂဏ္ဌတို့က ငါ့အား ဤစကားကို ပြောဆိုကြ ကုန်၏ - “ငါ့သျှင် နာဠဇာသား နိဂဏ္ဌသည် အလုံးစုံကို သိ၏၊ အလုံးစုံကို မြင်၏၊ ‘သွားနေစဉ် ရပ်နေစဉ် အိပ်နေစဉ် နိုးနေစဉ် ဉာဏ် အမြင်သည် ငါ့အား အမြဲမပြတ် ရှေးရှုထင်၏’ ဟု ဉာဏ် အမြင် ရှိကြောင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဝန်ခံ၏” ဟု (ပြောဆိုကြ ကုန်၏)။ ထိုနာဠဇာသား နိဂဏ္ဌသည် ဤသို့ ပြောဆို၏ - “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ သင်တို့မှာ ရှေး၌ ပြုထားသော မကောင်းမှု ကံသည် ရှိသည် သာတည်း၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို ဤစပ်ရှားလှသည့် ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုခြင်းဖြင့် ချေဖျက်ကြ ကုန်လော့၊ ယခုဘဝ၌ ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည်ပင် နောင်ဘဝ၌ မကောင်းမှုကံကို မပြုခြင်း ဖြစ်၏။ ဤ (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်း ပျောက်စေလျက် ကံသစ်တို့ကို မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ တိုးပွားခြင်း မဖြစ်၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲ ဒုက္ခ အားလုံးသည် ပျက်ပြုန်း လတ္တံ့” ဟု (ပြောဆို၏)။ ထိုပြောဆိုခြင်းကိုလည်း ငါတို့သည် ကျေနပ် နှစ်သက်၍ ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏” ဟု (ငါ့အား ပြောဆိုကြ ကုန်၏)။

၅။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ငါသည် နိဂဏ္ဌတို့အား ဤစကားကို ပြောဆို၏ - “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် (ဟုတ်မဟုတ်) နှစ်ပါးသော အကျိုးရှိ ကုန်၏။ အဘယ် ငါးပါး တို့နည်း ဟူမူ- ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’၊ နှစ်သက်ခြင်း ‘ရုစိ’၊ တစ်ဆင့်ကြားခြင်း ‘အနုဿဝ’၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်ခြင်း ‘အာကာရပရိဝိတက္က’၊ အယူကို စူးစိုက် ကြည့်ရှု၍ ကျေနပ်ခြင်း ‘ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိ’ တို့တည်း။ “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် (ဟုတ် မဟုတ်) နှစ်ပါးသော အကျိုးရှိကုန်၏။

ထိုတရား ငါးပါးတို့တွင် အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့၏ အတိတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အယူကို ယူရာတွင် ဆရာ၌ ယုံကြည်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နှစ်သက်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တစ်ဆင့်ကြားခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အယူကို စူးစိုက် ကြည့်ရှု၍ ကျေနပ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း” ဟု (ဤစကားကို ဆို၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော ငါသည် နိဂဏ္ဌတို့၌ အကြောင်း ခိုင်လုံသော တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝါဒတုံ့ပြန်ခြင်းကို မမြင်။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထိုပြင်လည်း ငါသည် ထိုနိဂဏ္ဌတို့ကို ဤသို့ ဆို၏- “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ သင်တို့ သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားထုတ်အပ်သော

အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို သင်တို့ ခံစား ကုန်ရာသလော။ ယင်းသို့ မဟုတ်မူ ထက်သန်စွာ လုံ့လ မပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားမထုတ် အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို သင်တို့ မခံစား ရ ကုန်ရာ သလော” ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့၏ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရပါ ကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထက်သန်စွာ လုံ့လ မပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားမထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို မခံစားရပါကုန် ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

၆။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားရ ကုန်ရာ၏ ဟု သင်တို့ ဆို၏။ ၎င်းပြင် သင်တို့သည် ထက်သန်စွာ လုံ့လ မပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားမထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို မခံစားရ ကုန်ရာ ဟု သင်တို့ ဆို၏။ ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှ သည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ ကို ကင်းပျောက် စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ချေ။ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲ ဒုက္ခ အားလုံး သည် ပျက်ပြုန်း လတ္တံ့” ဟု အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့ ဖြေကြားခြင်းငှါ မသင့်။

ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ သင်တို့သည် ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို အကယ်၍ မခံစားရကုန် ငြားအံ့။ သင်တို့သည် ထက်သန်စွာ လုံ့လ မပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားမထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လ ပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားရကုန် ငြားအံ့။

ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကိုလည်း ကင်းပျောက် စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောက်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ တိုးပွားခြင်း မရှိတော့ ချေ။ နောင်အခါ၌ မတိုးပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကုန်၏။ ဆင်းရဲကုန် ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲ ဒုက္ခ အားလုံးသည် ပျက်ပြုန်း လတ္တံ့” ဟု အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့ ဖြေကြားခြင်းငှါ သင့်၏။

ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ သင်တို့သည် ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို ခံစားကုန်ရာ သောကြောင့် ထက်သန်စွာ လုံ့လ မပြုအပ် ထက်သန်စွာ အားမထုတ်အပ်သော အယူ၌ ထက်သန်စွာ လုံ့လပြုသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာကို မခံစားရ ကုန်ရာသောကြောင့် ထိုသင်တို့သည် ကိုယ်တိုင်သာလျှင် လုံ့လ ပြုကုန်၍ ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားကုန်လျက် မသိ နားမလည်ခြင်းကြောင့် ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းကြောင့် “ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုခ ဒုက္ခ မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။

ထိုခံစားမှု ဟူသမျှသည် ရှေးကပြခဲ့သော အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ပဉ္စာတပ) အကျင့် ဖြင့် ကံဟောင်းတို့ကို ကင်းပျောက် စေလျက် ကံသစ်တို့ကိုလည်း (နောင်ထပ်) မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိတော့ချေ။ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏။ ကံကုန်ခြင်း ကြောင့် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်၏။ ခံစားမှု ကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုဆင်းရဲ ဒုက္ခ အားလုံး ပျက်ပြုန်း လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ဖောက်ပြန်စွာ ယုံကြည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော ငါသည် နိဂဏ္ဏတို့၌လည်း အကြောင်း ခိုင်လုံသော တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝါဒ တုံ့ပြန်ခြင်းကို မမြင်။

၇။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါသည် နိဂဏ္ဏတို့ကို ဤသို့ ဆို၏ - “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ထို အရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ မျက်မှောက် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လ ပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘တမလွန် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်းအံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“တမလွန် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘မျက်မှောက် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့်ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ခံစားရ မည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘ဆင်းရဲကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန် ၏)။

“ဆင်းရဲကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘ချမ်းသာကျိုး ခံစားရမည့်ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ရင့်ကျက်သည် ဖြစ်၍ ‘မျက်မှောက်ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘မရင့်ကျက်သေးသဖြင့် နောင်မှ အကျိုး ခံစားရမည့်ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“မရင့်ကျက်သေးသဖြင့် နောင်မှ အကျိုး ခံစားရမည့်ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘ရင့်ကျက်သည် ဖြစ်၍ မျက်မှောက်ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့်ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြ ကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ အကျိုးများစွာ ခံစားရ မည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘အကျိုးအနည်းငယ် ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“အကျိုးအနည်းငယ် ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်း ကောင်း အကျိုးများစွာ ခံစားရမည့် ကံဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဏတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ‘အကျိုး မခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ’ ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်းပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“အကျိုး မခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ ရကောင်း အံ့လော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် မရကောင်း ပါ ဟု (ဆိုကြ ကုန်၏)။

၈။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “တမလွန် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ တမလွန် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “မျက်မှောက် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ ချမ်းသာကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “ဆင်းရဲကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ ဆင်းရဲကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “ချမ်းသာကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ ရင့်ကျက်သည် ဖြစ်၍ မျက်မှောက် ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “မရင့်ကျက်သေးသဖြင့် နောင်မှ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ မရင့် ကျက်သေးသည် ဖြစ်၍ နောင်မှအကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း အားထုတ် ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “ရင့်ကျက်သည် ဖြစ်၍ မျက်မှောက်ဘဝ၌ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ အကျိုးများစွာ ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ် ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “အကျိုး အနည်းငယ် ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ အကျိုး အနည်းငယ် ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “အကျိုးများစွာ ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ အကျိုး ခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “အကျိုး မခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ အကျိုး မခံစားရမည့် ကံကို လုံ့လပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း “အကျိုး ခံစားရမည့် ကံ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ပြုပြင်၍ မရကောင်း။ ဤသို့ မရကောင်းသည် ရှိသော် အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့၏ လုံ့လပြုခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။ အားထုတ်ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ဤသို့ အယူရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အယူ ရှိကုန်သော နိဂဏ္ဌတို့၏ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဆယ်ပါးကုန်သော အယူဝါဒနှင့် အတု လိုက်သော အယူ ဝါဒတို့သည် အကဲ့ရဲ့ ခံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၉။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် ရှေးကံကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယခုဘဝ၌ ဤသို့သဘောရှိသော ဆင်းရဲပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သောကြောင့် မချွတ်ဧကန် ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် အစိုးရသောသူ ဖန်ဆင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်အံ့၊ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယခုဘဝ၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သောကြောင့် မချွတ်ဧကန် ယုတ်မာ ဆိုးဝါး သော အစိုးရသော သူက ဖန်ဆင်းထားသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် မြဲခြင်း သဘော ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်အံ့၊ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယခုဘဝ၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သောကြောင့် မချွတ်ဧကန် ယုတ်ညံ့သော မြဲခြင်း သဘောရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် အမျိုးဇာတ် ထူးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်အံ့၊ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယခုဘဝ၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆင်းရဲ

ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရကုန် သောကြောင့် မချွတ်ဧကန် ယုတ်ညံ့သော အမျိုး ဇာတ်ထူး ရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ လုံ့လပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်အံ့၊ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယခုဘဝ၌ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဆင်းရဲ ပြင်းထန် အခံခက်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သောကြောင့် မချွတ်ဧကန် မျက် မှောက်ဘဝ၌ လုံ့လ ပြုခြင်းရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် ရှေးကံကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌ တို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် ရှေးကံကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မခံစား ရကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် အစိုးရသောသူ ဖန်ဆင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့ သည် အစိုးရသောသူ ဖန်ဆင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မခံစားရ ကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် မြဲခြင်း သဘော ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် မြဲခြင်း သဘော ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မခံစားရ ကုန်အံ့။ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် အမျိုးဇာတ် ထူးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် အမျိုး ဇာတ်ထူးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မခံစားရ ကုန်အံ့။ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ လုံ့လပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။ အကယ်၍ သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ လုံ့လပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မခံစားရ ကုန်အံ့၊ နိဂဏ္ဌတို့ သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ဤသို့ အယူရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အယူ ရှိကုန်သော နိဂဏ္ဌတို့၏ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဆယ်ပါးကုန်သော ဤအယူဝါဒနှင့် အတူလိုက်သော အယူဝါဒတို့သည် အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လုံ့လပြုခြင်းသည် အကျိုးမရှိ၊ အားထုတ် ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။

၁၀။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အကျိုးရှိသော လုံ့လပြုခြင်း အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါ သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် မခံရသော အတ္တဘောကို ဆင်းရဲ မနှိပ်စက်စေ၊ တရားနှင့် လျော်သော ချမ်းသာကိုလည်း မစွန့်၊ ထိုချမ်းသာ၌လည်း မမက်မော။ ထိုရဟန်းသည် “လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်သော ငှါအား လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ် ခြင်းကြောင့် ဤဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ၏ ကင်းခြင်းဖြစ်၏ (ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း) လျစ်လျူ ရှုသော ငှါအား လျစ်လျူမှုကို ပွားများခြင်းကြောင့် ဤဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ၏ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း သိငြားအံ့၊ လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် အကြင် ဒုက္ခ၏အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်၏။ လျစ်လျူရှုသော

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လျစ်လျူရှုမှုကို ပွားခြင်းကြောင့် အကြင် ဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လျစ်လျူရှုမှုကို ပွား၏။ လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဆင်းရဲသည် ကျေပျက်၏။ လျစ်လျူရှု သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လျစ်လျူရှုမှုကို ပွားခြင်းကြောင့် ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဆင်းရဲသည် ကျေပျက်၏။

၁၁။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် မိန်းမ၌ ပြင်းစွာ ကြိုက်နှစ်သက်၏။ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ အလိုရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ ငဲ့ကွက် တောင့်တ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုမိန်းမကို တစ်ခြား ယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရယ်မောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုံးနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုမိန်းမကို တစ်ခြားယောက်ျားနှင့် အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်း ကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရယ်မောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုံးနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၍ ထိုယောက်ျားအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဖြစ်ကုန်ရာပါသည် အသျှင် ဘုရား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ - အသျှင်ဘုရား ဤယောက်ျားသည် ဤမိန်းမ၌ ပြင်းစွာ ကြိုက်နှစ် သက်၏။ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ အလိုရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ ငဲ့ကွက် တောင့်တ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုမိန်းမကို တခြားယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်း ကောင်း၊ ရယ်မောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုံးနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၍ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ “ငါသည် ဤမိန်းမ၌ ပြင်းစွာ ကြိုက်နှစ်သက်၏။ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ အလိုရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ ငဲ့ကွက် တောင့်တ၏။ ဤမိန်းမကို တခြားယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်း ကောင်း၊ ရယ်မောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုံးနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၍ ငါ့အား ပူဆွေး ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ငါသည် ဤမိန်းမ၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုယောက်ျားသည် ဤမိန်းမ၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် နောက်အခါ၌ ထိုမိန်းမကို တခြား ယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရယ်မော နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုံးနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ဤမိန်းမကို တခြားယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရယ်မောနေသည်ကို လည်း ကောင်း၊ ပြုံးနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၍ ထိုယောက်ျားအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ် ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ကုန်ရာပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ - အသျှင်ဘုရား ဤယောက်ျားသည် ဤမိန်းမ၌ တပ်မက်မှု ကင်း၏။ ထို့ကြောင့် ထိုမိန်းမကို တခြားယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကားပြောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရယ်မောနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုံးနေ သည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၍ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် မခံရသော အတ္တဘောကို ဆင်းရဲ မနှိပ်စက်စေ၊ တရားနှင့် လျော်သော ချမ်းသာကိုလည်း မစွန့်၊ ထိုချမ်းသာ၌လည်း မမက်မော။

ထိုရဟန်းသည် “လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်သော ငါ့အား လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဤဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း လျစ်လျူရှုသော ငါ့အား လျစ်လျူရှုမှုကို ပွားများခြင်းကြောင့် ဤဒုက္ခ၏အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း သိငြားအံ့။ လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် အကြင် ဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ၏ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်၏။ လျစ်လျူရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လျစ်လျူရှုမှုကို ပွားများခြင်းကြောင့် အကြင် ဒုက္ခ၏အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လျစ်လျူရှုမှုကို ပွား၏။ လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လွန်ကဲသော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ကျေပျက်၏။ လျစ်လျူရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လျစ်လျူရှုမှုကို ပွားခြင်းကြောင့် ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်း တဏှာ ကင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ကျေပျက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုး ရှိသော လုံ့လပြုခြင်း၊ အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၁၂။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “ချမ်းသာသလို နေသော ငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်သော ငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ငါသည် အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်ရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်၏။ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်သော ရဟန်းအား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့ သည် တိုးပွားကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် နောင်အခါ၌ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားမထုတ်တော့ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အကြင် အကုသိုလ် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ကုသိုလ် တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှါ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲအောင် အားထုတ်၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုအကျိုးသည် ပြီးစီးပြီ။ ထို့ကြောင့် နောင်အခါ၌ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားမထုတ် တော့ချေ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် လေးသမားသည် မြားကို မီးစ နှစ်ခုတို့၌ အပြန်အလှန် ကင်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ကင်၏။ ဖြောင့်အောင် ပြု၏။ ပစ်ခတ်မှု၌ လျော်အောင်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်ကြောင့် လေးသမားသည် မြားကို မီးစ နှစ်ခုတို့၌ အပြန်အလှန် ကင်ပြီးနောက် ထက်ဝန်းကျင် ကင်ပြီးနောက် ဖြောင့်အောင် ပြုပြီးနောက် ပစ်ခတ်မှု၌ လျော်အောင် ပြုပြီးနောက် ထိုလေးသမားသည် ထိုမြားကို ထိုမီးစ နှစ်ခုတို့၌ အပြန်အလှန် မကင်၊ ထက်ဝန်းကျင် မကင်၊ ဖြောင့်အောင် မပြု၊ ပစ်ခတ်မှု၌ လျော်အောင် မပြု တော့ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ထိုလေးသမားသည် အကြင် အကျိုးငှါ မြားကို မီးစ နှစ်ခုတို့၌ အပြန်အလှန် ကင်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ကင်၏။ ဖြောင့်အောင် ပြု၏။ ပစ်ခတ်မှု၌ လျော်အောင် ပြု၏။ ထိုလေးသမားအား ထိုအကျိုးသည် ပြီးစီးပြီ။ ထို့ကြောင့် နောင်အခါ၌ လေးသမားသည် မြားကို ဖြောင့်လို့ရအောင် မီးစ နှစ်ခုတို့၌ အပြန်အလှန် မကင်၊ ထက်ဝန်းကျင် မကင်၊ ဖြောင့်အောင် မပြု၊ ပစ်ခတ်မှု၌ လျော်အောင် မပြုတော့ပေ။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “ချမ်းသာသလို နေသော ငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်သော ငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့ သည် တိုးပွားကုန်၏။ ငါသည် အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်ရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု (ဤသို့ ဆင်ခြင်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်၏။ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းအား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်

ကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် နောင်အခါ၌ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲ စေခြင်းငှါ အားမထုတ်တော့ချေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အကြင် အကုသိုလ် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ကုသိုလ် တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှါ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲအောင် အားထုတ်၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုအကျိုးသည် ပြီးစီးပြီ။ ထို့ကြောင့် နောင်အခါ၌ အတ္တဘောကို ဆင်းရဲအောင် အားမထုတ်တော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုးရှိသော လုံ့လပြုခြင်း အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၁၃။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော၊ လောက သုံးပါးကို သိတော် မူသော၊ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော် မူသော၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော ဤဩကာသ လောကကို လည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့နှင့်တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်းကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော် မူ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်၏သားသည် လည်းကောင်း၊ အခြားဇာတ် တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် လည်းကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ဌိသူ သည် ထိုယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏။ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည် ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ အိမ်ရာ တည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာမထောင် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ နည်းသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာ မထောင် ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၁၄။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ အဓိသီလ သိက္ခာ ပညတ်တော် မူအပ် သော သိက္ခာပုဒ်နှင့် ပြည့်စုံလျက် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်း သော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည် ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏။ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ် သော ကိုယ်ဖြင့်နေ၏။ မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိ၊ ရွာသူ တို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန် အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေ၏။ တည်သော စကားရှိ၏။ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏။ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ် ကုန်းစကားကို ပယ်စွန့်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ထိုသူတို့နှင့် ဤသူတို့

ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့ ထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့နှင့် ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏။ ညီညွတ် သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ညီညွတ်ခြင်း ပြုတတ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်းသာ၏။ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏။ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူအများ နှစ်သက်၏။ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သင့်သော အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ သင့်သောအခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အစီးအပွား နှင့်စပ်သော မှတ်သား လောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။

ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့ အပေါင်း အပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်းတစ်နပ် သာ စားလေ့ရှိ၏။ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ နေ့လွဲ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်း တရား၏) ဆူးငြောင့် ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်း လိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေ ငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သားစိမ်း ငါးစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမပျို မိန်းမအိုတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့် သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက်ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်နှင့် ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှု အစေအပါး အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်တွယ် တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြု၍ လိမ်ခြင်းတည်း ဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း ရွာနိဂုံးတို့ကို သောင်းကျန်း ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝမ်းကို မျှတစေနိုင် ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ ဥပမာအားဖြင့် အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိ အတောင်သာ ဝန်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပျံ၏။ ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတ စေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေ ရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်သော ဤသီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိ အတွင်း သန္တာန်၌ အပြစ် ကင်းသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

၁၅။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) ပုံသဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဓကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဓကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုန္ဓကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုန္ဓကို စောင့်စည်း၏။ စက္ခုန္ဓ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နံသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့်

အတွေ့ ‘ဖောဠာရုံ’ ကို ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကို သိသော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေစသော အင်္ဂါ ပြီးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူ အရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏။ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ တိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိ အတွင်း သန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရူကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ စကားပြောရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။

၁၆။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲ ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက်၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါ ဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီး စေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ ကို ပယ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ ငြိမ်းအေး သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့၌ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန် သော ဤငါးပါးသော နီဝရဏ တရားတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝိတိ’ ချမ်းသာ ခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုး ရှိသော လုံးလပြု ခြင်း၊ အကျိုးရှိသော အားထုတ် ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း

‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုးရှိသော လုံ့လပြုခြင်း အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ၊ သမ္မုဇ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား ၏။ အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူ့ကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ရဟန်းသည်) ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုး ရှိသော လုံ့လပြုခြင်း၊ အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲကို ပယ် ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ (စတုတ္ထဈာန်မရမီ) ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုး ရှိသော လုံ့လပြုခြင်း၊ အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၁၇။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ နိုင်သော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာ အစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ် ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်း ကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်း ကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း “ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာ ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ (တစ်ဖန်) ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏။ ဤသို့ သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုနောက်ဆုံး ဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် (အမည် အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အစဉ်လျောက်၍ အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုးရှိသော လုံ့လပြုခြင်း၊ အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်း သည် ဖြစ်၏။

၁၈။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ

အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

“အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ မှားသော အယူ ရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ တိုသတ္တဝါ တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်။ မှန်သော အယူကို ယူကုန်၏။ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိ နှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုးရှိသော လုံ့လ ပြုခြင်း အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၁၉။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ် သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်စေသော ‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။

ထို (ရဟန်း) သည် ဤကား ဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤသည်တို့ကား အာသဝေါ တရားတို့ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါ တရား တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။

ဤသို့သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက် ပြီးသော် “လွတ် မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မဂ်တည်း ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ ပြီ” ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း အကျိုးရှိသော လုံ့လပြုခြင်း အကျိုးရှိသော အားထုတ်ခြင်း သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့ အယူရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အယူရှိ ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အား အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၍ ဆယ်ပါးသော ချီးမွမ်းဖွယ် အကြောင်းတို့ သည် ရောက်လာကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကြ ကုန်ပြီ။

ရှေးဦးစွာသော ဒေဝဒဟသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၂ - ပဉ္စတ္ထယသုတ်^၁

၂၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆခြင်း ရှိကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အချို့ အချို့ သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) နောက်အဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာ အယူပြု စကားတို့ကို ပြောဟောကုန်၏။ “အတ္တသည် သညာရှိ၏။ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏”။ ဤသို့ အချို့ သူတို့သည် ပြောဆိုကုန်၏။ “အတ္တသည် သညာ မရှိ။ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏”။ ဤသို့ အချို့ သူတို့သည် ပြောဆိုကုန်၏။ “အတ္တသည် သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏”။ ဤသို့ အချို့သူတို့သည် ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်ခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောမှ ကင်းခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဆင်းရဲ ကင်းငြိမ်းသော လောက နိဗ္ဗာန်ကို အချို့ သူတို့သည် ပြောဆိုကုန်၏။ ဤသို့ ထင်ရှား ရှိသော အတ္တကို သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး ထင်ရှား ရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်ခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောမှ ကင်းခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဆင်းရဲ ကင်းငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို အချို့သူတို့သည် ပြောဆိုကုန်၏။ ဤသို့ ဤအယူဝါဒတို့သည် ငါးပါး ဖြစ်လျက် သုံးပါး ဖြစ်ကုန်၏။ သုံးပါး ဖြစ်လျက် ငါးပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကား ငါးပါး၊ သုံးပါးသော အယူဝါဒကို အကျဉ်းပြခြင်းတည်း။

၂၂။ ရဟန်းတို့ ထိုစကား၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို သညာရှိ၏။ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ သညာလည်း ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ကား မရှိ သညာကား ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုပ်လည်း မရှိ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ရုပ်မရှိ သည်လည်း မဟုတ်။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို တစ်ခုတည်းသော သညာ ‘ဧကတ္တသညာ’ လည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို အထူးထူး

သော သညာလည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏ
ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ငယ်သော သညာလည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု
ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကြီးသော
သညာလည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။

ထိုမှတစ်ပါး ဤသို့ သညာ သတ္တကကို လွန်ကုန်သော အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည် ဝိညာဏကသိုဏ်းကို အတိုင်းမရှိ ကြီး၏။ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါ
ဘုရားသည် ထိုမှားသော အယူကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ အကြင် အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့
သည် အတ္တကို သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့
သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်
သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း မရှိ၊ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်
၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုပ်လည်း မရှိ၊ သညာရှိ၏။ သေ
သည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိသည်
လည်းမဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။
ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို တစ်ခုတည်းသော သညာ ‘ကေတ္တသညာ’လည်း ရှိ၏။
သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို
အထူးထူးသော သညာလည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။
ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ငယ်သော သညာလည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်
နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို အတိုင်းအရှည်
မရှိသော ကြီးသော သညာလည်း ရှိ၏။ သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။
(ဤသို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏)။^{၂၁}

ထိုမှတစ်ပါး အကယ်၍ ရုပ်ရှိသော သညာကို ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ နာမ်ရှိသော သညာကို ဖြစ်စေ၊
အကယ်၍ တစ်ခုတည်းသော သညာကို ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ အထူးထူးသော သညာကို ဖြစ်စေ၊
ထိုသညာတို့၏ အကြင် ကိလေသာ စင်ကြယ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အကြင် မြတ်ခြင်းကို လည်း
ကောင်း၊ အကြင် ချီးမွမ်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အကြင် အတုမရှိ မြတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဆိုအပ်
၏။ နတ္ထိကိစ္ဆိ ဟု စီးဖြန်း၍ ရသော အာကိစ္ဆညာယတနဗျာန်ကို အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အတိုင်းမရှိ
ကြီး၏။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုအလုံးစုံသော သညာသည် ပြုပြင်အပ်သည်
ဖြစ်၍ ရှုရင်း၏။ စင်စစ် သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည်သာတည်း။ ဤနိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏ ဟု
ဤသို့သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသင်္ခါရကို
လွန်မြောက်၏။

၂၃။ ရဟန်းတို့ ထိုရှစ်ပါးသော အသညိဝါဒတို့၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို
သညာ မရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို
ရုပ်ကားရှိ၏။ သညာ မရှိ၊ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့
သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း မရှိ၊ သညာလည်း မရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။
ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုပ်လည်း မရှိ၊ သညာမရှိ၊ သေသည့်
နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိသည်လည်း
မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သညာမရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုစကား၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို သညာရှိ၏။ သေသည့် နောက်၌
မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဤသညာ မရှိ ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က တားမြစ်ကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ တားမြစ် ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- သညာသည် ရောဂါနှင့် တူ၍ သညာသည် အိုင်းအမာနှင့် တူ၍ သညာသည် မြားငြောင့်နှင့် တူ၍ သညာ မရှိခြင်းသည် ငြိမ်သက် မွန်မြတ် သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုအယူကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ အကြင် အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို သညာမရှိ၊ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ကားရှိ၏။ သညာကား မရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်မရှိ၊ သညာမရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုပ်လည်း မရှိ၊ သညာမရှိ၊ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သညာမရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ဤသို့ ပြောဆို ငြားအံ့။ “ငါသည် ရုပ်ကို ကြင်၍ ဝေဒနာကို ကြင်၍ သညာကို ကြင်၍ သင်္ခါရတို့ကို ကြင်၍ ဝိညာဏ်ကို ကြင်၍ (ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်) လာခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စုတိ၏ အစွမ်း အားဖြင့် သွားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သေခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဥပပါတ်အားဖြင့် ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကြီးပွားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စည်ပင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပြန်ပြောခြင်း ကို လည်းကောင်း ပညတ်ပေအံ့” ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ ဤအကြောင်းသည် မရှိ၊ ထိုသင်္ခါရသည် ပြုပြင် အပ်သည် ဖြစ်၍ ရုန့်ရင်း၏၊ စင်စစ် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည် သာတည်း။ ဤနိဗ္ဗာန် သည် ရှိ၏ ဟု ဤသို့ သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ ရှိသော မြတ်စွာဘုရား သည် ထိုသင်္ခါရကို လွန်မြောက်၏။

၂၄။ ရဟန်းတို့ ထိုရှစ်ပါးသော နေဝသညီနာသညီဝါဒတို့၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုန့်ရင်းသော သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုန့်ရင်းသော သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း မရှိ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုပ်လည်း မရှိ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာမရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိသည် လည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုန့်ရင်းသော သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုစကား၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဤသညာ မရှိ ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က တားမြစ်ကြ ကုန်၏။ အကြင် အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း အတ္တကို သညာ မရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဤနေဝသညီနာသညီဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က တားမြစ်ကြ ကုန်၏။ ထိုတားမြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- သညာသည် ရောဂါနှင့် တူ၍ သညာသည် အိုင်းအမာနှင့်တူ၍ သညာသည် မြားငြောင့်နှင့်တူ၍ သညာ မရှိခြင်းသည် တွေဝေခြင်း အကြောင်း ဖြစ်၍ ရုန့်ရင်းသော သညာ မရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသာ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ငြိမ်သက် မွန်မြတ် သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ထိုအယူကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ အကြင် အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ၊ သိမ်မွေ့ သော သညာသာ ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏ

ပြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိ၏။ ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသာ ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း မရှိ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသာ ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်လည်း ရှိ၏။ ရုပ်လည်း မရှိ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသာ ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသာ ရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံ ကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် မြင်ရသော အာရုံ ကြားရသော အာရုံ တွေ့ရသော အာရုံကို သိတတ်သော ရုန့်ရင်းသော သင်္ခါရမျှဖြင့် ထိုနေဝသညာနာသညာယတန၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုနေဝသညာနာသညာယတန၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ပျက်စီး၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနကို ရုန့်ရင်းသော သင်္ခါရ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု မဆိုအပ်။ ရဟန်းတို့ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနကို သင်္ခါရတို့တွင် အကြွင်း ဖြစ်သော သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရသို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် ပြုပြင်အပ်သည် ဖြစ်၍ ရုန့်ရင်း၏။ စင်စစ် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည်သာတည်း။ ဤနိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏ ဟု ဤသို့ သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် သင်္ခါရကို လွန်မြောက်၏။

၂၅။ ရဟန်းတို့ ထိုခုနစ်ပါးသော ဥစ္ဆေဒဝါဒတို့၌ အကြင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် ထင်ရှား ရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်ခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောမှ ကင်းခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစကား ၌ အကြင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို သညာရှိ၏။ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုသမဏ ပြာဟ္မဏတို့အား ဤသညာမရှိ ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က တားမြစ်ကြ ကုန်၏။ အကြင် အသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည်လည်း အတ္တကို သညာမရှိ၊ သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့အား ဤနေဝသညာနာသညာယတန ဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က တားမြစ်ကြ ကုန်၏။ အကြင် အသျှင်သမဏပြာဟ္မဏတို့သည်လည်း အတ္တကို ရုန့်ရင်းသော သညာမရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသာ ရှိ၏။ သေသည့် နောက်၌ မြဲ၏ ဟု ပညတ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့အား ဤဥစ္ဆေဒဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က တားမြစ်ကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ တားမြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော ဤအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် “ဤသို့ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ရကုန်တော့ အံ့၊ ဤသို့ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ရကုန်တော့အံ့” ဟု (သေသည်မှ) အထက်ဖြစ်သော နောက်၌ ကျင်လည်ခြင်းကို ငြိကပ်လျက် ပြောဆို ကုန်သောကြောင့်တည်း။

ဥပမာအားဖြင့် ကုန်ရောင်းခြင်းငှါ သွားသော ကုန်သည်အား “ဤအရပ်မှ ငါ့မှာ ဤမျှသော အမြတ်ငွေသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤကုန်ဖြင့် ဤအမြတ်ငွေကို ရတော့အံ့” ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ သာလျှင် ဤအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် “ဤသို့ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ရကုန်တော့အံ့၊ ဤသို့ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ရကုန်တော့အံ့” ဟု ကုန်သည်တို့နှင့် တူကုန် သကဲ့သို့ ထင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအယူကို ငါဘုရားသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။

အကြင် အသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်ခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောမှ ကင်းခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ ထိုသမဏပြာဟ္မဏတို့သည် သက္ကာယကို ကြောက်ကုန်လျက် သက္ကာယကို စက်ဆုပ် ကုန်လျက် သက္ကာယသို့ သာလျှင် အစဉ် ပြေးကုန်၏။ သက္ကာယသို့ သာလျှင် အစဉ် လည်ကုန်၏။ ဥပမာအားဖြင့် ကြိုးကျည်တောက်ဖြင့် ချည်ထားသော ခွေးသည် မြဲအောင် စိုက်ထားသော တိုင်၌ လည်းကောင်း၊ ငုတ်၌ လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့ချည်ထားသည် ဖြစ်၍ ထိုတိုင်သို့ လည်းကောင်း၊ ငုတ်သို့ လည်းကောင်း အစဉ် ပြေးသကဲ့သို့၊ အစဉ် လည်သကဲ့သို့၊ ဤအတူ သာလျှင် ဤအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် သက္ကာယကို ကြောက်ကုန်လျက် သက္ကာယကို စက်ဆုပ်

ကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသာ မှန်၏။ တစ်ပါးအယူသည် အချည်းနီးသာတည်း” ဟု အချို့တို့သည် ပြောဟောကုန်၏။

၂၈။ ရဟန်းတို့ ထိုအယူဝါဒတို့တွင် “အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း မြဲ၏။ ဤအယူသာ မှန်၏။ တစ်ပါးအယူသည် အချည်းနီးသာတည်း” ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား စင်စစ် ယုံကြည်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ တစ်ဆင့်ကြားခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ အယူကို စူးစိုက် ကြည့်ရှု၍ ကျေနပ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ပစ္စက္ခဉာဏ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ပစ္စက္ခဉာဏ် မရှိလတ်သော် ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုအယူ၌ ဉာဏ် အဖို့သို့ အကယ်၍ သက်ဝင် ကုန်သော်လည်း ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ထိုဉာဏ်အဖို့သို့ သက်ဝင်ခြင်း ကိုလည်း ဥပါဒါန် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် ပြုပြင်အပ်သည် ဖြစ်၍ ရုန့်ရင်း၏။ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည်သာတည်း။ ဤနိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏ ဟု ဤသို့ သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသင်္ခါရကို လွန်မြောက်၏။

၂၉။ ရဟန်းတို့ ထိုအယူဝါဒတို့တွင် “အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း မမြဲ၊ ဤအယူသာ မှန်၏။ တစ်ပါးအယူသည် အချည်းနီးသာတည်း” ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း မြဲသည်လည်း ဟုတ်၏။ မမြဲသည်လည်း ဟုတ်၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း မြဲသည်လည်း မဟုတ်၊ မမြဲသည်လည်း မဟုတ်။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အဆုံးအပိုင်း အခြား ရှိ၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိ။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိသည်လည်း ဟုတ်၏။ အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း ဟုတ်၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း မဟုတ်။

အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း တစ်ခုတည်းသော သညာရှိ၏။ အတ္တ သည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အထူးထူးသော သညာရှိ၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း ငယ်သော သညာရှိ၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောက သည် လည်းကောင်း အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကြီးသော သညာရှိ၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း စင်စစ် ချမ်းသာ သက်သက် ရှိ၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောက သည် လည်းကောင်း စင်စစ် ဆင်းရဲ သက်သက်ရှိ၏။ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း ချမ်းသာ ဆင်းရဲရှိ၏။ “အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ လည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသာ မှန်၏။ တစ်ပါးအယူသည် အချည်းနီးသာတည်း” ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား စင်စစ် ယုံကြည်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ တစ်ဆင့်ကြားခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း၊ အယူကို စူးစိုက်ကြည့်ရှု၍ ကျေနပ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ လည်းကောင်း ကိလေသာ စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ပစ္စက္ခဉာဏ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ပစ္စက္ခဉာဏ် မရှိလတ်သော် အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုအယူ၌ ဉာဏ်အဖို့သို့ သက်ဝင် ကုန်သော်လည်း ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ထိုဉာဏ် အဖို့သို့ သက်ဝင်ခြင်းကိုလည်း ဥပါဒါန် ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ထိုသင်္ခါရသည် ပြုပြင် အပ်သည် ဖြစ်၍ ရုန့်ရင်း၏။

ထို(တတိယဈာန်) ချမ်းသာသည် ချုပ်၏။ အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်သည် ဖြစ်၏။ နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အရိပ် ဖဲစွန့်သွားသော အရပ်ကို နေပူသည် ပျံ့နှံ့ သကဲ့သို့၊ နေပူ ဖဲစွန့်သွားသော အရပ်ကို အရိပ်သည် ပျံ့နှံ့ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် အာမိသ ကင်းသော တတိယ ဈာန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်သည် ဖြစ်၏။ နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း အရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် သိ၏။

ဤအသျှင် သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ရှေ့အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း အချင်းခပ်သိမ်း ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်တို့ကို မဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ “ဤအာမိသ ကင်းသော တတိယဈာန် ချမ်းသာကို ပြည့်စုံစေ၍ နေခြင်းသည် ငြိမ်သက်၏။ မွန်မြတ်၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာသည် ချုပ်၏။ အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယ ဈာန်သည် ဖြစ်၏။ နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ပြုပြင် အပ်သော သဘောဖြစ်၍ ရုန့်ရင်း၏။ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည် သာတည်း၊ ဤချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏ ဟု ဤသို့ သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသင်္ခါရကို လွန်မြောက်၏။

၃၂။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ရှေ့အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အချင်းခပ်သိမ်း ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်တို့ကို မဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ရှိသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာမိသ ကင်းသော (တတိယဈာန်) ချမ်းသာကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ “ဤဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေခြင်းသည် ငြိမ်သက်၏။ မွန်မြတ်၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သည် ချုပ်၏။ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာရှိသော စတုတ္ထဈာန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် အာမိသ ကင်းသော တတိယဈာန် ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ အာမိသ ကင်းသော တတိယဈာန် ချမ်းသာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အရိပ် ဖဲစွန့်သွားသော အရပ်ကို နေပူသည် ပျံ့နှံ့ သကဲ့သို့၊ နေပူ ဖဲစွန့်သွားသော အရပ်ကို အရိပ်သည် ပျံ့နှံ့ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထဈာန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် အာမိသ ကင်းသော (တတိယ

စာနာ) ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ အာမိသ ကင်းသော (တတိယစာနာ) ချမ်းသာချုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာရှိသော စတုတ္ထစာနာသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း အရာကို ငါ ဘုရားသည် သိ၏။

ဤအသျှင် သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ရှေ့အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အချင်း ခပ်သိမ်း ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်တို့ကို မဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိရှိသော ပဌမစာနာ ဒုတိယစာနာကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာမိသ ကင်းသော တတိယစာနာ ချမ်းသာကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာရှိသော စတုတ္ထစာနာကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ “ဤဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထစာနာကို ပြည့်စုံစေ၍ နေခြင်း သည် ငြိမ်သက်၏။ မှန်မြတ်၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခ လည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထစာနာသည် ချုပ်၏။ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာရှိသော စတုတ္ထစာနာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အာမိသ ကင်းသော (တတိယစာနာ) ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ အာမိသ ကင်းသော (တတိယစာနာ) ချမ်းသာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာရှိသော စတုတ္ထစာနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ပြုပြင် အပ်သော သဘောဖြစ်၍ ရုန့်ရင်း၏။ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည် သာတည်း။ ဤချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏ ဟု ဤသို့ သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ ရှိသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထိုသင်္ခါရကို လွန်မြောက်၏။

၃၃။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်း ကောင်း ရှေ့အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အချင်းခပ်သိမ်း ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်တို့ကို မဆောက်တည်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိရှိသော ပဌမစာနာ ဒုတိယစာနာ ကို လွန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာမိသ ကင်းသော တတိယစာနာ ချမ်းသာကို လွန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထစာနာကို လွန်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း “ငါသည် ငြိမ်သက်၏။ ငါသည် ငြိမ်းအေး၏။ ငါသည် စွဲလမ်းခြင်း ကင်း၏” ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် သိ၏။

ဤအသျှင်သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ရှေ့အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူခြင်းတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အချင်း ခပ်သိမ်း ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်တို့ကို မဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိရှိသော ပဌမစာနာ ဒုတိယစာနာကို လွန်ခြင်းကြောင့် လည်း ကောင်း၊ အာမိသ ကင်းသော တတိယစာနာ ချမ်းသာကို လွန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထစာနာကို လွန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း “ငါသည် ငြိမ်သက်၏။ ငါသည် ငြိမ်းအေး၏။ ငါသည် စွဲလမ်းခြင်း ကင်း၏” ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။

ဤအသျှင်သည် နိဗ္ဗာန် အားလျော်သော အကျင့်ကိုသာလျှင် စင်စစ် ပြောဆို၏။ သို့ရာတွင် ဤ အသျှင်သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ရှေ့အဖို့ကို စွဲယူခြင်းကို စွဲလမ်း သော်လည်း စွဲလမ်း၏။ နောက်အဖို့ကို စွဲယူခြင်းကို စွဲလမ်းသော်လည်း စွဲလမ်း၏။ ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်ကို စွဲလမ်းသော်လည်း စွဲလမ်း၏။ နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိ ရှိသော ပဌမစာနာ ဒုတိယစာနာ ကို စွဲလမ်းသော်လည်း စွဲလမ်း၏။ အာမိသ ကင်းသော တတိယစာနာ ချမ်းသာ ကို စွဲလမ်းသော်လည်း စွဲလမ်း၏။ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဝေဒနာ ရှိသော စတုတ္ထစာနာကို စွဲလမ်းသော်လည်း စွဲလမ်း၏။ မှန်၏။ ဤအသျှင်သည် “ငါသည် ငြိမ်သက်၏။ ငါသည်

ငြိမ်းအေး၏။ ငါသည် စွဲလမ်းခြင်း ကင်း၏” ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုရှုမှုကို ဤအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏ၏ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဟု ဆိုရ၏။ ထိုစွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ သည် ပြုပြင်အပ်သော သဘောဖြစ်၍ ရန်ရင်း၏။ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိသည် သာတည်း။ ဤချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏ ဟု ဤသို့ သိ၍ ထိုသင်္ခါရ၏ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုလေ့ရှိသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသင်္ခါရကို လွန်မြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတနတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၍ မစွဲလမ်းဘဲ လွန်မြောက်ရာ၊ အတုမရှိ မြတ်သော ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးသော ဤနိဗ္ဗာန်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကြကုန်ပြီ။

နှစ်ခုမြောက် ပဉ္စတ္ထယသုတ် ပြီး၏။

၁။ ပဉ္စတ္ထယတန-သုတ်ဟုလည်း ရှိသည်။

၂။ အချို့မူ၌ ပါရှိ၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၃ - ကိန္နိသုတ်

၃၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပိသိနာရမည်သော အရပ် ဗလိနတ်စာတင်သရာ တောအုပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါ၌ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမသည် သင်္ကန်းကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏ ဟု ထင်မှတ်သလော၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆွမ်းကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏ ဟု ထင်မှတ်သလော၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏ ဟု ထင်မှတ်သလော၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့ ပြုသဖြင့် ထိုထို ဘဝတို့၌ ချမ်းသာကို ခံစားရလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏ ဟု ထင်မှတ်သလော” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ရဟန်းဂေါတမသည် သင်္ကန်းကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆွမ်းကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့ ပြုသဖြင့် ထိုထို ဘဝတို့၌ ချမ်းသာကို ခံစားရလိမ့်

မည် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏” ဟု အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မထင်မှတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ “ရဟန်းဂေါတမသည် သင်္ကန်းကို လိုချင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏။ ဤသို့ ပြုသဖြင့် ထိုထို ဘဝတို့၌ ချမ်းသာကို ခံစားရလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း တရားဟော၏” ဟု သင်တို့ မထင်မှတ်ခဲ့လျှင် သင်တို့သည် ငါ၌ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ကို အစဉ် စောင့်ရှောက်တော်မူသည် ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို ရှာမှီးတော် မူလျက် အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ တရားဟောတော်မူ၏” ဟုသာ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ထင်မှတ်ပါ၏ ဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ “မြတ်စွာဘုရား သည် သတ္တဝါတို့ကို အစဉ် စောင့်ရှောက်တော်မူသည် ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို ရှာမှီးတော်မူလျက် အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ တရား ဟောတော်မူ၏” ဟု သာလျှင် ငါ၌ သင်တို့ ထင်မှတ်ခဲ့၏။

၃၅။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဟောကြားထားသော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္ပပုဓာန် လေးပါး ကုဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး ဣန္ဒြေ ငါးပါး ဗိုလ် ငါးပါး ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး မြတ်သော မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတို့၌ သင်တို့ အားလုံးသည် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ငြင်းခုံခြင်း မရှိကုန်ဘဲ အညီအညွတ် ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ငြင်းခုံခြင်း မရှိကုန်ဘဲ ကျင့်ကုန်သော သင်တို့တွင် ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် အလွန်ထူးသော တရား၌ အထူးထူးသော ဝါဒ ရှိကုန်ရာ၏။

ထိုတရားတို့၌ “ဤအသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း ထူး၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း ထူး၏” ဟု သင်တို့အား ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း ထူး၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း ထူး၏။ အသျှင်တို့သည် ထိုအနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း ထူးပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း ထူးပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့် ဤသို့ သိကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့သည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။

ထို့နောက် ဝါဒတူသော အခြားရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု မှတ်ထင်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း ထူး၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း ထူး၏။ အသျှင်တို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း ထူးပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း ထူးပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့် သိကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့သည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြ ကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။ ဤသို့ မကောင်းသဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏။ ကောင်းစွာ ယူထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏ ဟု မှတ်သား စေရမည်။ မကောင်းသဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏။ ကောင်းစွာ ယူထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏ ဟု မှတ်သားစေ၍ တရားမှန် ဝိနည်းမှန်ကို ပြောဟောရမည်။

၃၆။ ထိုတရားတို့၌ “ဤအသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်သာ ထူး၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား တူညီ၏” ဟု သင်တို့အား ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ် အားဖြင့်သာ ထူး၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား တူညီ၏။ အသျှင်တို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်သာ ထူးပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား တူညီပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သိကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့သည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြ ကုန်လင့်” ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။

ထို့နောက် ဝါဒတူသော ရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်သာ ထူး၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား တူညီ၏။ အသျှင်တို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်သာ ထူးပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား တူညီပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သိကြ

ကုန်လော့၊ အသျှင်တို့သည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြ ကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။ ဤသို့ မကောင်းသဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏။ ကောင်းစွာ ယူထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏ ဟု မှတ်သား စေရမည်။ မကောင်းသဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏။ ကောင်းစွာ ယူထား သည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏ ဟု မှတ်သားစေ၍ တရားမှန် ဝိနည်းမှန်ကို ပြောဟောရမည်။

၃၇။ ထိုတရားတို့၌ “ဤအသျှင်တို့အား အနက်အားဖြင့် တူညီ၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား ထူး၏” ဟု သင်တို့အား ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် တူညီ၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား ထူး၏။ အသျှင်တို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် တူညီပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား ထူးပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့် သိကြ ကုန်လော့။ သဒ္ဓါ ဟူသည် မပြောပလောက်ချေ။ အသျှင်တို့သည် မပြောပလောက်သော သဒ္ဓါ၌ ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။

ထို့နောက် ဝါဒတူသော အခြားရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်း ကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် တူညီ၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား ထူး၏။ အသျှင်တို့ သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် တူပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား ထူးပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့် သိကြကုန်လော့။ သဒ္ဓါ ဟူသည် မပြောပလောက်ချေ။ အသျှင်တို့သည် မပြောပလောက်သော သဒ္ဓါ၌ ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။ ဤသို့ ကောင်းစွာ ယူထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏။ မကောင်းသဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏ ဟု မှတ်သား စေရမည်။ ကောင်းစွာယူ ထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏။ မကောင်းသဖြင့် ယူထား သည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏ ဟု မှတ်သားစေ၍ တရားမှန် ဝိနည်းမှန် ကို ပြောဟောရမည်။

၃၈။ ထိုတရားတို့၌ “ဤအသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း တူညီ၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့် လည်း တူညီ၏” ဟု သင်တို့အား ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ် အားဖြင့်လည်း တူညီ၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း တူညီ၏။ အသျှင်တို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း တူညီပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့် လည်း တူညီပုံကို ဤအကြောင်းဖြင့် သိကြကုန်လော့။ အသျှင်တို့သည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြ ကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။

ထို့နောက် ဝါဒတူသော အခြားသော ရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု ထင်မှတ်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့အား အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း တူညီ၏။ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း တူညီ၏။ အသျှင်တို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း တူညီပုံ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း တူညီပုံကို ဤ အကြောင်းဖြင့် သိကြကုန်လော့။ အသျှင်တို့သည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်လင့်” ဟု ဆိုရာ၏။ ဤသို့ ကောင်းစွာ ယူထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏။ မကောင်းသဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်း သဖြင့် ယူထား၏ ဟု မှတ်သားစေရမည်။ ကောင်းစွာ ယူထားသည်ကို ကောင်းစွာ ယူထား၏။ မကောင်း သဖြင့် ယူထားသည်ကို မကောင်းသဖြင့် ယူထား၏ ဟု မှတ်သားစေ၍ တရားမှန် ဝိနည်းမှန် ကို ပြောဟောရမည်။

၃၉။ ရဟန်းတို့ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ငြင်းခုံခြင်း မရှိဘဲ ကျင့်ကုန်သော သင်တို့တွင် တစ်ယောက်သော ရဟန်းအား အာပတ် သင့်ရာ၏။ လွန်ကျူးခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအာပတ် သင့်ရာ၌ အပြစ်တင်ခြင်းငှါ အလျင်မလိုအပ် “ဤသို့ ပြုသည် ရှိသော် ငါ့အားလည်း ကိုယ်စိတ် မပင်ပန်း လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း စိတ်မဆင်းရဲ လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်မထွက် ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ မရှိ၊ စွဲမြဲသော အယူမရှိ၊ အယူကို စွန့်လွယ်၏။ ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ် ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆင်ခြင်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ဤသို့ ဖြစ်ငြားအံ့၊ အပြစ် ပြောခြင်းငှါ သင့်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါ့မှာကား ကိုယ်စိတ် မပင်ပန်း လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာကား စိတ်ဆင်းရဲ လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ ရှိ၏။ စွဲမြဲသော အယူမရှိ၊ အယူကို စွန့်လွှဲ၏။ ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသည် မပြောပလောက်။ စင်စစ် ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်သာ အလွန် များ၏” ဟု ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ဤသို့ ဖြစ်ငြားအံ့၊ အပြစ် ပြောခြင်းငှါ သင့်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါ့မှာကား ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်း လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာကား စိတ်မဆင်းရဲ လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ မရှိ၊ စွဲမြဲသော အယူရှိ၏။ အယူဝါဒကို စွန့်နိုင်ခဲ့၏။ ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ငါအား ဖြစ်လတ္တံ့သော ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်းခြင်းသည် မပြောပလောက်။ စင်စစ် ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်သာ အလွန်များ၏” ဟု ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ဤသို့ ဖြစ်ငြားအံ့၊ အပြစ် ပြောခြင်းငှါ သင့်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါ့မှာလည်း ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်း လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း စိတ်ဆင်းရဲ လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ ရှိ၏။ စွဲမြဲသော အယူရှိ၏။ အယူကို စွန့်နိုင်ခဲ့၏။ ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့မှာ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်းခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသည် လည်းကောင်း မပြောပလောက်။ စင်စစ် ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည် စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်သာ အလွန် များ၏” ဟု ရဟန်း တို့ ဤသို့ ဖြစ်ငြားအံ့၊ အပြစ် ပြောခြင်းငှါ သင့်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါ့မှာလည်း ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်းလတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း စိတ်ဆင်းရဲ လတ္တံ့၊ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ ရှိ၏။ စွဲမြဲသော အယူရှိ၏။ အယူကို စွန့်နိုင်ခဲ့၏။ ငါသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်” ဟု အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၌ လျစ်လျူ ရှုအပ်၏။

၄၀။ ရဟန်းတို့ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ငြင်းခုံခြင်း မရှိဘဲ ကျင့်ကုန်သော ထိုသင်တို့ အား အချင်းချင်း စကား ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အယူပြိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်း၊ စိတ်မကျေ ချမ်းခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုငြင်းခုံရာ၌ ဝါဒတူသော ရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု မှတ်ထင်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ငါ့သျှင် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြ ကုန်ဘဲ ကျင့်ကုန်သော ငါတို့အား အချင်းချင်း စကား ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အယူပြိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်း၊ စိတ် မကျေချမ်းခြင်း ဖြစ်ပေါ် နေကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူသည် ရှိသော် ကဲ့ရဲ့တော် မူရာ သလော” ဟု ဤသို့ မေးမြန်း ပြောဆိုရာ၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြ ကုန်ဘဲ ကျင့်ကုန်သော ငါတို့အား အချင်းချင်း စကား ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အယူပြိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်း၊ စိတ်မကျေချမ်းခြင်း ဖြစ်ပေါ် နေကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား သိတော် မူသည် ရှိသော် ကဲ့ရဲ့ကတော် မူရာ၏” ဟု ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုငြင်းခုံခြင်း သဘောကို မပယ်မစွန့်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရာသလော ဟု ဤသို့ မေးမြန်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငြင်းခုံခြင်း သဘောကို မပယ်စွန့်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် မပြုနိုင်” ဟု ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏။ ထို့နောက် ဝါဒတူ သော တခြားရဟန်းတို့တွင် ဆိုလွယ်၏ ဟု မှတ်ထင်အပ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ငါ့သျှင် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြ ကုန်ဘဲ ကျင့်ကုန်သော ငါတို့အား အချင်းချင်း စကား

ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အယူ ပြိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်း၊ စိတ်မကျေချမ်းခြင်း ဖြစ်ပေါ် နေကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူသည် ရှိသော် ကဲ့ရဲကတော် မူရာသလော” ဟု ဤသို့ မေးမြန်း ပြောဆိုရာ၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြ ကုန်ဘဲ ကျင့်ကုန်သော ငါတို့အား အချင်းချင်း စကား ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အယူပြိုင်ခြင်း၊ စိတ် ပင်ပန်းခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်း၊ စိတ်မကျေချမ်းခြင်း ဖြစ်ပေါ်နေကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား သိတော် မူသည် ရှိသော် ကဲ့ရဲကတော် မူရာ၏” ဟု ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငြင်းခုံခြင်း သဘောကို မပယ်မစွန့်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု ဤသို့ မေးမြန်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငြင်းခုံခြင်း သဘောကို မပယ်မစွန့်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် မပြုနိုင်ရာ” ဟု ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည် “အသျှင်သည် ထိုရဟန်းတို့ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေဘိ သလော” ဟု ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား သာရဏိယ တရားကို ဟောတော်မူ၏။ ငါသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ထိုရဟန်းတို့အား ဟောပြော၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုတရား တော်ကို ကြားနာရ၍ အကုသိုလ်မှ ထကုန်၏။ ကုသိုလ်၌ တည်ကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြေကြားသော ရဟန်းသည် မိမိကို မမြှောက်ပင့်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ၊ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ဖြေကြား၏။ ထိုရဟန်း၏ ဝါဒနှင့် အတူလိုက်သော ဝါဒသည် အကြောင်း ခိုင်လုံသည် ဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ မရောက် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကြ ကုန်ပြီ။

သုံးခုမြောက် ကိန္နိသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၄ - သာမဂါမသုတ်

၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း သာမမည်သော ရွာ၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နာဠ၏သား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ သေလွန်ပြီးစ ဖြစ်၏။ ထိုနာဠ၏သား နိဂဏ္ဌ သေလွန်ခြင်းကြောင့် နိဂဏ္ဌတို့သည် ကွဲကုန်၏။ နှစ်ဖို့ဖြစ်၍ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။ ဆန့်ကျင်ဘက် စကား ဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကုန်၏။ “သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏။ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို အသို့ သိနိုင် အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားသော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါသည် မှန်သော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါ့စကားသည် အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏။ သင့်စကားသည် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်။ သင်သည် ရှေးဦး ဆိုသင့်သည်ကို နောက်မှဆို၏။ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ရှေးဦး ဆို၏။ သင်၏ ကြာမြင့်စွာ လေ့လာထားသော စကားသည် (သင့်ဆီသို့) ပြန်လည်၍ တည်လေပြီ။ သင့်အယူ၌ အပြစ်ကို ငါတင်ပြပြီ။ သင်အရေး ရှုံးနိမ့်ပြီ။ (ငါတင်ပြသော) အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံချေဦးလော့။ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း (ယခုပင်) ဖြေရှင်းလော့” ဟု နှုတ်လှံ ထိုးကုန်လျက် နေကုန်၏။

နာဠ၏သား နိဂဏ္ဌ၏ တပည့်ဖြစ်သော နိဂဏ္ဌတို့၌ အချင်းချင်း သတ်ဖြတ် သေကြေခြင်း တစ်ခု တည်းသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ နာဠ၏သား နိဂဏ္ဌ၏ တပည့်ဖြစ်သော လူဝတ်ကြောင်တို့ သည်လည်း နာဠ၏သား နိဂဏ္ဌ၏ တပည့်ဖြစ်သော နိဂဏ္ဌတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ ကြည်ညိုချစ်ခင်ခြင်း ကင်းသော သဘော ရှိကုန်၏။ ရိုသေ နှိမ့်ချပြုခြင်းမှ ဆုတ်နစ်ခြင်း သဘော ရှိကုန် ၏။ မကောင်းသဖြင့် ဟောထားသော မကောင်းသဖြင့် သိစေသော သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော ကိလေသာ ငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရား မဟုတ် သူများ ဟောထားသော မှီရာ ပျက်စီးသွားသော အားကိုးရာမှ ကင်းသော သာသနာ၌ ဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာအတိုင်းပင်တည်း။

၄၂။ ထိုအခါ သမဏုဒ္ဒေသမည်သော အသျှင်စုန္ဒမထေရ်သည် ပါဝါပြည်၌ ဝါကျွတ်ပြီး၍ သာမ မည်သော ရွာ၌ (ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော) အသျှင်အာနန္ဒာရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာ ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏။ “အသျှင် ဘုရားအာနန္ဒာ နာဠ၏သား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ သေပြီးစ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုနာဠ၏သား နိဂဏ္ဌ သေလွန်ခြင်းကြောင့် နိဂဏ္ဌတို့သည် ကွဲကုန်၏။ နှစ်ဖို့ ဖြစ်ကုန်၍။ပ။ မှီရာ ပျက်စီးသွားသော အားကိုး ရာမှ ကင်းသော သာသနာ၌ ဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် သမဏုဒ္ဒေသမည်သော အသျှင်စုန္ဒ မထေရ် အား ဤစကားကို ပြောဆို၏။ “ငါ့သျှင်စုန္ဒ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဤစကား လက်ဆောင်သည် ရှိသည်သာတည်း။ ငါ့သျှင်စုန္ဒ လာလော့၊ သွားကြကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြကုန်အံ့” ဟု (ပြောဆို၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု သမဏုဒ္ဒေသမည်သော အသျှင်စုန္ဒမထေရ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် လည်းကောင်း၊ သမဏုဒ္ဒေသမည်သော အသျှင်စုန္ဒမထေရ်သည် လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြ၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကြ ကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“မြတ်စွာဘုရား သမဏုဒ္ဒေသမည်သော ဤစုန္ဒမထေရ်သည် ‘အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ နာဠဇာသား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ သေပြီးစ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုနာဠဇာသား နိဂဏ္ဌ သေလွန်ခြင်းကြောင့် နိဂဏ္ဌတို့ သည် ကွဲကုန်၏။ နှစ်ဖို့ ဖြစ်ကုန်၍။ပ။ မှီရာ ပျက်စီးသွားသော အားကိုးရာမှ ကင်းသော သာသနာ၌ ဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ၏’ ဟု လျှောက်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ‘မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းကြောင့် သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု မဖြစ် ပါစေသတည်း။ ထိုငြင်းခုံမှုသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာမဲ့ခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်း ငှါသာ ဖြစ်၏’ ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

၄၃။ အာနန္ဒာ ထိုငါဆိုမည့် စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ငါသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ သင်တို့အား ဟောကြားထားသော သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး သမ္ပပ္ပဓာန် လေးပါး ကုဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး ကုန္ဒေ ငါးပါး ဗိုလ် ငါးပါး ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး မြတ်သော မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတရားတို့၌ အယူကွဲသော ရဟန်း နှစ်ပါးတို့ကိုလည်း သင် မြင်မိသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ဟောထားသော သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး သမ္ပပ္ပဓာန် လေးပါး ကုဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး ကုန္ဒေ ငါးပါး ဗိုလ် ငါးပါး ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး မြတ် သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတို့၌ အယူကွဲပြားသော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့ကို အကျွန်ုပ် မတွေ့မြင်မိပါ။ အသျှင် ဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို အမှီပြု၍ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မူသောအခါ၌ အသက် မွေးလိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လွန်ကျူးမိသော သိက္ခာပုဒ် ခြောက်ပါး၌သော် လည်းကောင်း၊ ထိုခြောက်ပါးမှ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်၌ သော်လည်းကောင်း သံဃာ၌ ငြင်းခုံခြင်းကို ဖြစ်စေကုန် ငြားအံ့။ ထိုငြင်းခုံခြင်းသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာမဲ့ခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ အသက်မွေးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လွန်ကျူးမိသော သိက္ခာပုဒ် ခြောက်ပါး၌ သော်လည်းကောင်း၊ ထိုခြောက်ပါးမှ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်၌သော် လည်းကောင်း ငြင်းခုံခြင်းသည် မပြောပလောက် အနည်းငယ်သာ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ စင်စစ် မဂ်၌သော် လည်းကောင်း၊ အကျင့်၌သော် လည်းကောင်း သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု ဖြစ်သော် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုငြင်းခုံမှုသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီး အပွား မဲ့ခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာမဲ့ခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ နတ် လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။

၄၄။ အာနန္ဒာ ငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်ပါးတို့နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ အကြင် ရဟန်းသည် အမှတ် ထွက်တတ်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဘုရား၌လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ နေ၏။ တရား၌လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချ ခြင်း မရှိဘဲ နေ၏။ သံဃာ၌လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ နေ၏။ သိက္ခာသုံးပါး၌လည်း ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ မရှိ၊ အာနန္ဒာ ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ၊ တရား၌ ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ၊ သံဃာ၌ ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ၊ သိက္ခာသုံးပါး၌ ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ မရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှုကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ယင်းငြင်းခုံမှုသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ၊ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာ မဲ့ခြင်းငှါ၊ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ၊ နတ်လူတို့၏ အစီး အပွား မဲ့ခြင်းငှါ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘော ရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းကို မိမိနှင့် မိမိပရိသတ်၊ သူတစ်ပါးနှင့် သူတစ်ပါး ပရိသတ်၌ အကယ်၍ ရှုမြင်ရကုန် ငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤသို့ ရှုမြင်ရကုန်သည် ရှိသော် သင်တို့သည် ထိုငြင်းခုံမှု၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်းကို သာလျှင် ပယ်ခြင်း

ငါ အားထုတ် ကုန်ရာ၏။ အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်းကို မိမိနှင့် မိမိပရိသတ်၊ သူတစ်ပါးနှင့် သူတစ်ပါး ပရိသတ်၌ အကယ်၍ မရှုမမြင်ရကုန် ငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤသို့ မရှုမမြင်ရကုန်သည် ရှိသော် သင်တို့သည် ထိုငြင်းခုံမှု၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်း ရင်း၏သာလျှင် နောင်အခါ မတိုးပွားခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ ကျင့်လျှင် ယုတ်ညံ့သော ထိုငြင်းခုံ မှု၏ အကြောင်းရင်းကို ပယ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ ကျင့်လျှင် ယုတ်ညံ့သော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်း သည် နောင်အခါ၌ တိုးပွားခြင်း မဖြစ်တော့ပေ။

၄၅။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန်လည်း ရဟန်းသည် ကျေးဇူးကို ချေဖျက်လေ့ ရှိ၏။ ပြိုင်ဆိုင်လေ့ ရှိ၏။ပ။ ငြှုစူလေ့ ရှိ၏။ ဝန်တိုလေ့ ရှိ၏။ပ။ ဟန်ဆောင်တတ်၏။ လှည့်ပတ်တတ်၏။ပ။ ယုတ်ညံ့သော အလိုဆိုး ရှိ၏။ မှားသော အယူရှိ၏။ပ။ မိမိအယူသာ မှန်၏ ဟု မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်လေ့ ရှိ၏။ စွဲမြဲစွာ ယူလေ့ ရှိ၏။ အယူကို စွန့်နိုင်ခဲ့၏။

အာနန္ဒာ မိမိအယူသာ မှန်၏ ဟု မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်လေ့ ရှိသော စွဲမြဲစွာ ယူလေ့ ရှိသော အယူကို စွန့်နိုင်ခဲ့သော ရဟန်းသည် ဘုရား၌လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ နေ၏။ တရား၌လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ နေ၏။ သံဃာ၌လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ နေ၏။ သိက္ခာသုံးပါး ၌လည်း ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့မရှိ။

အာနန္ဒာ ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ၊ တရား၌ ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ၊ သံဃာ၌ လည်း ရိုသေခြင်း နှိမ့်ချခြင်း မရှိဘဲ၊ သိက္ခာသုံးပါး၌ ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ မရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာ ၌ ငြင်းခုံမှုကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ယင်း ငြင်းခုံမှုသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ၊ များစွာ သော လူတို့၏ ချမ်းသာ မဲ့ခြင်းငှါ၊ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ၊ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းကို မိမိနှင့် မိမိပရိသတ်၊ သူတစ်ပါးနှင့် သူတစ်ပါး ပရိသတ်၌ အကယ်၍ ရှုမြင်ရကုန် ငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤသို့ ရှုမြင်ရကုန် သည် ရှိသော် သင်တို့သည် ထိုငြင်းခုံမှု၌ ယုတ်မာသော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်းကို သာလျှင် ပယ်ခြင်းငှါ အားထုတ် ကုန်ရာ၏။ အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မိမိနှင့် မိမိပရိသတ်၊ သူတစ်ပါးနှင့် သူတစ်ပါး ပရိသတ်၌ အကယ်၍ မရှုမမြင်ရကုန် ငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤသို့ မရှု မမြင်ရကုန်သည် ရှိသော် သင်တို့သည် ထိုငြင်းခုံမှု၌ ယုတ်မာသော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်း၏ သာလျှင် နောင်အခါ၌ မတိုးပွားခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ ကျင့် လျှင် ယုတ်မာသော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်းကို ပယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ ကျင့်လျှင် ယုတ်မာ သော ထိုငြင်းခုံမှု၏ အကြောင်းရင်းသည် နောင်အခါ၌ တိုးပွားခြင်း မဖြစ်တော့ပေ။ အာနန္ဒာ ငြင်းခုံမှု ၏ အကြောင်းရင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

၄၆။ အာနန္ဒာ အဓိကရုဏ်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- အာနန္ဒာ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း၊ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၊ ကိစ္စာဓိကရုဏ်းတို့တည်း။ အာနန္ဒာ အဓိကရုဏ်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းမှုတို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ဖြစ်ကုန် ဖြစ်ကုန်သော အဓိကရုဏ်းတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ သမ္မုခါဝိနည်းကို ပေးရမည်။ သတိ ဝိနည်းကို ပေးရမည်။ အမုဋ္ဌဝိနည်းကို ပေးရမည်။ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ (ရဟန်းများရာသို့ လိုက်၍ ဆုံးဖြတ်ရသော) ယေဘုယျသိက ဝိနည်းကို ပြုရမည်။ (ယုတ်မာသော ရဟန်းအား ပြုသော) တဿပိ ပိယသိက ဝိနည်းကို ပြုရမည်။ (မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးသကဲ့သို့ ဖုံးရသော) တိဏဝတ္ထာရက ဝိနည်းကို ပြုရမည်။

၄၇။ အာနန္ဒာ သမ္မုခါ ဝိနည်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဓမ္မဟုတ်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဓမ္မမဟုတ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းဟုတ်၏ ဟူ၍

လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းမဟုတ် ဟူ၍ လည်းကောင်း ငြိမ်းခုံကုန်၏။ အာနန္ဒာ ထိုရဟန်း အားလုံးသည် ညီညီညွတ်ညွတ် စည်းဝေးရမည်၊ စည်းဝေးပြီးလျှင် တရားဥပဒေ စည်းမျဉ်းကို ဉာဏ်ဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင် ရမည်၊ တရားဥပဒေ စည်းမျဉ်းကို ဉာဏ်ဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ငြိမ်းစေသည်ရှိသော် ထိုတရားဥပဒေ စည်းမျဉ်းနှင့် ညီ၏။ ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့် ထိုအဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေရမည်။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် သမ္မုခါဝိနည်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ သမ္မုခါ ဝိနည်းဖြင့် အချို့ကုန်သော ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၈။ အာနန္ဒာ ယေဘုယျသိက ဝိနည်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ထိုငြိမ်းခုံ သော ရဟန်းတို့သည် ထိုအဓိကရုဏ်းကို ထိုကျောင်းတိုက်၌ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်ကုန် အံ့၊ အာနန္ဒာ ထိုရဟန်းတို့သည် ရဟန်းများရာ ကျောင်းတိုက်သို့ သွားရမည်၊ ထိုရဟန်းများရာ ကျောင်း တိုက်၌ ရဟန်း အားလုံးတို့သည် ညီညီညွတ်ညွတ် စည်းဝေးရမည်၊ စည်းဝေးပြီးလျှင် တရားဥပဒေ စည်းမျဉ်းကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရမည်၊ ထိုတရားဥပဒေ စည်းမျဉ်းကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အကြင်သို့ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ငြိမ်းစေသည် ရှိသော် ထိုတရားဥပဒေ စည်းမျဉ်းနှင့် ညီ၏။ ထိုအခြင်း အရာအားဖြင့် ထိုအဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေရမည်။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ယေဘုယျသိက ဝိနည်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းများရာ လိုက်၍ ဆုံးဖြတ်သော ယေဘုယျသိက ဝိနည်းဖြင့် အချို့သော ဝိဝါဒါဓိ ကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၉။ အာနန္ဒာ သတိ ဝိနည်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တစ်ပါးသော ရဟန်းကို “အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိ က အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော သဘောရှိသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်ရ၏လော” ဟု ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော သဘောရှိသော အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏။ ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော သဘောရှိသော အာပတ် သို့ ရောက်သည်ကို မမှတ်မိပါ” ဟု (ပြောဆို၏)။ အာနန္ဒာ ထိုရဟန်းအား သတိ ဝိနည်းကို ပေးရမည်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် သတိ ဝိနည်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ သတိ ဝိနည်းဖြင့် အချို့သော အနုဝါဒါဓိကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၅၀။ အာနန္ဒာ အမူဠဝိနည်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တစ်ပါးသော ရဟန်းကို “အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိ က အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော သဘောရှိသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်ရ သလော” ဟု ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ် သော အာပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲ ပြောဆို ကုန်၏။ ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော သဘော ရှိသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို မမှတ်မိပါ” ဟု (ပြောဆို၏)။ ဖြေရှင်း သိစေသော ထိုရဟန်းကို ထိုစွပ်စွဲသော ရဟန်းသည် “တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော သဘောရှိသော အာပတ် သို့ ရောက်သည်ကို အကယ်၍ မှတ်မိအံ့၊ ကောင်းစွာ သိလော့” ဟု ဤသို့ အထူးထူး သိစေ၏။ ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ရူးသွပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုရူးသွပ်ခြင်းကြောင့် များစွာသော ရဟန်းတို့၏ အလုပ် မဟုတ်သော လွန်ကျူးမှုကို နှုတ်ဖြင့် ပြောမိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ကျော်နင်းပြုမိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မမှတ်မိပါ၊ တွေဝေသဖြင့် ထိုအမှုကို အကျွန်ုပ် ပြုအပ်၏” ဟု ပြောဆို၏။ အာနန္ဒာ

ထိုရဟန်းအား အမူဠဝိနည်းကို ပေးရမည်။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အမူဠဝိနည်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အမူဠဝိနည်းဖြင့် အချို့သော အနုဝါဒါဓိကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၅၁။ အာနန္ဒာ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရသော ပဋိညာတကရဏ ဝိနည်းကံသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စောဒနာ၍ ဖြစ်စေ၊ မစောဒနာဘဲ ဖြစ်စေ အာပတ်ကို အမှတ်ရ၏။ ဖော်ထုတ်၏။ ထင်ရှားအောင် ပြု၏။ အာနန္ဒာ ထိုအာပတ် သင့်သော ရဟန်းသည် သီတင်းကြီး ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ သင်္ကန်းကို စမ္မယ်တင်၍ ခြေတို့ကို ရှိခိုး၍ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်လျက် လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤမည်သော အာပတ်သို့ ရောက်၏။ ထိုအာပတ်ကို ကုစား ဒေသနာကြားပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုဒေသနာခံသော ရဟန်းကြီးသည် “အာပတ်ကို မြင်သလော” ဟု မေးရာ၏။ “မြင်ပါ၏” ဟု ဆိုရာ၊ (ဒေသနာခံ ရဟန်းကြီးသည်) “နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းလော့” ဟု ဆိုရာ၏။ (ဒေသနာကြားသော ရဟန်းသည်) စောင့်စည်းပါအံ့ ဟု ဆိုရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရသော ပဋိညာတကရဏ ဝိနည်းကံဖြင့် အချို့သော အာပတ္တုမိ ကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၅၂။ အာနန္ဒာ ထိုရဟန်း၏ ယုတ်မာမှုများ၍ ပြုရသော တဿပိပိယသိက ဝိနည်းကံသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ပါးသော ရဟန်းကို “အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်ရ၏လော့” ဟု ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဤသို့ သဘော ရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲ၏။

ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ် သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်မရပါ” ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။ ဖြေရှင်း သိစေသော ထိုရဟန်းကို ထိုစွပ်စွဲ သော ရဟန်းသည် “တိုက်တွန်းပါ၏။ အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက် သည်ကို အကယ်၍ အမှတ်ရ ငြားအံ့၊ ကောင်းစွာ သာလျှင် သိလော့” ဟု ဤသို့ အထူးထူး သိစေ၏။

ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ် သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်မရပါ။ ဤသို့ သဘော ရှိသော အနည်းငယ်မျှ မပြောပလောက်သော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကိုကား အမှတ်ရပါ၏” ဟု ပြောဆို၏။ ဖြေရှင်း သိစေသော ထိုရဟန်းကို ထိုစွပ်စွဲသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင် တိုက်တွန်းပါ၏။ အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်း ကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အကယ်၍ အမှတ်ရ ငြားအံ့၊ ကောင်းစွာသာလျှင် သိလော့” ဟု ဤသို့ အထူးထူး သိစေ၏။

ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် အနည်းငယ်မျှ မပြောပလောက်သော ဤမည်သော အာပတ်သို့ ရောက်၍ အမေးမခံရဘဲ ဝန်ခံတုံ့သေး၏။ အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘော ရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်၍ အမေးခံရပါလျက် အဘယ်မှာ ဝန်မခံဘဲ ရှိပါအံ့နည်း” ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။

ထိုစွပ်စွဲသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင် သင်သည် အနည်းငယ်မျှ မပြောပလောက်သော ဤမည်သော အာပတ်သို့ ရောက်၍ အမေးမခံရဘဲ ဝန်မခံချေ၊ ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်၍ အမေးခံ ရသည်ရှိသော် အဘယ်မှာ ဝန်ခံတုံ အံ့နည်း၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ အသျှင်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အကယ်၍ သင် အမှတ်ရ ငြားအံ့၊ ကောင်းစွာသာလျှင် သိလော့” ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။

ထိုအစွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည် “ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်ရ၏။ ဤစကားကို အကျွန်ုပ် အဆောတလျှင် ဆိုအပ်၏။ ဤစကားကို အကျွန်ုပ် မှား၍ ဆိုအပ်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ပါရာဇိက အာပတ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိက အနီး၌ ဖြစ်သော အာပတ်သို့ လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရုန့်ရင်းသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ကို အမှတ်မရပါ” ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ယုတ်မာမှုများ၍ ပြုရသော တဿပါပိယသိက ဝိနည်းကံသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ တဿပါပိယသိက ဝိနည်းကံဖြင့် အချို့သော အာပတ္တာဓိကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၅၃။ အာနန္ဒာ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးသကဲ့သို့ အဓိကရုဏ်းကို ဖုံးသဖြင့် ငြိမ်းစေသော တိဏဝတ္ထာရက ဝိနည်းကံသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်သော အထူးထူး ဆန့်ကျင်သော စကားရှိခြင်းသို့ ရောက်၍ နေကြသော ရဟန်းတို့အား များစွာသော ရဟန်းတို့၏ အလုပ် မဟုတ်သော လွန်ကျူးမှုကို နှုတ်ဖြင့် ပြောမိ၏။ ကိုယ်ဖြင့် လုံ့လပြုမိ၏။ အာနန္ဒာ ထိုရဟန်း အားလုံးတို့သည် ညီညီညွတ်ညွတ် စည်းဝေးရမည်၊ စည်းဝေးပြီးလျှင် ဝါဒတူသော ရဟန်းတို့တွင် အထူးသဖြင့် လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည် နေရာမှထလျက် လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ သင်္ကန်းကို တင်၍ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် သံဃာကို သိစေရမည်-

“အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာတော်သည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော် မူလော့၊ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြသော အထူးထူး ဆန့်ကျင်သော စကား ရှိခြင်းသို့ ရောက်၍ နေကြသော အကျွန်ုပ်တို့အား များစွာသော ရဟန်းတို့၏ အလုပ် မဟုတ်သော ဤလွန်ကျူးမှုကို နှုတ်ဖြင့် ပြောမိ၏။ ကိုယ်ဖြင့် လွန်ကျူး လုံ့လပြုမိ၏။ သံဃာတော်အား လျောက်ပတ်သော အခါရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် ဤအသျှင်တို့၏ အာပတ်ကို လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ အာပတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဤအသျှင်တို့၏ အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ မိမိ၏အကျိုးငှါ လည်းကောင်း သံဃာ၏ အလယ်၌ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးသကဲ့သို့ အဓိကရုဏ်းကို ဖုံးသဖြင့် ငြိမ်းစေသော ‘တိဏဝတ္ထာရက’ ဝိနည်းကံဖြင့် ကြီးလေးသော အပြစ်ကို ထား၍ လည်းကောင်း၊ လူတို့နှင့် စပ်သော အပြစ်ကို ထား၍ လည်းကောင်း ဒေသနာ ကြားပါ၏” ဟု (ဤသို့ သံဃာကို သိစေရမည်)။

ထို့နောက် ဝါဒတူသော အခြားရဟန်းတို့တွင် အထူးသဖြင့် လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည် နေရာမှ ထလျက် လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ သင်္ကန်းကို တင်၍ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် သံဃာကို သိစေရမည်-

“အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာတော်သည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော် မူလော့၊ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြသော အထူးထူး ဆန့်ကျင်သော စကားရှိခြင်းသို့ ရောက်၍ နေကြသော အကျွန်ုပ်တို့အား များစွာသော ရဟန်းတို့၏ အလုပ် မဟုတ်သော ဤလွန်ကျူးမှုကို နှုတ်ဖြင့် ပြောမိ၏။ ကိုယ်ဖြင့် လွန်ကျူး လုံ့လပြုမိ၏။ သံဃာတော်အား လျောက်ပတ်သောအခါ ရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် ဤအသျှင်တို့၏ အာပတ်ကို လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ အာပတ်ကို လည်းကောင်း

ကောင်း၊ ဤအသျှင်တို့၏ အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ မိမိ၏အကျိုးငှါ လည်းကောင်း သံဃာ၏ အလယ်၌ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးသကဲ့သို့ အဓိကရုဏ်းကို ဖုံးသဖြင့် ငြိမ်းစေသော ‘တိဏဝတ္ထာရက’ ဝိနည်းကံဖြင့် ကြီးလေးသော အပြစ်ကို ထား၍ လည်းကောင်း၊ လူတို့နှင့်စပ်သော အပြစ်ကို ထား၍ လည်းကောင်း ဒေသနာ ကြားပါ၏” ဟု (ဤသို့ သံဃာကို သိစေရမည်)။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးသကဲ့သို့ အဓိကရုဏ်းကို ဖုံးသဖြင့် ငြိမ်းစေသော တိဏဝတ္ထာရက ဝိနည်းကံသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးသကဲ့သို့ အဓိကရုဏ်းကို ဖုံးသဖြင့် ငြိမ်းစေသော တိဏဝတ္ထာရက ဝိနည်းကံဖြင့် အချို့သော အာပတ္တာဓိကရုဏ်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ သာရဏီယတရား ၆-ပါး

၅၄။ အာနန္ဒာ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်ကုန်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒ မကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ခြောက်ပါး တို့နည်း ဟူမူ-

(၁) အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုတည်၏။ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒ မကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။

(၂) အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုတည်၏။ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒ မကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။

(၃) အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုတည်၏။ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒ မကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။

(၄) အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားနှင့် လျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရကုန်သော လာဘ်တို့ကို အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် သပိတ် အတွင်းရှိ ဆွမ်းမျှကိုသော်လည်း မခွဲခြားဘဲ သုံးဆောင်ခြင်း ရှိ၏။ အကျင့် သီလ ရှိကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော သုံးဆောင်ခြင်း ရှိ၏။ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒ မကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။

(၅) အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား ကုန်သော (တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ) တော်လှန်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း ထိုက်ကုန်သော မှားသည် ဟု အသုံးသပ် မခံရကုန်သော တည်တံ့ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်သော စောင့်စည်းမှု ‘သီလမျိုး’ တို့၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ စောင့်စည်းမှု ‘သီလ’ တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒ မကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။

(၆) အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မြတ်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထုတ်ဆောင်တတ်သော ထိုအဆုံးအမအတိုင်း ပြုသူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းခြင်းငှါ ဖြစ်သော အယူတစ်မျိုး၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ အယူတူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက် လျက်နေ၏။ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒမကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက် ကုန်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤတရားခြောက်ပါးတို့သည် သိမ်းသွင်းခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါဒမကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ သင်တို့သည် မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်ကုန်သော ဤတရားခြောက်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန် ငြားအံ့၊ အာနန္ဒာ သင်တို့ သည်းမခံနိုင်လောက်သော ကြီးကြီး ငယ်ငယ် ဖြစ်သော စကား အကြောင်း မျိုးကို တွေ့မြင်ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်နိုင်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်ကုန်သော ဤတရား ခြောက်ပါးတို့ကို ကောင်း စွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကြ ကုန်လော့၊ ထိုကျင့်ခြင်းသည် သင်တို့အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

လေးခုမြောက် သာမဂါမသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၅ - သုနက္ခတ္တသုတ်

၅၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော အထွတ်တပ်သော ဇရပ် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော် ၌ “ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စမရှိ ဟု သိပါကုန်၏” ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ် ကို ပြောကြားကုန်၏။ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ္တသည် “များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်)အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စ မရှိ ဟု သိပါကုန်၏” ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသတတ် ဟု ကြားလေ၏။

ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- အသျှင်ဘုရား “များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ‘ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း

ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စ မရှိ ဟု သိပါကုန်၏” ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသတတ် ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ “ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စ မရှိ ဟု သိပါကုန်၏” ဟူ၍ ဤသို့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသော ရဟန်းတို့သည် အမှန်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် ဤအရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားရာ၌ အချို့ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မရဘဲရ၏ ဟု အထင်ကြီးမှုဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား ကုန်သလော ဟု (လျှောက်၏)။

၅၆။ သုနက္ခတ္တ ငါဘုရား၏ အထံ၌ “ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စ မရှိ ဟု သိပါ ကုန်၏” ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို အမှန် ပြောကြားသော အချို့သော ရဟန်းတို့လည်း ရှိကုန်၏။ မရဘဲ ရ၏ ဟု အထင်ကြီးမှုဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသော အချို့သော ရဟန်းတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် သုနက္ခတ္တ ထိုငါ၏ အထံ၌ “ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စ မရှိ ဟု သိပါကုန်၏” ဟူ၍ အမှန်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသော ရဟန်းတို့၏ ထိုပြောကြားမှုသည် ထိုပြောတိုင်း သာလျှင် မှန်၏။ အထင်ကြီးမှုဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားသော ရဟန်းတို့၌ “ထိုရဟန်းတို့အား တရားဟောအံ့” ဟု ငါ့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ သုနက္ခတ္တ ဤသို့ “ထိုရဟန်းတို့အား တရားဟောအံ့” ဟု ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်သော်လည်း (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်ကုန်သော အချို့သူတို့သည် အမေး ပြဿနာကို စီရင်၍ စီရင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်ပြီး မေးကုန်၏။ သုနက္ခတ္တ ထိုသူတို့၌ “ထိုရဟန်းတို့အား တရားဟောအံ့” ဟု ငါ့အား ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြံ၏လည်း တရား မဟောလို သော အဖြစ်သည် ဖြစ်လာ၏ ဟု (ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား တရား ဟောတော်မူချိန် တန်ပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား တရား ဟောတော်မူချိန် တန်ပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော် မူငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံမှ တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ဆောင်ကုန် လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်၏)။ သုနက္ခတ္တ ထိုသို့ဖြစ်မှု နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ္တ သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆိုလတ္တံ့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

၅၇။ သုနက္ခတ္တ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ- လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ (ရာဂ) နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်း။ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံ။ ယာန ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုး ဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ (ရာဂ) နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ် ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိတို့တည်း။ သုနက္ခတ္တ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ပင်တည်း။

၅၈။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် လောက အာမိသ ခေါ် သော ကာမဂုဏ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား ထိုကာမဂုဏ်နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော စကားသည်လည်း ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုကာမဂုဏ်နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော အကြံ ကိုလည်း ကြံစည်၏။ စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဆည်းကပ် ခစား၏။

ထိုကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အာနေဇူသမာပတ် နှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုသော်ကား မကြားနာ၊ နားမထောင်၊ သိစေခြင်းငှါ စိတ်မစိုက်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မဆည်းကပ်၊ မခစား၊ ထိုအာနေဇူသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် မိမိရွာမှ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးမှ လည်းကောင်း ကာလ ရှည်ကြာ ကွေကွင်း နေရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုရွာမှ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးမှ လည်းကောင်း မကြာမီက ထွက်ခွါလာသော တခြားယောက်ျားကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ထိုပဌမ ယောက်ျားသည် ထိုနောက် လာသော ယောက်ျားကို ထိုရွာ၏ လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၏ လည်းကောင်း အေးချမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ဝပြောသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း မေးမြန်းရာ၏။ ထိုနောက် လာသော ယောက်ျားသည် ထိုရွာ၏ လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၏ လည်းကောင်း အေးချမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဝပြောသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ထိုပဌမ ယောက်ျားအား ပြောပြရာ၏။

သုနက္ခတ္တ ထိုငါဆို လတ္တံ့သော စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုပဌမ ယောက်ျားသည် ထိုနောက်လာသော ယောက်ျား၏ ပြောပြသော စကားကို ကြားနာရာ သလော၊ နားထောင်ရာ သလော၊ သိစေခြင်းငှါ စိတ်စိုက်ရာ သလော၊ ထိုယောက်ျားကိုလည်း ဆည်းကပ်ရာ သလော၊ ထိုမိမိ ရပ်ရွာ နိဂုံးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏ (ဟု လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ္တ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား ထိုကာမဂုဏ်နှင့် လျော်သော သဘောရှိသော စကားသည်လည်း ရှေးရှုတည်၏။ ထိုကာမဂုဏ်တို့နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော အကြံကိုလည်း ကြံစည်၏။ စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့ ဆည်းကပ် ခစား၏။ ထိုကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အာနေဇူ သမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုသော်ကား မကြားနာ၊ နားမထောင်၊ သိခြင်းငှါ စိတ်မစိုက်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မဆည်းကပ်၊ မခစား၊ ထိုအာနေဇူသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမျိုးကို “အာနေဇူသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ဘဲ လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမျိုး” ဟူ၍ သိရမည်။

၅၉။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အာနေဇူသမာပတ်၌ ညွတ် သော စိတ်ရှိရာ၏။ သုနက္ခတ္တ အာနေဇူသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား ထိုအာနေဇူသမာပတ်နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော စကားသည်လည်း ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုအာနေဇူသမာပတ်နှင့် လျော်သော အကြံကိုလည်း ကြံစည်၏။ စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း ဆည်းကပ် ခစား၏။ ထိုအာနေဇူသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆို သော်ကား မကြားနာ၊ နားမထောင်၊ သိခြင်းငှါ စိတ်မစိုက်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း မဆည်းကပ်၊ မခစား၊ ထိုကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် အညာမှ ကြွေကျသော ဖက်ရွက်လျော်သည် စိန်းလန်းခြင်းငှါ မထိုက် သကဲ့သို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် သုနက္ခတ္တ အာနေဇူသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်

သတ္တဝါအား လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်သည် ကင်းကွာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “လောက အာမိသ ခေါ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ဘဲ အာနေဇ္ဇသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး” ဟူ၍ သိရမည်။

၆၀။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် အာကိစ္စညာယတန သမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိရာ၏။ သုနက္ခတ္တ အာကိစ္စညာယတနသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအား ထိုအာကိစ္စညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော သဘောရှိသော စကားသည်လည်း ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုအာကိစ္စညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော သဘောရှိသော အကြံကိုလည်း ကြံစည်၏။ စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း ဆည်းကပ် ခစား၏။ ထိုအာကိစ္စညာယတနသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အာနေဇ္ဇသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောသော်ကား မကြားနာ၊ နားမထောင်၊ သိစေခြင်းငှါ စိတ်မစိုက်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း မဆည်းကပ်၊ မခစား၊ ထိုအာနေဇ္ဇသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် နှစ်ခြမ်း ကွဲပြားသော ကျောက်ဖျာကြီးသည် တစ်ဖန် မစပ် သကဲ့သို့၊ ဤအတူ သာလျှင် သုနက္ခတ္တ အာကိစ္စညာယတနသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား အာနေဇ္ဇသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်သည် ကွဲပျက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “အာနေဇ္ဇသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ဘဲ အာကိစ္စညာယတနသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး” ဟူ၍ သိရမည်။

၆၁။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် နေဝသညာ နာသညာယတန သမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိရာ၏။ သုနက္ခတ္တ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော စကားသည်လည်း ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော အကြံကိုလည်း ကြံစည်၏။ စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း ဆည်းကပ် ခစား၏။ ထိုနေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အာကိစ္စညာယတနသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောသော်ကား မကြားနာ၊ နားမထောင်၊ သိစေခြင်းငှါ စိတ်မစိုက်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း မဆည်းကပ်၊ မခစား၊ ထိုအာကိစ္စညာယတနသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် ကြိုက်နှစ်သက်သော ဘောဇဉ်ကို စားပြီး၍ စွန့် (အန်)ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ ထိုငါဆိုမည့် အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုယောက်ျားအား ထိုစွန့် (အန်)ပြီးသော ဘောဇဉ်၌ တစ်ဖန် စားလိုခြင်းသည် ဖြစ်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား မဖြစ်ရာပါ ဟု (လျှောက်၏)။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုစွန့်(အန်)ပြီးသော ဘောဇဉ်ကို စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု သမုတ် ထားသောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ္တ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား အာကိစ္စညာယတနသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်သည် စွန့်(အန်)ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “အာကိစ္စညာယတနသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ဘဲ နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး” ဟူ၍ သိရမည်။

၆၂။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သောစိတ် ရှိရာ၏။ သုနက္ခတ္တ ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအား ထိုနိဗ္ဗာန်နှင့် လျော်သော သဘော ရှိသော စကားသည်လည်း ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်နှင့်

လျော်သော သဘော ရှိသော အကြံကိုလည်း ကြံစည်၏။ စဉ်းစား၏။ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်း ဆည်းကပ် ခစား၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောသော်ကား မကြားနာ၊ နားမထောင်၊ သိစေခြင်းငှါ စိတ်မစိုက်၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့လည်း မဆည်းကပ်၊ မခစား၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်လည်း နှစ်သက် ကျေနပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် လည်ဆစ် ပြတ်ပြီးသော ထန်းပင်သည် နောင်တစ်ဖန် စည်ပင်ပေါက် ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက် သကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် သုနက္ခတ္တ ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်သည် အမြစ် ပြတ်ပြီးဖြစ်၏။ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင် တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိချေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၌ ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ဘဲ ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး” ဟူ၍ သိရမည်။

၆၃။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏- “တဏှာကို မြားငြောင့် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောထား၏။ အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ်အတောက်သည် ဆန္ဒရာဂ ဗျာပါဒကြောင့် ဖောက်ပြန်၏။ ငါသည် ထိုတဏှာတည်း ဟူသော မြားငြောင့်ကို ပယ်နုတ် ပြီးပြီ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ် အတောက်ကို ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ ငါသည် အစစ် အမှန် ချုပ်ငြိမ်းမှု ‘နိဗ္ဗာန်’ ၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိ၏” ဟု (အကြံ ဖြစ်ရာ၏)။ ထိုရဟန်းသည် မမှန်ဘဲလျက် ဤသို့ ထင်ရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော သူအား မသင့်တော်သော အာရုံတို့ကို အားထုတ်ရာ၏။ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံကြားခြင်း ကို အားထုတ်ရာ၏။ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နှမ်းခြင်း ကို အားထုတ်ရာ၏။ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်း ကို အားထုတ်ရာ၏။ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားထုတ်သော၊ နားဖြင့် မသင့် တော်သော အသံ ကြားခြင်းကို အားထုတ်သော၊ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နှမ်းခြင်းကို အားထုတ်သော၊ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားထုတ်သော၊ ကိုယ်ဖြင့် မသင့် တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားထုတ်သော၊ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားထုတ်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ရာဂသည် ဖျက်ဆီးရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရာဂ ဖျက်ဆီး အပ်သော စိတ်ဖြင့် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရာ၏။ ဤအကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် အထပ်ထပ် လိမ်းကျံထားသော ဆိပ်လူးမြား အစူးခံရ ရာ၏။ ထိုယောက်ျား၏ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာကို ပင့်ခေါ် လာကုန်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ရာ၏။ ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်၍ ငြောင့်ရှာမွှေတံဖြင့် မြားငြောင့်ကို ရှာရာ၏။ ငြောင့်ရှာမွှေတံဖြင့် မြားငြောင့်ကို ရှာဖွေ၍ မြားငြောင့်ကို နုတ်ရာ၏။ ထုတ်ယူစရာ ကြွင်းကျန်သော အဆိပ်အတောက်ကို ပယ်ရှားရာ၏။ ထုတ်ယူစရာ အကြွင်းအကျန် မရှိတော့ပြီ ဟု သိသော ထိုဆေးဆရာသည် ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏ “အမောင် ယောက်ျား အသင့်အား မြားငြောင့်ကို ငါနုတ်ပြီးပြီ၊ ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် အဆိပ်အတောက်ကို ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ သင့်အား အန္တရာယ် ဖြစ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပြီ၊ သင့်တော်သည်သာ ဖြစ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားလေလော့၊ မသင့်တော်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားသည် ဖြစ်၍ သင်၏ အနာကို ပြည်ယိုခြင်း မဖြစ်စေလင့်။ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်ဆေးရာ၏။

ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးလိမ်းကျံရာ၏။ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဖန်မဆေးသဖြင့်၊ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးမလိမ်းကျံသဖြင့် သင်၏ အနာဝကို ပြည်သွေး မမြွေးယှက်စေလင့်။ လေ နေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို လည်း အားမထုတ်လင့်၊ လေ နေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ သင်၏ အနာဝကို မြူမှုန့် အမျှင် မဖျက်ဆီးစေလင့်။ အမောင် ယောက်ျား အနာကို အစဉ်စောင့် ရှောက်သည် ဖြစ်၍ အနာကို သက်သာစေသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏” ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုယောက်ျားအား “ငါ့မှာ မြားငြောင့်ကို နုတ်ပြီးပြီ၊ အဆိပ် အတောက်ကို ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် မရှိအောင် ပယ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား အန္တရာယ် ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် မသင့်တော်သည်သာ ဖြစ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားသုံးရာ၏။ မသင့်တော်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားသုံးသည် ဖြစ်၍ ထိုယောက်ျား၏ အနာသည် ပြည်ယိုစီးရာ၏။ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်မဆေးရာ၊ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးမလိမ်းကျံရာ၊ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်မဆေးသဖြင့်၊ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးမလိမ်းကျံသဖြင့် ထိုယောက်ျား၏ အနာဝကို သွေးပြည်သည် မြွေးယှက်ရာ၏။ လေ နေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ လေနေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ ထိုယောက်ျား၏ အနာဝကို မြူမှုန့် အမျှင်သည် ဖျက်ဆီးရာ၏။ အနာကို အစဉ် မစောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်၍ အနာကို သက်သာရာ မရစေသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤမသင့်တော်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်လည်း အဆိပ် အတောက်သည် မစင်ကြယ်၊ ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် ရှိရာ၏။ မသင့်တော်သည်ကို ပြုခြင်း၊ အဆိပ် အတောက်သည် မစင်ကြယ်ဘဲ ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် ရှိနေခြင်း ဟူသော ထိုအကြောင်း နှစ်ပါးကြောင့် အနာသည် ကြီးကျယ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနာ ကြီးကျယ်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက် နီးပါးဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရာ၏။

သုနက္ခတ္တ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ် ရာ၏ “တဏှာကို မြားငြောင့် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောထား၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ် အတောက်သည် ဆန္ဒ ရာဂ ဗျာပါဒကြောင့် ဖောက်ပြန်၏။ ငါသည် ထိုတဏှာ ဟူသော မြားငြောင့်ကို ပယ်နုတ် ပြီးပြီ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အဆိပ် အတောက်ကို ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ ငါသည် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိပြီ” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။ ရဟန်းသည် မမှန်ဘဲလျက် ဤသို့ ထင်ရာ၏။ ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော သူအား မသင့်တော်သော အာရုံတို့ကို အားထုတ်ရာ၏။ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံ နားထောင်ခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နှမ်းခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားထုတ်သော၊ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံ နားထောင်ခြင်းကို အားထုတ်သော၊ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နှမ်းခြင်းကို အားထုတ်သော၊ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားထုတ်သော၊ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားထုတ်သော၊ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို ရာဂသည် ဖျက်ဆီးရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရာဂ ဖျက်ဆီး ခံရသော စိတ်ဖြင့် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက် နီးပါးဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သိက္ခာချ၍ လူထွက်ခြင်းသည် သေခြင်းမည်၏။ သုနက္ခတ္တ ညစ်ညူးသော ဂရုက အာပတ် တစ်ခုခုသို့ ရောက်ခြင်းသည် သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲမည်၏။ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

၆၄။ သုနက္ခတ္တ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏ “တဏှာကို မြားငြောင့် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောထား၏။ အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ် အတောက်သည် ဆန္ဒ

ရာဂ ဗျာပါဒကြောင့် ဖောက်ပြန်၏။ ငါသည် ထိုတဏှာတည်း ဟူသော မြားပြောင့်ကို ပယ်နုတ်ပြီးပြီ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ် အတောက်ကို ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ ငါသည် စင်စစ် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိပြီ” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။ ထိုရဟန်းသည် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသင့်တော်သော အာရုံတို့ကို အားမထုတ်ရာ၊ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံ နားထောင်ခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နှမ်းခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားမထုတ်ရာ။ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံ နားထောင်ခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နှမ်းခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာလျက်ခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အား မထုတ်သော၊ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားမထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို ရာဂသည် မဖျက်ဆီးရာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂ မဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သေခြင်းသို့ သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက် နီးပါးဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း မရောက်ရာ၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် အထပ်ထပ် လိမ်းကျံထားသော ဆိပ်လူးမြား အစူးခံရ ရာ၏။ ထိုယောက်ျား၏ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာကို ပင့်ခေါ် လာကုန်ရာ၏။ ထိုမြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာသည် ထိုယောက်ျားအား ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ရာ၏။ ဓားငယ်ဖြင့် အနာဝကို ခွဲစိပ်ပြီး၍ ပြောရာမှတစ်ဆင့် မြားပြောင့်ကို ရှာရာ၏။ ပြောရာမှတစ်ဆင့် မြားပြောင့်ကို ရှာ၍ မြားပြောင့်ကို နုတ်ရာ၏။ အဆိပ် အတောက်ကို ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် မရှိအောင် ပယ်ရှားရာ၏။ ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် မရှိတော့ပြီ ဟု သိသော ထိုဆေးဆရာသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏- “အမောင် ယောက်ျား သင်၏ မြားပြောင့်ကို ငါနုတ်ပြီးပြီ၊ အဆိပ် အတောက်ကို ထုတ်ယူစရာ အကြွင်း အကျန် မရှိအောင် ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ အသင့်အား အန္တရာယ် ဖြစ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင် တော့ပြီ၊ သင့်တော်သည်သာ ဖြစ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားရာ၏။ မသင့်တော်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားသည် ဖြစ်၍ သင်၏ အနာကို ပြည်ယိုခြင်း မဖြစ်စေလင့်။ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်ဆေးရာ၏။ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးလိမ်းရာ၏။ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်ဆေးသဖြင့် ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေး မလိမ်းကျံသဖြင့် သင်၏ အနာဝကို သွေးပြည် မမြှေးယှက်စေလင့်။ လေ နေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို လည်း အားမထုတ်လင့်၊ လေ နေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ သင်၏ အနာကို မြူမှုန့်အမျှင် မဖျက်ဆီး စေလင့်။ အမောင် ယောက်ျား အနာကို အစဉ် စောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်၍ အနာကို သက်သာစေသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏” ဟု (ဆိုရာ၏)။-

ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏-“ငါ့မှာ မြားပြောင့်ကို နုတ်ပြီးပြီ၊ အဆိပ် အတောက်ကို ထုတ်ယူစရာ အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင် တော့ပြီ” ဟု (အကြံ ဖြစ်ရာ၏)။ ထိုယောက်ျားသည် သင့်တော်သည်သာ ဖြစ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို သုံးဆောင်ရာ၏။ သင့်တော်သော ဘောဇဉ်တို့ကို သုံးဆောင်သည် ဖြစ်၍ ထိုယောက်ျား၏ အနာသည် ပြည်မယိုစီးရာ၊ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်ဆေးရာ၏။ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးလိမ်းရာ၏။ ရံခါရံခါ အနာကို ဖန်ဆေးသည် ဖြစ်၍ ရံခါရံခါ အနာဝကို ဆေးလိမ်း ကျံသည် ဖြစ်၍ ထိုယောက်ျား၏ အနာဝကို ပြည်သွေး မမြှေးယှက်ရာ။ လေ နေပူ၌ လှည့်လည်ခြင်းကိုလည်း အားမထုတ်ရာ၊ လေ နေပူ ၌ လှည့်လည်ခြင်းကို အားမထုတ်သဖြင့် ထိုယောက်ျား၏ အနာကို မြူမှုန့် အမျှင်သည် မဖျက်ဆီးရာ။ အနာကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အနာကို သက်သာစေသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ ထိုယောက်ျား သည် ဤသင့်တော်သော အမှုကို ပြုခြင်းဖြင့်လည်း မစင်ကြယ်သော အဆိပ် အတောက်ကို အကြွင်း

အကျန် မရှိအောင် ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ သင့်တော်သော အမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ မစင်ကြယ်သော အဆိပ် အတောက်ကို အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ပယ်ရှားခြင်း ထိုအကြောင်း နှစ်ပါးစုံဖြင့် အနာသည် အသားနုတက်၍ ရင့်ကျက်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနာအသားနု တက်၍ အသားအရေ ကောင်း လာပြီ ဖြစ်သဖြင့် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း မရောက်ရာ။

သုနက္ခတ္တ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏- “တဏှာကို မြားငြောင့် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောထား၏။ အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ် အတောက်သည် ဆန္ဒ ရာဂ ဗျာပါဒကြောင့် ဖောက်ပြန်၏။ ငါသည် ထိုတဏှာတည်း ဟူသော မြားငြောင့်ကို ပယ်နုတ်ပြီးပြီ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော အဆိပ် အတောက်ကို ပယ်ရှားပြီးပြီ၊ ငါသည် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိ၏” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။ ထိုရဟန်းသည် ကောင်းစွာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသင့်တော်သော အာရုံတို့ကို အားမထုတ်ရာ၊ မျက်စိဖြင့် မသင့် တော်သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံ ကြားခြင်းကို အားမ ထုတ်ရာ၊ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော် သော အနံ့ နမ်းခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ လျှာဖြင့် မသင့်တော် သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားမထုတ်ရာ၊ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားမထုတ်ရာ။ မျက်စိဖြင့် မသင့်တော် သော အဆင်း ရှုခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ နားဖြင့် မသင့်တော်သော အသံကြားခြင်းကို အားမထုတ် သော၊ နှာခေါင်းဖြင့် မသင့်တော်သော အနံ့ နမ်းခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ လျှာဖြင့် မသင့်တော်သော အရသာ လျက်ခြင်းကို အားမထုတ်သော၊ ကိုယ်ဖြင့် မသင့်တော်သော အတွေ့ တွေ့ထိခြင်းကို အားမ ထုတ်သော၊ စိတ်ဖြင့် မသင့်တော်သော ဓမ္မာရုံ သိခြင်းကို အားမထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို ရာဂ သည် မဖျက်ဆီးရာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂ မဖျက်ဆီး အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း မရောက်နိုင်ရာ၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

၆၅။ သုနက္ခတ္တ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေခြင်းငှါ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥပမာကို ငါပြုအပ်ပြီ၊ ဤဆိုခဲ့ ပြီးသော ဥပမာ စကား၌ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား အနက် အဓိပ္ပါယ်ပေတည်း။ သုနက္ခတ္တ အနာ ဟူသော ဤအမည်သည် ခြောက်ပါး ကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့၏ အမည်ပေတည်း။ သုနက္ခတ္တ အဆိပ် အတောက် ဟူသော ဤအမည်သည် အဝိဇ္ဇာ၏ အမည်ပေတည်း။ သုနက္ခတ္တ မြားငြောင့် ဟူသော ဤအမည်သည် တဏှာ၏ အမည်ပေတည်း။ သုနက္ခတ္တ ငြောင့်ရှာမွေ့တံ ဟူသော ဤအမည် သည် သတိ၏ အမည်ပေတည်း။ သုနက္ခတ္တ ဓားငယ် ဟူသော ဤအမည်သည် ဖြူစင်သော ဝိပဿနာ ပညာ၏ အမည်ပေတည်း။ သုနက္ခတ္တ မြားဆိပ်ကု ဆေးဆရာ ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော် အထူး ကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ၏ အမည်ပေတည်း။

သုနက္ခတ္တ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဖဿာယတနတို့၌ စောင့်စည်းခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ “ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းတည်း” ဟု ဤသို့ သိ၍ ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိမှ ကင်း၏။ ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ကာမဂုဏ် ဟူသော ဥပဓိ၌ ကိုယ်ကိုလည်း ငြိကပ်အောင် ဆောင်လတ္တံ့၊ ငြိကပ်သော စိတ်ကိုလည်း ဖြစ်စေ လတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော စိမ်ရေခွက်သည် ရှိရာ၏။ ထိုခွက်ကိုလည်း အဆိပ်နှင့် ရောထား၏။ ထို့နောက် အသက် ရှင်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာလိုသော ဆင်းရဲခြင်းကို စက်ဆုပ်သော ယောက်ျားသည် လာရာ ၏။ သုနက္ခတ္တ ထိုငါဆိုမည့် အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း-“ငါသည် ဤစိမ်ရေခွက်ကို

သောက်သည် ရှိသော် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလုနီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရာ၏” ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုစိမ်းရေခွက်ကို သောက်ရာအံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မသောက်ရာပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ္တ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဖဿာယတန တို့၌ စောင့်စည်းခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ “ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်း တည်း” ဟု ဤသို့ သိ၍ ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိမှ ကင်း၏။ ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ကာမဂုဏ် ဟူသော ဥပဓိ၌ ကိုယ်ကိုလည်း ငြိကပ်အောင် ဆောင်လတ္တံ့၊ ငြိကပ်သော စိတ်ကိုလည်း ဖြစ်စေလတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

သုနက္ခတ္တ ဥပမာအားဖြင့် လျင်သော ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသော မြွေသည် ရှိရာ၏။ အသက်ရှင် လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာလိုသော ဆင်းရဲခြင်းကို စက်ဆုပ်သော ယောက်ျားသည် လာရာ၏။ သုနက္ခတ္တ ထိုငါဆိုမည့် စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း-“ဤမြွေသည် ငါ့ကို ကိုက်သော် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလုနီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရာ၏” ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုယောက်ျားသည် ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသော မြွေအား လက်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ခြေဖြင့်သော် လည်းကောင်း တို့ဝံ့ရာ အံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မတို့ဝံ့ရာပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ္တ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဖဿာယတနတို့ ၌ စောင့်စည်းခြင်းကို ပြုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ “ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်း တည်း” ဟု ဤသို့ သိ၍ ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိမှ ကင်း၏။ ကိလေသာ ဟူသော ဥပဓိ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ် ဝင်၏။ ကာမဂုဏ် ဟူသော ဥပဓိ၌ ကိုယ်ကိုလည်း ငြိကပ်အောင် ဆောင်လတ္တံ့၊ ငြိကပ်သော စိတ်ကိုလည်း ဖြစ်စေလတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။

လိစ္ဆဝီမင်းသားဖြစ်သော သုနက္ခတ္တသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ငါးခုမြောက် သုနက္ခတ္တသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၆ - အာနေဋ္ဌသပ္ပါယသုတ်

၆၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသားတို့၏ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား” ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် မမြဲကုန်၊ အချည်းနှီး ဖြစ်ကုန်၏။ ချွတ်ယွင်းစေတတ် ကုန်၏။ ပျောက်လွယ်သော သဘော ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုကာမဂုဏ်သည် မျက်လှည့်သမား ပြုထားသော အရာကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ လူမိုက်တို့ကို ဖြားယောင်းတတ်၏။ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ဖြစ်စေ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားဖြစ်စေ ဤနှစ်ပါးစုံသည် မာရ်၏ (အာဏာ) တည်ရာ မာရ်၏နေရာ မာရ်၏ပျိုးခင်း မာရ်၏ကျက်စားရာ ဖြစ်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် ဖြစ်သော စိတ်၌ မှီ၍ ဖြစ်သော ထိုရှေးရှု ကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’တို့သော် လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’တို့သော် လည်းကောင်း၊ သာလွန်အောင် အားထုတ်မှု ‘သာရမ္မ’တို့သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသုံးပါးသော တရားတို့သည် ဤသာသနာတော်၌ ကျင့်နေသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားအား အန္တရာယ် ပြုခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုကာမဂုဏ်တို့၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “မျက်မှောက် ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း ဤကာမဂုဏ်နှင့် ကာမဂုဏ် အမှတ်အသား နှစ်ပါးစုံ သည် မာရ်၏ (အာဏာ) တည်ရာ ဖြစ်၏။ မာရ်၏နေရာ ဖြစ်၏။ မာရ်၏ပျိုးခင်း ဖြစ်၏။ မာရ်၏ ကျက်စားရာ ဖြစ်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော စိတ်၌ မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော ထိုရှေးရှု ကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’တို့သော် လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’ တို့သော် လည်းကောင်း၊ သာလွန်အောင် အားထုတ် (ခြုတ်ခြယ်)မှု ‘သာရ မ္မ’တို့သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသုံးပါးသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဤသာသနာတော်၌ ကျင့်နေသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားအား အန္တရာယ် ပြုခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါသည် ကာမ လောကကို လွှမ်းမိုး၍ (ဈာန်လျှင် အာရုံရှိသော) စိတ်ဖြင့် ဆောက်တည်၍ ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော (ဈာန်လျှင် အာရုံရှိသော) စိတ်ဖြင့် နေရမှု ကောင်းလေစွာ ကာမ လောကကို လွှမ်းမိုး၍ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ဆောက်တည်၍ ပြန့်ပြောသော မြတ်သည် ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဈာန်စိတ်ဖြင့် နေသော ငါ့အား ယုတ်မာကုန်သော အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန် သော စိတ်၌ မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော ထိုရှေးရှု ကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’တို့သော် လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’တို့သော် လည်းကောင်း၊ သာလွန်အောင် အားထုတ် (ခြုတ်ခြယ်)မှု ‘သာရမ္မ’ တို့သော် လည်းကောင်း မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ ထိုတရားတို့ကို ပယ်ထားခြင်းကြောင့် ငါ့အား ကြီးကျယ်သော မနှိုင်းယှဉ် အပ်သော ကောင်းစွာ ပွားများအပ်သော (လောကုတ္တရာ) စိတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်သော် ထိုအကျင့်ဖြင့် များစွာ နေလေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခုဘဝမှာပင် သော်လည်း စတုတ္ထ

ဈာန်တည်း ဟူသော အာနေဇူသမာပတ်ကိုမူလည်း ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့်သော်လည်း သက်ဝင်နိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ်သည် (မိမိရရှိထားသော ဈာန်နှင့်တူစွာ) မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ရှေးဦးစွာသော အာနေဇူသမာပတ်နှင့် လျော်သော အကျင့် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၆၇။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း မဟာဘုတ် လေးပါး၊ ယင်းမဟာဘုတ် လေးပါးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ်” ဟူသော အလုံးစုံသော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ဤအလုံးစုံသည် မမြဲ ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်၍ ထိုအကျင့်ကို များစွာ လေ့လာလျက် နေလေ့ရှိသော ထိုအရိယသာဝက၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခု ဘဝ၌ပင် သော်လည်း အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်တည်း ဟူသော အာနေဇူသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့်သော်လည်း သက်ဝင်နိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ်သည် မိမိ ရရှိထားသော ဈာန်နှင့်တူစွာ မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နှစ်ခုမြောက်သော အာနေဇူသမာပတ်နှင့် လျော်သော အကျင့် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “မျက်မှောက် ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏။ ဤနှစ်ပါးစုံသည် မမြဲ၊ မမြဲသော တရားကို နှစ်သက်ခြင်းငှါ မသင့်၊ တမ်းတခြင်းငှါ မသင့်၊ စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်၍ ထိုအကျင့်ကို များစွာ လေ့လာလျက် နေလေ့ ရှိသော ထိုအရိယသာဝက၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခုဘဝ၌ပင် သော်လည်း ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်တည်း ဟူသော အာနေဇူသမာပတ်ကိုမူလည်း ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့် သော်လည်း သက်ဝင်နိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ်သည် မိမိ ရရှိထားသော ဈာန်နှင့်တူစွာ မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုံးခုမြောက်သော အာနေဇူသမာပတ်နှင့်လျော်သော အကျင့် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၆၈။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အာနေဇူသညာတို့သည် လည်းကောင်း ဤအလုံးစုံသော သညာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသော သညာများ၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ အာကိဉ္စညာ ယတနဈာန်သည် ငြိမ်သက် မွန်မြတ်၏” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်၍ ထိုအကျင့်ကို များစွာ လေ့လာလျက် နေလေ့ရှိသော ထိုအရိယသာဝက၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ

၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခု ဘဝ၌ပင်သော်လည်း အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့်သော်လည်း သက်ဝင်နိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ်သည် မိမိ ရရှိထားသော ဈာန်နှင့် တူစွာ ဘာမျှမရှိ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ရှေးဦးစွာသော အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော အကျင့်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၆၉။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် တောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ဤအာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်သည် ငါ ‘အတ္တ’မှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော ‘အတ္တနိယ’ မှ လည်းကောင်း ကင်းဆိတ်၏” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်၍ ထိုအကျင့်ဖြင့် များစွာ နေလေ့ရှိသော ထိုအရိယ သာဝက၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခုဘဝ၌ပင် သော်လည်း အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့်သော်လည်း သက်ဝင်နိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ်သည် (မိမိ ရရှိထားသော ဈာန်နှင့် တူစွာ) ဘာမျှမရှိ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နှစ်ခုမြောက်သော အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော အကျင့် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၇၀။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် “အဘယ်မှာမျှ ငါ ‘အတ္တ’ ဟူ၍ မရှိ၊ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူ၏မျှ ကြောင့်ကြဖွယ် ငါ ‘အတ္တ’ အဖြစ်သည် မရှိ၊ အဘယ်မှာမျှ သူတစ်ပါး ငါ ‘အတ္တ’ ဟူ၍ မရှိ၊ အဘယ်မှာမျှ သူတစ်ပါး ငါ ‘အတ္တ’၏ ကြောင့်ကြဖွယ် အဖြစ်သည် မရှိ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်၍ ထိုအကျင့်ကို များစွာ လေ့လာလျက် နေလေ့ ရှိသော ထိုအရိယသာဝက၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခုဘဝ၌ပင် သော်လည်း အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့် သော်လည်း ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ်သည် မိမိ ရရှိထားသော ဈာန်နှင့် တူစွာ ဘာမျှမရှိ ဟူသော အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုံးခုမြောက်သော အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်နှင့် လျော်သော အကျင့် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “မျက်မှောက် ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမ ဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်း ကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အာနေဉ္ဇသညာတို့သည် လည်းကောင်း အာကိဉ္ဇညာယတနသညာတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသော သညာ များ၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ နေဝသညာနာသညာ ယတနဈာန်သည် ငြိမ်သက်၏။ မွန်မြတ်၏” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ ကျင့်၍ ထိုအကျင့်ကို များစွာ လေ့လာလျက် နေလေ့ရှိသော ထိုအရိယာ သာဝက ၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ ကြည်လင်၏။ စိတ်ကြည်လင်သည် ရှိသော် ယခုဘဝ၌ပင် သော်လည်း နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ ပညာဖြင့်သော်လည်း ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပါက် ဝိညာဏ် သည် မိမိ ရရှိထားသော ဈာန်နှင့်တူစွာ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော

အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ် အားလျော်သော အကျင့် ဟူ၍ ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇၁။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏- ‘အကယ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့ သော ကံ ဟူ၍ မရှိငြားအံ့၊ ငါ့မှာ (အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စက ဟူ၍) မရှိရာ၊ ယခုဘဝ ကံဟူ၍ မရှိလျှင် ငါ့မှာ (အကျိုး ဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စက ဟူ၍) မဖြစ်လတ္တံ့၊ ထင်ရှားရှိသော ဖြစ်ပေါ်နေသော ခန္ဓာပစ္စကကို ပယ်စွန့်၏’ ဟု ကျင့်၍ ဤသို့ လျစ်လျူရှုမှု (ဝိပဿနပေက္ခာ) ကို ရ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ သလော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် မစံရာသလော” ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်ရာ၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရာ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရာ၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန် မပြုရာ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဖြစ်ရာ၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ အချို့သော ရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန် မပြုရာသော အကြောင်း အထောက်ပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏ “အကယ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့သော ကံဟူ၍ မရှိငြားအံ့၊ ငါ့မှာ (အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စက ဟူ၍) မရှိရာ၊ ယခုဘဝကံ ဟူ၍ မရှိလျှင် ငါ့မှာ (အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စက ဟူ၍) မဖြစ်လတ္တံ့၊ ထင်ရှားရှိသော ဖြစ်ပေါ်နေသော ခန္ဓာပစ္စကကို ပယ်စွန့်၏” ဟု ကျင့်၍ ဤသို့ လျစ်လျူရှုမှု (ဝိပဿနပေက္ခာ) ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလျစ်လျူရှုမှု (ဝိပဿနပေက္ခာ) ကို နှစ်သက်၏။ ကောင်း၏ ဟူ၍ ပြောဆို၏။ သက်ဝင်၍ တည်၏။ ထိုလျစ်လျူရှုမှု (ဝိပဿနပေက္ခာ)ကို နှစ်သက်ပြောဆို သက်ဝင်၍ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဏ်သည် ထိုဝိပဿနာ ကို မှီ၏။ ထိုဝိညာဏ်သည် စွဲလမ်းမှုမည်၏။ အာနန္ဒာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ရှိသော ရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန် မပြုနိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုရဟန်းသည် စွဲလမ်းသော် အဘယ်ကို စွဲလမ်း သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို စွဲလမ်း၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုရဟန်းသည် စွဲလမ်းသော် အမြတ်ဆုံး စွဲလမ်းစရာကို စွဲလမ်း ပုံရပါ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ မှန်၏။ ထိုရဟန်းသည် စွဲလမ်းသော် အမြတ်ဆုံး စွဲလမ်းစရာကို စွဲလမ်း၏။ အာနန္ဒာ ဤနေဝသညာနာ သညာယတနဈာန်သည် အမြတ်ဆုံး စွဲလမ်းစရာဖြစ်၏။

၇၂။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏- “အကယ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့သော ကံ ဟူ၍ မရှိငြားအံ့၊ ငါ့မှာ (အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စက ဟူ၍) မရှိရာ၊ ယခုဘဝကံ ဟူ၍ မရှိလျှင် ငါ့မှာ အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စက ဟူ၍ မဖြစ်လတ္တံ့၊ ထင်ရှားရှိသော ဖြစ်ပေါ်နေသော ခန္ဓာပစ္စကကို ပယ်စွန့်၏” ဟု ကျင့်၍ ဤသို့ လျစ်လျူရှုမှု (ဝိပဿနပေက္ခာ) ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလျစ်လျူရှုမှု (ဝိပဿနပေက္ခာ)ကို မနှစ်သက်၊ ကောင်း၏ ဟု မပြောဆို၊ သက်ဝင်၍ မတည်၊ ထိုမနှစ်သက် မပြောဆို သက်ဝင်၍ မတည်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဏ်သည် ထိုဝိပဿနာကို မမှီ၊ ထိုဝိညာဏ်သည် စွဲလမ်းမှု မဟုတ်၊ အာနန္ဒာ မစွဲလမ်းသော ရဟန်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇၃။ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့အား ထိုထို သမာပတ်ကို မှီ၍ မှီ၍ ဩဃလေးပါးမှ ထွက်မြောက်ခြင်း ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်သော ကာမဂုဏ် အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်း ကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့ သည် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ရုပ်အမှတ်အသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အာနေဉ္ဇသညာ

အာကိစ္စညာယတနသညာတို့သည် လည်းကောင်း၊ နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့သည် လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ဤပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော (တေဘူမက ရုပ် နာမ် ဓမ္မ ဟူသမျှသော) တရားအပေါင်းသည် သက္ကာယသာတည်း၊ မစွဲလမ်းမှု၍ စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုသည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်တည်း” (ဟု ဆင်ခြင်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ငါသည် အာနေဇ္ဇသမာပတ် အားလျော်သော အကျင့်ကို ဟောကြားအပ်ပြီ၊ အာကိစ္စညာယတနသမာပတ် အားလျော်သော အကျင့်ကို ဟောကြားအပ်ပြီ၊ နေဝသညာ နာသညာယ တနသမာပတ် အားလျော်သော အကျင့်ကို ဟောကြားအပ်ပြီ၊ ထိုထို သမာပတ်ကို မှီ၍ မှီ၍ ဩယ လေးပါးမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟောကြားအပ်ပြီ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဟောကြား အပ်ပြီ။ အာနန္ဒာ တပည့် ‘သာဝက’ တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးလိုလားလျက် အစဉ် သနားစိတ် ရှိသော ဆရာသည် အစဉ် သနားစိတ်ကို စွဲ၍ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော တာဝန်ကို သင်တို့အတွက် ငါပြု ပြီးပြီ။ အာနန္ဒာ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ ဌာနတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ (တရားကို) ရှုပွား ဆင်ခြင်ကြ ကုန်လော့၊ သတိ မမေ့လျော့ကြ ကုန်လင့်၊ နောက်မှ (အားမထုတ်လိုက်ရ ဟု) နှလုံးမသာ မဖြစ်ကြ ကုန်လင့်၊ ဤကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတော်တည်း ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် အာနေဇ္ဇသပ္ပယသုတ် ပြီး၏။

၁။ မိမိအတ္တ သူတစ်ပါးအတ္တ နှစ်ပါး မရှိကြောင်း အတ္တနှစ်ပါး မရှိ၍ မိမိသူ တစ်ပါး အတ္တအနေဖြင့် ကြောင့်ကြ စိုက်ဖွယ် အဖြစ်လည်း မရှိကြောင်းကို ပြလိုရင်း ဖြစ်သည်၊ ရှုပ်ထွေးသည်။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၇ - ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၇၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ် ဖြစ်သော ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော် မူသောအခါ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံတော် သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏-

အသျှင်ဂေါတမ ဝိသာခါပြာသာဒ်၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော (အပေါ်ဆုံး) လှေကားထစ် ပျဉ်ချပ် တိုင်အောင် သိက္ခာစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် ကျင့်စဉ်သည် ထင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤပုဏ္ဏားတို့အား ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်ခြင်း၌ သိက္ခာစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် ကျင့်စဉ်သည် ထင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤလေးသမားတို့အား လေးအတတ်၌ သိက္ခာစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် ကျင့်စဉ် သည် ထင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဂဏန်းတတ်သော ဂဏန်းအတတ်ဖြင့် အသက် မွေးသော အကျွန်ုပ်တို့မှာလည်း ဂဏန်းအတတ်၌ သိက္ခာစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် ကျင့်စဉ်သည် ထင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် တပည့်ကို ရခဲ့လျှင် ရှေးဦးစွာ “တစ်ခု တစ်လီ၊ နှစ်ခု နှစ်လီ၊ သုံးခု သုံးလီ၊ လေးခု လေးလီ၊ ငါးခု ငါးလီ၊ ခြောက်ခု ခြောက်လီ၊ ခုနစ်ခု ခုနစ်လီ၊ ရှစ်ခု ရှစ်လီ၊ ကိုးခု ကိုးလီ၊ ဆယ်ခု ဆယ်လီ” ဟု ဤသို့ ရေတွက်စေပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ရာကိုလည်း ရေတွက် စေပါကုန်၏။ တစ်ရာထက် အလွန်ကိုလည်း ရေတွက် စေပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌လည်း သိက္ခာစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် ကျင့်စဉ် ကို သိစေခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါ သလော ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၇၅။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ သိက္ခာစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် ကျင့်စဉ်ကို သိစေခြင်းငှါ တတ်နိုင်၏။ ပုဏ္ဏား ဥပမာအားဖြင့် လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော မြင်းဆရာသည် ကောင်းသော အာဇာနည်မြင်းကို ရသော် ရှေးဦးစွာ ပါးစပ်၌ ပါးချပ်ခွံ့မှုကို ပြုစေ၏။ ထို့နောက် တစ်ဆင့်တက်၍ ပြုဖွယ်ကို ပြုစေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ငါဘုရားသည် ဆုံးမသင့်သော ယောက်ျားကို ရသော် ရှေးဦးစွာ ဤသို့ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် သီလရှိလော့၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်စည်း၍ နေလော့၊ ကောင်းသော အကျင့်၊ ကျက်စားရာနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေလော့၊ အနုမြူ မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလော့၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်လော့” ဟု (ဆုံးမ၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်၍ နေ၏။ ကောင်းသော အကျင့်၊ ကျက်စားရာနှင့် ပြည့်စုံ၍ နေ၏။ အနုမြူမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိလျက် နေ၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ကျင့်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါး ရှိလော့၊ မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိလင့်၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြီးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိလင့်၊ အကယ်၍ စက္ခုဇြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုဇြေ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏။

(ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်လော့၊ စက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းလော့၊ စက္ခုမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်လော့။ နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နှမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ ကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော ‘မဗ္ဗာရုံ’ကို သိသော် (မိန်းမ ယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိလင့်၊ (လက် ခြေစသော အင်္ဂါ ပြီးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိလင့်၊ (အကယ်၍) မနိမြွေကို မစောင့် စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိမြွေ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုမနိမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်လော့၊ မနိမြွေကို စောင့်စည်းလော့၊ မနိမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်လော့” ဟု (တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိ၏။ ထိုရဟန်း ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိလော့၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အာဟာရကို သုံးဆောင် ရာ၏။ မြူးထူးရန် မသုံးဆောင် မာန်ယစ်ရန် မသုံးဆောင် (အသား) ပြည့်ဖြိုးရန် မသုံးဆောင် (အရေအဆင်း) ကြည်လင်ရန် မသုံးဆောင်လင့်၊ ဤကိုယ် တည်တံ့ရုံမျှသာ မျှတရုံမျှသာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို အားထုတ် နိုင်ရုံမျှသာ အာဟာရကို သုံးဆောင်ရာ၏။ ဤသို့ သုံးဆောင် မှီဝဲသဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ် ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်း ချမ်းသာစွာ နေခြင်းသည် ဖြစ်အံ့” ဟု (ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ရာ၏) ဟု (တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ ထိုရဟန်းကို ငါဘုရား သည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်၍ နေလော့၊ နေ့အခါ၌ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပိတ်ပင် တတ်သော ‘နီဝရဏ’ တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်လော့။ ညဉ့်ဦးယံ၌ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပိတ်ပင် တတ်သော ‘နီဝရဏ’ တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်လော့၊ သန်းခေါင်ယံ၌ လက်ယာ နံတောင်းဖြင့် (လက်ယာ) ခြေပေါ်၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ် လွန်ကာ တင်ထား၍ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ထအံ့ ဟု အမှတ် သညာကို နှလုံး သွင်းလျက် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုလော့၊ မိုးသောက်ယံ၌ စောစောထ၍ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပိတ်ပင် တတ်သော ‘နီဝရဏ’ တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်လော့” ဟု (တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်၏။ ထိုရဟန်းကို ငါဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံလော့၊ ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ တူရူ ကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့” ဟု (တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံ ၏။ ထိုရဟန်းကို ငါဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ဆိတ်ငြိမ် သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲလော့၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင် ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲလော့” ဟု (တစ်ဆင့်တက်၍

ဆုံးမ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး ဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် လေးလံထိုင်း မှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ ကို ပယ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၇၆။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော ဤငါးပါးသော နိဝရဏ တရားတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်းသာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက် ၍ နေ၏။

ပုဏ္ဏား အကြင် ရဟန်းတို့သည် ကျင့်ဆဲ ဖြစ်ကုန်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ကြ ကုန်သေး၊ အတုမရှိ မြတ်သော ယောဂ၏ ကုန်ခန်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တလျက် နေကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဤငါ၏ အဆုံးအမသည် ဖြစ်၏။ အကြင် ရဟန်းတို့သည်ကား ပူဇော် အထူးကို ခံထိုက်သော ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ ကုန်ခန်းပြီးသော အာသဝေါ ရှိကုန်၏။ ကျင့်သုံးပြီးသော အကျင့် ရှိကုန်၏။ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ဝန်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရောက်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော မိမိအကျိုး ရှိကုန်၏။ ကုန်ခန်းပြီးသော ဘဝ သံယောဇဉ် ရှိကုန်၏။ ကောင်းစွာ သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့အား ဤတရားတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံခြင်းငှါ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသော် ဂဏက မောဂ္ဂလ္လာန် မည်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-“အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ ဆုံးမသည် ရှိသော် ဤသို့ အဖန်ဖန် ဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် အလုံးစုံသော တပည့်တို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပြီးစီးစေနိုင် ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့ ရဟန်းတို့သည် မပြီးစီးစေနိုင် ကုန်သလော” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဆုံးမသည် ရှိသော် ဤသို့ အဖန်ဖန် ဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် အချို့သော ငါ၏ တပည့်တို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပြီးစီးစေနိုင် ကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့မူကား မပြီးစီး စေနိုင်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ နိဗ္ဗာန်သည် တည်ရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းသည် တည်ရှိ၏။ တိုက်တွန်း နှိုးဆော် တတ်သော အသျှင်ဂေါတမသည် တည်ရှိ၏။ သို့ပါလျက် အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ ဆုံးမသည် ရှိသော် ဤသို့ အဖန်ဖန် ဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် အချို့သော ရဟန်းတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပြီးစီးစေနိုင်၍၊ အချို့သော ရဟန်း တို့ မပြီးစီးစေနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

၇၇။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ဖြစ်မှု သင့်ကို သာလျှင် ဤအရာ၌ တစ်ဖန်မေးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့် အတိုင်း ထိုအမေးကို ပြေလော့၊ ပုဏ္ဏား ထိုငါဆိုမည့် စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း၊ သင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွား လမ်းကို ညွှန်ကြားခြင်းငှါ ကျွမ်းကျင် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဟုတ်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွား လမ်းကို ညွှန်ကြားခြင်းငှါ ကျွမ်းကျင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါဆိုမည့် စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွားလိုသော ယောက်ျားသည် ဤအရပ်သို့ လာရာ၏။ ထိုလာသော ယောက်ျားသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွားလိုပါ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်အား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွား လမ်းကို ညွှန်ပါလော့” ဟု သင့်ကို ချဉ်းကပ်၍ ဤအတိုင်း ဆိုရာ၏။ သင်သည် ထိုမေးလာသူကို “အမောင် ယောက်ျား လာလော့၊ ဤလမ်းခရီးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်၏။ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားလော့၊ ထိုလမ်းခရီး ဖြင့် အတန်ငယ် သွားသည် ရှိသော် ဤမည်သော ရွာကို တွေ့မြင် လတ္တံ့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားလော့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားသော် ဤမည်သော နိဂုံးကို တွေ့မြင်လတ္တံ့၊ ထိုလမ်းခရီး ဖြင့် အတန်ငယ် သွားလော့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားသည် ရှိသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော အရံဥယျာဉ်၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော တောအုပ်၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော မြေ၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို တွေ့မြင်ရ လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် သင် ဤသို့ ပြောဆို ညွှန်ကြားပါလျက် ခရီးလွဲကို ယူ၍ နောက်ပြန်လှည့်၍ သွားရာ၏။

ထို့နောက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွားလိုသော ဒုတိယ ယောက်ျားသည် လာရာ၏။ ထိုလာသော ယောက်ျားသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွားလိုပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား ရာဇဂြိုဟ် ပြည်သွား လမ်းကို ညွှန်ကြားပါလော့” ဟု သင့်ကို ချဉ်းကပ်၍ ဤအတိုင်း ဆိုရာ၏။ သင်သည် ထိုဒုတိယ ယောက်ျားကို “အမောင် ယောက်ျား လာလော့၊ ဤလမ်းခရီးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်၏။ ထိုလမ်း ခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားလော့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားသည် ရှိသော် ဤမည်သော ရွာကို တွေ့မြင် လတ္တံ့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားလော့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန် ငယ် သွားသည် ရှိသော် ဤမည်သော နိဂုံးကို တွေ့မြင် လတ္တံ့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားလော့၊ ထိုလမ်းခရီးဖြင့် အတန်ငယ် သွားသည် ရှိသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်း သော အရံဥယျာဉ်၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော တောအုပ်၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော မြေ၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို တွေ့မြင်ရ လတ္တံ့” ဟု ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် သင် ဤသို့ ပြောဆို ညွှန်ကြားသော် ချမ်းသာစွာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်သွားရာ၏။

ပုဏ္ဏား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သည် တည်ရှိ၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွား လမ်းသည် တည်ရှိ၏။ လမ်းခရီး ညွှန် ဖြစ်သော သင်သည် တည်ရှိ၏။ သို့ပါလျက် သင် ဤသို့ ပြောဆို ညွှန်ကြားပါလျက် ယောက်ျား တစ်ယောက်သည် ခရီးလမ်းမှားကို ယူ၍ နောက်ပြန်လှည့်သွား၍၊ တစ်ယောက်သော ယောက်ျားသည် ချမ်းသာစွာ ရောက်သွားရာသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်ကို ပြုနိုင်အံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ခရီးလမ်း ညွှန်ပြုသူသာ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် နိဗ္ဗာန်သည် တည်ရှိသည် သာတည်း။ နိဗ္ဗာန် သွားကြောင်း လမ်းခရီး သည် တည်ရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွှန်ပြနိုးဆော်သူ ငါသည် တည်ရှိ၏။ သို့ပါလျက် ငါ၏ တပည့်တို့သည် ငါ ဤသို့ ပြောဆို ဆုံးမသော် အချို့သော ရဟန်းတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်မြောက်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် ကို ပြီးစီးစေနိုင် ကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်ကား မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်။ ပုဏ္ဏား ဤအရာ၌ ငါသည် အဘယ်ကို ပြုနိုင်အံ့နည်း။ ပုဏ္ဏား ငါဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်လမ်း ခရီးကို ညွှန်ကြားသူသာ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇၈။ ဤသို့ မိန့်တော် မူသော် ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ စကားကို လျှောက်ထား၏ “အသျှင်ဂေါတမ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါတရား’ မရှိ ကုန်ဘဲ အသက်မွေးမှု အတွက်သာ ရဟန်းပြုသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်၌ ရဟန်းပြုသူများ မဟုတ်ကြကုန်။ စဉ်းလဲတတ်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လှည့်ပတ်တတ်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လိမ်လည် ကောက်ကျစ်တတ်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပျံ့လွင့်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မာန် ထောင်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ နှုတ်ထွက်ကြမ်းသူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ပရမ်းပတာပြောဆိုသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆို့ မထားသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ နိုးကြားမှု၌ အားမစိုက်သူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတရား၌ မငဲ့ကွက်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြင်းထန်စွာ လေးစားမှု မရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လာဘ်များရန်သာ ကျင့်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ (အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ နာယူသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရှေ့သွား ပြုသူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် (ဥပဓိဝိဝေက)၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပျင်းရိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လုံ့လ နည်းသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သတိ ကင်းသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မတည်ကြည်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ စိတ်လေသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပညာမဲ့သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုင်းအသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အသျှင် ဂေါတမသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့နှင့် အတူတကွ မနေ။

အကြင် အမျိုးကောင်းသားတို့သည်ကား သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်၍) ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ စဉ်းလဲတတ်သူများ မဟုတ်ကုန်။ လှည့်ပတ်တတ်သူများ မဟုတ်ကုန်။ လိမ်လည် ကောက်ကျစ်တတ်သူများ မဟုတ်ကုန်။ ပျံ့လွင့်သူများ မဟုတ်ကုန်။ မာန်ထောင်တတ်သူများ မဟုတ်ကုန်။ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သူများ မဟုတ်ကုန်။ နှုတ်ထွက်ကြမ်းသူများ မဟုတ်ကုန်။ ပရမ်းပတာ ပြောဆိုသူများ မဟုတ်ကုန်။ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆို့ထားသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် ကို သိသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ နိုးကြားမှု၌ အားစိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတရား၌ ငဲ့ကွက်သူများ ဖြစ် ကုန်၏။ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြင်းထန်စွာ လေးစားသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ လာဘ်များရန် ကျင့်နေသူများ မဟုတ် ကုန်။ (အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ နာယူသူများ မဟုတ်ကုန်။ ဆုတ်ယုတ် ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် (ဥပဓိဝိဝေက)၌ ရှေ့သွား ပြုသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝီရိယ ရှိသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ် စေလွှတ်ထားသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ သတိထင်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ တည်ကြည်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ စိတ်မလေသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ မထိုင်းမအသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် အတူတကွ နေ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာအားဖြင့် အမြစ် နံ့သာ ဟူသမျှတို့တွင် စန္ဒကူးနက်ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုရ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အနှစ် နံ့သာ ဟူသမျှတို့တွင် စန္ဒကူးနီကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ လည်း ကောင်း၊ အပွင့် နံ့သာ ဟူသမျှတို့တွင် မုလေးပန်းကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ယခုလက်ရှိ တရားတို့တွင် အသျှင်ဂေါတမ၏ အဆုံးအမ တရားသည် သာလျှင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေ၏။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာအားဖြင့် မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ “မျက်စိအမြင် ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော် မူပါပေ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ရဟန်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ခုနစ်ခုမြောက် ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၈ - ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၇၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးခါစဖြစ်သော အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝယ် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးမြူရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီမိဖုရားကြီး၏ သားဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် စန္ဒပဇ္ဇောတမင်းကို စိုးရိမ်မကင်း ကြောင့်ကြခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်ကို ပြုပြင်စေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏- “ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် အလွန် စောသေး၏။ ငါသည် ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏား၏ အလုပ်လုပ်ရာ ဌာန ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏား၏ အလုပ်လုပ်ရာဌာန ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားသည် အဝေးမှလာသော အသျှင်အာနန္ဒာကို မြင်၍ ဤစကားကို ဆို၏- “အသျှင်အာနန္ဒာ ကြွတော်မူပါ။ အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ကြွလာတော်မူခြင်းသည် ကောင်းမြတ်ပါပေသည်။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအရပ်သို့ ကြွလာတော်မူရန် အလှည့်ကို ကြာမြင့်မှ ပြုတော်မူ၏။ ဤနေရာကို ခင်းထားပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုင်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားသည်လည်း တစ်ခုသော နေရာအနိမ့်ကို ယူ၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသော ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အကြင် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ

သောကြောင့် ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်တော် မူ၏။ ထိုတရားတို့နှင့် အချင်းခပ်သိမ်း လုံးဝပြည့်စုံသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော” ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုတရားတို့နှင့် အချင်း ခပ်သိမ်း လုံးဝပြည့်စုံသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိသည် သာတည်း။ ပုဏ္ဏား မှန်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် မဖြစ်သေးသော မဂ်လမ်းကို ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ထင်ရှား မဖြစ်သေးသော မဂ်လမ်းကို ထင်ရှား ဖြစ်စေတော် မူ၏။ သူတစ်ပါးတို့ မဟောကြားသေးသော မဂ်လမ်းကို ဟောကြားတော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို သိတော်မူ၍ ‘မဂ္ဂညူ’ မည်တော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို အထင်အရှား သိတော်မူ၍ ‘မဂ္ဂဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၍ ‘မဂ္ဂကောဝိဒ’ မည်တော်မူ၏။ ယခုအခါ၌ကား တပည့်တို့သည် မဂ်လမ်းသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်လျက် နောက်အခါ၌ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ နေကြကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ မပြီးမပြတ်သေးသော စကားသည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ၌ မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရမည်သော ပုဏ္ဏားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ အလုပ်တို့ကို အစဉ် လှည့်လည် စစ်ဆေးလျက် ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏား၏ အလုပ်လုပ် ရာဌာန အသျှင်အာနန္ဒာရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော် ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏား သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ အဘယ်စကား ဖြင့် စုဝေး ထိုင်နေကြပါ ကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးမပြတ်သေးသော စကားသည်ကား အဘယ် စကားပါနည်း” ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ပုဏ္ဏား ငါ့ကို ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်ပုဏ္ဏားသည် ဤသို့ ဆို၏-“အသျှင်အာနန္ဒာ အကြင် တရားတို့ နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက် မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုတရားတို့နှင့် အချင်းခပ်သိမ်း လုံးဝပြည့်စုံ သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော” ဟု (ဆို၏)။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ငါသည် ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆို၏- “ပုဏ္ဏား အကြင် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကြောင့် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုတရားတို့နှင့် အချင်းခပ်သိမ်း လုံးဝပြည့်စုံသော ရဟန်း တစ်ပါးမျှ မရှိသည် သာတည်း။ ပုဏ္ဏား မှန်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မဖြစ်သေးသော မဂ်လမ်းကို ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ထင်ရှား မဖြစ်သေးသော မဂ်လမ်းကို ထင်ရှား ဖြစ်စေတော်မူ၏။ သူတစ်ပါးတို့ မဟောကြားသေးသော မဂ်လမ်းကို ဟောကြားတော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို သိတော်မူ၍ ‘မဂ္ဂညူ’ မည်တော် မူ၏။ မဂ်လမ်းကို အထင်အရှား သိတော်မူ၍ ‘မဂ္ဂဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို လိမ္မာ ကျွမ်းကျင် တော်မူ၍ ‘မဂ္ဂကောဝိဒ’ မည်တော်မူ၏။ ယခုအခါ၌ကား တပည့်တို့သည် မဂ်လမ်းသို့ အစဉ် လိုက်ကုန် လျက် နောက်အခါ၌ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ နေကြကုန်၏” ဟု (ဆို၏)။ ပုဏ္ဏား ဤကား ငါတို့၏ ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ မပြီးမပြတ်သေးသော စကား ဖြစ်ပေ၏။ ထိုအခါ သင်သည် ရောက်လာပေ၏ ဟု (ဆို၏)။

၈၀။ အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ သင်တို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည် ဖြစ်သော “ဤရဟန်းသည် ငါ့ကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ထိုအသျှင်ဂေါတမ ထားခဲ့သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိပါသလော” ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ယခုအခါ ငါတို့ ဆည်းကပ်နေကြရမည် ဖြစ်သော “ဤရဟန်းသည် ငါ့ကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သိတော်မူ

မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထားတော်မူခဲ့သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိပါ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ သင်တို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော “ဤရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ကွယ်လွန်တော် မူသောအခါ၌ ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သံဃာသည် သမုတ်ထားသော များစွာသော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် တင်ထားသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ယခုအခါ ငါတို့သည် ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော “ဤရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ကွယ်လွန် တော်မူသောအခါ၌ ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သံဃာသည် သမုတ်ထားသော များစွာသော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ တင်ထားသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိပါ ဟု (မိန့် ဆို၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ ကိုးကွယ်ရာ မရှိဘဲလျက် ညီညွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါ နည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ငါတို့သည် ကိုးကွယ်ရာ မရှိကုန်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏား ငါတို့သည် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်၏။ တရားလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ “အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ သင်တို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် ငါကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု ထိုအသျှင်ဂေါတမ ထားခဲ့သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိပါသလော” ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် - ပုဏ္ဏား ယခုအခါ ငါတို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် ငါကွယ် လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား ထားတော်မူခဲ့ သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိပါ” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ သင်တို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် မြတ်စွာ ဘုရား ကွယ်လွန်တော် မူသောအခါ၌ ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု သံဃာ သမုတ်ထားသော များစွာသော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် တင်ထားသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော” ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော်- “ပုဏ္ဏား ယခုအခါ ငါတို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် မြတ်စွာ ဘုရား ကွယ်လွန်တော် မူသောအခါ၌ ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု သံဃာ သမုတ်ထားသော များစွာသော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ တင်ထားသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိ” ဟု ဆို၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ ကိုးကွယ်ရာ မရှိဘဲလျက် “ညီညွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု ဤသို့ မေးသည် ရှိသော်-ပုဏ္ဏား ငါတို့သည် ကိုးကွယ်ရာ မရှိသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏား ငါတို့သည် ကိုးကွယ် ရာ ရှိကုန်၏။ တရားလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်၏” ဟု ဆို၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ဆိုသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

၈၁။ ပုဏ္ဏား သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူအပ်၏။ ပါတိမောက်ကို ပြအပ်၏။ ငါတို့သည် ဥပုသ်နေ့၌ အကြင်မျှလောက် ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တစ်ခု သော ရွာအပိုင်း အခြားကို မှီ၍ နေကုန်၏။ ထိုအားလုံးသော ရဟန်းတို့သည် တစ်ပေါင်းတည်း စည်းဝေးကုန်၏။ စည်းဝေးကုန်ပြီးလျှင် အကြင်ရဟန်းအား ထိုပါတိမောက်သည် (နတ်တက်လာသည် ၏ အစွမ်းဖြင့်) အလေ့အထ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းကို ပြစေကုန်၏။ ထိုပါတိမောက်ကို ပြစေသည် ရှိသော် ရဟန်းအား အာပတ် ရှိငြားအံ့၊ လွန်ကျူးမိငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းကို ငါတို့သည် တရားနှင့် လျော်စွာ ဆုံးမ တော်မူတိုင်း ပြုစေကုန်၏ ဟု (မိန့် ဆို၏)။

ဤသို့ ပြုစေကုန်သည် ရှိသော် အသျှင်တို့ ပြုစေကုန်သည် မဟုတ်၊ တရားသည် သာလျှင် ပြုစေ ၏တကား၊ အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ သင်တို့ အရိုအသေ ပြုကြရမည် ဖြစ်သော အလေး ပြုကြရမည် ဖြစ်သော မြတ်နိုးကြရမည် ဖြစ်သော ပူဇော်ကြရမည် ဖြစ်သော အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မှီနေ ကြရမည်ဖြစ်သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ယခုအခါ ငါတို့ အရိုအသေ ပြုကြရမည်ဖြစ်သော အလေးပြုကြရမည်ဖြစ်သော မြတ်နိုးကြရမည်ဖြစ်သော ပူဇော်ကြရ

မည်ဖြစ်သော အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြု၍ မှီနေကြရမည်ဖြစ်သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ “အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ၌ သင်တို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည် ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် ငါ့ကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု ထိုအသျှင်ဂေါတမ ထားခဲ့သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော” ဟု မေးသော် - “ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ ငါတို့သည် ဆည်းကပ် နေကြရမည် ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် ငါ့ကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား ထားတော် မူခဲ့သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိ” ဟု ဆို၏။

“အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ၌ သင်တို့ ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် မြတ်စွာ ဘုရား ကွယ်လွန်တော် မူသောအခါ ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု သံဃာသည် သမုတ်ထား သော များစွာသော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် တင်ထားသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော” ဟု မေးသော်- “ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ ငါတို့သည် ဆည်းကပ် နေကြရမည်ဖြစ်သော ‘ဤရဟန်းသည် မြတ်စွာ ဘုရား ကွယ်လွန်တော် မူသောအခါ၌ ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု သံဃာသည် သမုတ်ထား သော များစွာသော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် တင်ထားသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိ” ဟု ဆို၏။

“အသျှင်အာနန္ဒာ ‘ယခုအခါ သင်တို့ အရိုအသေ ပြုကြရမည် ဖြစ်သော အလေး ပြုကြရမည် ဖြစ်သော မြတ်နိုးကြရမည် ဖြစ်သော ပူဇော်ကြရမည် ဖြစ်သော အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြု၍ မှီနေကြရမည် ဖြစ်သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ ရှိသလော” ဟု မေးသော်-“ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ ငါတို့သည် အရိုအသေ ပြုကြရမည် ဖြစ်သော အလေး ပြုကြရမည် ဖြစ်သော မြတ်နိုးကြရမည် ဖြစ်သော ပူဇော် ကြရမည် ဖြစ်သော အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြု၍ မှီနေကြရမည် ဖြစ်သော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိ” ဟု ဆို၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤဆိုသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။ (ကြည်ညိုဖွယ် တရားဆယ်ပါး)

၈၂။ ပုဏ္ဏား သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကြည်ညိုဖွယ် တရားဆယ်ပါးတို့ကို ဟောကြားတော် မူအပ်ကုန်၏။ အကြင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုတရားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယခုအခါ ငါတို့ အရိုအသေ ပြုကြကုန်၏။ အလေးပြုကြကုန်၏။ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ ပူဇော်ကြ ကုန်၏။ အရိုအသေပြု၍ အလေးအမြတ်ပြု၍ မှီနေကြကုန်၏။ ကြည်ညိုဖွယ်တရား ဆယ်ပါးတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူ-

ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက် နေ၏။ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှ သော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေး ဟု ရှုလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ (၁)

အကြားအမြင် များ၏။ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏။ အကြားအမြင်ကို စုဆောင်း၏။ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော၊ အနက်၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ သော အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောပြတတ်ကုန် သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဖူးကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ဆောင်ဖူးကုန်၏။ လေ့ကျက်ဖူးကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ဖူးကုန်၏။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိဖူးကုန်၏။ (၂)

သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်သော ဆေးတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်၏။ (၃)

အထူး စင်ကြယ်သော စိတ်၌ အပါအဝင် ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းချမ်း သာသာနေရမှု ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏။ မငြိုမငြင်ရ၏။ မပင်ပန်းဘဲ ရ၏။ (၄)

(ထိုရဟန်းသည်) တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေနိုင်၏။ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများအပြား ဖြစ်သွား၏။ အများအပြား ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ကို ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏။ ကိုယ်ကို ပျောက်ကွယ်စေ၏။ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ ကဲ့သို့ သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန် ဤသို့ အာနုဘော် ကြီးကုန်သော လ နေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ပြဟွာပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ (၅)

(ထိုရဟန်းသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏။ (၆)

(ထိုရဟန်းသည်) တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ် ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ် ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ် ဟု သိ၏။ ကျိုးသော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျိုးသော 'သံခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ (၇)

(ထိုရဟန်းသည်) များစွာသော ရှေး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤရှေး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ် ဟူသည် အဘယ်နည်း- တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဆယ်သော ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဆယ်သော ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဆယ်သော ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဆယ်သော ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များစွာသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များစွာသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များစွာသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း (အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့နိုင်၏)။ "ဤမည်သော ဘဝ၌

ငါသည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်း အခြားရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့သော် ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ငါသည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာ နှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် (အမည် အနွယ်) နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ (၈)

(ထိုရဟန်းသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ (၉)

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိကို အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဝင်စားနေ၏။ (၁၀)

ပုဏ္ဏား သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကြည်ညိုဖွယ် တရားဆယ်ပါးတို့ကို ဟောတော်မူ အပ်ကုန်၏။ ဤတရားတို့သည် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ ထိုတရားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယခုအခါ ငါတို့ အရိုအသေ ပြုကုန်၏။ အလေးပြုကုန်၏။ မြတ်နိုးကုန်၏။ ပူဇော်ကုန်၏။ အရိုအသေပြု၍ အလေးအမြတ်ပြု၍ မှီနေကြကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၈၃။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီး ဖြစ်သော ဝေဿကာရပုဏ္ဏားသည် ဥပနန္ဒ မည်သော စစ်သူကြီးကို ပြောဆို၏ - “အသျှင်စစ်သူကြီးသည် ထိုစကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း၊ ဤအသျှင်ကောင်းတို့သည် အရိုအသေ ပြုထိုက်သူကို အရိုအသေ ပြုကုန်ငြားအံ့၊ အလေး ပြုထိုက်သူကို အလေးပြုကုန် ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးထိုက်သူကို မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ကုန်ငြားအံ့။ စင်စစ် ဤအသျှင်ကောင်းတို့သည် အရိုအသေ ပြုထိုက်သူကို အရိုအသေပြုသည် မည်ကုန်၏။ အလေးပြုထိုက်သူကို အလေးပြုသည် မည်ကုန်၏။ မြတ်နိုးထိုက်သူကို မြတ်နိုးသည် မည် ကုန်၏။ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်သည် မည်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်ကောင်းတို့သည် ဤပသာဒနိယတရား ဆယ်ပါးရှိသူကို အရိုအသေ မပြုကုန် ငြားအံ့၊ အလေးမပြုကုန် ငြားအံ့၊ မမြတ်နိုးကုန် ငြားအံ့၊ မပူဇော်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မပြုသော် အဘယ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ထိုအသျှင်ကောင်းတို့သည် အရိုအသေ ပြုကုန်ရာအံ့နည်း၊ အလေးပြုကုန်ရာ အံ့နည်း၊ မြတ်နိုးကုန်ရာ အံ့နည်း၊ ပူဇော်ကုန်ရာ အံ့နည်း၊ အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ မှီနေကုန်ရာ အံ့နည်း” ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝေဿကာရပုဏ္ဏားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အသျှင် အာနန္ဒာသည် ယခုအခါ အဘယ်မှာ နေတော်မူပါသနည်း” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ယခုအခါ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ရှိ၏လော၊ တိတ်ဆိတ်သော အသံလည်း ရှိ၏လော၊ ကြွေးကြော်သံလည်း နည်းပါ၏လော၊ လူတို့ အသွားအလာကြောင့် တိုက်ခတ်သောလေ ကင်းပါ၏လော၊ လူတို့ လျှို့ဝှက်မှု ကို ပြုနိုင်သော နေရာ ဖြစ်ပါ၏လော၊ အာရုံများစွာမှ ဖွဲ့၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်းငှါ လျော်ပါ ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား စင်စစ် ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ရှိ၏။ တိတ်ဆိတ်သော အသံလည်း ရှိ၏။ ကြွေးကြော်သံလည်း နည်း၏။ လူတို့ အသွားအလာကြောင့်

တိုက်ခတ်သော လေလည်း ကင်း၏။ လူတို့ လျှို့ဝှက်မှုကို ပြုနိုင်သော နေရာလည်း ဖြစ်၏။ အာရုံများ စွာမှ ဖဲခွါ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်းငှါလည်း လျော်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အသင်တို့ ကဲ့သို့ သော အစောင့်အရှောက်တို့ကြောင့် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ စင်စစ် ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ရှိပါ၏။ တိတ်ဆိတ်သော အသံလည်း ရှိပါ၏။ ကြွေးကြော်သံလည်း နည်းပါး၏။ လူတို့ အသွားအလာကြောင့် တိုက်ခတ်သော လေမှ ကင်းပါ၏။ လူတို့ လျှို့ဝှက်မှုကို ပြုနိုင်သောနေရာ ဖြစ်ပါ၏။ အာရုံများစွာမှ ဖဲခွါ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်းငှါ လျော်ပါ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ဈာန်ဝင်စားလေ့ ရှိသော အသျှင်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပါ ၏။ အသျှင်တို့သည် ဈာန်လည်း ရကြပါကုန်၏။ ဈာန်ဝင်စားလေ့လည်း ရှိကြပါကုန်၏။

အသျှင်အာနန္ဒာ အခါတစ်ပါး၌ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန် တောဝယ် အထွတ်တပ်သော ဇရပ်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ အကျွန်ုပ် သည် မဟာဝုန်တော အထွတ်တပ်သော ဇရပ်ကျောင်းနှင့် အသျှင်ဂေါတမ ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပါ၏။ ထိုအရပ်၌ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ဈာန်နှင့် စပ်သော စကားကို ဟောပြောပါ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ဈာန်လည်း ရပါ၏။ ဈာန်ဝင်စားလေ့လည်း ရှိပါ၏။ သို့သော် ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အလုံးစုံသော ဈာန်ကိုမူ ချီးမွမ်းတော် မူပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

၈၄။ ပုဏ္ဏား စင်စစ် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဈာန်ကို ချီးမွမ်းသည်လည်း မဟုတ်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဈာန်ကို မချီးမွမ်းသည်လည်း မဟုတ်။ ပုဏ္ဏား ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ဈာန်ကို မချီးမွမ်းသနည်း။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကာမ ရာဂ ထကြွသောင်းကျန်းသော ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပေါ်နေ သော ကာမ ရာဂ၏ ထွက်မြောက်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူသည် ကာမ ရာဂကို သာလျှင် အတွင်းပြု၍ ရှု၏။ အမျိုးမျိုး ရှု၏။ တစ်မိမိမ့် ရှု၏။ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ ဗျာပါဒ ထကြွ သောင်းကျန်းသော ဗျာပါဒ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဗျာပါဒ၏ ထွက်မြောက် ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူသည် ဗျာပါဒကို သာလျှင် အတွင်းပြု၍ ရှု၏။ အမျိုးမျိုး ရှု၏။ တစ်မိမိမ့် ရှု၏။ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ ထိနမိဒ္ဓ ထကြွသောင်းကျန်းသော ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပေါ်နေသော ထိနမိဒ္ဓ၏ ထွက်မြောက်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူသည် ထိနမိဒ္ဓကို သာလျှင် အတွင်းပြု၍ ရှု၏။ အမျိုးမျိုး ရှု၏။ တစ်မိမိမ့် ရှု၏။ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကစ္စ ထကြွသောင်းသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကစ္စ၏ ထွက်မြောက်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူသည် ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စကို သာလျှင် အတွင်းပြု၍ ရှု၏။ အမျိုးမျိုး ရှု၏။ တစ်မိမိမ့် ရှု၏။ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ ဝိစိကိစ္ဆာထကြွ သောင်းကျန်း သော ဝိစိကိစ္ဆာ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ထွက်မြောက်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူသည် ဝိစိကိစ္ဆာကို သာလျှင် အတွင်းပြု၍ ရှု၏။ အမျိုးမျိုး ရှု၏။ တစ်မိမိမ့် ရှု၏။ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ ပုဏ္ဏား ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ဈာန်မျိုး ကို ချီးမွမ်းတော်မမူ။

ပုဏ္ဏား ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ဈာန်မျိုးကို ချီးမွမ်းသနည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍

နေ၏။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ဈာန်မျိုးကို ချီးမွမ်းတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော ဈာန်ကို ကဲ့ရဲ့ပေ၏ တကား၊ ချီးမွမ်း ထိုက်သော ဈာန်ကို ချီးမွမ်းပေ၏ တကား၊ အသျှင်အာနန္ဒာ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသော ကိစ္စ၊ များသော ပြုလုပ်ဖွယ် ရှိပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု (မိန့်ဆို ၏)။ ထိုအခါ မဂဓတိုင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် အသျှင်အာနန္ဒာ ပြောသော စကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လျက် နေရာမှ ထကာ ဖဲသွား၏။

ထိုအခါ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်ပုဏ္ဏားသည် မဂဓတိုင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏား ဖဲသွား၍ မကြာမီ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင် အာနန္ဒာအား အကြင် ပုစ္ဆာကို မေးခဲ့ကုန်၏။ ထိုပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်အား အသျှင်အာနန္ဒာသည် မဖြေကြားခဲ့” ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား သင့်အား ဖြေကြားခဲ့ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ “ပုဏ္ဏား အကြင် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်၏။ ထိုတရားတို့နှင့် အချင်းခပ်သိမ်း လုံးဝပြည့်စုံသော ရဟန်းတစ်ပါးမျှ မရှိသည်သာတည်း။ ပုဏ္ဏား မှန်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မဖြစ် သေးသော မဂ်လမ်းကို ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ထင်ရှား မဖြစ်သေးသော မဂ်လမ်းကို ထင်ရှား ဖြစ်စေတော် မူ၏။ သူတစ်ပါးတို့ မဟောကြားသေးသော မဂ်လမ်းကို ဟောကြားတော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို သိတော်မူ၍ ‘မဂ္ဂညူ’ မည်တော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို အထင်အရှား သိတော်မူ၍ ‘မဂ္ဂဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ မဂ်လမ်းကို လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၍ ‘မဂ္ဂကောဝိဒ’ မည်တော်မူ၏။ ယခုအခါ၌ကား တပည့်သာဝကတို့သည် မဂ်လမ်းသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်လျက် နောက်အခါ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံ၍ နေကြကုန်၏” ဟု (ဖြေကြားခဲ့ ကုန်ပြီ မဟုတ်လော ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ရှစ်ခုမြောက် ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်သုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၉ - မဟာပုက္ခမသုတ်

၈၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆယ့် ငါးရက်မြောက်သော လပြည့် ဥပုသ်နေ့ည၌ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် လွင်တီးပြင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် နေရာမှ ထ၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံး ထက်၌ သင်္ကန်းကို စမ္မယ်တင်လျက် ဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှါ အကယ်၍ ခွင့်ပြုသည် ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်ခုသော အကြောင်းကို မေးလျှောက်လိုပါ၏ ဟု (ဤစကားကို လျှောက်ထား၏)။ ရဟန်း ထိုသို့မေးလိုမှု မိမိနေရာ၌ ထိုင်၍ ထိုအလိုရှိသော အကြောင်းကို မေးလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈၆။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မိမိနေရာ၌ ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို မေးလျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဤသည် တို့ပါလော့’ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်းငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဤသည်တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ မြတ်စွာဘုရားကို တစ်ဆင့်တက်၍ မေးလျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ငါးပါးကုန်သော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် အဘယ် တရားလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိပါကုန်သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ငါးပါးကုန်သော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ထိုဥပါဒါနသည်ပင်လျှင် ထိုငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် ဥပါဒါနသည် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့မှ ကင်း၍ ဖြစ်သလော ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ထိုဥပါဒါနသည်ပင်လျှင် ထိုငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ မဖြစ်ကုန်၊ ဥပါဒါနသည် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့မှ ကင်း၍လည်း မဖြစ်၊ ရဟန်းငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ အကြင် လိုချင် တပ်မက်မှုသည် ရှိ၏၊ ထိုလိုချင် တပ်မက်မှုသည် ထိုငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ ဥပါဒါန ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှု ထူးခြားခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်းပါ သလော ဟု (လျှောက်၏)။ “ရဟန်း ဖြစ်ကောင်း၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏- “နောင်အခါ၌ ဤသို့ ရုပ်ရှိသည် ဖြစ်လို၏၊ နောင်အခါ၌ ဤသို့ ဝေဒနာရှိသည် ဖြစ်လို၏၊ နောင်အခါ၌ ဤသို့ သညာရှိသည် ဖြစ်လို၏၊ နောင်အခါ၌ ဤသို့ သင်္ခါရရှိသည် ဖြစ်လို၏၊ နောင်အခါ၌ ဤသို့ ဝိညာဏ်ရှိသည် ဖြစ်လို၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှု ထူးခြားခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ခန္ဓာတို့၏ ‘ခန္ဓာ’ ဟူသော အမည် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အမှတ် မရှိ အလုံးစုံသော ဤရုပ်သည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ဤဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ပ။ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ဤသညာ သည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ဤသင်္ခါရသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ဤဝိညာဏ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ရဟန်း ဤမျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ခန္ဓာတို့၏ ‘ခန္ဓာ’ ဟူသော အမည် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရူပက္ခန္ဓာကို (သဟေတု အဟေတု စသော အပြားတို့ဖြင့်) သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း၊ သညာက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ရူပက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် မဟာဘုတ် လေးပါးတို့တည်း၊ အထောက်အပံ့သည် မဟာဘုတ် လေးပါးတို့တည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် ဖဿတည်း၊ အထောက်အပံ့သည် ဖဿတည်း။ သညာက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် ဖဿတည်း၊ အထောက်အပံ့သည် ဖဿတည်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် ဖဿတည်း၊ အထောက်အပံ့သည် ဖဿတည်း။ ရဟန်း ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် နာမ်ရုပ်တည်း၊ အထောက်အပံ့သည် နာမ်ရုပ်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈၇။ အသျှင်ဘုရား သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ အရိယာတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကို အတ္တဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာ ဟု လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တ ဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို အတ္တ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) သညာရှိသော အတ္တ ဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ သညာ ဟု လည်းကောင်း၊ သညာ၌ အတ္တ ဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို အတ္တ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) သင်္ခါရရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ သင်္ခါရ ဟု လည်းကောင်း ရှု၏။

ကောင်း၊ သင်္ခါရတို့၌ အတ္တ ဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ကို အတ္တ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် အဘယ်သို့ မဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု။ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု မရှု။ ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို အတ္တဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟု မရှု။ အတ္တ၌ ဝေဒနာ ဟု မရှု။ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟု မရှု။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို အတ္တဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) သညာရှိသော အတ္တဟု မရှု။ အတ္တ၌ သညာဟု မရှု။ သညာ၌ အတ္တဟု မရှု။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို အတ္တဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာ ကို) သင်္ခါရရှိသော အတ္တဟု မရှု။ အတ္တ၌ သင်္ခါရတို့ဟု မရှု။ သင်္ခါရတို့၌ အတ္တဟု မရှု။ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ကို အတ္တဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု။ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု မရှု။ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် မဖြစ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈၈။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်၌ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း။ ဝေဒနာ၌ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း။ သညာ၌ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း။ သင်္ခါရတို့၌ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း။ ဝိညာဏ်၌ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ရုပ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း စိတ်ချမ်းသာခြင်းသည် ရုပ်၌ သာယာဖွယ် မည်၏။ ရုပ်၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း သဘောသည် ရုပ်၌ အပြစ် မည်၏။ ရုပ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ရုပ်၌ ထွက်မြောက်ခြင်း မည်၏။ ရဟန်း ဝေဒနာကို စွဲ၍။ သညာကို စွဲ၍။ သင်္ခါရတို့ကို စွဲ၍။ ဝိညာဏ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း စိတ်ချမ်းသာခြင်းသည် ဝိညာဏ်၌ သာယာဖွယ် မည်၏။ ဝိညာဏ်၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း သဘောသည် ဝိညာဏ်၌ အပြစ်မည်၏။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ဝိညာဏ်၌ ထွက်မြောက်ခြင်းမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈၉။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူမှာ ဤဝိညာဏ်ရှိသော မိမိကိုယ်ကောင်၊ သူတစ်ပါး ကိုယ်ကောင်၊ အလုံးစုံသော နိမိတ် အာရုံတို့၌ ငါဟူသော အခြင်းအရာ (ဒိဋ္ဌိ)၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ (တဏှာ)နှင့် အထင်ကိန်းနေမှု ‘မာနာနုဿ’ တို့သည် မဖြစ်ကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏။ အလုံးစုံသော ဝေဒနာကို။ အလုံးစုံသော သညာကို။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်ကို

“ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှု၏။ ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူမှာ ဤဝိညာဏ်ရှိသော မိမိကိုယ်ကောင်၊ သူတစ်ပါးကိုယ်ကောင်၊ အလုံးစုံသော နိမိတ် အာရုံတို့၌ ငါဟူသော အခြင်းအရာ (ဒိဋ္ဌိ)၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ (တဏှာ)နှင့် အထင်ကိန်းနေမှု ‘မာနာနုသယ’ တို့သည် မဖြစ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၀။ ထိုအခါ တစ်ပါးသော ရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏-“အချင်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ဝေဒနာသည် အတ္တမဟုတ်၊ သညာသည် အတ္တမဟုတ်၊ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တမဟုတ်၊ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်သတတ်၊ အတ္တ သဘောကင်းသော ခန္ဓာအစု၌ တည်၍ ပြုထားကုန်သော အမှုတို့သည် အဘယ် အတ္တကို တွေ့ထိကုန် အံ့နည်း” ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်အကြံကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် သိ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မသိသော အဝိဇ္ဇာ ဖုံးသော မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်သော သူသည် တဏှာ ကြီးစိုးသော စိတ်ဖြင့် ‘အချင်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ ဝေဒနာသည် အတ္တ မဟုတ်၊ သညာသည် အတ္တ မဟုတ်၊ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တ မဟုတ်၊ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်သတတ်၊ အတ္တ သဘောကင်းသော ခန္ဓာ အစု၌ တည်၍ ပြုထားသော အမှုတို့သည် အဘယ် အတ္တကို တွေ့ထိကုန် အံ့နည်း” ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို ကျော်လွန် သွားသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သင်တို့ကို ထိုထိုတရားတို့၌ အဖန်ဖန် သွန်သင် ထား၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ရုပ်သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မမြိပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ထိုရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါဖြစ်၏။ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုရန် သင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မရှုသင့်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည်။ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’သည်။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့သည်။ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မမြိပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို “ဤဝိညာဏ် သည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏။ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုရန် သင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မရှုသင့်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤရုပ်ကို ဟုတ်မှန်သည့်တိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အလုံးစုံသော ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ကို။ အလုံးစုံသော မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’ကို။ အလုံးစုံသော ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို။ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို “ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဟုတ်မှန်တိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုမြင်သည် ရှိသော် အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ‘သာဝက’ သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သည် ရှိသော် တပ်မက်ခြင်း ကင်း၏။ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသော် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော် ‘ငါသည် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီ’ ဟု သိသော (ပစ္စဝေက္ခကာ) ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေ တည်နေမှု ကုန်ဆုံးပြီ၊ မြတ်သော(မဂ်)အကျင့်ကို ကျင့် သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ဖြစ်သော (မဂ်) ကိစ္စ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ ဖြစ်ခြင်းငှါ (ငါ့အား) တစ်ဖန် မဂ်ကို ပွားများခြင်း ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ” ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူသော တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဤအမေးအဖြေ ဒေသနာ တော်ကို ဟောတော်မူသည် ရှိသော် ခြောက်ကျိပ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်တို့ သည် တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်ကုန်၏။

ကိုးခုမြောက် မဟာပုဏ္ဏမသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - ဒေဝဒဟသုတ် ===

၁၀ - စူဠပုဏ္ဏမသုတ်

၉၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗရုံကျောင်း ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ သီတင်း သုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်သော ထိုလပြည့် ဥပုသ်နေ့ ည၌ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် လွင်တီးပြင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သော ရဟန်းအပေါင်းကို ကြည့်ရှုတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာကို “ဤအသျှင်သည် သူယုတ်မာတည်း ဟု သိနိုင်သလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မသိနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်မှန်၏။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာကို “ဤအသျှင်သည် သူယုတ်မာတည်း” ဟု သိနိုင်ခြင်းသည် အကြောင်း မဟုတ် အရာမဟုတ်။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာသည် သူတော်ကောင်းကို “ဤအသျှင်သည် သူတော် ကောင်းတည်း ဟု သိနိုင်သလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မသိနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်မှန်၏။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာသည် သူတော်ကောင်းကို “ဤအသျှင်သည် သူတော်ကောင်းတည်း” ဟု သိနိုင်ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာ သည် သူယုတ်မာတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သူယုတ်မာ၌ ဆည်းကပ်ခြင်း ရှိ၏။ သူယုတ်မာတို့၏ အကြံကို ကြံလေ့ရှိ၏။ သူယုတ်မာတို့၏ အတိုင်အပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ရှိ၏။ သူယုတ်မာ စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏။ သူယုတ်မာ အမှုကို ပြုလေ့ရှိ၏။ သူယုတ်မာ အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ သူယုတ်မာတို့၏ အလှူကို ပေးလှူ ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာတရားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောက၌ သူယုတ်မာသည် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ အရှက် မရှိ၊ အကြောက် မရှိ၊ အကြားအမြင် နည်း၏။ ပျင်းရိ၏။ သတိမေ့၏။ ပညာကင်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ တရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ၌ ဆည်းကပ်ခြင်း ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား မရှိကုန် အရှက် မရှိကုန် အလန့် မရှိကုန် အကြားအမြင် နည်းကုန် ပျင်းရိကုန် သတိမေ့ကုန် ပညာ ကင်းကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သူယုတ်မာ၏ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ကုန်၏။ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ ၌ ဆည်းကပ်ခြင်း ရှိ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ အကြံကို ကြံလေ့ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် မိမိကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါလည်း ကြံ၏။ သူတစ်ပါးကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ လည်း ကြံ၏။ နှစ်ဦးလုံးကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါလည်း ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ အကြံကို ကြံလေ့ရှိ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် မိမိကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါလည်း တိုင်ပင်၏။ သူတစ်ပါးကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါလည်း တိုင်ပင်၏။ နှစ်ဦးလုံးကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါလည်း တိုင်ပင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ ရှိ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ကုန်းချော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ အမှုကို ပြုလေ့ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှား ယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ အမှုကို ပြုလေ့ ရှိ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ၏ အယူကို ယူလေ့ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် “ပေးလှူအပ်သော အလှူ၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယဇ်ခေါ် ပူဇော်မှုကြီး၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် မရှိ၊ အဖ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် မရှိ၊ (တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရွယ် ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာသော) ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင် ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် လောက၌ မရှိကုန်” ဟု ဤသို့ အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာ ၏ အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာတို့၏ အလှူကို ပေးလှူသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် အလှူကို မရှိမသေ လှူ၏။ ကိုယ်တိုင် မပေးလှူ၊ စိတ်ပါလက်ပါ မပေးလှူ၊ စွန့်ပစ် သကဲ့သို့ ပေးလှူ၏။ အကျိုး ရှိလိမ့်မည် ဟု အယူမရှိဘဲ ပေးလှူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူယုတ်မာသည် သူယုတ်မာတို့၏ အလှူကို ပေးလှူ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ထိုသူယုတ်မာသည် ဤသို့ သူယုတ်မာ တရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဤသို့ သူယုတ်မာ၌ ဆည်းကပ်ခြင်းရှိ၍ ဤသို့ သူယုတ်မာ အကြံကို ကြံလေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူယုတ်မာတို့၏ အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူယုတ်မာတို့၏ စကားကို ပြောဆို၍ ဤသို့ သူယုတ်မာ၏ အမှုကို ပြုလေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူယုတ်မာတို့၏ အယူကို ယူလေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူယုတ်မာတို့၏ အလှူကို ပေးလှူ၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ သူယုတ်မာတို့၏ လားရာ ဝတ်၌ ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာတို့၏ လားရာ ဝတ်ကား အဘယ်နည်း၊ ငရဲသော် လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

၉၂။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းကို “ဤအသျှင်သည် သူတော်ကောင်းတည်း” ဟု သိနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်မှန်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းကို “ဤအသျှင်သည် သူတော်ကောင်းတည်း” ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် သူယုတ်မာကို “ဤအသျှင်သည် သူယုတ်မာတည်း” ဟု သိနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဟုတ်မှန်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် သူယုတ်မာကို “ဤအသျှင်သည် သူယုတ်မာတည်း” ဟု သိနိုင်ရာ သောကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း တရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သူတော်ကောင်း၌ ဆည်းကပ်ခြင်း ရှိ၏။ သူတော်ကောင်း အကြံကို ကြံလေ့ရှိ၏။ ဥတော်ကောင်းတို့ အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ရှိ၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို ပြောဆို၏။ ဥတော်ကောင်းတို့၏ အမှုကို ပြုလုပ်၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ အလှူကို ပေးလှူ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း တရားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား ရှိ၏။ အကုသိုလ်မှ ရှက်ခြင်း ရှိ၏။ အကုသိုလ်မှ လန့်ခြင်းရှိ၏။ အကြားအမြင် များ၏။ လုံ့လကို အားထုတ်၏။ ရှေးရှုထင်သော သတိ ရှိ၏။ ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း၌ ဆည်းကပ်ခြင်း ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား ရှိကုန်သော၊ အကုသိုလ်မှ ရှက်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ အကုသိုလ်မှ လန့်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ အကြားအမြင် များကုန်သော၊ လုံ့လကို အားထုတ် ကုန်သော၊ ရှေးရှုထင်သော သတိ ရှိကုန်သော၊ ပညာ ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုသူတော်ကောင်း၏ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ကုန်၏။ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း၌ ဆည်းကပ် ခြင်းရှိ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အကြံကို ကြံလေ့ ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် မိမိဆင်းရဲစေခြင်းငှါ မကြံ၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း စေခြင်းငှါ မကြံ၊ နှစ်ဦးလုံးကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ မကြံ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အကြံကို ကြံလေ့ရှိ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ ရှိ သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် မိမိကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ မတိုင်ပင်၊ သူတစ်ပါး ကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ မတိုင်ပင်၊ နှစ်ဦးလုံးကို ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ မတိုင်ပင်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ရှိ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း စကားကို ပြောဆိုသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကား

ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း စကားကို ပြောဆို၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အမှုကို ပြုလုပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အမှုကို ပြုလုပ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ အယူကို ယူလေ့ ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏ “ပေးလှူအပ်သော အလှူ၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ယဇ်ခေါ်ပူဇော်မှုကြီး၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ဟံ့ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် ရှိ၏။ ဤလောကသည် ရှိ၏။ တစ်ပါးသော လောကသည် ရှိ၏။ အမိ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် ရှိ၏။ အဖ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် ရှိ၏။ (တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရွယ် ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော) ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အယူကို ယူလေ့ ရှိ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ အလှူကို ပေးလှူသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် အလှူကို ရှိရှိသေသေ ပေးလှူ၏။ ကိုယ်တိုင် လှူ၏။ စိတ်ပါ လက်ပါလှူ၏။ စွန့်ပစ် သကဲ့သို့ မလှူ။ အကျိုး ရှိလိမ့်မည် ဟု အယူရှိ၍ လှူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ သို့လျှင် သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ အလှူကို လှူ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် ဤသို့ သူတော်ကောင်း တရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဤသို့ သူတော် ကောင်း၌ ဆည်းကပ်ခြင်းရှိ၍ ဤသို့ သူတော်ကောင်း အကြံကို ကြံလေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူတော်ကောင်း အတိုင်ပင်ကို တိုင်ပင်လေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူတော်ကောင်း စကားကို ပြောဆို၍ ဤသို့ သူတော်ကောင်း တို့၏ အမှုကို ပြုလုပ်၍ ဤသို့ သူတော်ကောင်း အယူကို ယူလေ့ရှိ၍ ဤသို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ အလှူကို လှူ၍ ကိုယ် ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ သူတော်ကောင်းတို့၏ လားရာဂတိ၌ ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ လားရာ ဂတိသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မြတ်သော ခြောက်ပါးသော ကာမဝရနတ် အဖြစ် လည်းကောင်း၊ မြတ်သော လူအဖြစ် လည်းကောင်းတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကား တော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ဆယ်ခုမြောက် စူဠပုဏ္ဏမသုတ် ပြီး၏။

ရှေးဦးစွာသော ဒေဝဒဟဝဂ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၁ - အနုပဒသုတ်

၉၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် (အကြောင်း ဟုတ်မဟုတ်ကို) သိသော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် မြတ်သော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် မြေကြီးကဲ့သို့ ကြီးသော ပညာ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် ရွှင်သော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် လျင်မြန်သော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် ထက်မြက်သော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် လခွဲမျှဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော ရှုဖွယ် သဘောတရားကို ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော ရှုဖွယ် သဘောတရား တို့ကို ရှုခြင်း၌ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား သာရိပုတြာ၏ ရှုခြင်းတည်း။

၉၄။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပဌမဈာန် သမာပတ် အတွင်း၌ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’၊ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ’၊ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ’၊ အာရုံကို သိခြင်း ‘စိတ်’၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ’၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ’၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ လျစ်လျူ ရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’နှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ’၊ ထိုသဘော တရားတို့ကို သာရိပုတြာသည် အစဉ်အတိုင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသဘော တရားတို့သည် ထိုသာရိပုတြာမှာ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘော တရားတို့သည့် ရှေးက ထင်ရှားမရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု သာရိပုတြာ သည် ဤသို့ သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုသဘော တရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲ့ခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မဇ္ဈိ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ သည်ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာရှိသည် သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဒုတိယဈာန် သမာပတ် အတွင်း၌ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ် သော ‘သဒ္ဓါ’၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’၊ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ’၊ တွေ့ထိခြင်း

‘ဖဿ’၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ’၊ အာရုံကို သိခြင်း ‘စိတ်’၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ’၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ’၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’နှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ’၊ ဌိသဘော တရားတို့ကို သာရိပုတြာသည် အစဉ်အတိုင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှား မရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက် ကုန်၏” ဟု သာရိပုတြာ သည် သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည် သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ၊ သမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာ သုခကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် (တတိယဈာန်)ကြောင့် ထိုတတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ တတိယဈာန် သမာပတ် အတွင်း၌ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ အပြား အားဖြင့် သိခြင်း ‘ပညာ’၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ’၊ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ’၊ အာရုံကိုသိခြင်း ‘စိတ်’၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ’၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ’၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ’၊ ထိုသဘော တရားတို့ကို ထိုသာရိပုတြာသည် အစဉ်အတိုင်း ပိုင်းခြား ၍ သိ၏။ ထိုသဘော တရားတို့သည် ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ထင် ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှား မရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု သာရိပုတြာသည် သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒ ရာဂ ဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည်သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတ္တရာသည် ချမ်းသာခြင်း ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်း ကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ စတုတ္ထဈာန်သမာပတ် အတွင်း၌ လျစ်လျူရှုသော ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ စိတ်ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့် နှလုံးမသွင်းခြင်း၊ စင်ကြယ် သော သတိ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ’၊ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သား ခြင်း ‘သညာ’၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ’၊ အာရုံကိုသိခြင်း ‘စိတ်’၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ’၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ’၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ’နှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ’၊ ထိုသဘော တရားတို့ကို ထိုသာရိပုတြာသည် အစဉ် အတိုင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသဘော တရားတို့သည် ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှားမရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု

သာရိပုတြာသည် သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည်သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိယသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္ထသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမှု၍ “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်အတွင်း၌ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ၊ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ၊ အာရုံကို သိခြင်း ‘စိတ်၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာနှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ၊ ထိုသဘော တရားတို့ကို ထိုသာရိပုတြာသည် အစဉ်အတိုင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသဘော တရားတို့သည် ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှားမရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု သာရိပုတြာသည် သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည် သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ပဌမာရူပဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ် အတွင်း၌ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ၊ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ၊ အာရုံကို သိခြင်း ‘စိတ်၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာနှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ၊ ထိုသဘော တရားတို့ကို ထိုသာရိပုတြာသည် အစဉ်အတိုင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသဘော တရားတို့ သည် ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင် ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘောတရား တို့သည် ရှေးက ထင်ရှား မရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု သာရိပုတြာသည် သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့ ၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက်အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည်သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စ ညာယတန သမာပတ် အတွင်း၌ အာကိဉ္စညာယတနသညာ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကဂ္ဂတာ၊

တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’၊ တိုက်တွန်းခြင်း ‘စေတနာ’၊ အာရုံကို သိခြင်း ‘စိတ်’၊ ပြုလိုခြင်း ‘ဆန္ဒ’၊ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း ‘အဓိမောက္ခ’၊ လုံ့လပြုခြင်း ‘ဝီရိယ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ’၊ ထိုသဘော တရားတို့ကို ထိုသာရိပုတြာသည် အစဉ်အတိုင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုသဘော တရားတို့သည် ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား တည်ကုန်၏။ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ကုန်၏။ “ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှားမရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု သာရိပုတြာသည် သိ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည် သာတည်း ဟု မြဲစွာဖြစ်၏။ (၇)

၉၅။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် အာကိစ္စညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုသမာပတ်မှ သတိ (ပညာ)နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုသမာပတ်မှ သတိ (ပညာ)နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထပြီးလျှင် လွန်ကုန်ပြီး ချုပ်ကုန်ပြီး ဖောက်ပြန်ကုန်ပြီးသော တရားတို့ကို “ဤသို့လျှင် ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှား မရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု အပေါင်း (ကလာပ) အားဖြင့် ရှု၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ် ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက်အလွန် ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည်သာတည်း ဟု မြဲစွာ ဖြစ်၏။ (၈)

၉၆။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်လည်း သာရိပုတြာသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာ အား မဂ်ပညာဖြင့် (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) မြင်ရခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုသမာပတ်မှ သတိ(ပညာ)နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုသမာပတ်မှ သတိ(ပညာ) နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထပြီးလျှင် လွန်ကုန်ပြီး ချုပ်ကုန်ပြီး ဖောက်ပြန်ကုန်ပြီး သော တရားတို့ကို “ဤသို့လျှင် ဤသဘော တရားတို့သည် ရှေးက ထင်ရှား မရှိဘဲ အသစ် ဖြစ်ပေါ် လာကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ချင်း ချုပ်ပျက်ကုန်၏” ဟု အပေါင်း (ကလာပ)အားဖြင့် ရှု၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် ထိုတရားတို့၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိ၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိုသာရိပုတြာသည် “ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာသည် မရှိတော့” ဟု သိ၏။ ထိုသိခြင်းကို အထပ်ထပ် ပြုခြင်းကြောင့် ထိုသာရိပုတြာအား ထို့ထက် အလွန် ထွက်မြောက်ရာ မရှိတော့သည် သာတည်း ဟု မြဲစွာ ဖြစ်၏။ (၉)

၉၇။ ရဟန်းတို့ “မြတ်သော သီလ၌ အလေ့အလာများသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ၊ တစ်ဖက် ကမ်းခပ် ကူးမြောက်တတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ၊ မြတ်သော သမာဓိ၌ အလေ့အလာများသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ၊ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် ကူးမြောက်တတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ၊ မြတ်သော ပညာ၌ အလေ့အလာ များသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ၊ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် ကူးမြောက်တတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ၊ မြတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌ အလေ့အလာ များသည့် အဖြစ်သို့

ရောက်သူ၊ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် ကူးမြောက်တတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သူ ဟူ၍ ပြောဆိုလိုလျှင် သာရိပုတြာကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ “မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်၊ ရင်နှစ်တော်၊ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားမြင်သူ၊ တရား ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသူ၊ တရားဖြင့် ဖန်ဆင်းထားသူ၊ တရား အမွေခံယူသူ၊ အာမိသ အမွေခံ မဟုတ်သူ ဟူ၍ ပြောဆိုလိုလျှင် သာရိပုတြာကို သာလျှင် ကောင်းစွာ ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် ငါဘုရား ဖြစ်စေ လည်စေအပ်သော အတုမဲ့ မြတ်သော တရားစကြာကို ကောင်းစွာ သာလျှင် အတုလိုက်၍ ဖြစ်စေ လည်စေနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ရှေးဦးစွာသော အနုပဒသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၂ - ဆဗ္ဗိသောနေသုတ်

၉၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ နောက်တစ်ဖန် (မဂ်) ကိစ္စအတွက် ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်အပ်၊ မပယ်မြစ်အပ်။ မနှစ်သက် မပယ်မြစ်မှု၍ ပြဿနာ မေးရမည်။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤလေးမျိုးသော ပြောဆိုခြင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောကြားတော် မူ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့ နည်းဟူမူ- မြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ပြောခြင်း၊ လည်းကောင်း၊ ကြားသည်၌ ကြား၏ ဟု ပြောခြင်း၊ လည်းကောင်း၊ တွေ့သည်၌ တွေ့၏ ဟု ပြောခြင်း၊ လည်းကောင်း၊ သိသည်၌ သိ၏ ဟု ပြောခြင်း၊ လည်းကောင်း။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော လေးမျိုးသော ပြောဆိုခြင်းတို့ကား ဤသည်တို့တည်း။ ဤလေးမျိုးသော ပြောဆိုခြင်းတို့၌ အဘယ်သို့ သိသည် အဘယ်သို့ မြင်သည် ဖြစ်၍ အသျှင်၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်သနည်း ဟု (ပြဿနာမေးရမည်)။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ ကုန်ခန်းပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စ ဟူသော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော မိမိအကျိုးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော ဘဝ

သံယောဇဉ် ကုန်ခန်းပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သော ရဟန်းအား ပြဿနာ ဖြေခြင်းငှါ ဤသဘောသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် မြင်သည်၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂ သံယောဇဉ်မှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ကြားသည်၌။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် တွေ့သည်၌။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် သိသည်၌ (ရာဂဖြင့်) ကပ်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်)ဖဲခြင်း မရှိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) မမှီ၊ (ဆန္ဒရာဂ)ဖြင့် မဖွဲ့၊ (ကာမရာဂ သံယောဇဉ်မှ) လွတ်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့နှင့်) မယှဉ်၊ အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤလေးမျိုးသော ပြောဆိုခြင်းတို့၌ ဤသို့ သိသည် ဤသို့ မြင်သည်ဖြစ်၍ ငါ၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်၏ ဟု (ပြော၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ရမည်၊ စကားကို ကောင်း၏ ဟု နှစ်သက်ဝမ်း မြောက်ပြီးလျှင် တစ်ဆင့်တက်၍ ပြဿနာကို မေးရမည်။

၉၉။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤငါးမျိုးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း၊ သညာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း။ သိတော်မူ မြင်တော် မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤသည်တို့တည်း။ ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ အဘယ်သို့ သိသည် အဘယ်သို့ မြင်သည်ဖြစ်၍ အသျှင်၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်သနည်း ဟု (မေးအပ်၏)။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီး ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီး ဝန်ကိုချပြီး မိမိအကျိုး ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ဘဝ၌ ငြိတွယ်သော သံယောဇဉ်ကုန်ပြီး ကောင်းစွာ မဂ်ပညာ ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းအား ပြဿနာ ဖြေခြင်းငှါ ဤသဘောသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ရုပ်ကို အားမရှိ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ သက်သာရာ မရှိ ဟု သိခြင်းကြောင့် ရုပ်၌ ကပ်ရောက် စွဲလမ်းတတ်သော စိတ်တည်တံ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်း ကြောင်း ကိန်းကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ကုန်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း လွတ်ခြင်း ကြောင့် “ငါ၏ စိတ်သည် လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဝေဒနာကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် သညာကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဝိညာဏ်ကို အားမရှိ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သော သဘော ရှိ၏။ သက်သာရာ မရှိဟု သိခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်၌ ကပ်ရောက် စွဲလမ်း တတ်ကုန်သော စိတ်တည်တံ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ကုန်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း လွတ်ခြင်း ကြောင့် “ငါ၏ စိတ်သည် လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ ဤသို့ သိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ မြင်သည်ဖြစ်၍ ငါ၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် ရမည်၊ “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ပြီးလျှင် အလွန်ဖြစ်သော ပြဿနာကို မေးမြန်းအပ်၏။

၁၀၀။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤခြောက်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဟော ကြားထားတော်မူ၏။ အဘယ် ခြောက်ပါး တို့နည်း ဟူမူ- တည်ရာဖြစ်သော ‘ပထဝီ’ဓာတ် လည်း ကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းတတ်သော ‘အာပေါ’ဓာတ် လည်းကောင်း၊ ရင့်ကျက်စေသော ‘တေဇော’ဓာတ် လည်းကောင်း၊ ထောက်ကန်တတ်သော ‘ဝါယော’ဓာတ် လည်းကောင်း၊ မတွေ့ထိ ကောင်းသော

‘အာကာသ’ဓာတ် လည်းကောင်း၊ သိတတ်သော ‘ဝိညာဏ’ဓာတ် လည်းကောင်း။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားထားတော် မူသော ခြောက်ပါးသော ဓာတ်တို့သည် ဤသည်တို့တည်း။ ဤခြောက်ပါးသော ဓာတ်တို့၌ အဘယ်သို့ သိသည် ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ မြင်သည် ဖြစ်၍ အသျှင်၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါတရား တို့မှ လွတ်သနည်း ဟု (မေးအပ်၏)။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီး ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီး ဝန်ကို ချထားပြီး မိမိအကျိုး ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ဘဝ၌ ငြိတွယ်သော သံယောဇဉ် ကုန်ပြီး ကောင်းစွာ မဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းအား ပြဿနာ ဖြေခြင်းငှါ ဤသဘောသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် တည်ရာဖြစ်သော ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ကို အတ္တဟူ၍ မယူမကပ်၊ တည်ရာဖြစ်သော ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ကို မှီသော ရုပ်နာမ် တရားကိုလည်း အတ္တဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်းသို့ မရောက်၊ မကပ်၊ တည်ရာ ဖြစ်သော ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ကို မှီကုန်သော၊ ကပ်ရောက်စွဲလမ်း တတ်ကုန်သော၊ စိတ်တည်တံ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ကိန်းကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ကုန်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း လွတ်ခြင်းကြောင့် “ငါ၏ စိတ်သည် လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဖွဲ့စည်း တတ်သော ‘အာပေါ’ ဓာတ်ကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ရင့်ကျက်စေတတ်သော ‘တေဇော’ဓာတ်ကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ထောက်ကန် တတ်သော ‘ဝါယော’ ဓာတ်ကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် မတွေ့ထိ ကောင်းသော ‘အာကာသ’ ဓာတ်ကို။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် သိတတ် သော ‘ဝိညာဏ’ဓာတ်ကို အတ္တ ဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်းသို့ မရောက်၊ သိတတ်သော ‘ဝိညာဏ’ ဓာတ်ကို မှီသော ရုပ်နာမ် တရားကိုလည်း အတ္တ ဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်းသို့ မရောက်၊ သိတတ်သော ဝိညာဏဓာတ်ကို မှီကုန်သော၊ ကပ်ရောက် စွဲလမ်း တတ်ကုန်သော၊ စိတ်တည်တံ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ကိန်းကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ကုန်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း လွတ်ခြင်းကြောင့် “ငါ၏ စိတ်သည် လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤခြောက်ပါးသော ဓာတ်တို့၌ ဤသို့ သိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ မြင်သည် ဖြစ်၍ ငါ၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ရမည်၊ စကားကို ကောင်း၏ ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ပြီးလျှင် တစ်ဆင့်တက်၍ ပြဿနာကို မေးရမည်။

၁၀၁။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤခြောက်ပါးသော အတွင်း အပ၌ ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားတော် မူ၏။ အဘယ် ခြောက်ပါးတို့နည်းဟူမူ- မျက်စိနှင့် အဆင်း၊ နားနှင့် အသံ၊ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့၊ လျှာနှင့် အရသာ၊ ကိုယ်နှင့် အတွေ့အထိ၊ စိတ်နှင့် သဘော ဓမ္မာရုံတို့တည်း။ ငါ့သျှင် သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားထားတော် မူသော ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ၌ ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့သည် ဤသည်တို့တည်း။ ဤခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ၌ ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့၌ အဘယ်သို့ သိသည်ဖြစ်၍ အဘယ် သို့ မြင်သည်ဖြစ်၍ အသျှင်၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်သနည်း ဟု (မေးအပ်၏)။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီး ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီး ဝန်ကိုချထားပြီး မိမိအကျိုး ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ဘဝ၌ ငြိတွယ်သော သံယောဇဉ် ကုန်ပြီး ကောင်းစွာ မဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းအား ပြဿနာ ဖြေခြင်းငှါ ဤသဘောသည် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် မျက်စိ၊ အဆင်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော တရားတို့၌ လိုချင် ခြင်း ‘တဏှာဆန္ဒ’၊ တပ်စွန်းခြင်း ‘တဏှာရာဂ’၊ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ‘သပ္ပိတိကတဏှာ’၊ ငြိကပ်ခြင်း

‘တဏှာ’၊ ကပ်ရောက် စွဲလမ်း တတ်ကုန်သော စိတ်တည်တံ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ကိန်းကြောင်းဖြစ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ကုန်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း လွတ်ခြင်းကြောင့် “ငါ၏ စိတ်သည် လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် နား၊ အသံ၊ သောတဝိညာဏ်။ပ။ နှာခေါင်း၊ အနံ့၊ ယာနဝိညာဏ်။ပ။ လျှာ၊ အရသာ၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်။ပ။ ကိုယ်၊ အတွေ့ အထိ၊ ကာယဝိညာဏ်။ပ။ ငါ့သျှင် စိတ်၊ သဘော ဓမ္မာရုံ၊ မနောဝိညာဏ်၊ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော တရားတို့၌ လိုချင်ခြင်း ‘တဏှာဆန္ဒ’၊ တပ်စွန်းခြင်း ‘တဏှာရာဂ’၊ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ‘သပ္ပိတိကတဏှာ’၊ ငြိကပ်ခြင်း ‘တဏှာ’၊ ကပ်ရောက် စွဲလမ်းတတ်ကုန်သော စိတ်တည်တံ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်း ကြောင်း ကိန်းကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ကုန်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း လွတ်ခြင်း ကြောင့် “ငါ၏ စိတ်သည် လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤခြောက်ပါးကုန်သော အတွင်း အပ သန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့၌ ဤသို့ သိသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ မြင်သည် ဖြစ်၍ ငါ၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်၏ ဟု (ဆို၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စကားကို “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ရမည်၊ စကားကို “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ပြီးလျှင် တစ်ဆင့်တက်၍ ပြဿနာကို မေးရမည်။

၁၀၂။ အဘယ်သို့ သိသည် ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ မြင်သည် ဖြစ်၍ အသျှင်သည် ဝိညာဏ်ရှိသော မိမိကိုယ်ကောင်၌ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး ကိုယ်ကောင်၌ လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော ပြင်ပအာရုံ တို့၌ လည်းကောင်း ငါ ဟူသော အခြင်းအရာ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ ထင်မှားခြင်း ကိန်းဝပ်မှု ‘အနုသယ’ တို့ကို ပယ်ထားသနည်း ဟု (မေးအပ်၏)။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီး ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးဝန်ကို ချထားပြီး မိမိအကျိုး ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ဘဝ၌ ငြိတွယ် သော သံယောဇဉ် ကုန်ပြီး ကောင်းစွာ မဂ်ပညာဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းအား ပြဿနာ ဖြေခြင်းငှါ ဤသဘောသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ရှေးလူ့ဘောင်၌ နေစဉ်က မသိမမြင်ခဲ့ချေ၊ ထိုငါ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း တရားဟော၏။ ငါသည် ထိုတရားကို ကြားနာရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည် မှုကို ရ၏။ ထိုငါသည် ထိုယုံကြည်မှု ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်း သည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏။ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သည် လွင်ပြင် နှင့်တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့်တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှာ မလွယ်၊ အကယ်၍ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ရိတ်ပယ်ပြီး လျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာမထောင် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ငါ့သျှင် ထိုငါသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ များစွာသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ နည်းသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ သော်လည်းကောင်း ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာမထောင် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထိုငါ သည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ အဓိသီလသိက္ခာ ပညတ်တော် မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ် နှင့် ပြည့်စုံလျက် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထား ပြီး ဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်း ရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏။ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏။ မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့အထ ဖြစ်သော မေထုန် အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှန်ချည်း

ဖြစ်အောင် ဆက်စပ်တတ်၏။ တည်သော စကားရှိ၏။ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏။ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ထိုသူတို့နှင့် ဤသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်။ ဤသူတို့နှင့် ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်း ငှါ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်။ ဤသို့ ဤကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ် တတ်၏။ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ညီညွတ်ခြင်း ပြုသော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်း သာ၏။ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏။ နှလုံးသို့ သက်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူအများ နှစ်သက်၏။ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သင့်သောအခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် စပ်သည် ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ သင့်သောအခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အစီးအပွားနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။

ထိုငါသည် မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်းတစ်နပ်သာ စားလေ့ရှိ၏။ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ နေလွဲစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ် ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာ ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်း လိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေ ငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သားစိမ်း ငါးစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျား ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့် သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်နှင့် ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှု အစေအပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာ စဉ်းလဲ ခြင်တွယ်တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူ ခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြု၍ လိမ်ခြင်းတည်း ဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း (ရွာနိဂုံးတို့ကို) သောင်းကျန်း ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ထိုငါသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။ ဥပမာအားဖြင့် အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိ အတောင်သာ ဝန်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပျံ၏။ ငါ့သျှင် ဤအတူသာလျှင် ငါသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်းယူပြီး ဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။ ထိုရဟန်း သည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိ အတွင်းသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာကို ခံစားဖူး၏။

၁၀၃။ ထိုငါသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (ယောက်ျား မိန်းမစသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေစသော အင်္ဂါ ပြီးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဓကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ သည် ထိုမစောင့်စည်း သူကို အစဉ်လိုက်၍ ချိပ်စက် ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) စက္ခုန္ဓကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုန္ဓကို စောင့်စည်း၏။ စက္ခုန္ဓ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နှမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကို သိသော် (မိန်းမ ယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူ အရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏။ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြိယ သံဝရ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစားဖူး၏။

ထိုငါသည် ရှေးသို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရှုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင် လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ စကားပြောရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။

ထိုငါသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ (ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍) ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီး နောက်၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။

ထိုငါသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေဖူး၏။ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေဖူး၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်း သော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ‘ဒေါသ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေဖူး၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေဖူး၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကစ္စ’ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေဖူး၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကစ္စ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေဖူး၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေဖူး၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေဖူး၏။

၁၀၄။ ထိုငါသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန် သော ဤငါးပါးသော နိဝရဏ တရားတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေဖူးပြီ။ ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’

မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေဖူးပြီ။

ထိုငါသည် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် အညစ်အကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်ခန်း စေတတ်သော ‘အာသဝက္ခယ’ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေဖူးပြီ။ ထိုငါသည် “ဤကား ဆင်းရဲ” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤသည်တို့ကား အာသဝေါ တရားတို့တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ “ဤကား အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိပြီ။ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ပြီ၊ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် “လွတ်မြောက်လေပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပြီ။ “ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိခဲ့ပြီ။ ငါ့သျှင် ဝိညာဏ်ရှိသော ဤမိမိကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော ပြင်ပအာရုံတို့၌ လည်းကောင်း ဤသို့ သိသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ မြင်သည် ဖြစ်၍ ထိုငါသည် ငါဟူသော အခြင်းအရာ၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်း အရာ၊ ထင်မှားခြင်း ကိန်းမှု ‘အနုသယ’ တို့ကို ကောင်းစွာ နှုတ်ပယ် အပ်ကုန်ပြီ ဟု (ဆို၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ရမည်၊ “ကောင်း၏” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား ထိုကဲ့သို့ သဘောရှိသော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်ကောင်းကို တွေ့မြင်ခြင်းသည် အရတော်လေစွ၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား ထိုကဲ့သို့ သဘောရှိသော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်ကောင်းကို တွေ့မြင်ခြင်းသည် အလွန် အရတော်လေစွ” ဟု ဤသို့ ဆိုရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

နှစ်ခုမြောက် ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၃ - သပ္ပရိသသုတ်

၁၀၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာတို့၏ တရားကို လည်းကောင်း ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားတို့ကို နာကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာတို့၏ တရားကား အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်မာသည် မြတ်သော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် “ငါသည် မြတ်သော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏၊ ငါမှတစ်ပါး သော ဤရဟန်းတို့သည် မြတ်သော အမျိုးမှ ရဟန်း မပြုကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ထိုအမျိုး မြတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၍ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “အမျိုး မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟတရားတို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မြတ်သော အမျိုးမှ ရဟန်း မပြုသော်လည်း ထိုရဟန်းသည် လောကုတ္တရာ တရား အားလျော်သော တရားကို ကျင့်၏။ ရိုသေထိုက်အောင် ကျင့်၏။ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ပူဇော်ထိုက်၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ချီးမွမ်းထိုက်၏” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်ကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုအမျိုး မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် ကြီးကျယ်သော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။ များသော ဥစ္စာရှိသော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။ မွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင် ရှိသော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် မွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင်ရှိသော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ (ငါမှ) တစ်ပါးသော ဤရဟန်းတို့သည် မွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင်ရှိသော အမျိုးမှ ရဟန်း မပြုကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုမွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “မွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟတရားတို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင် ရှိသော အမျိုးမှ ရဟန်း မပြုသော်လည်း ထိုရဟန်းသည် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော တရားကို ကျင့်၏။ ရိုသေထိုက်အောင် ကျင့်၏။ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်လေ့ ရှိ၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ပူဇော်ထိုက်၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ချီးမွမ်းထိုက်၏” ဟု (ဤသို့ ဆင်ခြင်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်ကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုမွန်မြတ်သော အသုံးအဆောင် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၂-၄)

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် ထင်ရှား (ကျော်စော)၏၊ အခြံအရံ များ၏၊ ထိုသူသည် “ငါသည် ထင်ရှား (ကျော်စော)၏၊ အခြံအရံ များ၏၊ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် မထင်ရှား (မကျော်စော)ကုန်၊ အခြံအရံ မရှိကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ထိုထင်ရှား (ကျော်စော)ခြင်းကြောင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏၊ ရဟန်း တို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် ထင်ရှား (ကျော်စော)ခြင်းကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ တရားတို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မထင်ရှား (မကျော်စော) အခြံအရံ မရှိသော်လည်း ထိုရဟန်းသည် လောကုတ္တရာတရား အားလျော် သော တရားကို ကျင့်၏၊ ရိုသေ ထိုက်အောင် ကျင့်၏၊ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းတို့ တွင် ထိုအကျင့်ကောင်းသော ရဟန်းကို ပူဇော်ထိုက်၏၊ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့်ကောင်းသော ရဟန်းကို ချီးမွမ်းထိုက်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်ကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုထင်ရှား (ကျော်စော)ခြင်းကြောင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရ၏၊ ဤ(ငါမှ) တစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို မရကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင် ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုရခြင်းဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည် လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “လာဘ်များခြင်းကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟတရားတို့ သည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို မရရှိသော်လည်း ထိုရဟန်းသည် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော တရားကို ကျင့်၏၊ ရိုသေထိုက်အောင် ကျင့်၏၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ပူဇော်ထိုက်၏၊ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ချီးမွမ်းထိုက်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်ကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုလာဘ် များခြင်းဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် အကြားအမြင် များ၏၊ ထိုရဟန်းသည် - “ငါသည် အကြားအမြင် များ၏၊ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် အကြားအမြင် မများ ကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြားအမြင် များသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “အကြားအမြင် များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ တရားတို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ အကြားအမြင် မများသော်လည်း ထိုရဟန်းသည် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော တရားကို ကျင့်၏၊ ရိုသေထိုက်အောင် ကျင့်၏၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ပူဇော်ထိုက်၏၊ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ချီးမွမ်းထိုက်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်ကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အကြားအမြင် များသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “ဧကသနိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟတရားတို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ ဧကသနိက်ဓုတင်ကို မဆောက်တည်သော်လည်း ထိုရဟန်းသည် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော တရားကို ကျင့်၏။ ရှိသေထိုက်အောင် ကျင့်၏။ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ပူဇော်ထိုက်၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် ထိုအကျင့် ကောင်းသော ရဟန်းကို ချီးမွမ်းထိုက်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်ကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုဧကသနိက်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၁၄-၁၈)

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် ပဌမဈာန်သမာပတ်ကို ရ၏။ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် ပဌမဈာန် သမာပတ်ကို မရကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမဈာန် သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “ပဌမဈာန် သမာပတ်ဖြင့်လည်း တဏှာ မရှိမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဌမဈာန်သည် ထိုထို ထင်မှတ်နေကြသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာ မရှိမှုကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုပဌမဈာန် သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၁၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို ရ၏။ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို မရကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ဖြင့်လည်း တဏှာ မရှိမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုစတုတ္ထဈာန်သည် ထိုထို ထင်မှတ်နေကြသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာ မရှိမှုကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုစတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၂၀-၂၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပဋိယသညာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အထူးထူးသော သညာတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း “(ကသိုဏ်းကို ခွါ၍ ရအပ်သော) ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ကို ရ၏။ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်ကို မရကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်ဖြင့်လည်း တဏှာ မရှိမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သည် ထိုထို ထင်မှတ် နေကြသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာ မရှိမှုကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၂၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန် မြောက် ၍ “ပဌမာရူပဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ကို ရ၏။ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန် သော ဤရဟန်းတို့သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ကို မရကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “ဝိညာဏဉ္စာ ယတနသမာပတ်ဖြင့်လည်း တဏှာ မရှိမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်သည် ထိုထို ထင်မှတ်နေကြသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာ မရှိမှုကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်း တို့ ၏ တရားတည်း။ (၂၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “စိုးစဉ်း အနည်းငယ်မျှ မရှိ” ဟု (စီးဖြန်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုယုတ် မာသော ရဟန်းသည် “ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို ရ၏။ (ငါမှ) တစ်ပါးကုန် သော ဤရဟန်းတို့သည် အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို မရကုန်” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုယုတ်မာသော ရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ်ဖြင့်လည်း တဏှာ မရှိမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာကိဉ္စ ညာယတနဈာန်သည် ထိုထို ထင်မှတ်နေကြသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာ မရှိမှုကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုအာကိဉ္စ ညာယတနသမာပတ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတည်း။ (၂၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူယုတ်မာသည် အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် နေဝသညာနာသညာ ယတနသမာပတ်ကို ရ၏။ (ငါမှ)တစ်ပါးကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်ကို မရကုန်” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုယုတ်မာသော ရဟန်းသည် ထိုနေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမြှောက်၏။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူယုတ်မာတို့၏ တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည်ကား “နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ဖြင့်လည်း တဏှာ မရှိမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သည် ထိုထို ထင်မှတ်နေကြသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင် ၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာ မရှိမှုကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ထိုနေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်ဖြင့် မိမိကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း သူတော်ကောင်း တို့၏ တရားတည်း။ (၂၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်ဖန်လည်း သူတော်ကောင်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား

မဂ်ပညာဖြင့် မြင်ခြင်းကြောင့် ဤရဟန်းသည် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမျှ မည်သည့် အရပ်မှာမျှ မည်သည့် ဝတ္ထုနှင့်မျှ အထင်မမှား၊ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား တော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

သုံးခုမြောက် သပ္ပရိသသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၄ - သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၀၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-“ရဟန်းတို့ မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက်သော တရား ဒေသနာကို သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရား ဒေသနာကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကုန်လော့ ဟောကြားပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုကိုယ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် နှုတ်အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲ ထိုက်ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုနှုတ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ် အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုစိတ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ်ဖြစ်ပုံကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုစိတ်ဖြစ်ပုံ သည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သညာရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုသညာရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အယူရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုအယူရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အတ္တဘောရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုအတ္တဘောရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား ၏- မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းမျှသာ ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်သော ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် နားလည်ပါ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသိပုံ

၁၁၀။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုကိုယ်အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို

ဟောတော်မူ၏။ ဤစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မမှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရား တို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူ အရာကို မှီဝဲထိုက်၏။

၁၁၁။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက် သတ်လေ့ရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ်၏။ သွေးစွန်းသော လက်ရှိ၏။ သတ်ပုတ် ရိုက်နှက်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏။ သတ္တဝါတို့၌ သနား ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ရွာ၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ တော၌ တည်သည် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး ဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦးကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် ယူတတ်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏။ အမိ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အမိအဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အစ်မညီမ စောင့် ရှောက်ထားသော မိန်းမ ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အနွယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ တရားကျင့်ဖော်တို့ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ လင်ရှိသော မိန်းမ ဒဏ်ထားသော မိန်းမနှင့် အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် (ငါ့မယား ဟု) ပန်းကုံးစွပ်ထားသော မိန်းမတို့၌ သော်လည်း လွန်ကျူးခြင်းသို့ ရောက်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားပါကုန် သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့ သောသူသည် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထား၏။ လက်နက်ကို ချထား၏။ အရှက်ရှိ၏။ သနားခြင်းသို့ ရောက်၏။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အကျိုး စီးပွားကို အစဉ် စောင့်လေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မပေးသည်ကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွာ၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ တော၌ တည်သည် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး ဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦးကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် မယူတတ်။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမိ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ အဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အမိအဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အစ်မညီမ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အနွယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ တရားကျင့်ဖော်တို့ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ လင်ရှိသော မိန်းမ ဒဏ်ထားသော မိန်းမနှင့် အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် (ငါ့မယား ဟု) ပန်းကုံးစွပ်ထားသော မိန်းမတို့၌သော်လည်း လွန်ကျူးခြင်းသို့ မရောက်။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲ ထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုကိုယ်အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရား သည် အကြင် စကားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး)ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ ငါသည် နှုတ် အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုနှုတ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော် မူ၏။ ဤစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူ သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ကုသိုလ်တရားတို့

သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မမှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မှီဝဲထိုက်၏။

၁၁၂။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ပါကုန် သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မုသား ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သဘင်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ၊ ပရိသတ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အသင်းအပင်း အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ မင်းမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ ခေါ်ဆောင်၍ “အချင်းယောက်ျား လာလော့၊ သိသော အကြောင်းကို ပြောဆိုလော့” ဟု သက်သေပြုလျက် မေးမြန်း လတ်သော် ထိုယောက်ျားသည် မသိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း သိသည်ကို “ငါမသိ” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မမြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ပြောဆို၏။ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ် မျှသော အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သိလျက်သာလျှင် မုသား ပြောဆို၏။ ကုန်း စကား ပြောဆို၏။ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့၏ ထိုသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏။ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့၏ ဤသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏။ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ကွဲပြားအောင် ပြုတတ်၏။ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ အစု အစုကွဲပြားမှု၌ မွေ့လျော်၏။ အစုအစု ကွဲပြားမှု၌ ပျော်ပိုက်၏။ အစု အစု ကွဲပြားမှုကို နှစ်သက်၏။ အစု အစု ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ကြမ်းသော စကား ရှိ၏။ (ဆူးသဖွယ်) အဖုအထစ် ရှိ၍ ကြမ်းတမ်းသော သူတစ်ပါးနားကို စပ်ခါးစေတတ်သော သူတစ်ပါးအား ထိခိုက်တတ်သော အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် နီးစပ်လျက် တည်တံ့ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ် သည့် သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ မသင့် သော အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ မဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် မစပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ တရားနှင့် မစပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် မစပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ မသင့် သောအခါ၌ အကြောင်း မရှိသော အပိုင်အခြား မရှိသော အစီးအပွားနှင့် မစပ်သော နှလုံး၌ မသိုမှီး သင့်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မှီဝဲ သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော နှုတ် အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားပါ ကုန်သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ပရိသတ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အသင်းအပင်း အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ မင်းမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ ခေါ်ဆောင် ၍ “အချင်းယောက်ျား လာလော့၊ ဦးသော အကြောင်းကို ပြောဆိုလော့” ဟု သက်သေပြုလျက် မေးမြန်း လတ်သော် ထိုယောက်ျားသည် မသိသည်ကို “ငါမသိ” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ပြောဆို၏။ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ် အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ သိလျက် မုသား မပြောဆို။

ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့၏ ထို သူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူထံ၌ မပြောကြားတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့၏ ဤသူ

တို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောကြားတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏။ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်းသာ၏။ ချစ်ဖွယ်ကောင်း၏။ နှလုံးသို့ သက်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူအများ နှစ်သက်၏။ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သင့်သောအခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ သင့်သောအခါ အကြောင်းနှင့်တကွ အပိုင်းအခြား ရှိသော အစီးအပွားနှင့် စပ်သော နှလုံး၌ သိုမှီးသင့်သော စကားကိုသာ ပြောဆိုတတ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော နှုတ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် နှုတ် အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုနှုတ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး) ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ် အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုစိတ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော် မူပါသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရား တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲထိုက်၏။

၁၁၃။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ များ၏။ “သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်မှု ကောင်းလေစွ” ဟု သူတစ်ပါးဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှု ကြံစည် တတ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏ - “ဤသတ္တဝါတို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အသတ် ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အဖြတ် ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးကြပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဘာမျှ (လိုတိုင်း) မဖြစ်ပါစေ ကုန်လင့်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤသို့ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံအစည် ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော စိတ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါကုန် သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မများ။ “သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ့ဥစ္စာဖြစ်မှု ကောင်းလေစွ” ဟု သူတစ်ပါးဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှု မကြံစည်တတ်။ “ဤသတ္တဝါ တို့သည် ဘေးရန် ကင်းကြပါစေကုန်၊ ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေကုန်၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ကင်းကြပါစေကုန်၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်နိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း” ဟု ဤသို့ မပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိ၏။ (ဒေါသသည်) မဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်အကြံရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ် အမူ အရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါ ကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ်အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုစိတ်

သညာရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော သညာရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါ ကုန်သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မများ၊ ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မရှိသော သညာဖြင့် နေ၏။ မဖျက်ဆီးတတ်၊ မဖျက်ဆီးခြင်း နှင့်တကွသော သညာဖြင့် နေ၏။ မညှဉ်းဆဲတတ်၊ မညှဉ်းဆဲခြင်း နှင့်တကွသော သညာဖြင့် နေ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော သညာရခြင်း ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါ ကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် သညာရခြင်းကို မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုသညာရခြင်း သည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူပါ၏။

၁၁၆။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် ဒိဋ္ဌိရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုဒိဋ္ဌိရ ခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ဤစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူပါသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိ သော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မမှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မှီဝဲထိုက်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရား တို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန် သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် “အလှူ၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယဇ်ခေါ် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ဟုန်း ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောက သည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် မရှိ၊ အဖ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် မရှိ၊ ကိုယ် ထင်ရှား ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ သည် ဤလောက၌ မရှိကုန်” ဟု ဤသို့ အယူရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်း ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန် ၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်တရား တို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွားပါကုန် သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် “အလှူ၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ယဇ် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ဟုန်း ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောက သည် ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ အမိ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် ရှိ၏၊ အဖ၌ ပြုအပ် သော အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤလောကကို လည်း ကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားနိုင် ကုန်သော ညီညွတ် ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ အယူရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါ ကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် ဒိဋ္ဌိရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။

ထိုဒိဋ္ဌိရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူပါ၏။

၁၁၇။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် အတ္တဘောရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုအတ္တဘောရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ဤစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူပါ သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မမှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲထိုက်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန် သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဆင်းရဲရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား (ဘဝတို့၏) မပြီးဆုံးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆင်းရဲ မရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား (ဘဝတို့၏) ပြီးဆုံးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် အတ္တဘောရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုအတ္တဘောရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို ဤ (ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော် မူပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းမျှသာ ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်သော ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ် အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၁၁၈။ သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ငါအကျဉ်းမျှသာ ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်သော ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ ကောင်းစွာသာ လျှင် အကျယ်အားဖြင့် သိပေ၏-

“ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုကိုယ် အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟော၏။ ထိုစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသနည်း။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မမှီဝဲထိုက်။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ် အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲထိုက်၏။

သာရိပုတြာ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန် သနည်း။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ သွေးစွန်းသော လက်ရှိ၏။ သတ်ပုတ် ရိုက်နှက်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏။ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း မရှိ၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ရွာ၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ တော၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး ဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် ယူတတ်၏။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏။ အမိ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အဖစောင့် ရှောက်ထားသော မိန်းမ အမိအဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အစ်မ ညီမ စောင့်ရှောက်ထားသော

မိန်းမ ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အနွယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ တရားကျင့်ဖော် တို့ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ လင်ရှိသော မိန်းမ ဒဏ်ထားအပ်သော မိန်းမနှင့် အယုတ်ဆုံး အားဖြင့် (ငါ့မယား ဟု) ပန်းကုံးစွပ်ထားသော မိန်းမတို့၌ သော်လည်း လွန်ကျူးခြင်းသို့ ရောက်၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။

သာရိပုတြာ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန် သနည်း။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထား၏။ လက်နက်ကို ချထား၏။ အရှက်ရှိ၏။ သနားခြင်းသို့ ရောက်၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အကျိုး စီးပွားကို အစဉ် စောင့်လေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည် ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွာ၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ တော၌ တည်သည် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာ သူတစ်ပါး၏ အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် မယူတတ်။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမိ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အမိအဖ စောင့်ရှောက်ထား သော မိန်းမ မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အစ်မ ညီမ စောင့်ရှောက်ထား သော မိန်းမ ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ အနွယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ တရား ကျင့်ဖော်တို့ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ လင်ရှိသော မိန်းမ ဒဏ်ထားအပ်သော မိန်းမနှင့် အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် (ငါ့မယားဟု) ပန်းကုံးစွပ်ထားသော မိန်းမတို့၌ သော်လည်း လွန်ကျူးခြင်းသို့ မရောက်။ သာရိပုတြာ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်အမူအရာကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်အမူအရာကို လည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုကိုယ်အမူအရာသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟော၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟော၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် နှုတ် အမူအရာကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ပ။ ရဟန်း တို့ ငါသည် စိတ်အမူအရာကိုလည်း နှစ်မျိုးဟော၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း နှစ်မျိုး ဟော၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သညာရခြင်းကိုလည်း နှစ်မျိုးဟော၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဒိဋ္ဌိရခြင်းကိုလည်း နှစ်မျိုးဟော၏။ပ။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် အတ္တဘောရခြင်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲ ထိုက်ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုအတ္တဘော ရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို ငါဟော၏။ ဤစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသနည်း။ သာရိပုတြာ အကြင် သို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မမှီဝဲထိုက်။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော အတ္တဘော ရခြင်းကို မှီဝဲထိုက်၏။

သာရိပုတြာ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန် သနည်း။ သာရိပုတြာ ဆင်းရဲရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား (ဘဝတို့၏) မပြီးဆုံးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ သာရိပုတြာ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ မရှိသော အတ္တဘောရခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား (ဘဝတို့၏) ပြီးဆုံးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ “ရဟန်းတို့ ငါသည် အတ္တဘောရခြင်း ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ ထိုအတ္တဘောရခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးစီ ဖြစ်၏”

ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟော၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟော၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားအပ်သော ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် မှတ်ရမည်။

၁၁၉။ သာရိပုတြာ ငါသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ သာရိပုတြာ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ သာရိပုတြာ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ သာရိပုတြာ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အတွေ့အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား ၏- မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းမျှသာ ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်သော ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် နားလည်ပါ၏- “သာရိပုတြာ ငါသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကား ကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူပါ သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ကို မမှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ် ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွား ကုန်၏။ ဤသို့ သဘော ရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မှီဝဲ ထိုက်၏။ “သာရိပုတြာ ငါသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူပါ၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်း ပြု၍ ဟောတော်မူပါ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကိုလည်း။ပ။ ဤသို့ သဘောရှိသော သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘော ရှိသော သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ယာနဝိညာဏ် ဖြင့် သိအပ်သော အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အတွေ့ အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကိုလည်း။ပ။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အတွေ့ အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အတွေ့ အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။

“သာရိပုတြာ ငါသည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ဤ စကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူ သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘော ရှိသော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရား တို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါ ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို

မမှီဝဲထိုက်။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်သို့ သဘောရှိသော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားပါ ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲထိုက်၏။ “သာရိပုတြာ ငါသည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းမျှသာ ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် နားလည်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၁၂၀။ သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သာရိပုတြာ ငါသည် အကျဉ်းမျှသာ ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်သော ဤတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သင်သည် ဤသို့ အကျယ် အားဖြင့် ကောင်းစွာသာလျှင် သိ၏-“သာရိပုတြာ ငါသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို ငါဟော၏။ ဤစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသနည်း။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ကို မမှီဝဲထိုက်။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။ “သာရိပုတြာ ငါသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုး ဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟောထား၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်း ပြု၍ ဟောထား၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကိုလည်း။ပ။ ဤသို့ သဘောရှိသော သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘော ရှိသော သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ယာနဝိညာဏ် ဖြင့် သိအပ်သော အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို မှီဝဲထိုက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ကို မှီဝဲထိုက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အတွေ့ အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အတွေ့အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို မှီဝဲ ထိုက်၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ ကိုလည်း။ပ။ ဤသို့ သဘောရှိသော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ ကို မမှီဝဲထိုက်။ ဤသို့ သဘော ရှိသော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကို မှီဝဲထိုက်၏။ “သာရိပုတြာ ငါသည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟောထား၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောထား၏။ သာရိပုတြာ ငါအကျဉ်းမျှသာ ဟောထားသော ဤတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် မှတ်သားရမည်။

၁၂၁။ သာရိပုတြာ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏။ပ။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဆွမ်းကိုလည်း။ သာရိပုတြာ ငါသည် ကျောင်းကိုလည်း။ သာရိပုတြာ ငါသည် ရွာကိုလည်း။ သာရိပုတြာ ငါသည် နိဂုံးကိုလည်း။ သာရိပုတြာ ငါသည် မြို့ကိုလည်း။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဇနပုဒ်ကို

သင်္ကန်းကို မှီဝဲထိုက်၏။ “သာရိပုတြာ ငါသည် သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုး ဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟောထား၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်း ပြု၍ ဟောထား၏။ [ပဌမဆိုခဲ့ပြီး အတိုင်း အကျယ်သိရမည်]။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဆွမ်းကို။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ကျောင်းကို။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ရွာကို။ ဤသို့ သဘော ရှိသော နိဂုံးကို။ ဤသို့ သဘော ရှိသော မြို့ကို။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဇနပုဒ်ကို။

“သာရိပုတြာ ငါသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် ဤစကားကို ငါဟောထား၏။ ထိုစကားကို အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောထားသနည်း။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲထိုက်။ သာရိပုတြာ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲထိုက်၏။ “သာရိပုတြာ ငါသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲထိုက် မမှီဝဲထိုက် ဟု နှစ်မျိုးဟော၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကြင် စကားကို ငါဟောထား၏။ ထိုစကားကို ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး)ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောထား၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟော၍ အကျယ်အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်သော ဤတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် မှတ်ရမည်။

၁၂၃။ သာရိပုတြာ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားသော ဤတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကယ်၍ သိကုန်မူ အလုံးစုံသော မင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ သာရိပုတြာ အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားတို့ သည်။ပ။ သာရိပုတြာ အလုံးစုံသော ကုန်သည်တို့သည်။ပ။ သာရိပုတြာ အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲတို့ သည် ငါအကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားသော ဤတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကယ် ၍ သိကုန်မူ အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ သာရိပုတြာ နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကသည် လည်းကောင်း (သာသနာတော် အတွင်းအပ ဖြစ်သော) သမဏဗြာဟ္မဏ နှင့်တကွ သော မင်းများ လူများနှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းသည် လည်းကောင်း ငါသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားသော ဤတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကယ်၍ သိကုန်မူ နတ်နှင့် တကွသော မာရ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤလောကအား လည်းကောင်း၊ (သာသနာ တော် အတွင်းအပ ဖြစ်သော) သမဏဗြာဟ္မဏ နှင့်တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်းအား လည်းကောင်း ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

လေးခုမြောက် သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၅ - ဗဟုဓာတုကသုတ်

၁၂၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော် မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဘေးရန် ဟူသမျှတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ကုန်။ ဘေးဥပဒ် မှန်သမျှတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ကုန်။ ပူဆွေးရမှု မှန်သမျှ တို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကျူးမိုးအိမ်မှ လည်းကောင်း၊ မြက်မိုးအိမ်မှ လည်းကောင်း လွင့်သော မီးသည် အတွင်းအပ လိမ်းကျံ ထားကုန်သော လေတိတ် ကုန်သော ထိစပ်သော တံခါးရွက် ရှိကုန်သော ပိတ်ထားသော လေသာတံခါး ရှိကုန်သော အထွတ် တပ်သော အိမ်တို့ကို သော်လည်း လောင်ကျွမ်း သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ဘေးရန်မှန် သမျှတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ကုန်။ ဘေးဥပဒ် မှန်သမျှ တို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ကုန်။ ပူဆွေးရမှု မှန်သမျှတို့သည် သူမိုက် ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူမိုက်သည် ဘေးရန်ရှိ၏။ ပညာရှိသည် ဘေးရန် ကင်း၏။ သူမိုက်သည် ဘေးဥပဒ်ရှိ၏။ ပညာရှိသည် ဘေးဥပဒ် ကင်း၏။ သူမိုက်သည် ပူဆွေးရမှု ရှိ၏။ ပညာရှိ သည် ပူဆွေးရမှု ကင်း၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိမှုကြောင့် ဘေးရန် မရှိ၊ ပညာရှိမှုကြောင့် ဘေးဥပဒ် မရှိ၊ ပညာရှိမှုကြောင့် ပူဆွေးရမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ပညာရှိ သူ ဆင်ခြင်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့ ဟု ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် ‘ရဟန်းကို ပညာရှိသော ရဟန်း ဆင်ခြင်တတ် သော ရဟန်း’ ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါ သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ အကြင် အကြောင်း ကြောင့် ရဟန်းသည် ဓာတ်၌လည်း လိမ္မာ၏။ အာယတန၌လည်း လိမ္မာ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌လည်း လိမ္မာ၏။ အကြောင်းဟုတ်သည် အကြောင်း မဟုတ်သည်၌လည်း လိမ္မာ၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် “ရဟန်းကို ပညာရှိသော ရဟန်း ဆင်ခြင်တတ်သော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၂၅။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ စက္ခုဓာတ် ရူပဓာတ် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဓာတ် သဒ္ဓဓာတ် သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ယာနဓာတ် ဂန္ဓဓာတ် ယာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဝှိဓာတ် ရသဓာတ် ဇိဝှိဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ် ဓမ္မဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ် အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် တစ်ဆယ့် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤဓာတ် တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး တို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

မြတ်စွာဘုရား “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်နိုင်ရာသော တစ်ပါးသော အကြောင်း ပရိယာယ်လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် အာကာသဓာတ် ဝိညာဏဓာတ်အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ဤဓာတ်ခြောက်ပါးတို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂)

မြတ်စွာဘုရား “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်နိုင်ရာသော တစ်ပါးသော အကြောင်း ပရိယာယ်လည်း ရှိပါသေး သလော ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ရှိ၏။ အာနန္ဒာ သုခဓာတ် ဒုက္ခဓာတ် သောမနဿဓာတ် ဒေါမနဿဓာတ် ဥပေက္ခာဓာတ် အဝိဇ္ဇာဓာတ်အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤဓာတ် ခြောက်ပါးတို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

မြတ်စွာဘုရား “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်နိုင်ရာသော တစ်ပါးသော အကြောင်း ပရိယာယ်လည်း ရှိပါသေး သလော ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ရှိ၏။ အာနန္ဒာ လိုချင်မှု ကာမနှင့် စပ်သောဓာတ်၊ ထွက်မြောက်မှု နေက္ခမ္မနှင့် စပ်သောဓာတ်၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ နှင့်စပ်သောဓာတ်၊ မပျက်စီးစေလိုခြင်း မေတ္တာ ‘အဗျာပါဒ’ နှင့်စပ်သောဓာတ်၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း ‘ဝိဟိံသာ’ နှင့်စပ်သောဓာတ်၊ မညှဉ်းဆဲခြင်း ‘အဝိဟိံသာ’ နှင့်စပ်သော ဓာတ်အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် ဤခြောက် ပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ခြောက်ပါး ကုန်သော ဤဓာတ်တို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

မြတ်စွာဘုရား “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်နိုင်ရာသော တစ်ပါးသော အကြောင်း ပရိယာယ်လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ကာမဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်^၁ အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤဓာတ် သုံးပါးတို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် လည်း “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

အသျှင်ဘုရား “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်နိုင်ရာသော တစ်ပါးသော အကြောင်း ပရိယာယ်လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ရှိ၏။ အာနန္ဒာ သင်္ခတ ဓာတ်၊ အသင်္ခတဓာတ်အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤဓာတ်နှစ်ပါးတို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း “ဓာတ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၆)

၁၂၆။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် “အာယတန၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ စက္ခု၎င်း ရူပါရုံတို့၎င်း၊ သောတ၎င်း သဒ္ဓါရုံတို့၎င်း၊ ယာန၎င်း ဂန္ဓာရုံတို့၎င်း၊ ဇိဝှါ၎င်း ရသာရုံတို့၎င်း၊ ကာယ၎င်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၎င်း၊ မန၎င်း ဓမ္မာရုံတို့၎င်း၊ (ဤသို့) အတွင်းသန္တာန် အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဤအာယတနတို့ သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ အတွင်းသန္တာန် အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဤအာယတန ခြောက်ပါးတို့ကို အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာဖြင့် သိ၏။ မြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း “အာယတန၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤအကြောင်း ရှိသော် ဤအကျိုးရှိ၏။

ဤအကြောင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုး ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤအကြောင်း မရှိလတ်သော် ဤအကျိုး မရှိ၊ ဤအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးချုပ်၏ ဟု ရဟန်းသည် သိ၏။

သိပုံကား- မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ် ကြောင့် သဠာယတန၊ သဠာယတနကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’၊ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’၊ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’၊ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’၊ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’၊ သေခြင်း ‘မရဏ’၊ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’၊ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏သာလျှင် တပ်ခြင်းကင်းသဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်၏။ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ် ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်း ကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနချုပ်၏။ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ချုပ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ချုပ်၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်၏။ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’၊ သေခြင်း ‘မရဏ’၊ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’၊ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟု (သိ၏)။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင့်ဖြင့် သာလျှင် “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

၁၂၇။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် “အကြောင်းဟုတ်သည် အကြောင်း မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံတစ်ခု သော သင်္ခါရတရားကို နိစ္စ ဟု ယူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတရားကို နိစ္စဟု ယူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံ တစ်ခုသော သင်္ခါရတရား ကို သုခ ဟု ယူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံ တစ်ခုသော သင်္ခါရတရားကို သုခ ဟု ယူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတရားကို အတ္တ ဟု ယူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိဟု သိ၏။ သို့ရာ တွင် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံတစ်ခု သော သင်္ခါရတရားကို အတ္တ ဟု ယူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။

၁၂၈။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမိကို သတ်ရာသော အကြောင်း အရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အမိကို သတ်ရာသော အကြောင်းအရာ မျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဖကို သတ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ။ပ။ ရဟန္တာကို သတ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည်။ပ။ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်စွာဘုရားကို ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့် သွေးကို ဖြစ်စေရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်စွာဘုရားကို ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့် သွေးကို ဖြစ်စေရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု

သိ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သံဃာကို သင်းကွဲ စေရာသော အကြောင်း အရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား သံဃာကို သင်းကွဲ စေရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား (မြတ်စွာဘုရားမှ) တစ်ပါးသော သူကို ဆရာဟု ညွှန်းရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်ပါးသော သူကို ဆရာ ဟု ညွှန်းရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။

၁၂၉။ တစ်ခုသော လောကဓာတ်၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော နှစ်ဆူသော မြတ်စွာ ဘုရားတို့သည် မရှေးမနှောင်း ပွင့်တော် မူကုန်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် တစ်ခုသော လောကဓာတ်၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား တဆူ တည်း ပွင့်တော်မူရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ တစ်ခုသော လောကဓာတ်၌ စကြဝတေး မင်းနှစ်ပါး မရှေးမနှောင်း ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် တစ်ခုသော လောကဓာတ်၌ စကြဝတေးမင်း တစ်ပါးတည်း၏ ဖြစ်ပေါ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုး ကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။

၁၃၀။ မိန်းမသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ရာသော အကြောင်း အရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ယောက်ျားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ မိန်းမသည် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ယောက်ျားသည် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ မိန်းမသည် သိကြားမင်း ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ၊ မာရ်နတ် ဖြစ်ရာသော၊ ဗြဟ္မာမင်း ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုး သည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ယောက်ျားသည် သိကြားမင်း ဖြစ်ရာသော၊ မာရ် နတ် ဖြစ်ရာသော၊ ဗြဟ္မာမင်း ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာ မျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။

၁၃၁။ ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု ‘ကာယဒုစရိုက်’၏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုး အပ်သော အကျိုးဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ် သော မကောင်းမှု ‘ကာယဒုစရိုက်’ ၏ အလိုရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးဖြစ်ရာ သော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ နတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု ‘ဝစီဒုစရိုက်’၏။ပ။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု ‘မနောဒုစရိုက်’ ၏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အကျိုး ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် နတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု ‘ဝစီဒုစရိုက်’၏။ပ။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု ‘မနောဒုစရိုက်’ ၏ အလို မရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ဟု သိ၏။ ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ ၏ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယ သုစရိုက်’ ၏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အကျိုး ဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ ၏။ပ။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ ၏ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’၏။ပ။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’၏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးဖြစ်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။

ကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ထို (ကာယဒုစရိုက်) ဟူသော အကြောင်း အထောက် အပံ့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောက

သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ထို(ကာယဒုစရိုက်) ဟူသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဝစီဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူအား။ပ။ မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသူအား ထို(မနောဒုစရိုက်) ဟူသော အကြောင်း အထောက် အပံ့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ဝစီဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူအား။ပ။ မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသူအား ထို(မနောဒုစရိုက်)ဟူသော အကြောင်း အထောက် အပံ့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။

ကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသူအား ထို(ကာယဒုစရိုက်)ဟူသော အကြောင်းအထောက် အပံ့ ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ကာယ ဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူအား ထို(ကာယဒုစရိုက်)ဟူသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဝစီဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူအား။ပ။ မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသူအား ထို(မနောဒုစရိုက်)ဟူသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးသည် မရှိ ဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ဝစီဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော သူအား။ပ။ မနော ဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသူအား ထို (မနောဒုစရိုက်) ဟူသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအရာမျိုးကား ရှိ၏ ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် “အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည် ၌ လိမ္မာသော ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၃၂။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက် ၏- “အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား ဤတရား ဒေသနာတော်သည် အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ အာနန္ဒာ ထိုအကြောင်း ကြောင့် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဗဟုဓာတုက^၂ ဒေသနာ ဟူ၍လည်း မှတ်လော့၊ စတုပရိဝဇ္ဇာ^၃ ဒေသနာ ဟူ၍လည်း မှတ်လော့၊ ဓမ္မာဒါသ^၄ ဒေသနာ ဟူ၍လည်း မှတ်လော့၊ အမတဒုန္နဘိ^၅ ဒေသနာ ဟူ၍လည်း မှတ်လော့၊ အနုတ္တရသင်္ခါမဝိဇယ^၆ ဒေသနာ ဟူ၍လည်း မှတ်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ငါးခုမြောက် ဗဟုဓာတုကသုတ် ပြီး၏။

၁။ ကာမဓာတ်- ကာမဘုံ၌ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာငါးပါး။ ရူပဓာတ်- ရူပ တစ်ဆယ့်ငါးဘုံ၌ အကျုံးဝင် သော ခန္ဓာငါးပါး။ အရူပဓာတ်- အရူပလေးဘုံ၌ အကျုံးဝင်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။
၂။ များစွာသော ဓာတ်တို့ကို ဝေဖန်ဟောရာ
၃။ ဓာတ်, အာယတန, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ဌာနာဌာန ဤ လေးမျိုးကို အပြန်အလှန်ဟောရာ

- ၄။ ကြေးမုံနှင့်တူသော တရားဒေသနာ
- ၅။ စည်ကြီးနှင့်တူစွာ အမြိုက် တရားတို့ကို ကြွေးကြော်ရာ ဒေသနာ
- ၆။ အတုမဲ့ စစ်အောင်ပွဲနှင့် တူသော ဒေသနာ

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၆ - ဣသိဂိလိသုတ်

၁၃၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဣသိဂိလိတောင်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထို ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကား ကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ထိုဝေဘာရတောင်ကို မြင်ကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုဝေဘာရတောင်၏လည်း (ဝေဘာရ အမည်မှ) တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်သော အမည် ပညတ်သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ထိုပဏ္ဍဝတောင်ကို မြင်ကုန်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုပဏ္ဍဝတောင်၏လည်း (ပဏ္ဍဝအမည်မှ) တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်သော အမည်ပညတ်သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ထိုဝေပုလ္လတောင်ကို မြင်ကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုဝေပုလ္လတောင်၏လည်း (ဝေပုလ္လ အမည်မှ) တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်သော အမည် ပညတ်သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ထိုဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ကို မြင်ကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၏လည်း (ဂိဇ္ဈကုဋ် အမည်မှ) တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်သော အမည် ပညတ်သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤဣသိဂိလိတောင်ကို မြင်ကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤဣသိဂိလိတောင်၏လည်း ဤဣသိဂိလိ ဟူသော အမည် ပညတ်သာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ငါးရာတို့သည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေခဲ့ဖူးကုန်၏။ ဤတောင်သို့ ဝင်ဆဲဖြစ်သော ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို မြင်ကုန်၏။ ဝင်ပြီးနေ ကုန်သော ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို မမြင်ရကုန်။ လူတို့သည် ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို မြင်ကုန်၍ “ဤတောင် သည် ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဣသိတို့ကို မျှီ၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရသေ့မျိုးတောင် ရသေ့မျိုးတောင် ‘ဣသိဂိလိ ဣသိဂိလိ’ ဟူ၍ သာလျှင် အမည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တို့၏ အမည်တို့ကို ပြောကြားပေအံ့၊ ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုစကားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့

သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆို လတ္တံ့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ အရိဋ္ဌမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံးနေတော် မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ဥပရိဋ္ဌမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ တဂရသိခိမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ယသသိမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ သုဒဿန မည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ပီယဒဿိမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ဂန္ဓာရမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော် မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ပိဏ္ဍောလမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ဥပါသဘ မည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ နိတပမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိ တောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ တထမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ သုတဝါမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံး နေတော်မူ ခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ဘာဝိတတ္တမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ဤဣသိဂိလိတောင်၌ ကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံးနေတော် မူခဲ့ဖူး၏။

၁၃၅။ သတ္တဝါတို့၏ အနှစ်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲ ကင်းကုန်သော အာသာတဏှာ ကင်း ကုန်သော အကြင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည် အသီးအခြား သာလျှင် အရဟတ္တ မဂ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ တဏှာ ဟူသော ငြောင့် ကင်းကုန်သော လူတို့ထက် မြတ်ကုန်သော ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ အမည်နာမ တို့ကို ဟောကြားအံ့သော ငါ၏ စကားကို နာကြကုန်လော့။

အရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တဂရသိခိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ယသသိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုဒဿန ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပီယဒဿိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုသမ္ပဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဂန္ဓာရပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပိဏ္ဍောလပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပါသဘပစ္စေကဗုဒ္ဓါ နိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုတဝါပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘာဝိတတ္တပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုမ္ဘပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုဘပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အတုမရှိသော အဋ္ဌမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုမေဃပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အနိယပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုဒါဠပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော ဟိဂ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဟိဂ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဤသို့ ဘဝသို့ ဆောင်တတ်သော တဏှာ ကုန်ခန်း ပြီးကုန်သော အသျှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည် ရှစ်ပါးဖြစ်ကုန်၏။

စူဠဇာလိ မဟာဇာလိ မည်သော နှစ်ပါးသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ အဋ္ဌကပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ထိုမှတစ်ပါး ကောသလ္လပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ထိုမှတစ်ပါး သုဗဟုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပနေမိသပစ္စေကဗုဒ္ဓါ နေမိသပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သန္တစိတ္တပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သစ္စပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တထပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ ဝိရဇပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပဏ္ဍိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ကာဠပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပကာဠပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝိဇိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဇိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အင်္ဂပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဂုတ္တိဇိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပဿိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သည် ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာကို ပယ်၏။ အပရာဇိတမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သည် မာရ်မင်း၏ စစ်သည်ကို အောင်၏။

သတ္တပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပဝတ္တပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သရဘင်္ဂပစ္စေကဗုဒ္ဓါ လောမဟံသပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥစ္စင်္ဂမာယ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အသိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အနာသဝပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မနောမယပစ္စေက ဗုဒ္ဓါမာနကို ပယ်ဖြတ် နိုင်သော ဗန္ဓုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တဒါဓိမုတ္တပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝိမလ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကေတုမပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ကေတုမ္ဘရာဂပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မာတင်္ဂပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ထိုမှတစ်ပါး အစ္စတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အစ္စတဂါမပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗျာမကပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုမင်္ဂလပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဒဗ္ဗိလပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုပတိဋ္ဌိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အသယုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဒေမာဘိရတပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ သောရတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ဒုရန္တယပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သံဃပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ထိုမှတစ်ပါး ဥဇ္ဇယပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တစ်ပါးသော မုနိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လရှိသော သယုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလေးပါး နန္ဒပစ္စေက ဗုဒ္ဓါလေးပါး ဥပနန္ဒပစ္စေကဗုဒ္ဓါလေးပါးအားဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ခန္ဓာကို ဆောင်သော ဘာရဒ္ဒါပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ဗောဓိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မဟာနာမပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ထိုမှတစ်ပါး ဥတ္တရပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကေသိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သိခိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုန္ဒရပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဒွါရဘာပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘဝအနှောင် အဖွဲ့ကို ဖြတ်ကုန်သော တိဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပတိဿပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ဥပသိခိပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ တဏှာကို ဖြတ်သော သိခရိပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရာဂ ကင်းပြီးသော အဟုမင်္ဂလပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော တဏှာ ဟူသော ကွန်ရက်ကို ဖြတ်ပြီးသော ဥသဘပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော် မူပြီးသော ဥပနိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပေါသထ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သုန္ဒရပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ဇေတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဇယန္တပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပလပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပဒုမုတ္တရ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရက္ခိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပဗ္ဗတပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မာနတ္တဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သောဘိတ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝီတရာဂပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်သောစိတ် ရှိသော ကဏှ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော ဘဝသို့ဆောင်တတ်သော တဏှာ ကုန်ခန်းပြီး ကုန်သော ထိုပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့သည် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်လည်း ကောင်း ပွင့်တော် မူကြကုန်ပြီ၊ အလုံးစုံ သိမ်းကျုံး၍ ယူအပ်ကုန်သော မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာတို့ကို ရှာလေ့ ရှိကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံကုန်ပြီးသော အတိုင်းမသိ များကုန်သော ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို သင်တို့သည် ရှိခိုးကြကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ခြောက်ခုမြောက် ကုသိဂိလိသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၇ - မဟာစတ္တာရီသကသုတ်

၁၃၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ အကြောင်းနှင့်တကွ အခြံအရံနှင့် တကွသော အပြစ်ကင်းသော ကောင်းသော သမာဓိကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုစကားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကုန်လော့ ဟောပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆိုလတ္တံ့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အကြောင်းနှင့်တကွ အခြံအရံ နှင့်တကွသော အပြစ်ကင်းသော ကောင်းသော သမာဓိသည် အဘယ်နည်း၊ ဤအခြံအရံ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာ သင်္ကပ္ပ’၊ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’၊ မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’၊ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် ခြံရံသော စိတ် တည်ကြည်မှုသည် ရှိ၏။ အပြစ်ကင်းသော ဤကောင်းသော သမာဓိကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အခြံအရံနှင့် တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် ရှေ့ကသွား ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် ရှေ့သွား ဖြစ်သနည်း၊ အမှားသိမြင်ခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ကို ‘အမှားသိမြင်ခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ဟူ၍ သိ၏။ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကို မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဟူ၍” သိ၏။ ထိုသိခြင်းသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အမှား သိမြင်ခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ သည် အဘယ်နည်း၊ အလှူ၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ဟုန်းပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါတ်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် မရှိ၊ အဖ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် မရှိ၊ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေသော အားဖြင့် တစ်ဆယ့် ငါးနှစ်ရွယ် ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သော) ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကုန်သော ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ၍ ကောင်းသော အကျင့်ရှိ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန် ဟု ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိမြင်ခြင်းသည်ကား အမှားသိမြင်ခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ တည်း။

ရဟန်းတို့ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကို နှစ်မျိုးရှိ၏ ဟူ၍ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက် ၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာသိမြင်ခြင်း

‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် အဘယ်နည်း။ အလျှောက် အကျိုးသည် ရှိ၏။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ဟုန်းပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် ရှိ၏။ ဤလောကသည် ရှိ၏။ တစ်ပါးသော လောက သည် ရှိ၏။ အမိ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် ရှိ၏။ အဖ၌ ပြုအပ်သော အကျိုးသည် ရှိ၏။ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေသော အားဖြင့် တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရွယ် ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်သော) ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက် ကုန်သော ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏။ ဟု ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိမြင်ခြင်းသည်ကား အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ တည်း။

ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက် ၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိသော အာသဝေါ ကင်းသော စိတ်ရှိသော အရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယမဂ်ကို ပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြားအားဖြင့် သိခြင်း‘ပညာ’ အပြား အားဖြင့် သိခြင်း၌ အစိုးရခြင်း ‘ပညိန္ဒြေ’ (အဝိဇ္ဇာကြောင့်) မတုန်လှုပ်ခြင်း ‘ပညာဗိုလ်’ သမ္မောဇ္ဈင် အဖြစ်သို့ ရောက်၍ သစ္စာလေးပါးတို့ကို စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော ပညာသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပညာကို အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော မဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပျောက်ကင်းခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ ထိုလုံ့လ ပြုခြင်းသည် မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသတိသည် မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မည်၏။ ဤသို့ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဟူသော ဤတရားသုံးပါးတို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ် ပြေးဝင် ကုန်၏။ အစဉ်ခြံရံကုန်၏။

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ် သနည်း။ အမှားကြံခြင်း ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ကို အမှားကြံခြင်း ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ဟူ၍ သိ၏။ မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ကို မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ဟူ၍ သိ၏။ ထိုသိခြင်းသည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အမှားကြံခြင်း ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ သည် အဘယ် နည်း။ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်၍ ကြံခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြံခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြံခြင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမှားကြံခြင်း ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’တည်း။

ရဟန်းတို့ မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ကို နှစ်မျိုးရှိ၏ ဟူ၍ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ သည်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ သည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ သည် အဘယ်နည်း။ ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်းနှင့် စပ်သော ကြံခြင်း၊ မဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြံခြင်း၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြံခြင်းတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’တည်း။

ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိသော အာသဝေါ ကင်းသော စိတ်ရှိသော အရိယမဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရိယမဂ်ကို ပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကြံခြင်း ‘တက္က’၊ အထူးကြံခြင်း ‘ဝိတက္က’၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း ‘သင်္ကပ္ပ’၊ အာရုံ၌ စိတ်ကို ထားခြင်း ‘အပ္ပနာ’၊ တည်ကြည်၍ အာရုံ၌ စိတ်ကို အထူးထားခြင်း ‘ဗျပ္ပနာ’၊ စိတ်ကို အာရုံသို့ တင်ခြင်း ‘စေတသော အဘိနိရောပနာ’၊ ဝစီပြုပြင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကြံခြင်းသည် အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ ပျောက်ကင်းခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ ထိုလုံ့လ ပြုခြင်းသည် ‘သမ္မာဝါယာမ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၍ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပကို ပယ်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသတိသည် မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မည်၏။ ဤသို့ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဟူသော ဤတရား သုံးပါးတို့သည် သမ္မာသင်္ကပ္ပသို့ အစဉ် ပြေးဝင်ကုန်၏။ အစဉ် ခြံရံကုန်၏။

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ်သနည်း။ အမှားပြောဆိုခြင်း ‘မိစ္ဆာဝါစာ’ ကို အမှားပြောဆိုခြင်း ‘မိစ္ဆာဝါစာ’ ဟူ၍ သိ၏။ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ ကို မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ ဟူ၍ သိ၏။ ဤသို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသိခြင်းသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အမှားပြောဆိုခြင်း ‘မိစ္ဆာဝါစာ’သည် အဘယ်နည်း။ မုသားပြောခြင်း ကုန်းချောခြင်း ကြမ်းတမ်းသော စကားဆိုခြင်း သိမ်ဖျင်းသော စကားဆိုခြင်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမှားပြောဆိုခြင်း ‘မိစ္ဆာဝါစာ’တည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ ကို နှစ်မျိုးရှိ၏ ဟူ၍ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’သည် အဘယ်နည်း။ မုသားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းချောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကား ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’တည်း။

ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိသော အာသဝေါ ကင်းသော စိတ်ရှိသော အရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယမဂ်ကို ပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ လေးပါးသော ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ဝေးစွာ

ကြည့်ခြင်း၊ ကင်းရှင်းအောင် ကြည့်ခြင်း၊ လုံးလုံးမဖြစ်ဘဲ ဆုတ်နစ်၍ ကြည့်ခြင်း၊ ရန်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရှောင်ကြည့်ခြင်းသည် အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် မိစ္ဆာဝါစာ ပျောက်ကင်းခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ သမ္မာဝါစာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ ထိုလုံ့လပြုခြင်းသည် မှန်စွာ လုံ့လပြုခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် မိစ္ဆာဝါစာကို ပယ်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် သမ္မာဝါစာကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုသတိသည် မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မည်၏။ ဤသို့ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဟူသော ဤတရားသုံးပါးတို့သည် သမ္မာဝါစာသို့ အစဉ် ပြေးဝင်ကုန်၏။ အစဉ်ခြံရံ ကုန်၏။

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ် သနည်း။ အမှား ပြုလုပ်ခြင်း ‘မိစ္ဆာကမ္မန္တ’ ကို အမှား ပြုလုပ်ခြင်း ‘မိစ္ဆာကမ္မန္တ’ ဟူ၍ သိ၏။ မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ကို မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ဟူ၍ သိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသိခြင်းသည် မှန်စွာ သိခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အမှား ပြုလုပ်ခြင်း ‘မိစ္ဆာကမ္မန္တ’ သည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမှားပြုလုပ်ခြင်း ‘မိစ္ဆာကမ္မန္တ’ တည်း။

ရဟန်းတို့ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ကိုလည်း နှစ်မျိုးရှိ၏ ဟူ၍ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ ဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ သည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြည့်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြည့်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြည့်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ တည်း။

ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိသော အာသဝေါ ကင်းသော စိတ်ရှိသော အရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယမဂ်ကို ပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာယဒုစရိုက် သုံးပါးတို့မှ ဝေးစွာ ကြည့်ခြင်း၊ ကင်းရှင်းအောင် ကြည့်ခြင်း၊ လုံးလုံး မဖြစ်ဘဲ ဆုတ်နစ်၍ကြည့်ခြင်း၊ ရန်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရှောင်ကြည့်ခြင်းသည် အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာမည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မည်၏။

ထိုရဟန်းသည် မိစ္ဆာကမ္မန္တ ပျောက်ကင်းခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ သမ္မာကမ္မန္တ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ ထိုလုံ့လပြုခြင်း အားထုတ်ခြင်းသည် မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၍ မိစ္ဆာကမ္မန္တကို ပယ်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် သမ္မာကမ္မန္တကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသတိသည် မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မည်၏။ ဤသို့ မှန်စွာ

သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဟူသော ဤတရားသုံးပါးတို့သည် သမ္မာကမ္မန္တသို့ အစဉ် ပြေးဝင်ကုန်၏။ အစဉ်ခြံရံကုန်၏။

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် ရှေ့သွား ဖြစ်သနည်း။ အမှား အသက်မွေးခြင်း ‘မိစ္ဆာအာဇီဝ’ကို အမှား အသက်မွေးခြင်း ‘မိစ္ဆာအာဇီဝ’ ဟူ၍ သိ၏။ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာ အာဇီဝ’ကို မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ဟူ၍ သိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသိခြင်းသည် မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အမှားအသက်မွေးခြင်း ‘မိစ္ဆာအာဇီဝ’သည် အဘယ်နည်း။ လာဘ်အလို့ငှါ အံ့ဖွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း မြှောက်ပင့်ပြောဆိုခြင်း အရိပ်အခြည်ပြုခြင်း အတင်းအကြပ်ပြုခြင်း လာဘ်ဖြင့် လာဘ်ကို ရှာမှီးခြင်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမှားအသက်မွေးခြင်း ‘မိစ္ဆာအာဇီဝ’ တည်း။

ရဟန်းတို့ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ကို နှစ်မျိုးရှိ၏ ဟူ၍ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာအသက် မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ် သော မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’သည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အမှားအသက်မွေးခြင်း ‘မိစ္ဆာအာဇီဝ’ကို ပယ်၍ မှန်စွာအသက် မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ဖြင့် အသက်မွေး၏။ ရဟန်းတို့ ဤအသက် မွေးခြင်းကား အာသဝေါ တရားတို့ ၏ အာရုံဖြစ်သော ကောင်းမှု၏ အဖို့ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော မှန်စွာအသက် မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’တည်း။

ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက် ၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ကင်းသော စိတ်ရှိသော အာသဝေါ ကင်းသော စိတ်ရှိသော အရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယမဂ်ကို ပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမှားအသက်မွေးခြင်း ‘မိစ္ဆာအာဇီဝ’မှ ဝေးစွာ ကြဉ်ခြင်း၊ ကင်းရှင်းအောင် ကြဉ်ခြင်း၊ လုံးလုံး မဖြစ်ဘဲ ဆုတ်နစ်၍ ကြဉ်ခြင်း၊ ရန်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အပြစ်ကင်းသော အာသဝေါ တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကကို လွန်မြောက်၍ လောကုတ္တရာ မည်သော အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာ အာဇီဝ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် မိစ္ဆာ အာဇီဝကို ပျောက်ကင်းခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ ထိုလုံ့လပြုခြင်း အားထုတ်ခြင်းသည် မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မည်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၍ မိစ္ဆာအာဇီဝကို ပယ်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် သမ္မာအာဇီဝကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသတိသည် မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မည်၏။ ဤသို့ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဟူသော ဤတရား သုံးပါး တို့သည် သမ္မာကမ္မန္တသို့ အစဉ် ပြေးဝင်ကုန်၏။ အစဉ် ခြံရံကုန်၏။

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွား ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမာ သင်္ကပ္ပသည် ဖြစ်၏။ သမာသင်္ကပ္ပရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာဝါစာသည် ဖြစ်၏။ သမ္မာဝါစာရှိသော

ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာကမ္မန္တသည် ဖြစ်၏။ သမာကမ္မန္တရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာအာဇီဝသည် ဖြစ်၏။ သမ္မာ အာဇီဝရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာဝါယာမသည် ဖြစ်၏။ သမ္မာဝါယာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာသတိ သည် ဖြစ်၏။ သမ္မာသတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာသမာဓိသည် ဖြစ်၏။ သမ္မာသမာဓိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဂ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။ မဂ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သမ္မာဝိမုတ္တိမည်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အသီးအခြား ဖြစ်သော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အင်္ဂါဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုတရားတို့၌လည်း မဖောက်မပြန်သော ဉာဏ်ဖြင့် များစွာသော ယုတ်မာ သော အကုသိုလ်တရား ကင်းကုန်၍ ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့တွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွား ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော များစွာသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဆွေးမြေ့ ပျက်စီးကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာသော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါစာ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာဝါစာသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာကမ္မန္တရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာကမ္မန္တသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာအာဇီဝ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာအာဇီဝသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါယာမ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာဝါယာမ သည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာသတိ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာသတိသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာသမာဓိ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာသမာဓိသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ မဂ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာဉာဏ်သည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ သမ္မာဝိမုတ္တိမည်သော အရဟတ္တဖိုလ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိစ္ဆာဝိမုတ္တိသည် ဆွေးမြေ့ ပျက်စီး၏။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော များစွာသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဆွေးမြေ့ ပျက်စီးကုန်၏။ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာသော ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဘာဝနာပြည့်စုံ ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နှစ်ဆယ်သော ကုသိုလ်အဖို့ ရှိသော တရားတို့ လည်းကောင်း နှစ်ဆယ် သော အကုသိုလ်အဖို့ ရှိသော တရားတို့ လည်းကောင်း ဤသို့ (များစွာသော လေးဆယ်သော တရား တို့ကို ပြသောကြောင့်) မဟာစတ္တာရီသကမည်သော တရား ဒေသနာတော်ကို ငါသည် ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ လောက၌ သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း နတ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည် လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူမျှ မဖြစ်စေနိုင်။

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း များစွာသော လေးဆယ်သော တရားတို့ကို ပြသောကြောင့် မဟာစတ္တာရီသကမည်သော ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ကဲ့ရဲ့ထိုက် ပယ်မြစ်ထိုက်၏ ဟူ၍ ထင်မှတ်ငြားအံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက် ဘဝ၌သာလျှင် ဆယ်ပါးသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဤရှေးဦး ကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုခြင်း ‘ဝါဒ’ အတုလိုက်၍ ကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုခြင်း ‘အနုဝါဒ’တို့သည် ကဲ့ရဲ့ ဖွယ်ရာသို့ ရောက်ကုန်၏။ အသျှင်သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ကဲ့ရဲ့ ငြားအံ့၊ အသျှင်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ပူဇော်သည် ချီးမွမ်းသည် မည်ရာ၏။ အသျှင်သည် သမ္မာ သင်္ကပ္ပကို ကဲ့ရဲ့ ငြားအံ့၊ အသျှင်သည် မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ အယူ ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ပူဇော်သည် ချီးမွမ်းသည် မည်ရာ၏။ အသျှင်သည် သမ္မာဝါစာကို ကဲ့ရဲ့ ငြားအံ့။ပ။ အသျှင်သည် သမ္မာကမ္မန္တကို ကဲ့ရဲ့ ငြားအံ့။ အသျှင်သည် သမ္မာအာဇီဝကို ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ အသျှင်သည် သမ္မာဝါယာမကို ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ အသျှင်သည် သမ္မာသတိကို ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ အသျှင်သည်

သမ္မာသမာဓိကို ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ အသျှင်သည် မဂ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို ကဲ့ရဲ့ ငြားအံ့။ အသျှင်သည် သမ္မာဝိမုတ္တိမည်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ အသျှင်သည် မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ အယူ ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ပူဇော်သည် ချီးမွမ်းသည် မည်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း များစွာသော လေးဆယ်သော တရားတို့ကို ပြသောကြောင့် မဟာစတ္တာရီသကမည်သော ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ကဲ့ရဲ့ထိုက် ပယ်မြစ်ထိုက်၏ ဟူ၍ ထင်မှတ်ငြားအံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ သာလျှင် ဆယ်ပါးသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဤရှေးဦး ကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုခြင်း ‘ဝါဒ’ အတုလိုက်၍ ကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုခြင်း ‘အနုဝါဒ’တို့သည် ကဲ့ရဲ့ ဖွယ်ရာသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥက္ကလဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော အဟေတုက အယူ၊ အကိရိယအယူ၊ နတ္ထိက အယူရှိကုန်သော ဝယဘိညမည်သော သူနှစ်ယောက်တို့သည် သော်လည်း (များစွာသော တရားတို့ကို ပြသောကြောင့်) မဟာစတ္တာရီသက မည်သော တရား ဒေသနာတော်ကို မကဲ့ရဲ့ထိုက် မပယ်မြစ်ထိုက် ဟူ၍ ထင်မှတ်ကုန်ရာ၏။ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူ - ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း ထိပါးခြတ်ခြယ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း သူတစ်ပါး စွပ်စွဲ ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကြကုန်ပြီ။

ခုနစ်ခုမြောက် မဟာစတ္တာရီသကသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၈ - အာနာပါနဿတိသုတ်

၁၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ဖြစ်သော ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ များစွာကုန်သော အလွန် အလွန် ထင်ရှားကုန်သော တပည့် မထေရ်တို့နှင့်အတူ သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပ အသျှင်မဟာကစ္ဆာယန အသျှင်မဟာကောဠိက အသျှင်မဟာကပ္ပိန အသျှင်မဟာစုန္ဒ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတ အသျှင် အာနန္ဒာတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ထိုမထေရ်တို့မှတစ်ပါး အလွန် အလွန် ထင်ရှားကုန်သော တပည့် မထေရ်တို့နှင့် လည်းကောင်း အတူ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မထေရ်ကြီး ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းငယ်တို့ကို ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဆယ်ပါးကုန်သော ရဟန်းငယ်တို့ကိုလည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ် ရဟန်းတို့သည် နှစ်ဆယ်သော ရဟန်းငယ်တို့ကိုလည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် သုံးဆယ်သော ရဟန်းငယ်တို့ကိုလည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် လေးဆယ်သော ရဟန်းငယ်တို့ကိုလည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ ထိုရဟန်းငယ်တို့သည် မထေရ်ရဟန်းတို့က ဆုံးမ သွန်သင်အပ်သည် ရှိသော် ရှေးဖြစ်သော

သီလ ဖြည့်ဆည်းပူးခြင်းစသည်ထက် မြတ်သော နောက်ဖြစ်သော (ကသိုဏ်းပရိကံ စသော) အထူးကို သိကုန်၏။

၁၄၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပုသ်ပဝါရဏာနေ့ ဖြစ်သော တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် လပြည့် နေ့ည၌ ရဟန်း အပေါင်းခြံရံလျက် လွင်တီးခေါင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်သော ရဟန်းအပေါင်းကို စောင်းငဲ့ ကြည့်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို နှစ်သက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ မရောက်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အတိုင်းထက် အလွန် လွှဲလွှဲကြီးကုတ် အားထုတ်ကြ ကုန်လော့၊ ငါသည် ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ သာလျှင် မိုးလေးလတို့၏အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ပဝါရဏာတိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့၍ နေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဇနပုဒ်၌ နေသော ရဟန်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသာဝတ္ထိပြည်၌ သာလျှင် မိုးလေးလတို့ ၏ အဆုံး ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ပဝါရဏာတိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ နေတော်မူလိမ့်သတတ်” ဟု ကြားကုန်သည် သာတည်း။ ထိုဇနပုဒ်နေ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ သာဝတ္ထိ ပြည်သို့ သက်ဝင်ကြ ကုန်၏။ ထိုမထေရ်ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းငယ်တို့ကို အတိုင်းထက် အလွန် ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဆယ်ပါးသော ရဟန်းငယ်တို့ကို လည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် နှစ်ဆယ်သော ရဟန်းငယ်တို့ကို လည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် သုံးဆယ်သော ရဟန်းငယ်တို့ကို လည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် လေးဆယ်သော ရဟန်းငယ်တို့ ကိုလည်း ဆုံးမသွန်သင် ကုန်၏။ ထိုရဟန်းငယ်တို့သည် မထေရ်ရဟန်းတို့က ဆုံးမသွန်သင်သည် ရှိသော် ရှေးဖြစ်သော သီလဖြည့် ဆည်းပူးခြင်းစသည်ထက် မြတ်သော နောက်ဖြစ်သော (ကသိုဏ်း ပရိကံစသော) အထူးကို သိကုန်၏။

၁၄၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မိုးလေးလတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်ပဝါရဏာနေ့ ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် နေ့ည၌ ရဟန်း အပေါင်းခြံရံလျက် လွင်တီး ခေါင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်သော ရဟန်းအပေါင်းကို စောင်းငဲ့ ကြည့်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် အဖျင်းကင်း၏။ အဖျင်းမရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် အဖျင်းမရှိ စင်ကြယ်၍ အနှစ်သာရ၌ တည်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်၌ အဝေးမှ ဆောင်အပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ ဧည့်သည် အတွက် ထားသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ ပူဇော် အထူးကို ခံထိုက်၏။ လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးထိုက်၏။ လူအပေါင်း၏ အတုမရှိ မြတ်သော ကောင်းမှု ဟူသော မျိုးစေ့ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်းသည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် ထိုသို့ သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်၌ အနည်းငယ် ပေးလှူအပ်သော ဒါနသည် အကျိုးများ၏။ များစွာ ပေးလှူအပ်သော ဒါနသည် အလွန်အကဲ အကျိုးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း အပေါင်းသည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်ကို လူအပေါင်းသည် ဖူးမြင်ရခဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း သည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်ကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ ယူဇနာရာ ထောင်သောင်းတို့သို့ ထမင်းထုပ်ဖြင့် သွားရောက်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း အပေါင်းသည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် ထိုသို့ သဘောရှိ၏။

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ အာသဝေါ ကုန်ခန်းပြီး ဖြစ်ကုန်သော အကျင့် သိက္ခာကို ကျင့်သုံးပြီး ဖြစ်ကုန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်သော ဝန်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်သော မိမိ၏ အကျိုးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်သော ဘဝ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်သော သံယောဇဉ် ကုန်ခန်းပြီး ဖြစ်ကုန်သော ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာမှ ကျွတ်လွတ်ပြီး ကုန်သော ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန် သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် လည်း ဤရဟန်း အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ အောက်တန်း သံယောဇဉ်ငါးပါး ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် (သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌) ဥပပါတိပဋိသန္ဓေ တည်နေကုန်သော ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလေ့ ရှိကုန်သော ထိုသုဒ္ဓါ ဝါသဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိကုန်သော အနာဂါမ် ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော အနာဂါမ် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တစ်ကြိမ်သာလျှင် ဤကာမဘုံသို့ လာ၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့ ကုန်သော သကဒါဂါမ် ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော သကဒါဂါမ် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် ဖရိဖရေကျခြင်း သဘော မရှိကုန်သော မြိကုန်သော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိကုန်သော သောတာပန် ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော သောတာပန် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤ ရဟန်းအပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ သမ္ပပ္ပဓာန်လေးပါး ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး။ ဣန္ဒြေငါးပါး။ ဗိုလ်ငါးပါး။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး။ မြတ်သော အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော မဂ် ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြု ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်သော၊ မုဒိတာဗြဟ္မဝိဟာရ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော၊ အသုဘ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော၊ အနိစ္စသညာ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အောက်မေ့မှု ‘အာနာပါနဿတိ’ ပွားများ အားထုတ်မှုကို လုံ့လ ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထွက် သက် ဝင်သက်ကို အောက်မေ့မှု အာနာပါနဿတိကို ပွားများ လေ့လာသည် ရှိသော် များသော အကျိုး ရင်း အကျိုးဆက် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အာနာပါနဿတိကို ပွားများ လေ့လာသည် ရှိသော် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွားများ လေ့လာကုန်သည် ရှိသော် ဗောဇ္ဈင်

ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွားများ လေ့လာသည် ရှိသော် အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြည့်စေကုန်၏။

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ အာနာပါနဿတိကို အဘယ်သို့ ပွားများ လေ့လာသည် ရှိသော် များသော အကျိုးရင်း အကျိုးဆက် ရှိသည်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း တင်ပလွင်ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေ၍ ထိုင်နေ ၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။

ရှည်စွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “ရှည်စွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ ရှည်စွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “ရှည်စွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ ၏။ တိုစွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “တိုစွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ တိုစွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “တိုစွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ “အစ အလယ် အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ထွက်သက် အပေါင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား သိလျက် ထွက်သက် ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “အစ အလယ် အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ဝင်သက် အပေါင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား သိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော (ထွက်သက်လေ ဟူသော) ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော (ဝင်သက်လေ ဟူသော) ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

“နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကို ထင်စွာလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ အံ့” ဟု ကျင့်၏။ “(ဝေဒနာ သညာ ဟူသော) စိတ္တသင်္ခါရကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ အံ့” ဟု ကျင့်၏။ “(ဝေဒနာ သညာ ဟူသော) စိတ္တသင်္ခါရကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော (ဝေဒနာ သညာ ဟူသော) စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော (ဝေဒနာ သညာ ဟူသော) စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

“စိတ်ကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို အလွန် ဝမ်းမြောက် စေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို အလွန် ဝမ်းမြောက်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

“စိတ်ကို အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို ကိလေသာမှ လွတ်စေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို ကိလေသာမှ လွတ်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

“အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ အနိစ္စ ဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ အံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန် ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ကိလေသာကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန် စွန့်တတ် သောမဂ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ကိလေသာကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန်

စွန့်တတ်သော မင်္ဂကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာထားသော အာနာပါနဿတိသည် များမြတ်သော အကျိုး အာနိသင်ရှိ၏။

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ပွားများ လေ့လာထားသော အာနာပါနဿတိသည် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန် သနည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ရှည်စွာသော ထွက်သက် ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “ရှည်စွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ ရှည်စွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “ရှည်စွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ တိုစွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “တိုစွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ တိုစွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “တိုစွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။

“အစ အလယ် အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ထွက်သက် အပေါင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား သိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “အစ အလယ် အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ဝင်သက် အပေါင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား သိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ကာယ သင်္ခါရကို (သာယာစွာ ရှုသဖြင့်) ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ကာယသင်္ခါရကို (သာယာစွာ ရှုသဖြင့်) ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် ပထဝီဓာတ်စသော ဓာတ်လေးပါးအပေါင်း ‘ကာယ’ ၌ ဝါယော ဓာတ်ဟူသော အစိတ် ‘ကာယ’ ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ပထဝီဓာတ် စသော ဓာတ်လေးပါးတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ် ဟူသော ကာယဟူ၍ ငါ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် ပထဝီဓာတ် စသော ဓာတ်လေးပါး ဟူသော အပေါင်း ‘ကာယ’ ၌ ဝါယောဓာတ် ဟူသော အစိတ် ‘ကာယ’ ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် “နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ္တသင်္ခါရ” ကို ထင်စွာသိလျက် ထွက် သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ္တသင်္ခါရ” ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့် ၏။ “ရုန့်ရင်းသော စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် သုခ ဝေဒနာစသော အပေါင်း ဝေဒနာတို့၌ သုခ ဝေဒနာ ဟူသော အစိတ် ဝေဒနာကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို သုခ ဝေဒနာစသော ဝေဒနာ သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်သော သုခ ဝေဒနာ ဟူ၍ ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် သုခ ဝေဒနာစသော

အပေါင်း ဝေဒနာတို့၌ သုခဝေဒနာ ဟူသော အစိတ် ဝေဒနာကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် “စိတ်ကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို အလွန် ဝမ်းမြောက် စေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို အလွန် ဝမ်းမြောက် စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့် ၏။ “စိတ်ကို အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို ကိလေသာ မှ လွတ်စေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “စိတ်ကို ကိလေသာမှ လွတ်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် စိတ်၌ စိတ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ လွတ်သော သတိရှိသော ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာနာပါန သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို ငါမဟော။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် စိတ်၌ စိတ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် “အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “အနိစ္စ ဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရာဂချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ကိလေသာကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန် စွန့်တတ်သော မဂ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ကိလေသာကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန် စွန့်တတ်သော မဂ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် တရားတို့၌ တရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿတို့ကို ပယ်ခြင်းကို ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်၍ ကောင်းစွာ လျစ်လျူရှုခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် တရားတို့၌ တရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာထားသော အာနာပါနဿတိသည် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏။

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ပွားများ လေ့လာထားသော သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့သည် ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန် သနည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် ပထဝီစသော ဓာတ်

လေးပါး ဟူသော အပေါင်း ‘ကာယ’၌ ဝါယောဓာတ်တည်း ဟူသော အစိတ် ‘ကာယ’ ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ ပျောက်ပျက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ ပျောက်ပျက်ခြင်း မရှိ။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား သတိ သမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၁)

ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သတိ ပြည့်စုံစွာနေသော ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားကို ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ စူးစမ်း၏။ စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ထိုသို့ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သတိ ပြည့်စုံစွာနေသော ရဟန်းသည် ထိုတရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ စူးစမ်း၏။ စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၂)

ထိုတရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သော စူးစမ်းသော စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား အားထုတ်မှု ဝီရိယသည် ဖြစ်၏။ ဝီရိယသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ၌ ထိုတရားကို ဆင်ခြင်သော စူးစမ်းသော စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား အားထုတ်မှု ဝီရိယသည် ဖြစ်၏။ ဝီရိယသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိ။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၃)

အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသူအား ကိလေသာမှ ကင်းသော ပီတိသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော ရဟန်းအား ကိလေသာမှ ကင်းသော ပီတိသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက် ၏။ (၄)

နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ စိတ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ စိတ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၅)

ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၆)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ကြည်သော စိတ်ကို ကောင်းစွာ လျစ်လျူ ရှုခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ကြည်သော စိတ်ကို ကောင်းစွာ လျစ်လျူရှုခြင်း ရှိ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၇)

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ ဆင်ခြင် တတ်သော ပညာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌

အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ပ။ တရားတို့၌ တရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ ပျောက်ပျက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ ပျောက်ပျက်ခြင်း မရှိ။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား သတိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၁)

ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍နေသော ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ စူးစမ်း၏။ စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍နေသော ရဟန်းသည် ထိုတရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ စူးစမ်း၏။ စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၂)

ထိုတရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သော စူးစမ်းသော စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော ထိုရဟန်းအား အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' သည် ဖြစ်၏။ ဝီရိယသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ထိုတရားကို ဆင်ခြင်သော စူးစမ်းသော စုံစမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' သည် ဖြစ်၏။ ဝီရိယသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိ။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၃)

အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ ရှိသောသူအား ကိလေသာမှ ကင်းသော ပီတိသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော ရဟန်းအား ကိလေသာမှ ကင်းသော ပီတိသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက် ၏။ (၄)

နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ စိတ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ စိတ်သည်လည်း ငြိမ်းအေး၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (၅)

ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက် ၏။ (၆)

ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ကြည်သော စိတ်ကို ကောင်းစွာ လျစ်လျူ ရှုခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ကြည်သော စိတ်ကို ကောင်းစွာ လျစ်လျူရှုခြင်း ရှိ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းသည် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်သည် ပွားများမှု ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာထားသော သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့သည် ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ (၇)

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ပွားများ လေ့လာထားသော ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့သည် ဝိဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ အကျိုးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပြည့်စေကုန် သနည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’၌ မှီသော (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု ‘ဝေါဿဂ္ဂ’ ကို ရင့်ကျက် စေတတ်သော သတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ၌ မှီသော (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု ‘ဝေါဿဂ္ဂ’ ကို ရင့်ကျက် စေတတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာထားသော ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့သည် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ အကျိုး ဖြစ် သော နိဗ္ဗာန်ကို ပြည့်စေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ရှစ်ခုမြောက် အာနာပါနဿတိသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၉ - ကာယဂတာသတိသုတ်

၁၅၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားဇရပ်မှ ဖဲခွဲကုန်၍ စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ စည်းဝေး ထိုင်နေကြကုန်သော များစွာသော ရဟန်းတို့အား ဤအကြားစကား သည် ထင်ရှား ဖြစ်၏- “ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဩဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ပါပေစွ၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤကိုယ်၌ ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ကို ပွားများ လေ့လာသည် ရှိသော် များသော အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်ရှိ၏ ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏” ဟု (အကြားစကားသည် ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းတို့၏ ဤအကြားစကားသည် မပြီးပြတ်သေးချေ၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ၌ ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ -

“ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ အဘယ်စကားဖြင့် စည်းဝေး ထိုင်နေကြကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ ငါမလာမီ အကြားဝယ် မပြီးသေးသော စကားကား အဘယ်နည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစား ပြီးနောက် ဆွမ်းစားဇရပ်မှ ဖဲခွဲကုန်၍ ဤစည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ စည်းဝေး ထိုင်နေကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့ အား ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏ - “ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဩဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ပါပေစွ၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန်

ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤကိုယ်၌ ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ လေ့လာအပ်သည် ရှိသော် များသော အကျိုးရင်း အကျိုးဆက် ရှိ၏ ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏” ဟု (အကြားစကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပါ၏)။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားကား ဤစကားပါတည်း။ ထိုစဉ်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွရောက်လာတော်မူပါ၏ ဟု (လျှောက်ထားကြကုန်၏)။

၁၅၄။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို အဘယ်သို့ ပွားများ လေ့လာထားသော် များသော အကျိုးရင်း အကျိုးဆက် ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍သော် လည်းကောင်း တင်ပလွင်ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ပြောမတ်စွာ ထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေ၍ ထိုင်နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ သာလျှင် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။ ရှည်စွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “ရှည်စွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ ရှည်စွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “ရှည်စွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ တိုစွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “တိုစွာသော ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။ တိုစွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသည် ရှိသော် “တိုစွာသော ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏” ဟု သိ၏။

“အစ အလယ် အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ထွက်သက်အပေါင်းကို ထင်စွာသိလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “အစ အလယ် အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ဝင်သက် အပေါင်းကို ထင်စွာသိလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော (ထွက်သက်လေ ဟူသော) ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော (ဝင်သက်လေ ဟူသော) ကာယသင်္ခါရကို (သာယာစွာ ရှုသဖြင့်) ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု ကျင့်၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မှီကုန်သော ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သွားလျှင်လည်း “သွား၏” ဟု သိ၏။ ရပ်လျှင်လည်း “ရပ်၏” ဟု သိ၏။ ထိုင်လျှင်လည်း “ထိုင်၏” ဟု သိ၏။ လျောင်းလျှင်လည်း “လျောင်း၏” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်း၏ ရုပ်အပေါင်းသည် အကြင် အကြင် အမူအရာအားဖြင့် တည်နေ၏။ ထိုရုပ်အပေါင်းကို ထိုထိုအမူ အရာအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မှီကုန်သော ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တိုးရာ၌ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရှုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခသပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ

နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက် နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မှီကုန်သော ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာ သတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ခြေဖဝါးအထက် ဆံဖျားမှအောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါး အဆုံး ရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော ဤရုပ် အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။ “ဤရုပ် အပေါင်း၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်သည် ရှိ၏” ဟု (စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်ဖက် မျက်နှာဝရှိသော အိတ်သည် စပါး အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိ၏။ အဘယ် စပါးတို့နည်းဟူမူ- သလေးစပါး၊ ကောက်ကြီးစပါး၊ ပဲနောက်၊ ပဲကြီး၊ နှမ်း၊ ဆန်တို့ တည်း။ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုအိတ်ကို ဖြေ၍ “ဤသည်တို့ကား သလေးစပါးတို့ တည်း။ ဤသည်တို့ကား ကောက်ကြီး စပါးတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား ပဲနောက်တို့တည်း။ ဤသည်တို့ ကား ပဲကြီးတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား နှမ်းတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား ဆန်တို့တည်း” ဟု စူးစိုက် ဆင်ခြင်ရာ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှ အထက် ဆံဖျားမှအောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါး အဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိသော ဤရုပ် အပေါင်းကိုပင် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ ခြေသည်း လက် သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်သည် ရှိ၏” ဟု (စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏)။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက် နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ် ငါးပါး၌ မှီကုန်သော ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာ သတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည်သော် လည်းကောင်း၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်သော် လည်းကောင်း နွားကိုသတ်၍ လမ်းလေးခွဆုံ၌ အစုအပုံအားဖြင့် ခွဲခြားလျက် ထိုင်နေရာ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် “ဤရုပ် အပေါင်း၌ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မှီကုန်သော ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’တို့သည် ပျောက်ကင်း ကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည်

ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သေ၍ တစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင် သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ ဖူးဖူးရောင် နေသော သူသေ ကောင်၊ ရုပ်ဆင်းပျက်လျက် ညိုမဲနေသော သူသေကောင်၊ ပြည်ကဲ့သို့ အပုပ်ရည် ယိုစီးနေသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းသည် “ဤကိုယ်သည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မှီကုန်သော ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကျီးတို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ စွန်ရဲတို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ လင်းတတို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘုံမတီးငှက်တို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အိမ်ခွေးတို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကျားတို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သစ်တို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ မြေခွေးတို့ ခဲစား အပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပိုး အမျိုးမျိုးတို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည် လည်း ဤသို့သော သဘော ရှိ၏။ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘော ကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အသားအသွေး ရှိသေးသော အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့။ပ။ အသားကင်း၍ သွေးတို့ဖြင့် ပေကျံလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့လျက်ရှိသော အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို။ပ။ အသားအသွေး ကင်းလျက် အကြော တို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို။ပ။ အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ကင်းကုန်သော တစ်နေရာ၌ လက်ရိုးတစ်နေရာ၌ ခြေရိုးတစ်နေရာ၌ ဖမုက်ရိုး တစ်နေရာ၌ မြင်းခေါင်းရိုး တစ်နေရာ၌ ပေါင်ရိုးတစ်နေရာ၌ ခါးရိုးတစ်နေရာ၌ နံရိုးတစ်နေရာ၌ ကျောက်ကုန်းရိုး တစ်နေရာ၌ လည်ပင်းရိုး တစ်နေရာ၌ မေးရိုးတစ်နေရာ၌ သွားရိုးတစ်နေရာ၌ ဦးခေါင်းခွံအားဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ကင်းကုန်လျက် ထိုထိုအရပ်တို့၌ ကြံပြန့်နေကုန်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကို သာလျှင် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၈-၁၁)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရုသင်း အဆင်းနှင့်အတူ ဖြူဖွေးနေသော သင်္ချိုင်း ၌ စွန့်ပစ်ထားကုန်သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့။ပ။ နှစ်လွန်လျက် စုပုံနေသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို။ပ။ ပုပ်ဆွေးလျက် အမှုန့် ဖြစ်ကုန်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် “ဤငါ၏ ရုပ် အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း၊ ဤသို့

သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို သာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။ ဤသို့ မမေ့မလျော့။ ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၁၂-၁၄)

၁၅။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကို ပင်လျှင် နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည် လည်းကောင်း ရေချိုးပေးသူ၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုး ကသယ်မှုန့်တို့ကို လောင်းထည့်ပြီးလျှင် ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက် အခဲပြုရာ၏။ ရေချိုး ကသယ်မှုန့်ခဲသည် ရေဟူသော အစေးဖြင့် စိမ့်ဝင်လျက် ရှိရာ၏။ ရေဟူသော အစေးဖြင့် ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိရာ၏။ အတွင်းအပြင်၌ ရေတည်း ဟူသော အစေးဖြင့် ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ၏။ ရေယိုကျခြင်းလည်း မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤသို့ မမေ့မလျော့။ ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၁၅)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ ထိုရေအိုင်၏ အရှေ့အရပ်၌ ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ အနောက်အရပ်၌ ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌ ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မြောက်အရပ်၌ ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အခါခပ်သိမ်း အချိန်မှန်မှန် သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ။ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေအလျဉ်သည် စိမ့်ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကိုပင်လျှင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ်စေရာ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေရာ၏။ ပြည့်စေရာ၏။ ပျံ့နှံ့စေရာ၏။ အေးမြသော ရေဖြင့် ထိုရေအိုင် တစ်ခုလုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ။ ဤသို့ မမေ့မလျော့။ ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၁၆)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ပီတိကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပီတိကင်းသော သုခဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ ပီတိကင်းသော သုခဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုတောင့် လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာတောင့် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတောင့် လည်းကောင်း၊ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို အချို့တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာ အချို့တို့သည် လည်းကောင်း၊ ကြာပုဏ္ဏရိက် အချို့တို့သည် လည်းကောင်း ရေ၌ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်၊ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖုံးဖုံးကုန်၏။ ထိုကြာတို့သည် အဖျားအရင်း တိုင်အောင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ်ကုန်၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်ကုန်၏။ ပြည့်ကုန်၏။ ပျံ့နှံ့ကုန်၏။ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို ပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတို့၏ အစိတ်အပိုင်း အလုံးစုံ၌ အေးမြသော ရေဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာသည် အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပီတိကင်းသော သုခဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ ပီတိကင်းသော သုခဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤသို့ မမေ့မလျော့။။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ (၁၇)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။။။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် ဖြူစင်သော အဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့် တကွ (တစ်ကိုယ်လုံး) ခြုံ၍ ထိုင်နေသည် ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ဖြူစင်သော အဝတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤသို့ မမေ့မလျော့၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော ကြံစည်အောက်မေ့ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုဝိတက်တို့ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၍ တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ကိုယ်၌ဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘ကာယဂတာသတိ’ကို ပွားများ၏။ (၁၈)

၁၅၆။ ရဟန်းတို့ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးအဖို့ ရှိကုန်သော ခပ်သိမ်းကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဘာဝနာ၏ အတွင်း၌သာလျှင် ဝင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဟာသမုဒ္ဒရာကို စိတ်ဖြင့် တွေ့အပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သမုဒ္ဒရာသို့ စီးဝင်ကုန် သော ခပ်သိမ်းကုန်သော မြစ်ငယ်တို့သည် ထိုသမုဒ္ဒရာ၏ အတွင်း၌ ဝင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာ အပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးအဖို့ ရှိကုန်သော ခပ်သိမ်းကုန်သော ကုသိုလ် တရားတို့သည် ဘာဝနာ၏ အတွင်း၌သာလျှင် ဝင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို မပွားများ မလေ့ လာအပ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ခွင့်ကို ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာ မာရ်သည် ဆွဲကိုင်ရာကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် လေးစွာသော ကျောက်တုံးကို စိုသော ရွှံ့မြေပုံ၌ ပစ်ချရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုလေးစွာသော ကျောက်တုံးသည် စိုသော ရွှံ့မြေပုံ၌ ဝင်ခွင့်ကို ရနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဝင်ခွင့် ရနိုင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို မပွားများ မလေ့လာအပ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား

ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့် အကြောင်းကို ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အစေးမရှိသော ထင်းခြောက်သည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောက်ျားသည် “မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှားပြုအံ့” ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ လာရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ဤအစေး မရှိသော ထင်းခြောက်ကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်သည် ရှိသော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာ သလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို မပွားများ မလေ့လာအပ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့်အကြောင်း ကို ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ရေမရှိ၍ ခြောက်နေသော အိုးစရည်းကြီးကို ကရွတ်ခွေ၌ တည်ထားအပ်၏။ ထို့နောက် ယောက်ျားသည် ရေကို ထမ်းယူ၍ လာရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ရေကို သွန်းလောင်းရာ အရပ်ကို ရနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား သွန်းလောင်းရာ အရပ်ကို ရနိုင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို မပွားများ မလေ့လာအပ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့် အကြောင်းကို ရ၏။

၁၅၇။ ရဟန်းတို့ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို မရ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့် အကြောင်းကို မရ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ပေါ့ပါးသော ချည်လုံးကို အလုံးစုံ အနှစ်ချည်း ဖြစ်သော တံခါးပျဉ်၌ ပစ်သွင်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ပေါ့ပါးသော ချည်လုံးကို အလုံးစုံ အနှစ်ချည်းဖြစ်သော တံခါးပျဉ်၌ ပစ်သွင်း၍ ဝင်ပေါက်ကို ရနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မရနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများအပ်၏။ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို မရ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့် အကြောင်းကို မရ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား အစေးရှိသော ထင်းစိုသည် ရှိ၏။ ထို့နောက် ယောက်ျားသည် “မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ပြုအံ့” ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ လာရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုအစေးရှိသော ထင်းစိုကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်တိုက်သည် ရှိသော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာ သလော၊ အပူဓာတ်ကို ပြုနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်စေနိုင်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို မရ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့် အကြောင်းကို မရ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ရေဖြင့် ပြည့်သော အိုးနှုတ်ခမ်းနှင့်အမျှ ရေရှိသော နှုတ်ခမ်း၌ နား၍ ကျီးသောက်နိုင်သော အိုးစရည်းကြီးကို ကရွတ်ခွေ၌ တည်ထားအပ်၏။ ထို့နောက် ယောက်ျားသည် ရေကို ထမ်းယူ၍ လာရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊

ထိုယောက်ျားသည် ရေသွန်းလောင်းရာကို ရနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မရနိုင် ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာ သတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဝင်ပေါက်ကို မရ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမာရ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခွင့်အကြောင်းကို မရ။

၁၅၈။ ရဟန်းတို့ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော အကြင် အကြင် တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။ ထိုထိုတရား၌ သာလျှင် သတိ ဟူသော အကြောင်းရှိလျှင် မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ရေဖြင့်ပြည့်သော အိုးနှုတ်ခမ်းနှင့်အမျှ ရေရှိသော နှုတ်ခမ်း၌ နား၍ ကျီးသောက်နိုင်သော အိုးစရည်းကြီးကို ကရွတ်ခွေ၌ တည်ထားအပ်၏။ ထိုအိုးစရည်းကြီးကို အားကြီးသော ယောက်ျားသည် အကြင် အကြင် လိုရာဘက်သို့ ဆွဲဆောင်ရာ၏။ ရေသည် လိုက်ပါရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား လိုက်ပါရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိ ကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော အကြင် အကြင် တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထိုထိုတရား၌ သာလျှင် သတိ ဟူသော အကြောင်းရှိလျှင် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ညီညွတ်သော မြေအဖို့၌ ကန်ပေါင်ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော ရေဖြင့် ပြည့်သော ကမ်းနှင့်အမျှ ရေရှိသော ကမ်း၌နား၍ ကျီးသောက်နိုင်သော လေးထောင့်ကန်သည် ရှိရာ ၏။ ထိုကန်ကို အားကြီးသော ယောက်ျားသည် အကြင်ကြင် လိုရာဘက်မှ ကန်ပေါင်ကို ဖြေဖျက်ရာ၏။ ရေသည် ထွက်လာရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထွက်လာရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိ ကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော အကြင် အကြင် တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထိုထိုတရား၌ သာလျှင် သတိ ဟူသော အကြောင်းရှိလျှင် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ကောင်းသော မြေအဖို့ ရှိသော လမ်းလေးခွ၌ က၍ ရပ်တည် နေသော ချထားသော နှင်တံရှိသော အာဇာနည်မြင်းကသော ရထားသည် တည်ရာ၏။ ထိုရထားကို လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ယာဉ်မောင်းဆရာ ရထားထိန်းသည် တက်စီးလျက် လက်ဝဲလက်ဖြင့် ကြိုးတို့ကို ကိုင်ပြီးလျှင် လက်ျာလက်ဖြင့် နှင်တံကို ကိုင်၍ အလိုရှိရာသို့ အလိုရှိသလို သွားစေရာ၏။ တစ်ဖန် ပြန်လာစေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော အကြင် အကြင် တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထိုထိုတရား၌ သာလျှင် သတိ ဟူသော အကြောင်းရှိလျှင် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

၁၅၉။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်အစုကို အာရုံပြုသော သတိကို အဖန်ဖန် မှီဝဲအပ်သော် ပွားများ လေ့လာ အပ်သော် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်သော် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်သော် လေ့ကျက် အပ်သော် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော် အာနိသင် ဆယ်ပါးတို့သည် မချွတ်ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။

မမ္မေလျော်ခြင်းကို သည်းခံနိုင်၏။ ထိုမမ္မေလျော်ခြင်းကို သည်းမခံနိုင်စေကာမူ ဖြစ်ပေါ်လာသော မမ္မေမလျော်ခြင်းကို လွှမ်းမိုး၍ နေနိုင်၏။ (၁)

ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းကို သည်းခံနိုင်၏။ ထိုကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းကို သည်းမခံနိုင်စေ ကာမူ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းကို လွှမ်းမိုး၍ နေနိုင်၏။ (၂)

အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်း အတွေ့တို့ကို လည်း သည်းခံနိုင်၏။ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော စကား တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာ ဖွယ် မနှစ်မြို့ဖွယ်သော အသက်ကို ဆောင်နိုင်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင် ခြင်း သဘောရှိသူ ဖြစ်၏။ (၃)

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောစိတ်၌ အပါအဝင် ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်သော ကိုယ်၌ ချမ်းချမ်း သာသာ နေမှု ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါး တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏။ မငြိုမငြင် ရ၏။ မပင်မပန်းဘဲ ရ၏။ (၄)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိသော ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဏ်ကို ပြီးစေနိုင်၏။ တစ် ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများအပြား ဖြစ်သွား၏။ အများအပြား ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက် တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ကို ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏။ ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ (၅)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့ ၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည် လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏။ ပ။ (၆)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား ၍ သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွ သော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ ပျံ့လွင့်သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံ့လွင့်သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏။ မိမိထက် သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ကို လည်း မိမိထက် သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ မိမိထက် သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း မိမိထက် သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက် သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ (၇)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာသော ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤရှေး၌ ဖြစ်ဖူး သော ခန္ဓာအစဉ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ ပ။

ဤသို့ အခြင်းအရာ နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ (၈)

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါကို မြင်နိုင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါ တို့ကို သိနိုင်၏။ (၉)

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိနှင့် အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိလျက် မျက်မှောက်ပြုကာ ဝင်စား၍ နေနိုင်၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ ကာယဂတာသတိကို အဖန်ဖန် မှီဝဲအပ်သော် ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော် တည်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်သော် လေ့ကျက်အပ်သော် ကောင်းစွာ အား ထုတ်အပ်သော် ဤဆယ်ပါးသော အကျိုးတို့သည် မချွတ်ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ကိုးခုမြောက် ကာယဂတာသတိသုတ် ပြီး၏။

၁။ အကြားစကား ဟူသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်း စာသင်ခြင်းစသည်တို့၏ အကြား၌ ဖြစ်သော အလွတ်စကား (ဗြဟ္မဇာလ သုတ်ဖွင့် အဋ္ဌကထာ)။ ငါဘုရား မလာမီ အကြား၌ ဖြစ်သော စကား (ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ)။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - အနုပဒဝဂ် ===

၁၀ - သင်္ခါရပပတ္တိသုတ်

၁၆၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဟောပေအံ့၊ ထိုစကားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

၁၆၁။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာနှစ်ရုံသော မင်းမျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထို(ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၂။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာနှစ်ရုံသော ပုဏ္ဏားမျိုး အဖြစ်သို့။။ များသော ဥစ္စာနှစ်ရုံသော သူကြွယ်မျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို(ဘဝ အထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၃။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုရဟန်းသည် “စာတုမဟာရာဇ် နတ်တို့သည် အသက် ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာ များကုန်၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ် နတ်မျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို(ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’ သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၄။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်။ပ။ ယာမာနတ်တို့သည်။ တုသိတာနတ်တို့သည်။ နိမ္မာနရတီနတ်တို့သည်။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့သည် အသက် ရှည်ကုန်၏။ အဆင်းလှကုန်၏။ ချမ်းသာ များကုန်၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ နတ်မျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို (ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို(ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’ သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၅။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “သဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် အသက်ရှည်၏။ အဆင်းလှ၏။ ချမ်းသာများ၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ရဟန်းတို့ သဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေတစ်ထောင်သော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံး သွင်း၍ နေ၏။ ထိုသဟဿဗြဟ္မာ၏နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် မျက်စိရှိသော ယောက်ျားသည် တစ်လုံးသော သျှိသျှားသီးကို လက်ပေါ်တင်၍ ဆင်ခြင်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် သဟဿမည်သော ဗြဟ္မာ သည် ကုဋေတစ်ထောင်သော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုသဟဿဗြဟ္မာ၏ နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သဟဿဗြဟ္မာမျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက် တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင် တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို(ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၆။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဒွိသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည်။ပ။ တိသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည်။ပ။ စတုသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည်။ပ။ ပဉ္စသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် အသက်ရှည်၏။ အဆင်းလှ၏။ ချမ်းသာများ၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ပဉ္စသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေငါးထောင်သော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုပဉ္စသဟဿဗြဟ္မာ၏နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် မျက်စိရှိသော ယောက်ျား သည် ငါးလုံးသော သျှိသျှားသီးတို့ကို လက်ပေါ်တင်၍ ဆင်ခြင်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ပဉ္စသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေငါးထောင်သော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုပဉ္စသဟဿဗြဟ္မာ၏နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဉ္စသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာမျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို (ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ

ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၇။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ဒသသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် အသက်ရှည်၏။ အဆင်းလှ၏။ ချမ်းသာများ၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ဒသသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုဒသသဟဿ ဗြဟ္မာ၏ နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အလွန် တောက်ပသော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မြောင့်ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီး ဖြစ်သော နီသော ကမ္မလာ၌ တင်ထားအပ်သော ပတ္တမြား မျက်ရွဲသည် ထွန်းလည်း ထွန်းပ သကဲ့သို့ တောက်လည်း တောက်ပ သကဲ့သို့ တင့်လည်း တင့်တယ် သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ဒသသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုဒသသဟဿဗြဟ္မာ၏နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဒသသဟဿ ဗြဟ္မာမျိုးအဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို(ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၈။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “သတသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် အသက်ရှည်၏။ အဆင်းလှ၏။ ချမ်းသာများ၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ရဟန်းတို့ သတသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေ တစ်သိန်းသော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုသတသဟဿဗြဟ္မာ၏ နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် တတ်မြောက် လိမ္မာသော ပန်းထိမ်သည်၏ သားသည် ဖိုဝ၌ (ကျိ၍) ကောင်းစွာ ဆေးအပ် တိုက်အပ် ပွတ်အပ်သော စွေးစွေးနီသော ကမ္မလာ၌ တင်ထားသော တစ်နိက္ခမ္မသော ဇမ္ဗုနဒရွေသည် ထွန်းလည်း ထွန်းပသကဲ့သို့၊ တောက်လည်း တောက်ပ သကဲ့သို့၊ တင့်လည်း တင့်တယ် သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင် သတသဟဿမည်သော ဗြဟ္မာသည် ကုဋေတစ်သိန်းသော လောကဓာတ်ကို နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုသတသဟဿဗြဟ္မာ၏နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နှံ့စေ၍ နှလုံးသွင်း၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သတသဟဿ ဗြဟ္မာမျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို(ဘဝ အထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’ သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေနေ ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၆၉။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အာဘာမည်သော ဗြဟ္မာတို့သည်။ပ။ ပရိတ္တာဘာမည်သော ဗြဟ္မာတို့သည်။ အပုမာဏာဘာမည်သော

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ဝိညာဏက္ခာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့သည် အသက် ရှည်ကုန်၏။ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ချမ်းသာ များကုန်၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဝိညာဏက္ခာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံပြု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို (ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၇၄။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အာကိစ္ဆညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့သည်။။။ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန် သော ဗြဟ္မာတို့သည် အသက် ရှည်ကုန်၏။ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏။ ချမ်းသာ များကုန်၏”ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နေဝသညာနာ သညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံပြု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏။ ထိုစိတ်ကို ဆောက်တည်၏။ ထိုစိတ်ကို ပွားများ၏။ ဤသို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ထိုရဟန်း၏ ထို(ဘဝကို) ပြုပြင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို (ဘဝအထူးသို့) ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း ‘မဂ်’သည် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်သည် လည်းကောင်း ထိုဌာန၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

၁၇၅။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ ၏။ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိ အရဟတ္တ ဖိုလ် ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ ၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံပြု၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်း ကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိ အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် တစ်စုံတစ်ခုသော ဌာန၌မျှ ပဋိသန္ဓေ မနေတော့ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ဆယ်ခုမြောက် သင်္ခါရပပတ္တိသုတ် ပြီး၏။

နှစ်ခုမြောက် အနုပဒဝဂ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၁ - စူဠသုညတသုတ်

၁၇၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ဖြစ်သော ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ဥင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ “မြတ်စွာဘုရား အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း နဂရကမည်သော သာကီဝင်မင်းတို့၏ နိဂုံး၌ နေတော်မူပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ၌ အကျွန်ုပ်အား ‘အာနန္ဒာ ငါသည် ယခုအခါ၌ သုညတဝိဟာရဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေ၏’ ဟု မိန့်တော်မူသော စကားကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူကြားနာ ခဲ့ရပါ၏။ မျက်မှောက်တော်မူ ခံယူခဲ့ရပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ကြားခြင်း ဤသို့ ခံယူခြင်းသည် ကောင်းစွာကြားခြင်း ကောင်းစွာခံယူခြင်း ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ကောင်းစွာ ဆောင်မှတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသလော” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ စင်စစ် သင်၏ ဤသို့ ကြားခြင်း ဤသို့ ခံယူခြင်းသည် ကောင်းစွာ ကြားခြင်း ကောင်းစွာ ခံယူခြင်း ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ကောင်းစွာ ဆောင်မှတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် ရှေးအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ယခုအခါ၌ လည်းကောင်း သုညတဝိဟာရဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် ဤမိဂါရမာတာမည်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်သည် ဆင် နွား မြင်း မြည်းမှ လည်းကောင်း၊ ရွှေ ငွေမှ လည်းကောင်း၊ မိန်းမ ယောက်ျားတို့၏ ပေါင်းဆုံ စည်းဝေးခြင်းမှ လည်းကောင်း ကင်းဆိတ်၏။ ရဟန်း အပေါင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော ဤမကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် ရွာအမှတ်ကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ လူအမှတ်ကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ တောအမှတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် တောအမှတ်၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာတည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏ “ရွာဟူသော အမှတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤတော ဟူသော အမှတ်၌ မရှိကုန်။ လူဟူသော အမှတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤတောဟူသော အမှတ်၌ မရှိကုန်။ တောဟူသော အမှတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော ဤပူပန်ခြင်း မျှသည်သာရှိ၏” ဟု (သိ၏)။

ထိုရဟန်းသည် “ဤတော ဟူသော အမှတ်သညာသည် ရွာဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤတော ဟူသော အမှတ်သညာသည် လူဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ဤတော ဟူသော အမှတ်သညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော ဤမကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့ ထိုတော ဟူသော အမှတ်သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုတော ဟူသော အမှတ်သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှားရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၇၇။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် လူဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ တောဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာ၌ ပြေးဝင်

၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာတည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် ငုတ်တစ်ရာဖြင့် ကောင်းစွာ ဖြန့်ကျက်ထားသော နွားလားဥသဘာ အရေသည် အတွန့်အလိပ် ကင်းသကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ရဟန်းသည် ဤမြေ၌ မြင့်ရာအရပ် နိမ့်ရာအရပ် မြစ် အသွားခက်သော အရပ် ငုတ်ဆူး ရှိသော အရပ် တောင်ဖြင့် မညီညွတ်သော အရပ် ထိုအလုံးစုံသော အရပ်ကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ ပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာ၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာတည်၏။ လွတ်လွတ် ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏ “လူဟူသော အမှတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤပထဝီ ဟူသော အမှတ်၌ မရှိကုန်။ တောဟူသော အမှတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤပထဝီ ဟူသော အမှတ်၌ မရှိကုန်။ ပထဝီဟူသော အမှတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဤတစ်ခုတည်းသော ပူပန် ခြင်းမျှသည်သာ ရှိ၏” ဟု (သိ၏)။

ထိုရဟန်းသည် “ဤပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာသည် လူဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ် ၏” ဟု သိ၏။ “ဤပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာသည် တောဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဤတစ်ခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်း သည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှား ရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၇၈။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတန သညာ၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာ တည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏ “တောဟူသော အမှတ်သညာကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ အာကာသာ နဉ္စာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဤတစ်ခုတည်းသော ပူပန်ခြင်းမျှသည်သာ ရှိ၏” ဟု (သိ၏)။ ထိုရဟန်းသည် “ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် တောဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ သည် ပထဝီ ဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဤတစ်ခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်း သည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှား ရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းမျှသာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၇၉။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌ ပြေးဝင် ၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာ တည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏ “ပထဝီသညာ

ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤဝိညာဏဉာဏယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ အာကာသာနဉာဏယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့ သည် ဤဝိညာဏဉာဏယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ ဝိညာဏဉာဏယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော တစ်ခု တည်းသော ဤပူပန်ခြင်း မျှသည်သာ ရှိ၏” ဟု (သိ၏)။ ထိုရဟန်းသည် “ဤဝိညာဏဉာဏယတန သညာသည် ပထဝီဟူသော အမှတ်သညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤဝိညာဏဉာဏယတနသညာ သည် အာကာသာနဉာဏယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ဤဝိညာဏဉာဏယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော ဤမကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဝိညာဏဉာဏယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအ ကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုဝိညာဏဉာဏယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှားရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းမျှသာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၈၀။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကာသာနဉာဏယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မှု၍ ဝိညာဏဉာဏယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မှု၍ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခု တည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာတည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ “အာကာသာနဉာ ယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအာကိဉ္ဇညာယတန သညာ၌ မရှိကုန်။ ဝိညာဏဉာဏယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်း တို့သည် ဤအာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော ဤပူပန်ခြင်းမျှသည်သာ ရှိ၏” ဟု (သိ၏)။ ထိုရဟန်းသည် “ဤအာကိဉ္ဇညာယတန သညာသည် အာကာသာနဉာဏယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤအာကိဉ္ဇညာ ယတန သညာသည် ဝိညာဏဉာဏယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ဤအာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဤတစ်ခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအ ကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှားရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းမျှသာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၈၁။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉာဏယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မှု၍ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မှု၍ နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ် သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတန သညာ၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာ တည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏။ “ဝိညာဏဉာဏယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာ၌ မရှိကုန်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော ဤပူပန်ခြင်းမျှသည်သာ ရှိ၏” ဟု (သိ၏)။ ထိုရဟန်းသည် “ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် ဝိညာဏဉာဏယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် အာကိဉ္ဇညာယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဤတစ်ခုတည်း သော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုနေဝသညာနာသညာယ

တနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုနေဝသညာ နာသညာယတနသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှားရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းမျှသာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၈၂။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို နှလုံးမသွင်း မူ၍ (နိစ္စစသော) နိမိတ်မှ ကင်းသော (ဝိပဿနာ)စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် (နိစ္စစသော) နိမိတ်မှ ကင်းသော (ဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိ၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာ တည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏ “အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိသညာ၌ မရှိကုန်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော (ကိလေသာ ဟူသော) ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိသညာ၌ မရှိကုန်။ ဤရူပကာယကိုသာလျှင် စွဲ၍ ဖြစ်သော အာယတနခြောက်ပါးနှင့် စပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဤပူပန်ခြင်း မျှသည်သာရှိ၏” ဟု (သိ၏)။ ထိုရဟန်းသည် “ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာသည် အာကိဉ္ဇညာယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာသည် နေဝသညာနာသညာယတနသညာမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ဤရူပကာယကို သာလျှင် စွဲ၍ဖြစ်သော အာယတနခြောက်ပါးနှင့် စပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဤမကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိသညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှားရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းမျှသာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော စင်ကြယ်သော ဤသုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၈၃။ အာနန္ဒာ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ (နိစ္စစသော) နိမိတ်မှ ကင်းသော (ဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို စွဲ၍ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော သညာကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် (နိစ္စစသော) နိမိတ်မှ ကင်းသော (ဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိ၌ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာတည်၏။ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏ “(နိစ္စစသော) နိမိတ်မှ ကင်းသော (ဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိသည် ပြုပြင်ရ စေ့ဆော်ရသော တရား ဖြစ်၏။ ပြုပြင်ရ စေ့ဆော်ရသော တရားမှန် သမျှသည် မမြဲ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု (သိ၏)။ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်၏။ ဘဝါသဝမှ လည်းလွတ်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်၏။ လွတ်ပြီးသော် “လွတ်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏ “ကာမာသဝကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအရိယမဂ် သညာ အရိယဖိုလ် သညာ၌ မရှိကုန်။ ဘဝါသဝကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအရိယမဂ် သညာ အရိယဖိုလ် သညာ၌ မရှိကုန်။ အဝိဇ္ဇာသဝကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည် ဤအရိယမဂ် သညာ အရိယဖိုလ်သညာ၌ မရှိကုန်။ ဤရူပကာယကို သာလျှင် စွဲ၍ ဖြစ်သော အာယတနခြောက်ပါးနှင့် စပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဤပူပန်ခြင်း

မျှသာရှိ၏” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ဤအရိယမဂ်သည် အရိယဖိုလ် သညာသည် ကာမာသဝမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤအရိယမဂ် သညာ အရိယဖိုလ် သညာသည် ဘဝါသဝမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ “ဤအရိယမဂ် သညာ အရိယဖိုလ် သညာသည် အဝိဇ္ဇာသဝမှ ကင်းဆိတ်၏” ဟု သိ၏။ ဤရူပကာယကို သာလျှင် စွဲ၍ဖြစ်သော အာယတနခြောက်ပါးနှင့် စပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဤမကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ ရှိ၏ ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်၏ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာ၌ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည် ကြွင်းကျန်၏။ ထင်ရှားရှိသော ထိုပူပန်ခြင်းကို “ဤပူပန်ခြင်းမျှသာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း ထိုရဟန်းအား ဟုတ်မှန်တိုင်း မဖောက်မပြန်သော သဘော ရှိသော စင်ကြယ်သော အလွန် အတုမရှိ မြတ်သော သုညတ၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်၏။

၁၈၄။ အာနန္ဒာ အတိတ်ကာလက စင်ကြယ် မွန်မြတ်သော သုညတဖလ သမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့သည် ဤစင်ကြယ် မွန်မြတ်သော သုညတဖလ သမာပတ်ကိုသာ ပြည့်စုံစေ၍ နေကြကုန်ပြီ။ အာနန္ဒာ အနာဂတ်ကာလ၌ စင်ကြယ် မွန်မြတ်သော သုညတဖလ သမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေလတ္တံ့ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့သည် ဤစင်ကြယ် မွန်မြတ်သော သုညတ ဖလသမာပတ်ကိုသာ ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်လတ္တံ့။ အာနန္ဒာ ယခုကာလ စင်ကြယ် မွန်မြတ်သော သုညတ ဖလသမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကြကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့သည် ဤစင်ကြယ် မွန်မြတ်သော သုညတဖလ သမာပတ်ကိုသာ ပြည့်စုံစေ၍ နေကြကုန်၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် စင်ကြယ်မွန် မြတ်သော ဤသုညတဖလ သမာပတ် ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကြကုန်အံ့ ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ရှေးဦးစွာသော စူဠသုညတသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၂ - မဟာသုညတသုတ်

၁၈၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်၏။ ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်လျက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ကာဠုခေမကမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်းဆီသို့ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်တော် မူ၏။ ထိုအခါ ကာဠုခေမကမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်း၌ များစွာသော နေရာတို့ကို ခင်းထားအပ် ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကာဠုခေမကမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်း၌ ခင်းထားအပ်သော နေရာတို့ကို မြင်တော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား- “ကာဠုခေမကမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်း၌ များစွာသော နေရာတို့ကို ခင်းထား အပ်ကုန်၏။ ဤကျောင်း၌ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် နေကြကုန်လေ သလော” ဟု အကြံဖြစ်၏။

၁၈၆။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ ယဇ္ဇမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်း၌ သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုလုပ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် ယဇ္ဇမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ ကာဠုခေမကမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်း၌ များစွာသော နေရာတို့ကို ခင်းထား အပ်ကုန်၏။ ဤကျောင်း၌ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် နေကုန်လေသလော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ကာဠုခေမကမည်သော သာကီဝင်၏ ကျောင်း၌ များစွာသော နေရာတို့ကို ခင်းအပ်ပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးသောအခါ ဖြစ်သောကြောင့် ဤကျောင်း၌ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက် ထား၏)။

အာနန္ဒာ ရဟန်းမည်သည် အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း အပေါင်းအသင်း၌ ပျော်ပိုက်ခြင်း အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အားထုတ်ခြင်း အဖွဲ့အစည်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း အဖွဲ့အစည်း၌ ပျော်ပိုက်ခြင်း အဖွဲ့အစည်း၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် မတင့်တယ်။ အာနန္ဒာ စင်စစ် အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော် အပေါင်းအသင်း၌ ပျော်ပိုက် အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အားထုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၌ မွေ့လျော် အဖွဲ့အစည်း၌ ပျော်ပိုက် အဖွဲ့အစည်း၌ ဝမ်းမြောက်သော ထိုရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ခြင်း ချမ်းသာ ကိလေသာမှ ကင်းဆိတ်ခြင်း ချမ်းသာ (ရာဂစသည်တို့၏) ငြိမ်းအေးခြင်း ချမ်းသာ မဂ်ကို သိခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော ချမ်းသာ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ချမ်းသာ (ဤသို့) ချမ်းသာ အပေါင်းကို အလိုရှိတိုင်း ရသည် မငြိုမငြင်ရသည် မပင်မပန်းရသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ အာနန္ဒာ အကြင် ရဟန်းသည် တစ်ပါးတည်း ဝိုဏ်းမှ ခွဲခွါလျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ဤဆို လတ္တံ့သော အကျိုးကို အလိုရှိအပ်၏။ ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ခြင်း ချမ်းသာ ကိလေသာမှ ကင်းဆိတ်ခြင်း ချမ်းသာ (ရာဂစသည် တို့၏) ငြိမ်းအေးခြင်း ချမ်းသာ မဂ်ကို သိခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော ချမ်းသာ (ဤသို့) ချမ်းသာ အပေါင်းကို အလိုရှိတိုင်း ရသည် မငြိုမငြင် ရသည် မပင်မပန်းရသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

အာနန္ဒာ စင်စစ် အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်သော အပေါင်းအသင်း၌ ပျော်ပိုက်သော အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၌ မွေ့လျော်သော အဖွဲ့အစည်း၌ ပျော်ပိုက်သော အဖွဲ့အစည်း၌ ဝမ်းမြောက်သော ထိုရဟန်းသည် ဝင်စားဆဲ ခဏမှာသာ ကိလေသာမှ လွတ်

သော နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော (ရူပ အရူပဈာန် ဟူသော) စေတောဝိမုတ္တိကိုလည်း ဖြစ်စေ၍ နေလတ္တံ့၊ ကိလေသာတို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်သော အခါခပ်သိမ်း စင်စစ် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော လောကုတ္တရာ စေတောဝိမုတ္တိကိုလည်း ဖြစ်စေ၍ နေလတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ အာနန္ဒာ အကြင် ရဟန်းသည် တစ်ပါးတည်း ဂိုဏ်းမှ ခွဲခွါလျက်နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ဤအကျိုးကို အလိုရှိအပ်၏။ ဝင်စားဆဲ ခဏမှာသာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော (ရူပ အရူပဈာန် ဟူသော) စေတော ဝိမုတ္တိကိုလည်း ဖြစ်စေ၍ နေလတ္တံ့၊ ကိလေသာတို့သည် မဖျက်ဆီး နိုင်သော အခါခပ်သိမ်း စင်စစ် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော လောကုတ္တရာ စေတောဝိမုတ္တိကိုလည်း ဖြစ်စေ၍ နေလတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်ကိုယ်၌ နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အကြင် နှစ်သက်နေသော ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ် ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ၊ ထိုသို့သော တစ်ခုသော ကိုယ်ကိုမျှ ငါမမြင်။

၁၈၇။ အာနန္ဒာ ရုပ်စသော အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ဝိသယဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော သုညတဖလ သမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ ဤနေခြင်းကို ငါဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိပြီ။ အာနန္ဒာ ဤသုညတ ဖလသမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေခြင်းဖြင့် နေသော ရှေးဘုရားတို့ ကဲ့သို့ လာခြင်း ကောင်းသော ထိုမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ မိန်းမ မင်း မင်းအမတ်ကြီး တိတ္ထိ တိတ္ထိတပည့်တို့သည် အကယ်၍ ဆည်းကပ်ကုန် ငြားအံ့၊ အာနန္ဒာ ထိုသို့ ဆည်းကပ်ကုန်သော် ထိုပရိသတ်၌ ငါဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်သာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းသည်သာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်းသည်သာ ဖြစ်သော ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အာသဝေါတို့၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် စင်စစ် သင်တို့ သွားကြ ဟု တိုက်တွန်းခြင်း စကားနှင့် စပ်သော စကားကိုသာလျှင် ပြောဟော၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် “ဝိသယဇ္ဈတ္တဖြစ်သော သုညတဖလ သမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေလို၏” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ အလိုရှိသော ထိုရဟန်းသည် ဂေါစရဇ္ဈတ္တ ဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရဈာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားရမည်၊ ကောင်းစွာ စုဝေးစေရမည်၊ မြတ်သော သမာဓိကို ပြုရမည်၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ရမည်။

၁၈၈။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဂေါစရဇ္ဈတ္တ တွင်ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရဈာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေရမည်နည်း၊ ကောင်းစွာ စုဝေး စေရမည်နည်း၊ မြတ်သော သမာဓိကို ပြုရမည်နည်း၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ရမည်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့၊ တတိယဈာန်သို့၊ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဂေါစရဇ္ဈတ္တ ဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရဈာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေ၏၊ ကောင်းစွာ စုဝေးစေ၏၊ မြတ်သော သမာဓိကို ပြု၏၊ ကောင်းစွာ ဆောက် တည်၏။

ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ၊ ဇီဝ၊ အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ၊ ဇီဝ၊ အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ၊ ဇီဝ၊ အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၌ မပြေးဝင်၊ မကြည့်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ လွတ်လွတ်မဝင်။ အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်သော် ရဟန်းသည် ဤလွတ် လွတ် မဝင်ခြင်းကို ဤသို့ သိ၏ “မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ၊ ဇီဝ၊ အတ္တ မှ) ဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းသော ငါ၏ စိတ်သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌

(သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၌ မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ လွတ်လွတ် မဝင်” ဟု သိ၏။ ဤသို့ ထိုလွတ်လွတ် မဝင်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်, သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်းသည် အရူပါဝစရသမာပတ်ကို နှလုံးသွင်း၏။ အရူပါဝစရ သမာပတ်ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အရူပါဝစရသမာပတ်၌ မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာမတည်၊ လွတ်လွတ်မဝင်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် ရဟန်းသည် ဤလွတ်လွတ် မဝင်ခြင်းကို ဤသို့ သိ၏ “အရူပါဝစရ သမာပတ်ကို နှလုံးသွင်းသော ငါ၏ စိတ်သည် အရူပါဝစရ သမာပတ်၌ မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ လွတ်လွတ် မဝင်” ဟု သိ၏။ ဤသို့ ထိုလွတ်လွတ် မဝင်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ထိုရဟန်းသည် ရှေး(ပါဒကဗျာန်) ဖြစ်သော သမာဓိ၏ အာရုံနိမိတ်ဖြစ်သော ဂေါစရဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော ရူပါဝစရဗျာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားရမည်၊ ကောင်းစွာ စုဝေး စေရမည်၊ မြတ်သော သမာဓိကို ပြုရမည်၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ရမည်၊ ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၌ စိတ်သည် ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် ရဟန်းသည် ဤလွတ်လွတ် ဝင်ခြင်းကို ဤသို့ သိ၏ “မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းသော ငါ၏ စိတ်သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏” ဟု (သိ၏)။ ဤသို့ ထိုလွတ်လွတ် ဝင်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်, သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ (သတ္တ, ဇီဝ, အတ္တ မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်းသည် အရူပါဝစရသမာပတ်ကို နှလုံးသွင်း၏။ အရူပါဝစရသမာပတ်ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အရူပါဝစရသမာပတ်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် ရဟန်းသည် ဤလွတ်လွတ် ဝင်ခြင်းကို ဤသို့ သိ၏ “အရူပါဝစရသမာပတ်ကို နှလုံးသွင်းသော ငါ၏ စိတ်သည် အရူပါဝစရသမာပတ်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏” ဟု (သိ၏)။ ဤသို့လျှင် ထိုလွတ်လွတ် ဝင်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

၁၈၉။ အာနန္ဒာ ဤသမထ ဝိပဿနာ ဝိဟာရဖြင့် နေသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် စကြိုသွားခြင်းငှါ အကယ်၍ ညွတ်အံ့၊ ဤသို့ ညွတ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းသည် “ဤသို့ စကြိုသွားသော ငါ့အား အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အဖန်ဖန် မယိုစီးကုန်အံ့” ဟု နှလုံးသွင်း၍ စကြိုသွား၏။ ဤသို့လျှင် ထိုစကြိုသွားရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤစကြိုသွားခြင်း ဟူသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နေသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ရပ်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ညွတ်အံ့၊ ဤသို့ ညွတ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းသည် “ဤသို့ ရပ်သော ငါ့အား အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အဖန်ဖန် မယိုစီးကုန်အံ့” ဟု နှလုံးသွင်း၍ ရပ်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရပ်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤရပ်ခြင်း ဟူသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်နေသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထိုင်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ညွတ်အံ့၊ ဤသို့ ညွတ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းသည် “ဤသို့ ထိုင်သော ငါ့အား အဘိဇ္ဈာဒေါမန

သ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အဖန်ဖန် မယိုစီးကုန်အံ့” ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထိုင်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုထိုင်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤထိုင်ခြင်း ဟူသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နေသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် လျောင်းခြင်းငှါ အကယ်၍ ညွတ်အံ့၊ ဤသို့ ညွတ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းသည် “ဤသို့ လျောင်းသော ငါ့အား အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အဖန်ဖန် မယိုစီး ကုန်အံ့” ဟု နှလုံး သွင်း၍ လျောင်း၏။ ဤသို့လျှင် ထိုလျောင်းရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤလျောင်းခြင်း ဟူသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နေသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် စကား ပြောခြင်းငှါ အကယ်၍ ညွတ်အံ့၊ ဤသို့ ညွတ်ပြီးလျှင် “ထိုရဟန်းသည် အကြင် စကားသည် ယုတ်၏။ ရွာသူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ အကျိုး စီးပွားနှင့် မစပ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ရာဂ ကင်းခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ ချုပ်ခြင်းငှါ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းငှါ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ မဖြစ်၊ ဤစကားတို့ကား အဘယ်သည်တို့နည်း၊ မင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ ခိုးသူနှင့်စပ်သော စကား၊ အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သော စကား၊ စစ်သည်နှင့်စပ်သော စကား၊ ကြောက်ဖွယ်နှင့်စပ်သော စကား၊ စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ စားဖွယ်နှင့်စပ်သော စကား၊ သောက်ဖွယ်နှင့်စပ်သော စကား၊ အဝတ်နှင့်စပ်သော စကား၊ အိပ်ရာနေရာနှင့်စပ်သော စကား၊ ပန်းနှင့်စပ်သော စကား၊ နံ့သာနှင့်စပ်သော စကား၊ ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သော စကား၊ ယာဉ်နှင့်စပ်သော စကား၊ ရွာနှင့်စပ်သော စကား၊ နိဂုံးနှင့်စပ်သော စကား၊ မြို့နှင့်စပ်သော စကား၊ နယ်နှင့်စပ်သော စကား၊ မိန်းမနှင့်စပ်သော စကား၊ သေ အရက်နှင့်စပ်သော စကား၊ သူရဲကောင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ ခရီးလမ်းနှင့်စပ်သော စကား၊ ရေခပ်ဆိပ်နှင့်စပ်သော စကား၊ ရှေးက သေလွန်သူနှင့်စပ်သော စကား၊ အထွေထွေနှင့်စပ်သော စကား၊ လောက(အကြောင်း)နှင့် စပ်သော စကား၊ သမုဒ္ဒရာ(အကြောင်း)နှင့်စပ်သော စကား၊ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း။ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို မပြောဆိုအံ့” ဟု နှလုံးသွင်း၏။ ဤသို့လျှင် ထိုမပြော ဆိုခြင်း၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင် စကားသည်ကား ကိလေသာ နည်းပါးခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ စိတ်၏ နိဝရဏ ကင်းခြင်း ငှါ လျော်၏။ စစ်စစ် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ရာဂ ကင်းခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ ချုပ်ခြင်းငှါ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းငှါ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ ဤစကားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အလိုနည်းခြင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ နိဝရဏ ကင်းခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ မရောယှက်ခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ လုံ့လ အားထုတ် ခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ သီလနှင့်စပ်သော စကား၊ သမာဓိနှင့်စပ်သော စကား၊ ပညာနှင့်စပ်သော စကား၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်သော စကား၊ ပစ္စဝေက္ခဏာနှင့်စပ်သော စကား၊ ဤစကားတို့ ပေတည်း။ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆိုအံ့ ဟု နှလုံးသွင်း၏။ ဤသို့လျှင် ထိုပြောဆိုခြင်း၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤစကားပြော၍ နေခြင်းဟူသော ဝိဟာရဖြင့် နေသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကြံစည် ခြင်းငှါ အကယ်၍ ညွတ်အံ့၊ ဤသို့ညွတ်ပြီးလျှင် “ထိုရဟန်းသည် အကြင် အကြံအစည်တို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ ရွာသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်၏။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်၏။ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ် ကုန်၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ရာဂကင်းခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ချုပ်ခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ဤအကြံအစည်တို့ကား အဘယ်သည်တို့နည်း၊ ကာမကို ကြံခြင်း ‘ကာမဝိတက်’၊ ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်းကို ကြံခြင်း ‘ဗျာပါဒ ဝိတက်’၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ကြံခြင်း ‘ဝိဟိံသာ ဝိတက်’တို့တည်း။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကြံစည်ခြင်း

‘ဝိတက်’တို့ကို ငါ မကြံစည်အံ့” ဟူ၍ နှလုံးသွင်း၏။ ဤသို့လျှင် ထိုမကြံစည်ခြင်း၌ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’တို့သည် အပြစ် ကင်းကုန်၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက် တတ်ကုန်၏။ ထိုကြံခြင်းကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းစွာ ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းခြင်းငှါ ထုတ်ဆောင်တတ် ကုန်၏။ ဤကြံခြင်းတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကာမမှ ထွက်မြောက်မှုကို ကြံခြင်း ‘နေက္ခမ္မဝိတက်’၊ ဒေါသဖြင့် မဖျက်ဆီးမှုကို ကြံခြင်း ‘အဗျာပါဒဝိတက်’၊ မညှဉ်းဆဲမှုကို ကြံခြင်း ‘အဝိဟိသာဝိတက်’ တို့တည်း။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’တို့ကို ငါ ကြံအံ့ ဟူ၍ နှလုံးသွင်း၏။ ဤသို့လျှင် ထိုမကြံစည်ခြင်း၌ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

၁၉၀။ အာနန္ဒာ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ- လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ(ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်း။ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံ။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ၊ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ(ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ပင်တည်း။

ယင်းကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ရဟန်းသည် မပြတ် မိမိစိတ်ကို “ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့တွင် အမှတ် မထား တစ်ပါးပါးသော်လည်း ဖြစ်သော ကိလေသာ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၌ ငါ့အား စိတ်၏ အကြိမ် ကြိမ်ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိသလော” ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ အာနန္ဒာ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့တွင် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော်လည်း ဖြစ်သော ကိလေသာ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၌ ငါ့အား စိတ်၏ အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိသည်သာတည်း” ဟု အကယ်၍ သိငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤရဟန်း သည် ဤသို့ ထင်ရှားရှိသော ဤကိလေသာကို “ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ အားကြီးသော ဆန္ဒရာဂကို ငါသည် မပယ်ရသေး” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရာဂကို မပယ်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ထိုမှတစ်ပါး ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့တွင် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော်လည်း ဖြစ်သော ကိလေသာ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၌ ငါ့အား စိတ်၏ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ် ခြင်းသည် မရှိသည် သာတည်း” ဟု အကယ်၍ သိငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤရဟန်းသည် ဤသို့ ထင်ရှား ရှိသော ဤကိလေသာကို “ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ အားကြီးသော ဆန္ဒ ရာဂကို ငါသည် ပယ်ပြီးပြီ” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရာဂကို ပယ်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

၁၉၁။ အာနန္ဒာ ဤဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းသည် ယင်းဥပါဒါန်ကုန္တာတို့၌ “ဤကား ရူပက္ခန္ဓာတည်း၊ ဤကား ရူပက္ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရူပက္ခန္ဓာ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဤကား ဝေဒနာက္ခန္ဓာတည်း။ ဤကား သညာက္ခန္ဓာတည်း။ ဤကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်း။ ဤကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်း။ ဤကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဤကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း” ဟု ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုသည် ဖြစ်၍ နေရ မည်။ ဤဥပါဒါန်ကုန္တာ ငါးပါးတို့၌ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေသော ထိုရဟန်းအား ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ငါ့ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသည် ပျောက်ကင်း၏။ အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် ဤသို့ ပျောက်ကင်းသော် “ဤဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ငါ ဟု ထင်မှတ်ခြင်းကို ငါ ပယ်ဖျောက် အပ်ပြီးပြီ” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုငါ ဟု ထင်မှတ်ခြင်းကို ပယ်ရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤဆိုပြီးသော သမထ ဝိပဿနာ တရားတို့သည် စင်စစ် ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်၏။ ကုသိုလ်မှ လာခြင်း ရှိကုန်၏။ ဖြူစင်ကုန်၏။ လောကီတရားတို့၌ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏။ မာရ်သည် မလွှမ်းမိုးနိုင်။

အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဘယ်သို့သော အကျိုးကို ကောင်းစွာ မျှော်ကိုးသော တပည့်သည် အပစ်ပယ် ခံရသော်လည်း ဆရာသို့ အစဉ် လိုက်ခြင်းငှါ ထိုက်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အမွန်အစ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ဆောင်ပြတတ်သူ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုဟောတော် မူအပ်သော တရားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ဝေဖန် ဟောကြားတော်မူပါ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန် လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

၁၉၂။ အာနန္ဒာ တပည့်သည် သုတ်ကို လည်းကောင်း ဂေယျကို လည်းကောင်း ဗျာကရုဏ်း ကို လည်းကောင်း သင်ကြားခြင်းကြောင့် ဆရာသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုရဟန်းသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုပရိယတ္တိ တရားတို့ကို နာကြားရကုန်၏။ ဆောင်ရကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ရကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်ရကုန်၏။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိရကုန်၏။ အာနန္ဒာ အကြင် စကားသည် ကိလေသာ နည်းပါးခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ စိတ်၏ နီဝရဏ ကင်းခြင်းငှါ လျော်၏။ စင်စစ် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ရာဂ ကင်းခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ ချုပ်ခြင်းငှါ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ ဤစကားသည် အဘယ်နည်းဟူမူ- အလိုနည်းခြင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ နီဝရဏ ကင်းခြင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ မရောရက်ခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ လုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၊ သီလနှင့်စပ်သော စကား၊ သမာဓိနှင့်စပ်သော စကား၊ ပညာနှင့်စပ်သော စကား၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်သော စကား၊ ပစ္စဝေက္ခဏာနှင့်စပ်သော စကားတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤသို့ သဘောရှိသော စကား၏ အကြောင်းကြောင့် တပည့်သည် အပစ်ပယ် ခံရသော်လည်း ဆရာသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် ဆရာ၏ ဘေးရန်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် တပည့်၏ ဘေးရန်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် မြတ်သောအကျင့်၏ ဘေးရန်ဖြစ်၏။

၁၉၃။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ဆရာ၏ ဘေးရန် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော တိတ္ထိဆရာသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ ဖဲခွါလျက် နေသော ထိုဆရာအား နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်သော် ထိုဆရာသည် မိန်းမောခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ တပ်မက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပစ္စည်းများခြင်းငှါ စိတ်လည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဘေးရန်ကို ဆရာ၏ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သော ကိလေသာ ဟူသော ဘေးရန်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဆရာ၏ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သော ကိလေသာ ဟူသော ဘေးရန်ကြောင့် ပူပန်စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ယုတ်မာကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုဆရာ၏ ဂုဏ်ကို သတ်ဖြတ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဆရာ၏ ဘေးရန်သည် ဖြစ်၏။

၁၉၄။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် တပည့်၏ ဘေးရန် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုဆရာ၏ တပည့်သည်သာလျှင် ထိုဆရာ၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းသို့ အတုလိုက်ပွား၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ ဖဲခွါလျက် နေသော ထိုတပည့်အား နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း

ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်သော် ထိုဆရာ၏ တပည့်သည် မိန်းမောခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ တပ်မက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပစ္စည်းများခြင်းငှါ စိတ်လည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဘေးရန်ကို တပည့်၏ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သော ကိလေသာ ဟူသော ဘေးရန် ဟူ၍ ဆိုရ၏။ တပည့်၏ ကိုယ်တွင်း၌ဖြစ်သော ကိလေသာ ဟူသော ဘေးရန်ကြောင့် ပူပန်စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသော အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ယုတ်မာကုန် သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုတပည့်၏ ဂုဏ်ကို သတ်ဖြတ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် တပည့်၏ ဘေးရန်သည် ဖြစ်၏။

၁၉၅။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် မြတ်သော အကျင့်၏ ဘေးရန်သည် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော် မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော် မူတတ်သော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ ဖဲခွါလျက်နေသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန် သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်သော် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မိန်းမောခြင်းကို မဖြစ်စေ၊ တပ်မက်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ပစ္စည်းများခြင်းငှါ စိတ်မလည်။

အာနန္ဒာ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသို့ အတုလိုက်ပွား၍ လူတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက် ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထိုသို့သော အခြင်း အရာအားဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ ဖဲခွါလျက် နေသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အား နိဂုံး၌ နေသည် လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ် ကုန်၏။ နိဂုံး၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဇနပုဒ်၌ နေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား သူကြွယ် တို့သည် အစဉ် ချဉ်းကပ်ကုန်သော် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် မိန်းမောခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ တပ်မက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပစ္စည်းများခြင်းငှါ စိတ်လည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဘေးရန်ကို မြတ်သော အကျင့်၏ ဘေးရန် ဟူ၍ ဆိုရ၏။ မြတ်သော အကျင့်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်ကြောင့် ပူပန်စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသော အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုလရား၏ ဂုဏ်ကို သတ်ဖြတ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ လျှင် မြတ်သော အကျင့်၏ ဘေးရန်သည် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုဘေးရန် အပေါင်းတို့တွင် ဆရာ၏ဘေးရန် တပည့်၏ဘေးရန် ဟူသော ဘေးရန် နှစ်ပါးတို့ထက် ဤမြတ်သော အကျင့်၏ ဘေးရန်သည် အလွန် ဆင်းရဲသော အကျိုး ရှိသည်လည်း ဖြစ် ၏။ အလွန် ခါးစပ်သော အကျိုး ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏။ စင်စစ်ကား ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။

၁၉၆။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ငါ့ကို ချစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကြကုန်လော့၊ မုန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ကြကုန်လင့်၊ ထိုချစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ခြင်းသည် သင်တို့အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် တပည့်တို့သည် ဆရာကို မုန်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကုန်သနည်း၊ ချစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ကုန်သနည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ဆရာသည် “ဤအကျင့်သည် သင်တို့အား အကျိုးစီးပွား အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ဤအကျင့်သည် သင်တို့အား ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တို့အား အစဉ် သနားသည်၊ အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးသည် ဖြစ်၍ အစဉ် သနားခြင်းကို အစွဲပြု၍ တရားဟော၏။ ထိုဆရာ၏ တပည့်တို့သည် ကောင်းစွာ မနာကြားကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ သိခြင်းငှါ စိတ်ကို မထားကုန်၊ ဆရာ၏ အဆုံးအမကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် တပည့်တို့သည် ဆရာကို မုန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကုန်၏၊ ချစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ကုန်။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် တပည့်တို့သည် ဆရာကို ချစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကုန်သနည်း၊ မုန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ကုန် သနည်း။ အာနန္ဒာ ဆရာသည် “ဤအကျင့်သည် သင်တို့အား အကျိုးစီးပွား အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ဤအကျင့်သည် သင်တို့အား ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တို့အား အစဉ် သနားသည်၊ အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးသည် ဖြစ်၍ အစဉ် သနားခြင်းကို အစွဲပြု၍ တရားဟော၏။ ထိုဆရာ၏ တပည့်တို့သည် ကောင်းစွာ နာကြားကုန်၏၊ နားထောင်ကုန်၏၊ သိခြင်းငှါ စိတ်ကို ထားကုန်၏၊ ဆရာ၏ အဆုံးအမကို လွန်ကျူး၍ မကျင့်ကုန်။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဆရာကို တပည့်တို့သည် ချစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကုန်၏၊ မုန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ကုန်။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ငါ့ကို ချစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကြကုန်လော့၊ မုန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ကြကုန်လင့်၊ ထိုမုန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မကျင့်ခြင်းသည် သင်တို့အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ အာနန္ဒာ အိုးထိန်းသည်သည် ခြောက်သွေ့သော အိုးစိမ်းခွက်၊ (သို့မဟုတ်) မခြောက်တခြောက် အိုးစိမ်းခွက်၌ ကြောင့်ကြ စိုက်သကဲ့သို့ ငါသည် သင်တို့၌ ကြောင့်ကြမစိုက်။ အာနန္ဒာ ငါသည် (သင်တို့အား) နှိပ်၍ နှိပ်၍ ဟောပြောဆုံးမအံ့၊ အာနန္ဒာ ငါသည် (သင်တို့အား သင်တို့၏ အပြစ်ကို) ဖော်ထုတ်၍ ဖော်ထုတ်၍ ဟောပြောဆုံးမအံ့၊ (ဤသို့ ဟောပြော ဆုံးမအပ်သော်) မဂ်ဖိုလ် ဟူသော အနှစ်အသားသည် တည်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

နှစ်ခုမြောက် မဟာသုညတသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၃ - အတ္တရိယအဗျတသုတ်

၁၉၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခွဲ၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အညီအညွတ် စည်းဝေး နေထိုင်ကုန်သော များစွာသော ရဟန်းတို့အား ဤအကြား စကားသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား၏ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဩဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ။ မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ကုန်ပြီးသော ပရိနိဗ္ဗာန် စံကုန်ပြီးသော (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟူသော) ပပဉ္စတရားသုံးပါးတို့ကို ဖြတ်ကုန်ပြီးသော ကမ္မဝဋ်ကို ဖြတ်ကုန်ပြီးသော ကမ္မဝဋ် ကုန်ခန်း ကုန်ပြီးသော အလုံးစုံသော ဝိပါကဝဋ်ကို လွန်ကုန် ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့ကိုပင် သော်လည်း ‘ထိုဘုရား သျှင်တို့သည် ဤသို့သော ဇာတ်ရိုကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော အမည် ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော အနွယ် ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော သီလ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဘုရားသျှင် တို့သည် ဤသို့သော သမာဓိ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော ပညာ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော နိရောဓ သမာပတ်ဖြင့် နေလေ့ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော ဝိမုတ္တိ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေစွ၊ သိနိုင်ပါပေစွ’ ဟု” ဤအကြား စကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်၏။ ဤသို့ ပြောဆို ကုန်သည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အံ့ဩဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ အံ့ဩဖွယ် တရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် မဖြစ်စဖူးလည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မဖြစ်စဖူးဖြစ်သော တရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့၏ ဤအကြား စကားသည်လည်း မပြီးပြတ်သေး။

၁၉၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းသောအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုင်နေတော် မူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ သင်တို့သည် အဘယ်စကားဖြင့် စည်းဝေးနေကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြား၌ဖြစ်သော စကားကား အဘယ် စကားနည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲ၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အညီအညွတ် စည်းဝေး နေထိုင်ကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား ဤအကြား စကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပါ၏။ “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား၏ ကြီးသော တန်ခိုး ရှိသည်၏အဖြစ်၊ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဩဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ။ မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ကုန်ပြီးသော ပရိနိဗ္ဗာန် စံကုန်ပြီးသော (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ)ဟူသော ပပဉ္စတရားသုံးပါးတို့ကို ဖြတ်ကုန်ပြီးသော ကမ္မဝဋ်ကို ဖြတ်ကုန်ပြီးသော ကမ္မဝဋ်ကုန်ခန်း ကုန်ပြီးသော အလုံးစုံသော (ဝိပါက) ဝဋ်ဆင်းရဲကို လွန်ကုန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို “ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော ဇာတ် ရိုကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဘုရားသျှင်တို့သည် ဤသို့သော အမည် ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော အနွယ် ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော သီလ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော သမာဓိ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော ပညာ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော နိရောဓ သမာပတ်ဖြင့် နေလေ့ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော ဝိမုတ္တိ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ

ကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေစွ၊ သိနိုင်ပါပေစွ” ဟု ဤသို့ အကြား စကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ပြောကုန်သည် ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အံ့ဩဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အံ့ဩဖွယ် တရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏။ ငါ့သျှင် တို့ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် မဖြစ်စဖူးလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မဖြစ်စဖူးဖြစ်သော တရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ ကုန်၏” ဟု ဤစကားကို ပြောဆိုပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြား၌ ဖြစ်သော စကားသည် ဤစကားပါတည်း။ ထိုစကား မပြီးပြတ်သေးမီ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုက်ရောက် လာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၁၉၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ ငါဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ်တို့သည် မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘောတို့သည် သင်၏ ဉာဏ်အမြင်၌ အတိုင်းထက်အလွန် ထင်စေကုန်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုသိတာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအလောင်း၏ သတိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုသိတာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုသိတာနတ်ပြည်၌ တည်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအလောင်း၏ သတိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုသိတာနတ် ပြည်၌ တည်ခြင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၂)

၂၀၀။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း သည် အသက်ထက်ဆုံး တုသိတာနတ်ပြည်၌ တည်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရ ဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအလောင်း၏ အသက်ထက်ဆုံး တုသိတာနတ်ပြည်၌ တည်ခြင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၃)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် သတိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေကာ အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအလောင်း၏ သတိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေကာ အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်ခြင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၄)

၂၀၁။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း သည် တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ (သာသနာတော် အတွင်း အပ ဖြစ်သော) သမဏဗြာဟ္မဏနှင့်တကွ မင်းများ လူအများနှင့် တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်း၌ လည်း ကောင်း အတိုင်းမရှိ ပျံ့နှံ့နိုင်သော အလွန်အကဲ တောက်ပသော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ တန်ခိုးအရောင်ကို လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။ (အမြဲ ဟင်းလင်းပွင့်၍) အထိအခိုက် မရှိကုန် သော အထက် အောက်ကလည်း အပိတ်အခံ ဟူသော အဆီးအတား မရှိကုန်သော အမှိုက်မှောင်

ရှိကုန်သော ကန်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော လောကန္တရိက် ငရဲတို့၌ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလ နေတို့သည် မိမိ အရောင် ဖြင့် မထွန်းလင်းနိုင်ကုန်၊ ထိုလောကန္တရိက် ငရဲတို့၌သော်လည်း အတိုင်းမရှိ ပျံ့နှံ့နိုင်သော အလွန် အကဲ တောက်ပသော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ တန်ခိုးအရောင်ကို လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏။ ထိုလောကန္တရိက် ငရဲ၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ထိုဘုရားအလောင်း ပဋိသန္ဓေ နေ၍ တောက်ပသော အလင်းရောင်ဖြင့် ‘အို-အချင်းတို့ ဤနေရာ၌ ဖြစ်လာကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကုန်ချေ၏တကား’ ဟု အချင်းချင်း သိကုန်၏။ ဤတစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်လည်း ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏။ အောက် အထက် တုန်လှုပ်၏။ အိုးထိန်းစက်သို့ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ အတိုင်းမရှိ ပျံ့နှံ့နိုင်သော အလွန်အကဲ တောက်ပသော အလင်းရောင် သည် နတ်တို့၌ တန်ခိုး အရောင်ကို လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရ ဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ ဤသည်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသောသဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၅)

၂၀၂။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း သည် အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ လေးပါးသော နတ်မင်းကြီးတို့သည် ‘ထိုဘုရား အလောင်း ကို လည်းကောင်း၊ ဘုရားအလောင်း မယ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော လူသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးသည် လည်းကောင်း မညှဉ်းဆဲစေသတည်း’ ဟု အရပ် လေးမျက်နှာမှ စောင့် ရှောက်ခြင်းငှါ ကပ်ရောက် ကုန်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအလောင်း၏ အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ။ပ။ ကပ်ရောက်ကြခြင်းကို လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသောသဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၆)

၂၀၃။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း သည် အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ပင်ကိုယ် သီလရှိ၏။ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ ဖောက်ပြန် လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေ အရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသောသဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ်မှတ် သားမိပါ၏။ (၇)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ယောက်ျား ဟူသမျှတို့၌ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော စိတ်သည် မဖြစ်၊ ဘုရားအလောင်း မယ်တော်ကိုလည်း တစ်စုံတစ်ယောက် သော ယောက်ျားကမျှ တပ်မက်သော စိတ်ဖြင့် မလွန်ကျူးနိုင်” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသောသဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၈)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို ရ၏။ ထိုဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ လုံလောက်သည် ဖြစ်၍ စမွယ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း မဖြစ်စဖူး ထူးသောသဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သား မိပါ၏။ (၉)

၂၀၄။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်အား တစ်စုံတစ်ခုသော အနာမျှ မဖြစ်၊ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာ၏။ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ဝမ်းတိုက်တွင်း၌ ရောက်နေသော ဘုရားအလောင်းကို အလုံးစုံ အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ကို လည်းကောင်း၊ မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေ ရှိသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အလွန် တောက်ပသော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မြောင့်ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာသည် ရှိရာ၏။ ထိုဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာ၌ ညိုသော ချည်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဝါရွှေသော ချည်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ နီသော ချည်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဖြူသော ချည်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဝါဖျော့သော ချည်ကိုသော် လည်းကောင်း တပ်ထားရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် လက်ပေါ်၌ တင်ထား၍ ‘ဤဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည် အလွန်တောက်ပ၏။ အမျိုးမှန်၏။ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်၏။ ထို (ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ၌ ဤညိုသော ချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤဝါရွှေသော ချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤနီသော ချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤဖြူသော ချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤဝါဖျော့သော ချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဘုရားအလောင်းသည် အမိ ဝမ်းတိုက်သို့ သက်ဝင်သောအခါ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်အား တစ်စုံတစ်ခုသော အနာမျှမဖြစ်၊ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိ၍ ချမ်းသာ၏။ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ဝမ်းတိုက်အတွင်း၌ ရောက်သော ဘုရားအလောင်းကို အလုံးစုံ အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ကို လည်းကောင်း၊ မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေရှိသည်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရ ဖူးပါ၏။ ခံယူရ ဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၀)

၂၀၅။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် ဖွားမြင်၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သော် ဘုရားအလောင်း မယ်တော်သည် နတ်ရွာစံ၍ တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘောဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၁)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ တစ်ပါးသော မိန်းမတို့သည် ကိုးလသော် လည်းကောင်း၊ ဆယ်လသော် လည်းကောင်း ကိုယ်ဝန်ကို ဝမ်းဖြင့် လွယ်၍ ဖွားမြင်ရကုန်သကဲ့သို့ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ဘုရားအလောင်းကို မဖွားမြင်ရ။ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ဘုရားအလောင်းကို ဆယ်လတိုင်တိုင် ဝမ်းဖြင့်လွယ်၍ ဖွားမြင်ရ၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၂)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ တစ်ပါးသော မိန်းမတို့သည် ထိုင်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ လျောင်းကုန်၍ သော်လည်းကောင်း ဖွားမြင်ကုန် သကဲ့သို့ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်သည် ဘုရားအလောင်းကို မဖွားမြင်ရ။ ဘုရားအလောင်း မယ်တော်သည် ရပ်လျက်သာလျှင် ဘုရားအလောင်းကို ဖွားမြင်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၃)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ ထိုဘုရားအလောင်းကို သုဒ္ဓါဝါသ အရိယဗြဟ္မာတို့သည် ရှေးဦးစွာ ခံယူကုန်၏။ လူတို့သည် နောက်မှ ခံယူရကုန်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၄)

၂၀၆။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း သည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ မြေသို့ မကျသည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုဘုရားအလောင်းကို လေးယောက်သော စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည် ခံယူကြပြီးလျှင် ‘ရှင်မိဖုရား ဝမ်းမြောက်တော် မူလော့၊ သင်မိဖုရားအား တန်ခိုးကြီးသော သား ဖွားမြင်၏’ ဟု ပြောဆိုကုန်၍ မယ်တော်၏ ရှေ့၌ ထားကုန် ၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩ ဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သား မိပါ၏။ (၁၅)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ အထူး သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဖွားမြင်၏။ ရေဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း၊ သလိပ်ဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း သွေးဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ခုသော မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း စင်ကြယ် သည်၊ အထူး သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ဖွားမြင်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်၌ ပတ္တမြား ရတနာကို ချထားသော် ပတ္တမြား ရတနာသည် ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ကို မကပ်ငြိ၊ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်သည်လည်း ပတ္တမြား ရတနာကို မကပ်ငြိ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- နှစ်ပါး ကုန်သော ပတ္တမြား ရတနာ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်တို့၏ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (အချင်းချင်း) မကပ်ငြိ၊ အာနန္ဒာ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဘုရားလောင်း၏ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ အထူး သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဖွားမြင်၏။ ရေဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း၊ သလိပ်ဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း၊ သွေးဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ခုသော မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုဖြင့် မလိမ်းကျံမှု၍ လည်းကောင်း စင်ကြယ်သည်၊ အထူး သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ဖွားမြင်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူး ပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၆)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ နှစ်ခုသော ရေအလျဉ်တို့သည် ကောင်းကင်၌ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏။ တစ်ခုသော ရေအလျဉ်သည် အေးသော ရေအလျဉ်တည်း၊ တစ်ခုသော ရေအလျဉ်သည် ပူသောရေ အလျဉ်တည်း၊ ယင်းရေအလျဉ်ဖြင့် ဘုရားအလောင်းအား လည်းကောင်း၊ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်အား လည်းကောင်း ရေချိုးခြင်း ကိစ္စကို ပြုကြကုန်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၇)

၂၀၇။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဖွားခါစ ဖြစ်သော ဘုရားအလောင်းသည် ညီညွတ်သော ခြေတို့ဖြင့် မြေ၌ ရပ်တည်ပြီးလျှင် မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှု ခုနစ် ဖဝါးလှမ်းသဖြင့် ကြွမြန်း၏။ ထီးဖြူတော် ဆောင်းလျက် အလုံးစုံ အရပ်တို့ကိုလည်း ကြည့်ရှု၏။ ‘ငါသည် လောကမှာ ထိပ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ငါသည် လောကမှာ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏။ ငါသည် လောကမှာ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤအဖြစ် ‘ဇာတိ’ သည် နောက်ဆုံးအဖြစ် ‘ဇာတိ’ တည်း၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ရမူ မရှိတော့ပြီ’ ဟူ၍ကြုံးဝါးသော စကားကိုလည်း မြွက်ဆို၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။

ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၈)

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ “အာနန္ဒာ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ (သာသနာတော် အတွင်း အပ ဖြစ်သော) သမဏဗြာဟ္မဏနှင့်တကွ သော မင်းများ လူများနှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်း၌ လည်းကောင်း အတိုင်းမရှိ ပျံ့နှံ့နိုင်သော အလွန်အကဲ တောက်ပသော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အရောင်ကို လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏။ အမြဲ ဟင်းလင်းပွင့်၍ အထိအခိုက် မရှိကုန်သော (အထက် အောက်ကလည်း) အပိတ်အခံ ဟူသော အဆီးအတား မရှိကုန်သော အမှိုက်မှောင် ရှိကုန်သော ကန်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော အမှိုက်မှောင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော လောကန္တရိုက်ငဲ့တို့၌ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနန္ဒာဘော်ကြီးကုန်သော ဤလ နေတို့သည် မိမိအရောင်ဖြင့် မထွန်းလင်းနိုင်ကုန်၊ ထိုလောကန္တရိုက် ငဲ့၌ သော်လည်း အတိုင်းမရှိ အရောင် ပျံ့နှံ့နိုင်သော အလွန်အကဲ တောက်ပသော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အရောင်ကို လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုလောကန္တရိုက် ငဲ့တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ထိုဘုရားလောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော အလင်းရောင်ဖြင့် ‘အိုအချင်းတို့ ဤနေရာ၌ ဖြစ်လာကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကုန်ချေ၏ တကား’ ဟု အချင်းချင်း သိကုန် ၏။ ဤတစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်လည်း ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏။ အောက် အထက် တုန်လှုပ် ၏။ အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ အတိုင်းမရှိ ပျံ့နှံ့နိုင်သော အလွန်အကဲ တောက်ပ သော အလင်းရောင်သည်လည်း နတ်တို့၏ အရောင်ကို လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရဖူးပါ၏။ ခံယူရဖူးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း အကျွန်ုပ် မှတ်သားမိပါ၏။ (၁၉)

၂၀၈။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ဤဆို လတ္တံ့သော အကြောင်းကိုလည်း ငါဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း မှတ်လေလော့။ အာနန္ဒာ ငါဘုရားအား ဝေဒနာတို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားစွာ တည်ကုန်၏။ ထင်ရှားစွာ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သညာတို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဝိတက်တို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားစွာ တည်ကုန်၏။ ထင်ရှားစွာ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ သင်သည် ဤအကြောင်းကိုလည်း ငါဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း မှတ်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား ဝေဒနာတို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားစွာ တည်ခြင်း ထင်ရှားစွာ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၊ သညာတို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်း။ပ။ ဝိတက်တို့သည် ထင်ရှား စွာဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားစွာ တည်ခြင်း ထင်ရှားစွာ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း မှတ်သားထားပါ အံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လက်ခံတော်မူ၏။ ထို ရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ စကားကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

သုံးခုမြောက် အစ္စရိယအဗျတသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၄ - ဗာကုလသုတ်

၂၀၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ဗာကုလသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဗာကုလ၏ ရှေးလူဖြစ်စဉ်က မိတ်ဆွေဖြစ်သော အစေလကဿပသည် အသျှင်ဗာကုလထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ဗာကုလနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ အသျှင်ဗာကုလအား ဤစကားကို ပြောဆို၏-

“ငါ့သျှင်ဗာကုလ ရဟန်းပြုသည်မှာ အဘယ်မျှကြာပြီနည်း” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ငါရဟန်းပြုသည်မှာ အနှစ် ရှစ်ဆယ်ရှိပြီ ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် ဗာကုလ ဤအနှစ် ရှစ်ဆယ် အတွင်းမှာ ဘယ်နှစ်ကြိမ် မေထုန် အကျင့်ကို သင်မှီဝဲ သနည်း ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင်ကဿပ ငါ့အား “ငါ့သျှင် ဗာကုလ ဤအနှစ် ရှစ်ဆယ် အတွင်းမှာ ဘယ်နှစ်ကြိမ် မေထုန် အကျင့်ကို သင် မှီဝဲသနည်း” ဟု မမေးသင့်။ ငါ့သျှင်ကဿပ ငါ့အား “ငါ့သျှင် ဗာကုလ ဤအနှစ် ရှစ်ဆယ် အတွင်းမှာ ဘယ်နှစ်ကြိမ် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော သညာ ဖြစ်ဖူး သနည်း” ဟုသာ မေးသင့်၏ ဟု (ဆို၏)။

၂၁၀။ ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါ့အား ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော သညာ ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော သညာကို ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၁)

ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါ့အား သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုမှုနှင့်စပ်သော သညာ။ပ။ သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲလိုမှုနှင့် စပ်သော သညာ ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲလိုမှုနှင့် စပ်သော သညာ ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၂-၃)

ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါ့အား ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း ကာမဝိတက် ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံး ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း ကာမဝိတက် ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၄)

ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါ့အား သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုမှုနှင့်စပ်သော ‘ဗျာပါဒ’ ဝိတက်။ပ။ သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲလိုမှုနှင့် စပ်သော ‘ဝိဟိသာ’ ဝိတက် ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲလိုမှုနှင့်စပ်သော ‘ဝိဟိသာ’ ဝိတက် ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၅-၆)

၂၁၁။ ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါသည် ဒါယကာတို့ လှူသော သင်္ကန်းကို သာယာဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ဒါယကာတို့

လှူသော သင်္ကန်းကို သာယာဖူး၏ ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၇)

ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါ့အား သင်္ကန်းကို ဓားဖြင့် ဖြတ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး သင်္ကန်းကို ဓားဖြင့် ဖြတ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း။ပ။ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၈)

ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါသည် သင်္ကန်းကို အပ်ဖြင့် ချုပ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ပ။ သင်္ကန်းကို ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ပ။ ကထိန် သင်္ကန်းကို ချုပ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ သင်္ကန်းချုပ်ရာ၌ စီရင်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ပင့်ဖိတ်သော ဆွမ်းကို သာယာဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ “တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဒါယကာသည် ငါ့ကို ပင့်ဖိတ်မှု ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ်ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ရွာတွင်း၌ ထိုင်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ပ။ ရွာတွင်း၌ စားဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ မာတုဂါမကို မိန်းမ ဟူသော အမှတ် လက္ခဏာ အားဖြင့် ကြည့်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ မာတုဂါမအား အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် လေးပါဒ်ရှိသော ဂါထာမျှ ဖြင့် တရားကို ဟောဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ဘိက္ခုနီမအား တရားဟောဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ သိက္ခမာန်မအား တရားဟောဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ သာမဏေမအား တရားဟောဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ရှင်ပြုဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ရဟန်း ခံပေးဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ နိဿရည်းပေးဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ သာမဏေ ကို လုပ်ကျွေးစေဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ရေချိုး ဆိပ်၌ ရေချိုးဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ ရေချိုး ကသယ်မှုန် ဖြင့် ရေချိုးဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ကိုယ်ကို ဆုပ်နယ်မှု၌ စီရင် အပ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အယုတ်သဖြင့် နွားနို့တစ်ညှစ်ခန့်မျှလည်း အနာ ဖြစ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အယုတ်သဖြင့် သျှိသျှားသီးပိုင်းမျှလည်း ဖြစ်သော ဆေးကို သုံးဆောင်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ပ။ တံကဲပျဉ်ကို မှီ၍ အိပ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ အိပ်ရာ၌ အိပ်ဖူး၏ ဟူ၍ မသိစဖူး။ပ။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၉-၃၃)

ငါ့သျှင်ကဿပ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းပြုသော ငါသည် ရွာနီးကျောင်း၌ ဝါကပ်ဖူး သည်ဟူ၍ မသိစဖူး။ အသျှင်ဗာကုလ၏ အနှစ် ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ရွာနီးကျောင်း၌ ဝါကပ်ဖူးသည် ဟူ၍ မသိခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၃၄)

ငါ့သျှင်ကဿပ ငါသည် ရဟန်းဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်သာလျှင် ကိလေသာရှိသော ပုထုဇဉ်ဖြစ်၍ တိုင်းပြည်၏ ဆွမ်းကို စားခဲ့ဖူး၏။ ထို့နောက် ရှစ်ရက်မြောက်၌ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အသျှင်ဗာကုလ၏ ရဟန်းဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်သာလျှင် ကိလေသာရှိသော ပုထုဇဉ်ဖြစ်၍ တိုင်းပြည်၏ ဆွမ်းကို စားခြင်း ထို့နောက် ရှစ်ရက်မြောက်၌ အရဟတ္တဖိုလ် ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း အသျှင် ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၃၅)

၂၁၂။ ငါ့သျှင်ဗာကုလ အကျွန်ုပ်သည် ဤသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း ဟူသော မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏ ဟု လျှောက်၏။ အစေလကဿပ သည် ဤသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း ဟူသော မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရ၏။ ပဉ္စင်း အဖြစ်ကိုရ၏။

အသျှင်ကဿပသည် ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်မီ တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မ လျော့ လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိလျက် နေသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် လျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကြသော အမျိုးကောင်းသားများ မျှော်လင့်ထားခဲ့ကြသော

အတူမဲ့ မြတ်သော အကျင့်၏ ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်မှုကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ “ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကျိုးငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စမရှိပြီ” ဟု သိ၏။ အသျှင်ကဿပသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ဗာကုလသည် သံကောက်ကို ယူ၍ တစ်ကျောင်းမှ တစ်ကျောင်း သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရားတို့ ရှေ့သို့ တက်ကုန်လော့၊ အသျှင်ဘုရားတို့ ရှေ့သို့ တက်ကုန်လော့၊ ယနေ့ အကျွန်ုပ်၏ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။ အသျှင်ဗာကုလ၏ သံကောက်ကို ယူ၍ တစ်ကျောင်းမှ တစ်ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရားတို့ ရှေ့သို့တက် ကုန်လော့၊ အသျှင်ဘုရားတို့ ရှေ့သို့ တက်ကုန်လော့၊ ယနေ့ အကျွန်ုပ်၏ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ပြောဆိုခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏။ (၃၆)

အသျှင်ဗာကုလသည် ရဟန်း အပေါင်း၏ အလယ်၌ ထိုင်လျက်သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံ၏။ အသျှင်ဗာကုလ၏ ရဟန်းအပေါင်း၏ အလယ်၌ ထိုင်လျက်သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခြင်းကိုလည်း အသျှင်ဗာကုလ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စဖူး ထူးသော သဘော ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါတို့ မှတ်ရပါကုန်၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ (၃၇)

လေးခုမြောက် ဗာကုလသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၅ - ဒန္တဘူမိသုတ်

၂၁၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အစီရဝတမည်သော သာမဏေသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော ရဟန်းတို့ နေရန် ပြုထားသော ကျောင်း၌ နေ၏။ ထိုအခါ ဇယသေနမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏သားသည် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်ယင်း အစီရဝတသာမဏေရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အစီရဝတ သာမဏေနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် အစီရဝတသာမဏေအား ဤစကားကို ပြောဆို၏-

အချင်း အဂ္ဂိဝေဿန “ဤသာသနာတော်၌ မမေ့မလျော့ လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေသော ရဟန်းသည် စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ဈာန်သမာပတ်ကို ရရာ၏” ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါသည် ဟု ပြောဆို၏။ မင်းသား ဤအတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ မင်းသား ဤအတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ ဤသာသနာတော်၌ မမေ့မလျော့ လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းသည် စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ဈာန်သမာပတ် ကို ရရာ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည် ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း

သင်ကြားဖူးသည့် အတိုင်း အကျွန်ုပ်အား တရား ဟောပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။ မင်းသား ငါသည် ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ကြားဖူးသည့်အတိုင်း သင့်အား တရားဟောခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ မင်းသား ငါသည် အကယ်၍ ကြားနာ ဖူးသည့်အတိုင်း သင်ကြားဖူးသည့်အတိုင်း သင့်အား တရားဟောငြားအံ့၊ သင်သည်လည်း ငါဟောသော တရား အဓိပ္ပါယ်ကို မသိနိုင်ငြားအံ့၊ ငါ့အား ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့အား စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည် ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ကြားဖူးသည့်အတိုင်း အကျွန်ုပ်အား တရား ဟောပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿန ဟောသော တရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကောင်း သိနိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ မင်းသား ငါသည် ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ကြား ဖူးသည့်အတိုင်း သင့်အား တရားဟောရာ၏၊ သင်သည် ငါဟောသော တရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကယ် ၍ သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သိခြင်းသည် ကောင်း၏၊ သင်သည် ငါဟောသော တရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကယ်၍ မသိပါမူ မသိသည့်အတိုင်း သာလျှင် တည်လော့၊ ထိုမသိသည့် အရာ၌ ငါ့ကို ထပ်၍ မမေးလင့် ဟု (ပြောဆို၏)။ အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည် ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ကြားဖူးသည့် အတိုင်း အကျွန်ုပ်အား တရားဟောပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿန ဟောသော တရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကယ်၍ သိပါမူ ကောင်း၏၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿန ဟောသော တရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကယ်၍ မသိပါမူ မသိသည့် အတိုင်းသာလျှင် တည်ပါအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင် အဂ္ဂိဝေဿနကို ထပ်၍ မမေးပါ ဟု (လျှောက်၏)။

၂၁၄။ ထိုအခါ အစိရဝတသာမဏေသည် ဇယသေနမင်းသားအား ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ကြားဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို ဟော၏။ ဤသို့ ဟောသည်ရှိသော် ဇယသေနမင်းသားသည် အစိရဝတသာမဏေကို “အချင်း အဂ္ဂိဝေဿန မမေ့မလျော့ လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေသော ရဟန်းသည် စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ဈာန်သမာပတ်ကို ရရာ၏။ ဤအကြောင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် အခွင့်မဟုတ်” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ထို့နောက် ဇယသေနမင်းသားသည် အစိရဝတသာမဏေအား အကြောင်း မဟုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အခွင့် မဟုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ပြောကြားပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ ဖဲသွား၏။

ထိုအခါ အစိရဝတသာမဏေသည် ဇယသေနမင်းသား ဖဲသွား၍ မကြာမီ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ ဇယသေနမင်းသားနှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ဤသို့ လျှောက်ထားသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အစိရဝတသာမဏေအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-အဂ္ဂိဝေဿန ဤကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်း ‘နေက္ခမ္မ’ဖြင့် သိသင့်သော မြင်သင့်သော ရောက်သင့်သော မျက်မှောက် ပြုသင့် သော စိတ်တည်ကြည်မှုကို ဇယသေနမင်းသားသည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အလယ်၌ နေလျက်၊ ကာမဂုဏ် တို့ကို သုံးဆောင်လျက်၊ ကာမဝိတက်တို့ ထိုးကျင့် ကိုက်ခဲ ခံနေရလျက်၊ ကိလေသာ ကာမ ဟူသော ပူလောင်ခြင်းဖြင့် ပူလောင်လျက်၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို ရှာမှီးခြင်းငှါ အားထုတ်လျက် သိမူလည်း သိလတ္တံ့၊ မြင်မူလည်း မြင်လတ္တံ့၊ မျက်မှောက်ပြုမူလည်း ပြုလတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းကို အဘယ်မှာ ရမည် နည်း၊ ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။

၂၁၅။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးပြီးသော ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီးသော ဆင်နှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် မြင်းနှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် နွားနှစ်ကောင်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏။ မယဉ်ကျေး သေး၊ မဆုံးမရသေးသော ဆင်နှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် မြင်းနှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် နွားနှစ်ကောင်တို့ သည် ရှိကုန်ရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးပြီး သော ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီးသော ဆင်နှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် မြင်းနှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် နွားနှစ်ကောင် တို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ယဉ်ကျေးသော အပြုအမူသို့ ရောက်ကုန်

ရာသည် မဟုတ်လော၊ ယဉ်ကျေးကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ယဉ်ကျေးသော အရာဌာနသို့ ရောက်ကုန် ရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ရောက်ကုန်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မယဉ်ကျေးသေး၊ မဆုံးမရသေးသော ဆင်နှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် မြင်းနှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် နွား နှစ်ကောင်တို့သည် ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးပြီးသော ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီးသော ဆင်နှစ်ကောင်၊ သို့ မဟုတ် မြင်းနှစ်ကောင်၊ သို့မဟုတ် နွားနှစ်ကောင်တို့ ကဲ့သို့ မယဉ်ကျေးကုန်ဘဲ သာလျှင် ယဉ်ကျေး သော အပြုအမူသို့ ရောက်အပ်သော အရာသို့ ရောက်ကုန်ရာ သလော၊ မယဉ်ကျေးကုန်ဘဲ သာလျှင် ယဉ်ကျေးသော အရာဌာနသို့ ရောက်နိုင်ကုန်ရာ သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဤရောက်နိုင်ခြင်းသည် မသင့်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့် သိသင့်သော မြင်သင့်သော ရောက်သင့်သော မျက်မှောက် ပြုသင့်သော စိတ်တည်ကြည်မှုကို စင်စစ် ဇယသေနမင်းသားသည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အလယ်၌ နေလျက်၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်လျက်၊ ကာမဝိတက်တို့ ထိုးကျင့် ကိုက်ခဲ ခံနေရလျက်၊ ကိလေသာ ကာမ ဟူသော ပူလောင်ခြင်းဖြင့် ပူလောင်လျက်၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို ရှာခြင်းငှာ အားထုတ်လျက် သိမူလည်း သိလတ္တံ့၊ မြင်မူလည်း မြင်လတ္တံ့၊ မျက်မှောက် ပြုမူလည်း ပြုလတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။

၂၁၆။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာအားဖြင့် ရွာ၏ လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၏ လည်းကောင်း မဝေးလွန်းသော အရပ်၌ တောင်ကြီးသည် ရှိရာ၏။ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်တို့သည် ထိုရွာမှ လည်းကောင်း ထိုနိဂုံးမှ လည်းကောင်း ထွက်ခဲ့၍ တစ်ယောက်လက် တစ်ယောက်ဆက်သဖြင့် ထိုတောင်ကြီးရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်သည် တောင်ခြေရင်း အောက်၌ တည်ရာ၏။ သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်သည် တောင် အထက်သို့ တက်ရာ၏။ အောက် တောင်ခြေရင်း၌ တည်ရစ်သော သူငယ်ချင်းသည် တောင်ထက်၌ တည်သော ထိုသူငယ်ချင်းကို “သူငယ်ချင်း တောင်ထက်၌ တည်သော အသင်သည် ဘာကို မြင်ရသနည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုတောင်ထက်က သူငယ်ချင်းသည် “သူငယ်ချင်း တောင်ထက်၌ တည်သော ငါသည် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အရံကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော တောကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မြေအရပ်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို လည်းကောင်း မြင်ရသည် သာတည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။

ထိုတောင်အောက်က သူငယ်ချင်းသည် “တောင်ထက်၌ တည်သော အသင်သည် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အရံကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော တောကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက် ဖွယ် ကောင်းသော မြေအရပ်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို လည်းကောင်း မြင်ရခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုတောင်ထက်၌ တည်သော သူငယ်ချင်းသည် အောက် တောင်ခြေရင်းသို့ သက်ဆင်းလျက် ထိုသူငယ်ချင်း၏ လက်မောင်းကို ကိုင်၍ တောင်ထက်သို့ တင်ပြီးလျှင် တစ်ခဏမျှ သက်သာရာကို ရစေလျက် ထိုသူငယ်ချင်းကို “သူငယ်ချင်း တောင်ထက်၌ တည်သော အသင်သည် ဘာကို မြင်ရသနည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။

ထိုတောင်ပေါ်သို့ ရောက်သော သူသည် “သူငယ်ချင်း တောင်ထက်၌ တည်သော ငါသည် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အရံကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော တောကို လည်း ကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မြေအရပ်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို လည်းကောင်း မြင်ရသည် သာတည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုတောင်ထက်၌ တည်ပြီး သူ သည် “သူငယ်ချင်း တောင်ထက်၌ တည်သော အသင်သည် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အရံကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော တောကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မြေအရပ်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို လည်းကောင်း မြင်ရခြင်းသည်

အကြောင်း မဟုတ် အရာ မဟုတ် ဟူ၍ သင်သည် ပြောဆိုထားသော စကားကို ငါတို့သည် ယခုအခါ ဌိသာလျှင် သိရကုန်၏။ သူငယ်ချင်း တောင်ထက်၌ တည်သော ငါသည် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အရံကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော တောကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မြေအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်ကို လည်းကောင်း မြင်ရ၏ ဟူ၍ သင် ပြောဆိုထားသော စကားကို ငါတို့သည် ယခုအခါ၌ သာလျှင် သိရကုန်၏” ဟု ပြောဆို ရာ၏။ ထိုတောင်ထက်သို့ တက်ရောက်လာသော သူသည် “သူငယ်ချင်း သင် ပြောတိုင်းမှန်၏။ စင်စစ် မှာ ငါသည် ကြီးစွာသော ဤတောင်ကြီးဖြင့် ဆီးတား ပိတ်ပင်အပ်သည် ဖြစ်၍ မြင်ထိုက်သော အရံ တောမြေ ရေကန်တို့ကို မမြင်ရသည် သာတည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုတောင်ကြီးထက် ပို၍ ကြီးသော အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အစုအပုံဖြင့် တားမြစ်အပ် သော ပိတ်ပင်အပ်သော မြွေယုက်အပ်သော ထက်ဝန်းကျင် မြွေယုက်အပ်သော ဇယသေန မင်းသား သည် ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့် သိသင့်သော မြင်သင့်သော ရောက်သင့်သော မျက်မှောက် ပြုသင့်သော စိတ်တည်ကြည်မှု ဈာန်သမာပတ်ကို စင်စစ် ကာမဂုဏ်တို့၏ အလယ်၌ နေလျက်၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်လျက်၊ ကာမဝိတက်တို့ ထိုးကျင့် ကိုက်ခဲ ခံနေရလျက်၊ ကိလေသာ ကာမ ဟူသော ပူလောင်ခြင်းဖြင့် ပူလောင်လျက်၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို ရှာမှီးခြင်းငှါ အားထုတ်လျက် သိမူလည်း သိလတ္တံ့၊ မြင်မူလည်း မြင်လတ္တံ့၊ မျက်မှောက် ပြုမူလည်း ပြုလတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။

အဂ္ဂိဝေဿန ဇယသေနမင်းသားအား ဤနှစ်ခုသော ဥပမာတို့ကို အကယ်၍ ထင်စေငြားအံ့၊ ဤသို့ ထင်စေနိုင်သည် ရှိသော် သင့်အား ဇယသေနမင်းသားသည် ကြည်ညိုငြားအံ့၊ ကြည်ညိုသည် ဖြစ်၍ သင့်အား ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုငြားအံ့၊ အံ့ဩဖွယ် မရှိချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဇယသေနမင်းသားအား အဖန်တလဲလဲ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ရှေးက မကြားဖူးကုန် သော ဤနှစ်ပါးသော ဥပမာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်သကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်ဉာဏ်၌ အဘယ်မှာလျှင် ထင်လာပါကုန် အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

၂၁၇။ အဂ္ဂိဝေဿန မင်းမျိုး၌ ဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက်သွန်းအပ်သော မင်းသည် ဆင်ဖမ်း သမားကို “အမောင် ဆင်ဖမ်းသမား လာလော့၊ သင်သည် မင်း၏ ဆင်ယဉ်ကို တက်စီးလျက် ဆင် တောသို့ ဝင်၍ တောဆင်ရိုင်းကို မြင်သည်ရှိသော် မင်းဆင်၏ လည်၌ တွဲကပ် ချည်လော့” ဟု ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန “အရှင်မင်းကြီး ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံ၍ ဆင်ဖမ်းသမားသည် မင်းမျိုး၌ ဖြစ် သော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက် သွန်းအပ်သော မင်း၏ စကားကို ရှေးရှု နားထောင်ပြီးလျှင် မင်း၏ ဆင်ယဉ် ကို တက်စီးလျက် ဆင်တောသို့ ဝင်၍ တောဆင်ရိုင်းကို မြင်သည် ရှိသော် မင်းဆင်၏ လည်၌ တွဲကပ် ချည်လေ၏။ ထိုတော ဆင်ရိုင်းကို မင်း၏ ဆင်ယဉ်သည် လွင်ပြင်သို့ ထုတ်ဆောင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှလောက်ဖြင့် တောဆင် ရိုင်းသည် လွင်ပြင်သို့ ရောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန တောဆင်ရိုင်းတို့သည် ဤဆင်တော၌ နှစ်သက် ပျော်မွေ့ကုန်၏။ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို ဆင်ဖမ်းသမားသည် မင်းမျိုး၌ ဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက် သွန်းအပ်သော မင်းအား “အသျှင်မင်းမြတ် တောဆင်ရိုင်းသည် လွင်ပြင်၌ ရောက် နေပါပြီ” ဟု သံတော်ဦးတင်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို့နောက် မင်းမျိုး၌ ဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက် သွန်းအပ်သော မင်းသည် ထို ဆင်ဆရာကို “အမောင် ဆင်ဆရာ သင်လာလော့၊ တောဆင်ရိုင်းကို တော၌ ဖြစ်ကုန်သော အလေ့တို့ ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း တော၌ ဖြစ်ကုန်သော ညှဉ်းဆဲခြင်း အကြံအစည်တို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း တော၌ ဖြစ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်းတို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ရွာနီး၌ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လူတို့ နှစ်သက် သော အလေ့အကျင့်တို့၌ ဆောက်တည်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း ဆုံးမလေလော့” ဟု ပြောဆို၏။

အဂ္ဂိဝေဿန “အသျှင်မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ” ဟု ဆင်ဆရာသည် မင်းမျိုး၌ ဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက် သွန်းအပ်သော မင်း၏ စကားကို ရှေးရှု နားထောင်၍ ကြီးစွာသော တိုင်ကို မြေ၌ တူးစိုက် လျက် တော၌ ဖြစ်ကုန်သော အလေ့တို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း တော၌ ဖြစ်ကုန်သော ညှဉ်းဆဲခြင်း အကြံအစည်တို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း တော၌ ဖြစ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်းတို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ရွာနီး၌ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်း ငှါ လည်းကောင်း၊ လူတို့ နှစ်သက်သော အလေ့အကျင့်တို့၌ ဆောက်တည်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း တောဆင်ရိုင်း၏ လည်၌ တွဲကပ်၍ ချည်လေ၏။

ဆင်ဆရာသည် ထိုတောဆင်ရိုင်းကို အပြစ်ကင်းသော စကား နားချမ်းသာသော စကား နှစ်လို ဖွယ်သော စကား နှလုံးသို့ သက်ဝင်သော စကား ယဉ်ကျေးသော စကား လူအများ နှစ်သက်သော စကား လူအများ နှစ်ခြိုက်သော စကား ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော စကားတို့ဖြင့် ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အကြင်အခါ၌ တောဆင်ရိုင်းသည် အပြစ်ကင်းသော စကား နားချမ်းသာသော စကား နှစ်လိုဖွယ်သော စကား နှလုံးသို့ သက်ဝင်သော စကား ယဉ်ကျေးသော စကား လူအများ နှစ်သက် သော စကား လူအများ နှစ်ခြိုက်သော စကား ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော စကားတို့ဖြင့် ဆင်ဆရာ ပြောဆိုသည် ရှိသော် ကြားနာလို၏။ နားထောင်၏။ သိအောင် စိတ်စိုက်၏။ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို ဆင်ဆရာသည် တစ်ဆင့်တက်၍ မြက် အစာရေစာကို အစဉ်မပြတ် ကျွေးမွေး၏။

အဂ္ဂိဝေဿန အကြင်အခါ၌ တောဆင်ရိုင်းသည် ဆင်ဆရာ၏ မြက် အစာရေစာကို လှမ်းယူ၏။ ထိုအခါ ဆင်ဆရာအား “ယခုအခါ၌ တောဆင်ရိုင်းသည် အသက်ရှင် လတ္တံ့လော” ဟု ဤသို့ အကြံပြု၏။ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို ဆင်ဆရာသည် “အိုဆင်မင်း ယူလော့၊ အိုဆင်မင်း ချထားလော့” ဟု တစ်ဆင့်တက်၍ အတတ်ကို သင်စေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အကြင်အခါ၌ တောဆင်ရိုင်းသည် ဆင်ဆရာ၏ ယူလော့၊ ချထားလော့ ဟူသော စကားကို လိုက်နာ၏။ ဆုံးမတိုင်း လိုက်နာ၍ ပြု၏။ ထိုအခါ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို ဆင်ဆရာသည် “အိုဆင်မင်း ရှေ့သို့ တက်လော့၊ အိုဆင်မင်း နောက်သို့ ဆုတ်လော့” ဟု တစ်ဆင့်တက်၍ အတတ်ကို သင်စေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အကြင်အခါ၌ တောဆင်ရိုင်း သည် ဆင်ဆရာ၏ ရှေ့သို့ တက်လော့၊ နောက်သို့ ဆုတ်လော့ ဟူသော စကားကို လိုက်နာ၏။ ဆုံးမတိုင်း လိုက်နာ၍ ပြု၏။ ထိုအခါ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို ဆင်ဆရာသည် “အိုဆင်မင်း ထလော့၊ အိုဆင်မင်း ထိုင်လော့” ဟု တစ်ဆင့်တက်၍ အတတ်ကို သင်စေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန အကြင်အခါ၌ တောဆင်ရိုင်းသည် ဆင်ဆရာ၏ ထလော့၊ ထိုင်လော့ ဟူသော စကားကို လိုက်နာ၏။ ဆုံးမတိုင်း လိုက်နာ၍ ပြု၏။ ထိုအခါ၌ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို ဆင်ဆရာသည် တစ်ဆင့်တက်၍ မတုန်မလှုပ်သည်၏ အဖြစ်မည်သော အတတ်ကို သင်ကြား၏။ ထိုတောဆင်ရိုင်း၏ နှာမောင်း၌ ကြီးစွာသော ပျဉ်ချပ်ကို ဖွဲ့ချည်လေ၏။ ချွန်းကိုင်သော ယောက်ျားသည်လည်း လည်ကုပ် ထက်၌ ထိုင်၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှလည်း ချွန်းကိုင်ကုန်သော ယောက်ျားတို့သည် ခြံရံ၍ တည်ကုန်၏။ ဆင်ဆရာသည် ရှည်စွာသော အရိုးတပ်သော ချွန်းကို ကိုင်ပြီးလျှင် ရှေ့တည့်တည့်၌ တည်၏။ ထိုတောဆင်ရိုင်းသည် မတုန်မလှုပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အတတ်ကို သင်ကြားသည် ရှိသော် ရှေ့ခြေတို့ကို မလှုပ်စေ၊ နောက်ခြေတို့ကို မလှုပ်စေ၊ ရှေ့ပိုင်းကိုယ်ကို မလှုပ်စေ၊ နောက်ပိုင်းကိုယ်ကို မလှုပ်စေ၊ ဦးခေါင်းကို မလှုပ်စေ၊ နားတို့ကို မလှုပ်စေ၊ အစွယ်တို့ကို မလှုပ်စေ၊ အမြီးကို မလှုပ်စေ၊ နှာမောင်းကို မလှုပ်စေ၊ ထိုတော ဆင်ရိုင်းသည် လှံဖြင့် ထိုးခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြားမှန်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ သလွဲတံ (အတောင်တပ်သော မြား) မှန်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ပြောနံသံ ခရုသင်းသံ စည်ပုတ်သံ ပဲ့တင်သံတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်၏။ အလုံးစုံသော ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း ဟူသော အပြစ်မှ ကင်းခြင်း ခြုတ်ခြယ်ခြင်း ဟူသော အပြစ်ကို ပယ်ခြင်းရှိ၍ မင်းအား ထိုက်တန်သည် မင်းသုံးဆောင်ထိုက်သည် ဖြစ်၍ မင်း၏ အသုံးအဆောင် အင်္ဂါ ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၂၁၈။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤဥပမာ အတူသာလျှင် လောက၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော လောကသုံးပါးကို သိတော် မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော (သစ္စာ လေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွ မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကကို လည်းကောင်း (သာသနာ အတွင်း အပ ဖြစ်သော) သမဏ ဗြာဟ္မဏနှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ သော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ သော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း၊ အခြား ဇာတ်တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် လည်း ကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ကို ရ၏။ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ကို ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ “လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်း အဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသော သူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူသည် နောက်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ၊ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ၊ နည်းသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ၊ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီး လျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် လွင်တီးပြင်သို့ ရောက်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ နတ်လူတို့သည် တပ်မက် တွယ်တာကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏-“ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် သီလ ရှိလော့၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေလော့၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံ၍ နေလော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေး ဟု ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလော့၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်လော့” ဟု (ဆုံးမ၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် သီလရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ ကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏။ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’နှင့် ပြည့်စုံ၍ နေ၏။ အနည်း ငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေး ဟု ရှုလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည် ၍ ကျင့်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိလော့၊ မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရှုပါရုံ’ ကို မြင်သော် ယောက်ျား မိန်းမ ဟူသော အာရုံတို့ကို မယူလင့်။ပ။ [ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်နှင့်အတူ ချဲ့လေ]။

၂၁၉။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြု တတ်ကုန်သော ဤငါးပါးသော နီဝရဏတို့ကို ပယ်၍ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္မုဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို

အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ပ။ ကိလေသာကို ပူပန်စေတက်
သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မုဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော
လောက၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘော
တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာအားဖြင့် ဆင်ဆုံးမတတ်သော ဆရာသည် ကြီးစွာသော တိုင်ကို မြေ၌ တူး
စိုက်၍ တော၌ ဖြစ်ကုန်သော အလေ့တို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ တော၌ ဖြစ်ကုန်
သော ညှဉ်းဆဲခြင်း အကြံအစည်တို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ တော၌ ဖြစ်ကုန်သော
ပူပန်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်းတို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ရွာနီး၌ အလွန်
မွေ့လျော်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လူတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော အလေ့အကျင့်တို့၌ ဆောက်တည်စေ
ခြင်းငှါ လည်းကောင်း တောဆင်ရိုင်း၏ လည်၌ တွဲကပ်၍ ချည်သကဲ့သို့ အဂ္ဂိဝေဿန ဤဥပမာ အတူ
သာလျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်အား ကာမဂုဏ်ဟူသော အိမ်၌ မှီကုန်သော အလေ့တို့ကို နှိပ်နင်း
ခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ် ဟူသော အိမ်၌ မှီကုန်သော ညှဉ်းဆဲခြင်း အကြံအစည်
တို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ် ဟူသော အိမ်၌ မှီကုန်သော ပူပန်ခြင်း
ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်းတို့ကို နှိပ်နင်းခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော
အရိယမဂ်ကို ရခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း
ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို စိတ်၌ ဖွဲ့ချည်ထားအပ်ကုန်၏။

၂၂၀။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဆင့်တက်၍ ဆုံးမ၏ “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည်
ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလော့၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော
ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ကို မကြံစည်လင့်။ ဝေဒနာတို့၌။ စိတ်၌။ သဘော တရားတို့၌ သဘောတရား ဟု
အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလော့၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ ကို
မကြံစည်လင့်” ဟု (ဆုံးမ၏)။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’
တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သောစိတ် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’
ကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်
ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း ‘ဝိတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။
တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်
သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော်
မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့၍
သိသော ‘ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိ’ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် များပြား
သော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို
လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်
အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။

၂၂၁။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိ
လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့
လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
ကို သိသော ‘စုတူပပါတ’ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အထူးသဖြင့်
စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့်
သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော
သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ
ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်စေတတ်သော ‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ‘ဤကား ဆင်းရဲ’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ‘ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ‘ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ‘ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ‘ဤသည်တို့ကား အာသဝေါ တရားတို့’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ‘ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း အကြောင်း’ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ‘ဤကား အာသဝေါတရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ‘ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှ လည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် “လွတ်မြောက် လေပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် ယင် နေပူ မြွေ ကင်း သန်း အတွေ့တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော စကားတို့ကိုလည်း သည်းခံနိုင်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်မြို့ဖွယ် ဖြစ်သော အသက်ကို ဆောင်နိုင်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို လည်း သည်းခံနိုင်ခြင်း သဘောရှိ၏။ အလုံးစုံသော ရာဂ ဒေါသ မောဟမှ ကင်းခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း ဟူသော အပြစ်ကို ပယ်စွန့်ခြင်း ရှိ၏။ အဝေးမှ ဆောင်ယူသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ ဧည့်သည်အတွက် ရည်မှန်းထားသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးထိုက်၏။ လူအပေါင်း၏ အတုမရှိ မြတ်သော ကောင်းမှုတည်း ဟူသော မျိုးစေတို့ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေနှင့် တူ၏။

၂၂၂။ အဂ္ဂိဝေဿန မင်း၏ ဆင်ကြီးသည် မယဉ်ကျေးဘဲ မဆုံးမအပ်ဘဲ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသော် မင်း၏ ဆင်ကြီးသည် မယဉ်ကျေးဘဲ စုတေ သေလွန်သည် သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန မင်း၏ ဆင်လတ်သည်။ အဂ္ဂိဝေဿန မင်း၏ ဆင်ငယ်သည် မယဉ်ကျေးဘဲ မဆုံးမအပ်ဘဲ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသော် မင်း၏ ဆင်ငယ်သည် မယဉ်ကျေးဘဲ စုတေ သေလွန်သည် သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤဥပမာ အတူသာလျှင် မထေရ်ကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါ မကုန်ခန်းဘဲ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသည် ရှိသော် မထေရ်ကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းသည် မယဉ်ကျေးဘဲ သေခြင်းဖြင့် သေသည်သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အလတ်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ အဂ္ဂိဝေဿန သီတင်းငယ် ဖြစ်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါ မကုန်ခန်းဘဲ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသည်ရှိသော် သီတင်းငယ် ဖြစ်သော ရဟန်းသည် မယဉ်ကျေးဘဲ သေခြင်းဖြင့် သေသည် သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မင်း၏ ဆင်ကြီးသည် ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ်သည် ဖြစ်၍ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသော် မင်း၏ ဆင်ကြီးသည် ယဉ်ကျေးစွာ သေခြင်းဖြင့် စုတေ သေလွန်သည် သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန မင်း၏ ဆင်လတ်သည်။ အဂ္ဂိဝေဿန မင်း၏ ဆင်ငယ်သည် ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ ဆုံးမ

အပ်သည်ဖြစ်၍ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသော် မင်း၏ ဆင်ငယ်သည် ယဉ်ကျေးစွာ သေခြင်း ဖြင့် စုတေ သေလွန်သည် သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤဥပမာ အတူသာလျှင် မထေရ်ကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါ ကုန်ခန်း သည် ဖြစ်၍ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသော် မထေရ်ကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းသည် ယဉ်ကျေးစွာ သေခြင်းဖြင့် သေသည်သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အလတ်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ အဂ္ဂိဝေဿန သီတင်းငယ် ဖြစ်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါ ကုန်ခန်းသည် ဖြစ်၍ အကယ်၍ သေအံ့၊ ဤသို့ သေသော် သီတင်းငယ် ဖြစ်သော ရဟန်းသည် ယဉ်ကျေးစွာ သေခြင်းဖြင့် သေသည်သာတည်း ဟု ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အစိရဝတ သာမဏေသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ငါးခုမြောက် ဒန္တဘူမိသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===
၆ - ဘူမိဇယုတ်

၂၂၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဘူမိဇယုတ် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဇယသေနမင်းသား၏ အိမ်တော်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဇယသေနမင်းသားသည် အသျှင်ဘူမိဇယုတ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် အသျှင်ဘူမိဇယုတ် နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကား ကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဇယသေန မင်းသားသည် အသျှင်ဘူမိဇယုတ်အား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ - “အသျှင်ဘူမိဇယုတ် ‘တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရ ထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်း ကောင်း၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်’ ဟု ဤသို့ ပြောလေ့ ရှိကုန် သော ဤသို့ ယူလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအရာ၌ အသျှင် ဘူမိဇယုတ် ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ အယူရှိ၍ အဘယ်သို့ ပြောကြားပါ သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ဤသို့သော စကားကို ငါသည် ကြားလည်း မကြား ဘူး၊ နာယူလည်း မနာယူဘူး။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့ပါလျှင် ဤသို့ ဖြေကြားရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏။ “တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော

အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုး မရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးမရထိုက်။

မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ဤသို့သော စကားကို ငါသည် ကြားလည်း မကြားဘူး၊ နာယူလည်း မနာယူဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့ပါလျှင် ဤသို့ ဖြေကြားရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု (ပြောဆို၏)။ အသျှင်ဘူမိ၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အယူရှိ၍ ဤသို့ ပြောကြားခဲ့ပါလျှင် အသျှင်ဘူမိ၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် အလုံးစုံ ကြီးကုန်သော များစွာကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ထိခိုက်၍ တည်လေ ယောင်တကား ဟု (ပြောဆို၏)။ ထို့နောက် ဇယသေနမင်းသားသည် အသျှင်ဘူမိကို မိမိ၏ ပွဲတော်အုပ် ဆွမ်းဖြင့် လုပ်ကျွေးလေ၏။

၂၂၄။ ထို့နောက် အသျှင်ဘူမိသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခဲ့ကာ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ အလွန် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤယနေ့ နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ် ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဇယသေနမင်းသား၏ အိမ်တော်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထား သော နေရာ၌ ထိုင်နေပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ ဇယသေနမင်းသားသည် အကျွန်ုပ်ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး ဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို လျှောက် ထား မေးမြန်းပါ၏- “အသျှင်ဘူမိ ‘တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် လည်း အကျိုးမရထိုက်’ ဟု ဤသို့ ပြောလေ့ ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအရာ၌ အသျှင်ဘူမိ၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည် အဘယ်သို့ အယူရှိ၍ အဘယ်သို့ ပြောကြားလေ့ ရှိပါသနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ပါ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ မေးလျှောက်သည် ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် ဇယသေနမင်းသားအား ဤစကားကို ဖြေကြား ပြောဆိုပါ၏ “မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ဤသို့သော စကားကို ငါသည် ကြားလည်း မကြားဘူး၊ နာယူလည်း မနာယူဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့ ပါလျှင် ဤသို့ ဖြေကြားရာသော အကြောင်းကားရှိ၏ “တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုး

မရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးရထိုက်၏။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုး ရထိုက်၏။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးရထိုက်၏။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲလည်းကောင်း အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသဖြင့် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးရထိုက်၏။ မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ဤသို့သော စကားကို ငါသည် ကြားလည်း မကြားဘူး၊ နာယူလည်း မနာယူဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့ပါလျှင် ဤသို့ ဖြေကြားရာ သော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု (ဖြေကြား ပြောဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘူမိ၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အယူရှိ၍ ဤသို့ ပြောကြား ခဲ့ပါလျှင် အသျှင်ဘူမိ၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် အလုံးစုံ ကြီးကုန်သော များစွာကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ထိခိုက်၍ တည်လေယောင်တကား” ဟု (ပြောဆို၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ အမေးခံရသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဖြေသော အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားဟော သော စကားတော်ကို ပြောဆိုပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း မဖြစ်ပါသလော၊ တရားတော်နှင့် လျော်သော သဘောကို ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်ပါသလော၊ တစ်စုံတစ်ခု သော အကြောင်းနှင့် လျော်သော ပြောဆိုခြင်း အတုလိုက်၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ကဲ့ရဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းသို့ မရောက်ပါ သလော ဟု (လျှောက်၏)။

ဘူမိ၏ စင်စစ် ဤသို့ အမေးခံရသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဖြေသော် သင်သည် ငါဟောသော စကားကို ပြောဆိုပေ၏။ ငါ့ကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာမဖြစ်၊ တရားတော်နှင့် လျော်သော သဘော ကိုလည်း ဖြေကြား၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းနှင့် လျော်သော ပြောဆိုခြင်း အတုလိုက်၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ကဲ့ရဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းသို့ မရောက်။ ဘူမိ၏ မှားသော အယူရှိကုန်သော၊ မှားသော အကြံအစည်ရှိ ကုန်သော၊ မှားသော စကား ရှိကုန်သော၊ မှားသော အလုပ် ရှိကုန်သော၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သော၊ မှားသော လုံ့လ ရှိကုန်သော၊ မှားသော အောက်မေ့ခြင်း ရှိကုန်သော၊ မှားသော တည်ကြည်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သမဏတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် လည်းကောင်း တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုး မရထိုက်ကုန်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုးမရ ထိုက်ကုန်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ် သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော်လည်း အကျိုး မရထိုက်ကုန်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်း ကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် လည်း အကျိုးမရထိုက်။ ထိုသို့ မရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ - ဘူမိ၏ ထိုအကျင့်သည် အကျိုးရခြင်းငှါ အကြောင်း မသင့်သောကြောင့်ပေတည်း။

၂၂၅။ ဘူမိ၏ ဥပမာအားဖြင့် ဆီကို အလိုရှိ၍ ဆီကို ရှာမှီးသော ဆီရှာ လှည့်လည်သော ယောက်ျားသည် သဲကို ဆုံခွက်၌ လောင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက် ကြိတ်ညှစ်ရာ၏။ တောင့်တ ခြင်းကို ပြု၍ သဲကို ဆုံခွက်၌ လောင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက် ကြိတ်ညှစ်သော်လည်း ဆီကို မရထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ သဲကို ဆုံခွက်၌ လောင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက် ကြိတ် ညှစ်သော်လည်း ဆီကို မရ ထိုက်။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍

ကောင်း။ပ။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ ထိုသို့ ရထိုက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ဘူမိဇ ထိုအကျင့်သည် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရခြင်းငှါ အကြောင်း သင့်သောကြောင့်ပေတည်း။

ဘူမိဇ ဥပမာအားဖြင့် မီးကို အလိုရှိ၍ မီးကို ရှာမှီးသော မီးရှာ လှည့်လည်သော ယောက်ျားသည် အစေးခန်းသော ထင်းခြောက်ကို မီးပွတ်ခုံသို့ ယူဆောင်၍ နှိပ်ပွတ်ရာ၏။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍။ပ။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍။ပ။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း အစေးခန်းသော ထင်းခြောက်ကို မီးပွတ်ခုံသို့ ယူဆောင်၍ နှိပ်ပွတ်သည် ရှိသော် မီးကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ထိုသို့ ရထိုက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ဘူမိဇ ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် မီးကို ရခြင်းငှါ အကြောင်းသင့် သောကြောင့်ပေတည်း။

ဘူမိဇ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် မှန်သော အယူ ရှိကုန်သော။ပ။ မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း ရှိကုန် သော ခပ်သိမ်းကုန်သော သမဏတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်းကောင်း တောင့်တ ခြင်းကို ပြု၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရထိုက်ကုန်၏။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရထိုက် ကုန်၏။ တောင့်တခြင်းကို ပြု၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရထိုက်ကုန်၏။ တောင့်တခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကို မပြုသည် မဟုတ်ဘဲ လည်းကောင်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန် သော် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရထိုက်ကုန်၏။ ထိုသို့ ရထိုက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ဘူမိဇ ထိုအကျင့်သည် ဖိုလ် ဟူသော အကျိုးကို ရခြင်းငှါ အကြောင်း သင့်သောကြောင့်ပေတည်း။

ဘူမိဇ ဇယသေနမင်းသားအား ဤလေးပါးသော ဥပမာတို့ကို အကယ်၍ ထင်စေနိုင်ကုန် ငြားအံ့၊ ဤသို့ ထင်စေနိုင်သည် ရှိသော် သင့်အား ဇယသေနမင်းသားသည် ကြည်ညို ငြားအံ့၊ ကြည်ညိုသည် ဖြစ်၍ သင့်အား ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို ပြုငြားအံ့၊ အံ့ဩဖွယ် မရှိချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဇယသေနမင်းသားအား အဖန်ဖန် အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ရှေး၌ မကြားဖူးသေး ကုန်သော ဤလေးပါးသော ဥပမာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ကုန် သကဲ့သို့ အကျွန်ုပ် ဉာဏ်၌ အဘယ်မှာ ထင်နိုင်ပါကုန် အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်ဘူမိဇသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ခြောက်ခုမြောက် ဘူမိဇသုတ် ပြီ၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၇ - အနုရုဒ္ဓသုတ်

၂၂၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် ယောက်ျားတစ်ဦးကို ပြောဆို၏- “အမောင်ယောက်ျား လာလော့၊ သင်သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လော့၊ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ‘အသျှင်ဘုရား ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ခြေတို့ကို ဦးဖြင့် ရှိခိုးလိုက်ပါ၏’ ဟု ငါ၏ စကားဖြင့် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ခြေတို့ကို ဦးဖြင့် ရှိခိုးလော့၊ ‘အသျှင်ဘုရား အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် နက်ဖြန်အတွက် ကိုယ်တော်လျှင် လေးပါးမြောက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီး၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါတဲ့၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အလွန် စောစောလည်း ကြွလာစေလိုပါသတဲ့၊ အသျှင်ဘုရား ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် မင်း၏ ပြုဖွယ် ကိစ္စဖြင့် များသော ကိစ္စ ရှိပါ၏၊ များသော ပြုဖွယ် ရှိပါ၏’ ဟု” ဤသို့လည်း ပြောဆိုလေဦးလော့ ဟု (ပြောဆို၏)။

“အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုယောက်ျားသည် ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးအား ပြန်ကြားပြီးလျှင် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ကာ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ထိုယောက်ျားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ခြေတို့ကို ဦးဖြင့် ရှိခိုး လိုက်ပါ၏ ‘အသျှင်ဘုရား အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် နက်ဖြန်အတွက် ကိုယ်တော်လျှင် လေးပါးမြောက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီး၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါတဲ့၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အလွန် စောစောလည်း ကြွလာစေလိုပါသတဲ့၊ အသျှင်ဘုရား ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် မင်း၏ ပြုဖွယ် ကိစ္စဖြင့် များသောကိစ္စ ရှိပါ၏၊ များသော ပြုဖွယ် ရှိပါ၏’ ဟု ဤသို့လည်း မှာထားပါသည်” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ သည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံ၏။

၂၃၀။ ထို့နောက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ထိုညဉ့်ကို လွန်သဖြင့် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူကာ ပဉ္စကင်္ဂလက်သမား၏ အိမ်ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထို့နောက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဆေးသောအခါ ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် နိမ့်သော နေရာတစ်ခုကို ယူ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်စွာ ထိုင်နေ၏။ သင်တင့် လျောက်ပတ်စွာ ထိုင်နေသော ပဉ္စကင်္ဂလက်သမားကြီးသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ -

အသျှင်ဘုရား ဤအခါ၌ မထေရ်ကြီး ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အကျွန်ုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ဒါယကာအပ္ပမာဏ ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိကို ပွားရမည်” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြပါ ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော မထေရ်ကြီးတို့သည် “ဒါယကာ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိကို ပွားရမည်” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အပ္ပမာဏဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဤတရားတို့သည် ထူးသော အနက် ရှိပါကုန်သလော၊ ထူးသော သဒ္ဓါ ရှိပါကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အနက် တူကုန်၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူးပါသလော ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ဒါယကာ သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင်ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ထင်စမ်းလော့၊ သင်၏ ဤထင်မြင်ချက် မှ အဖြေမှန် ဖြစ်ပေါ်လာ လတ္တံ့ ဟု (ဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား “အပ္ပမာဏဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဤတရားတို့သည် အနက် တူကုန်၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူး၏” ဟူ၍ အကျွန်ုပ်မှာ ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ဒါယကာ အပ္ပမာဏဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဤတရားတို့သည် ထူးသော အနက်လည်း ရှိကုန်၏၊ ထူးသော သဒ္ဓါလည်း ရှိကုန်၏။ ဒါယကာ ဤတရားတို့၏ ထူးသော အနက် ထူးသော သဒ္ဓါရှိပုံ အခြင်းအရာကို ဤအကြောင်း ပရိယာယ်ဖြင့် သိရမည်။

ဒါယကာ အပ္ပမာဏဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခု မြောက်အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက်အရပ်ကို။ လေးခုမြောက်အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်အားလုံးတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့ စေလျက်နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့ စေလျက်နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်အားလုံးတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူ ပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့ စေလျက်နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကို အပ္ပမာဏ ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟု ဆိုရ၏။

၂၃၁။ ဒါယကာ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်းမျှလောက် ပမာဏရှိသော အရပ်ကို “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤနေခြင်းကို မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်ခု သုံးခုလောက်သော သစ်ပင်ရင်း ပမာဏရှိသော အရပ်တို့ကို “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကိုလည်း မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုသော ဂါမခေတ်လောက်ကို “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကို လည်း မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်ခု သုံးခုလောက်သော ဂါမခေတ်တို့ကို “မြတ်သည် ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကိုလည်း မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုသော တိုင်းပြည်ကြီးလောက်ကို “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကို လည်း မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်ခု သုံးခုလောက်သော တိုင်းပြည်ကြီးတို့ကို “မြတ် သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကိုလည်း မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဟာသမုဒ္ဒရာလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိသော မြေမျှ လောက်ကို “မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော မဟာဂူတ်စာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ဒါယကာ ဤသို့ နေခြင်းကိုလည်း မဟာဂူတ်ဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဒါယကာ ဤတရားတို့၏ ထူးသော အနက် ထူးသော သဒ္ဓါရှိပုံ အခြင်းအရာကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်း ပရိယာယ်ဖြင့် သိရမည်။

၂၃၂။ ဒါယကာ ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့ပေတည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော သူသည် “နည်းသော အရောင်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နည်းသော အရောင် ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော သူသည် “အတိုင်းမရှိသော အရောင်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အတိုင်းမရှိသော အရောင် ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော သူသည် “ညစ်နွမ်းသော အရောင်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံး သွင်းကာ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ညစ်နွမ်းသော အရောင် ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော သူသည် “ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော အရောင်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထက်ဝန်း ကျင် ဖြူစင်သော အရောင် ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ဒါယကာ ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့ပေတည်း။

ဒါယကာ အကြင်အခါ၌ အကြင်နတ်တို့သည် တပေါင်းတည်း အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်း အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်သော ထိုနတ်တို့၏ ကိုယ်အဆင်း သဏ္ဍာန် ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်၏။ အရောင်အဝါ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် မထင်၊ ထိုအခါမျိုးသည် ဖြစ်သည်သာ တည်း။

ဒါယကာ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် များစွာကုန်သော ဆီမီးတို့ကို တစ်ခုသောအိမ်သို့ သွင်းရာ၏။ တစ်ခုသောအိမ်သို့ သွင်းအပ်ကုန်သော ထိုဆီမီးတို့၏ အလျှံထူးသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်ရာ၏။ အရောင်အဝါ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် မထင်ရာ။ ဒါယကာ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် အကြင်အခါ၌ အကြင်နတ်တို့သည် တစ်ပေါင်းတည်း အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်း အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်သော ထိုနတ်တို့၏ ကိုယ်အဆင်း ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်၏။ အရောင် အဝါ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် မထင်၊ ထိုအခါမျိုးသည် ဖြစ်သည်သာတည်း။

ဒါယကာ အကြင်အခါ၌ အကြင်နတ်တို့သည် ထိုစည်းဝေးရာမှ ဖဲကုန်၏။ ထိုစည်းဝေးရာမှ ဖဲကုန် သော ထိုနတ်တို့၏ ကိုယ်အဆင်းသဏ္ဍာန် ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် လည်ကောင်း၊ အရောင်အဝါ ထူး သည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း ထင်၏။ ထိုအခါမျိုးသည် ဖြစ်သည်သာတည်း။

ဒါယကာ ဥပမာ အားဖြင့် ယောက်ျားသည် ထိုများစွာသော ဆီမီးတို့ကို ထိုအိမ်မှ ထုတ်ရာ၏။ ထိုအိမ်မှ ထုတ်အပ်ကုန်သော ထိုဆီမီးတို့၏ အလျှံထူးသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊ အရောင် အဝါ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း ထင်၏။ ဒါယကာ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် အကြင် အခါ၌ နတ်တို့သည် ထိုအစည်းအဝေးမှ ဖဲကုန်၏။ ထိုအစည်းအဝေးမှ ဖဲကုန်သော ထိုနတ်တို့၏ ကိုယ်အဆင်း သဏ္ဍာန် ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် လည်ကောင်း၊ အရောင်အဝါ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း ထင်၏။ ထိုအခါမျိုးသည် ဖြစ်သည် သာတည်း။

ဒါယကာ နတ်တို့အား “ငါတို့၏ ဤအရောင်အဝါသည် မြိ၏ ဟု လည်းကောင်း၊ ခိုင်ခံ့၏ ဟု လည်းကောင်း၊ တည်တံ့၏ ဟု လည်းကောင်း” ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင်နတ်တို့သည် အကြင် အကြင်အရပ်၌ သာလျှင် နေကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် ထိုထိုအရပ်၌ သာလျှင် မွေ့လျော်ကုန်၏။ ဒါယကာ ဥပမာအားဖြင့် ထမ်းပိုးဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြင်းတောင်းဖြင့် လည်းကောင်း ဆောင်အပ်ကုန်သော ယင်ကောင်တို့မှာ “ငါတို့၏ ဤနေရာသည် မြိ၏ဟု လည်းကောင်း၊ ခိုင်ခံ့၏ ဟု လည်းကောင်း၊ တည်တံ့၏ ဟု လည်းကောင်း” ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင် ယင်ကောင်တို့သည် အကြင် အကြင်အရပ်၌ သာလျှင် နေကုန်၏။ ထိုယင်ကောင်တို့သည် ထိုထိုအရပ်၌သာလျှင် မွေ့လျော်ကုန်၏။

ဒါယကာ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ထိုနတ်တို့အား “ငါတို့၏ ဤအရောင် အဝါသည် မြိ၏ ဟု လည်းကောင်း၊ ခိုင်ခံ့၏ ဟု လည်းကောင်း၊ တည်တံ့၏ ဟု လည်းကောင်း” ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင်နတ်တို့သည် အကြင် အကြင်အရပ်၌ သာလျှင် နေကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် ထိုထိုအရပ်၌သာလျှင် မွေ့လျော်ကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၂၃၃။ ဤသို့ မိန့်ဆိုသော် ကစွည်း အနွယ်ရှိသော အသျှင်သဘိယသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဤသို့သော စကားကို မေးလျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ တောင်းပန်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား ဤအရာ၌ တစ်ဆင့်တက်၍ မေးဖွယ်သည် ရှိနေပါ၏ ‘အသျှင်ဘုရား အကြင်နတ်တို့သည် အရောင်အဝါ ရှိပါကုန်၏။ အလုံးစုံကုန်သော ထိုနတ်တို့သည်ပင် နည်းသော အရောင် အဝါ ရှိပါကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် ဤနတ် အစည်းအဝေး၌ အတိုင်းမရှိ များသော အရောင် အဝါ ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည် ရှိပါကုန်သလော” ဟု မေးလျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ကစွာန ထိုဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့် ဤနတ်အပေါင်းတို့တွင် နည်းသော အရောင် အဝါ ရှိကုန်သော အချို့နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤနတ်အပေါင်းတို့တွင် အတိုင်းမရှိ များသော အရောင် အဝါ ရှိကုန်သော အချို့နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ အကြင်အကြောင်းကြောင့် တစ်ခုသော နတ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ထိုနတ်တို့တွင် နည်းသော အရောင် အဝါ ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည် ဤနတ်အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။ အတိုင်းမရှိ များသော အရောင် အဝါ ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည် ဤနတ်အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုအထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ကစွာန ထိုသို့ဖြစ်မှုကား ဤအရာ၌ သင့်ကိုသာလျှင် တစ်ဖန်ပြန်၍ မေးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ဖြေကြားလော့။ ငါ့သျှင် ကစွာန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရဟန်းသည် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်းမျှလောက် ပမာဏရှိသော အရပ်ကို “မြတ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်လည်း နှစ်ခု သုံးခုလောက်သော သစ်ပင်ရင်း ပမာဏရှိသော အရပ်တို့ကို “မြတ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ နှစ်ပါးကုန်သော ဤစိတ်ကို ပွားခြင်းတို့တွင် အဘယ်မည်သော စိတ်ကို ပွားခြင်းသည် အထူးသဖြင့် မြတ်သော မဟဂ္ဂုတ် ဖြစ်သနည်း ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အကြင်ရဟန်းသည် နှစ်ခု သုံးခုလောက်သော သစ်ပင်ရင်း ပမာဏရှိသော အရပ်တို့ကို “မြတ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ နှစ်ပါးကုန်သော ဤစိတ်ကို ပွားခြင်းတို့တွင် ဤပွားခြင်းမျိုးသည် အထူးသဖြင့် မြတ်သော မဟဂ္ဂုတ် ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်ကစွာန ဤဆို လတ္တံ့သော စကားကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရဟန်းသည် နှစ်ခု သုံးခုလောက်သော သစ်ပင်ရင်း ပမာဏရှိသော အရပ်တို့ကို “မြတ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ အကြင်ရဟန်းသည်ကား တစ်ခုသော ဝါမခေတ်လောက်ကို “မြတ်သော

၏။ အတိုင်းမရှိ များသော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ဤနတ်အပေါင်း ဌှိ ကုန်၏။ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းရင်းသည် ဤသည်ပင်တည်း။ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အထောက်အပံ့ သည် ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၂၃၄။ အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ တောင်းပန်ပါ၏။ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်အား တစ်ဆင့်တက်၍ မေးဖွယ် ရှိနေပြန်ပါ၏။ “အသျှင်ဘုရား အကြင်နတ်တို့သည် အရောင် ရှိပါကုန်၏။ အလုံးစုံကုန်သော ထိုနတ်တို့သည် ညစ်နွမ်းသော အရောင် ရှိပါကုန်သလော။ သို့မဟုတ် ဤနတ် အစည်းအဝေး၌ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ရှိကြပါကုန် သလော” ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင်ကစွာန ထိုဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့် ဤနတ်အပေါင်း၌ ညစ်နွမ်းသော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ ဤနတ်အပေါင်း၌ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ အကြင်အကြောင်းကြောင့် တစ်ခုသော နတ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ထိုနတ်တို့တွင် ညစ်နွမ်းသော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့နတ်တို့သည် ဤနတ်အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည် ဤနတ် အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။ ထိုအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ကစွာန ထိုသို့ဖြစ်မှု သင့်အား ဥပမာပြုပေအံ့။ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိသော ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။ ငါ့သျှင် ကစွာန ဥပမာအားဖြင့် ထွန်းညှိသော ဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မစင်ကြယ်ရာ၊ မီးစာသည်လည်း မစင်ကြယ်ရာ၊ ထိုဆီမီးသည် ဆီ၏ မစင်ကြယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မီးစာ၏ မစင်ကြယ်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း အလွန်မှေးမှိန်စွာ ထွန်းလင်းတောက်ပ သကဲ့သို့ ငါ့သျှင် ကစွာန ဤအတူ သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် “ညစ်နွမ်းသော အရောင်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံး သွင်းကာ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ကိုယ်ကြမ်းတမ်းခြင်းသည် မငြိမ်းအေး၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုလည်း ကောင်းစွာ မနုတ်ပယ်အပ်၊ ပျံ့လွင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ကုက္ကစ္စ’ ကို ကောင်းစွာ မပယ် ဖျောက်အပ်၊ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကြမ်းတမ်းခြင်း၏လည်း မငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့် ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုလည်းကောင်းစွာ မနုတ်ပယ်အပ်ခြင်းကြောင့် ပျံ့လွင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ကုက္ကစ္စ’ ကိုလည်း ကောင်းစွာ မပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့် အလွန်မှေးမှိန်စွာ ထွန်းလင်းသော ဆီမီး တောက်ကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ညစ်နွမ်းသော အရောင် ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ငါ့သျှင် ကစွာန ဥပမာအားဖြင့် ထွန်းညှိသော ဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း စင်ကြယ်ရာ၏။ မီးစာသည် လည်း စင်ကြယ်ရာ၏။ ထိုဆီမီးသည် ဆီ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မီးစာ၏ စင်ကြယ် ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း အလွန်မှေးမှိန်စွာ မထွန်းလင်း မတောက်ပ သကဲ့သို့ (ထိန်ထိန် လင်းလင်း တောက်ပသကဲ့သို့) ငါ့သျှင် ကစွာန ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်း သည် “ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အရောင်” ဟု ဖြန့်၍ နှလုံးသွင်းကာ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ကိုယ်ကြမ်းတမ်းခြင်းသည်လည်း ငြိမ်းအေးရာ၏။ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုလည်း ကောင်းစွာ ပယ်နုတ် ရာ၏။ ပျံ့လွင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ကုက္ကစ္စ’ ကို ကောင်းစွာ ပယ်ဖျောက်အပ်ရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကြမ်းတမ်းခြင်း၏လည်း ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့် ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုလည်း ကောင်းစွာ နုတ်ပယ်ခြင်းကြောင့် ပျံ့လွင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ကုက္ကစ္စ’ ကိုလည်း ကောင်းစွာ ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့် အလွန်မှေးမှိန်ဘဲ ထွန်းလင်းသော ဆီမီးတောက် ကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အရောင် ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

ငါ့သျှင်ကစွာန အကြင်အကြောင်းကြောင့် တစ်ခုသော နတ်အပေါင်း၌ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ကုန်သော ထိုနတ်တို့တွင် ညစ်နွမ်းသော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည် ဤနတ်အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အရောင် ရှိကုန်သော အချို့ကုန်သော နတ်တို့သည် ဤနတ်အပေါင်း၌ ရှိကုန်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းသည် ဤဆိုခဲ့ပြီးပင်တည်း။ ထိုအထောက်အပံ့သည် ဤဆိုခဲ့ပြီးပင်တည်း ဟု ပြောဆို၏။

၂၃၅။ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကစွည်း အနွယ်ရှိသော အသျှင်သဘိယမထေရ်သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်အား ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏။ “အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ‘ဤသို့ ငါကြားအပ်၏’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘ဤသို့ ဖြစ်ထိုက်၏’ ဟူ၍ လည်းကောင်း အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ဤသို့ မမိန့်ဆိုပါ။ စင်စစ်သော်ကား ထိုနတ်တို့သည် ဤသို့ သဘော ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုနတ်တို့သည် ဤသို့ အခြင်းအရာ ရှိကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့သာလျှင် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မိန့်ဆိုတော် မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ‘မချွတ်ဧကန် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ထိုနတ်ပြဟွာတို့နှင့် အတူတကွ နေဖူးသည် လည်းကောင်း၊ စကားပြောဖူးသည် လည်းကောင်း၊ ဆွေးနွေးဖူးသည် လည်းကောင်း၊ ဈာန်ဝင်စားဖူးသည် လည်းကောင်း ဖြစ်တန်ရာ၏’ ဟု ဤသို့သာလျှင် အကြံ ဖြစ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ကစွာန မချွတ်ဧကန် ထိခိုက်စောင်းချိပ်၍ ဤစကားကို ဆို၏။ သို့ရာတွင် သင့်အား ငါဖြေကြားအံ့။ ငါ့သျှင် ကစွာန ငါသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုနတ်ပြဟွာတို့နှင့် အတူတကွ နေလည်း နေဖူး၏။ စကားလည်း ပြောဆိုဖူး၏။ ဆွေးနွေးလည်း ဆွေးနွေးဖူး၏။ ဈာန်လည်း ဝင်စားဖူး၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဤသို့ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ မိန့်ဆိုသော် ကစွည်း အနွယ်ရှိသော အသျှင်သဘိယသည် ပဉ္စကင်္ဂလက် သမားကြီးကို “ဒါယကာ သင် အရတော်ပေစွ၊ ဒါယကာ သင် အလွန် အရတော်ပေစွ၊ သင်လည်း ထိုယုံမှားဖြစ်သော တရားကို ပယ်ရ၏။ ငါလည်း ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ကြားနာခြင်းငှါ ရပေ၏” ဟု ဤ စကားကို ပြောဆို၏။

ခုနစ်ခုမြောက် အနုရုဒ္ဓသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၈ - ဥပက္ကိလေသသုတ်

၂၃၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကောသမ္မိပြည်၌ ရဟန်းတို့သည် ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ - “မြတ်စွာဘုရား ဤကောသမ္မိပြည်၌ ရဟန်းတို့သည် ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ထိုရဟန်းတို့ ရှိရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူပါလော့” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့ ရှိရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ မသင့်လျော်၊ မငြင်းခုံကြ ကုန်လင့်၊ ခိုက်ရန် မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မဆိုကြကုန်လင့်၊ ဝါဒ မကွဲပြားကြကုန်လင့်” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “မြတ်စွာဘုရား တရား၏အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုင်းငံ့တော် မူပါဦး၊ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကြောင့်ကြမဲ့ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို အားထုတ်တော်မူလျက် နေတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုငြင်းခုံခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို ဆိုခြင်း ဝါဒကွဲပြားခြင်းဖြင့် ထင်ရှားပါကုန်အံ့” ဟု လျှောက်ထား၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ မသင့်လျော်၊ မငြင်းခုံကြ ကုန်လင့်၊ ခိုက်ရန် မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မဆိုကြကုန်လင့်၊ ဝါဒ မကွဲပြားကြကုန်လင့်” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထားပြန်၏ “မြတ်စွာဘုရား တရား၏ အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုင်းငံ့တော် မူပါဦး၊ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကြောင့်ကြမဲ့ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို အားထုတ်တော်မူလျက် နေတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုငြင်းခုံခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို ဆိုခြင်း ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းဖြင့် ထင်ရှားပါကုန်အံ့” ဟု (လျှောက်ထားပြန်၏)။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ မသင့်လျော်၊ မငြင်းခုံကြကုန်လင့်၊ ခိုက်ရန် မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မဆိုကြကုန်လင့်၊ ဝါဒ မကွဲပြားကြကုန်လင့်” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော် မူပြန်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို “မြတ်စွာဘုရား တရား၏ အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုင်းငံ့တော် မူပါဦး၊ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကြောင့်ကြမဲ့ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို အားထုတ်တော်မူလျက် နေတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုငြင်းခုံခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကိုဆိုခြင်း ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းဖြင့် ထင်ရှားပါ ကုန်အံ့” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားပြန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူကာ ကောသမ္မိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ ကောသမ္မိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲကာ

ဆွမ်းစားပြီးနောက် ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူ၍ ရပ်တော်မူလျက် သာလျှင် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏-

၂၃၇။ များပြားသော အသံရှိသော အလိုဆန္ဒ တူမျှသော လူအပေါင်းသည် ငါလူမိုက် ဟူ၍ တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ မထင်၊ သံဃာ ကွဲပြားသော် (ငါ့ကြောင့် ကွဲပြားသည် ဟူသော) တစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ကား ထို့ထက် အလွန်ပင် မထင်မြင် နိုင်ကြကုန်။

သတိ ကင်းကုန်၍ ပညာရှိယောင် ဟန်ဆောင် ပြောဆိုသူ တို့သည် အငြင်းအခုံ စကား၌ ကျက်စား ကုန်၏။ ခံတွင်းပါးစပ်ကို ဟ၍ အလိုရှိသမျှ ပြောလေ့ ရှိကုန်၏။ အကြင် ငြင်းခုံမှုဖြင့် (ဤအရှက် မရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော အပြစ်သို့) ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ထိုအရှက် မရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော အပြစ်ကို မသိကြကုန်။

ငါ့ကို အမျက်ထွက် ဖူး၏။ ငါ့ကို ညှဉ်းဆဲဖူး၏။ ငါ့ကို အောင်နိုင်ဖူး၏။ ငါ၏ (ဥစ္စာ) ကို ဆောင်ယူ ဖူး၏ ဟူ၍ ရန်ငြိုးဖွဲ့ သူတို့အား ရန်သည် မငြိမ်းနိုင်။

ငါ့ကို အမျက်ထွက် ဖူး၏။ ငါ့ကို ညှဉ်းဆဲဖူး၏။ ငါ့ကို အောင်နိုင်ဖူး၏။ ငါ၏ (ဥစ္စာ) ကို ဆောင်ယူ ဖူး၏ ဟူ၍ ရန်ငြိုး မဖွဲ့သူတို့အား ရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။

ဤလောက၌ ရန်တို့သည် ရန်တုံ့မူသဖြင့် တစ်ခါဖူးမျှ မငြိမ်းအေးကုန်၊ ရန်တုံ့မမူမှသာလျှင် ရန်တို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏။ ဤသဘောကား ရှေးထုံးစဉ်လာပေတည်း။

ဤသံဃာ့ အလယ်၌ ပညာမဲ့သော တစ်ပါးသူတို့သည် (ငါတို့ကား သေရဦးမည်) ဟူ၍ မသိကုန်၊ ထိုသံဃာ့ အလယ်၌ အကြင် ပညာရှိတို့သည်ကား (ငါတို့သည် သေရဦးမည်) ဟူ၍ သိကုန်၏။ (ထိုပညာရှိတို့အား) ထိုသို့ သိသောကြောင့် ခိုက်ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။

အရိုးကိုဖြတ် အသက်ကိုသတ် နွား မြင်း ဥစ္စာတို့ကို ဆောင်၍ တိုင်းပြည်ကို လုယက်ကုန်သော မင်းနှစ်ပါးတို့အားသော်မှလည်း မဟာမိတ် ပေါင်းဆုံခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်သေး၏။ အသင် ရဟန်းတို့အား အဘယ့်ကြောင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည် မဖြစ်ဘဲ ရှိရာအံ့နည်း။

တကွ ကျင့်ဘက်ဖြစ်သော ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော တည်တံ့သော သမာဓိရှိသော ပညာရင့်မာ သော မိတ်ဆွေကို အကယ်၍ ရငြားအံ့၊ ဤသို့ရလျှင် အလုံးစုံသော ဘေးရန်တို့ကို လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်၍ ထိုလွှမ်းမိုး နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ကျင့်ရာ ၏။

တကွ ကျင့်ဘက်ဖြစ်သော ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော တည်တံ့သော သမာဓိရှိသော ပညာရင့်မာ သော မိတ်ဆွေကို အကယ်၍ မရငြားအံ့၊ ဤသို့ မရလျှင် မင်းသည် တိုင်းနိုင်ငံကို ပယ်စွန့်၍ တစ်ပါး တည်း ကျင့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မာတင်္ဂါမျိုး၌ ဖြစ်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် တော၌ တစ်ဦးတည်း ကျက်စား သကဲ့သို့ လည်းကောင်း တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။

တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ခြင်းသည် မြတ်၏။ လူမိုက်၌ အပေါင်းအဖော် လုပ်ခြင်းကား မြတ်သည် မဖြစ်ရာ၊ မာတင်္ဂါမျိုး၌ ဖြစ်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် တော၌ တစ်စီးတည်း ကြောင့်ကြမဲ့ လှည့်လည် ကျက်စား သကဲ့သို့ တစ်ယောက်တည်း ကြောင့်ကြမဲ့ ကျင့်ရာ၏။ မကောင်းမှုတို့ကို မပြုရာ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၃၈။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရပ်တော်မူလျက် သာလျှင် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတော် မူပြီးလျှင် ဗာလကလောဏကာရမည်သော ရွာရှိရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဘဂူ သည် ဗာလကလောဏကာရမည်သော ရွာ၌ နေ၏။ အသျှင်ဘဂူသည် အဝေးမှသာလျှင် ကြွလာတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သည်သာတည်း၊ မြင်၍ နေရာကို ခင်းထား၏။ ခြေဆေး ရေကိုလည်း

တည်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုင်နေတော် မူပြီးလျှင် ခြေတော်တို့ကို ဆေး၏။ အသျှင်ဘဂ္ဂသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ဘဂ္ဂကို မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်း အသို့နည်း (သင်သည်) ခွံကျန်း၏လော၊ မျှတ၏လော၊ ဆွမ်းဖြင့် မပင်မပန်း ချမ်းသာ၏လော” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ခံ့ကျန်းပါ၏။ မျှတပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဆွမ်းဖြင့် မပင်မပန်း ချမ်းသာပါ၏ ဘုရား ဟု (လျှောက်ထား၏)။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဘဂ္ဂကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) ကောင်းစွာ ပြုပြီး၍ (တရားကို) ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေပြီး၍ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ကောင်းစွာ ထက်သန်စေပြီး၍ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေပြီး၍ နေရာမှ ထတော်မူ၍ ပါစီနဝံသမည်သော တောအုပ်ရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့သည် ပါစီနဝံသမည်သော တောအုပ်၌ နေကြကုန်၏။ တောစောင့်သည် အဝေးမှ ကြွလာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ “ရဟန်းကြီး ဤတောအုပ်သို့ မဝင်ပါလင့်၊ ဤတောအုပ်၌ အမျိုးသား သုံးဦးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော သဘောရှိလျက် နေပါကုန်၏။ ထိုအမျိုးသားသုံးဦးတို့၏ မချမ်းသာမှုကို မပြုပါလင့်” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ပြောဆိုသော တောစောင့်၏ စကားကို ကြား၍ တောစောင့်ကို ဒါယကာတောစောင့် မြတ်စွာဘုရားကို မတားမြစ်လင့်၊ ငါတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော်မူလာ၏” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။

၂၃၉။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်နန္ဒိယနှင့် အသျှင်ကိမိလကို “အသျှင်တို့ လာကြကုန်၊ အသျှင်တို့ လာကြကုန်၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော်မူလာ၏” ဟု ဤစကားကို ပြောကြား၏။ ထိုအခါ၌ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ခရီးဦး ကြိုဆို၍ တစ်ပါးက မြတ်စွာဘုရား၏ သပိတ် သင်္ကန်းကို လှမ်းယူပြီးလျှင် တစ်ပါးက နေရာကို ခင်း၍ တစ်ပါးက ခြေဆေးရေကို တည်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ခြေတို့ကို ဆေးတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ “အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့သည် ခွံကျန်းကြ၏လော၊ မျှတကြ၏လော၊ ဆွမ်းဖြင့် မပင်မပန်း ချမ်းသာကြ၏လော” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ခွံကျန်းကြပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မျှတကြပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွမ်းဖြင့်လည်း မပင်မပန်းကြပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း သင်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့နှင့်ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကည့် ကုန်လျက် နေထိုင်ကြ ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏) ။ မြတ်စွာဘုရား စင်စစ် အကျွန်ုပ်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့နှင့်ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကည့် ကုန်လျက် နေထိုင်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့သည် အဘယ်သို့လျှင် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့နှင့်ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကည့်ကုန်လျက် နေထိုင်ကြ ကုန်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အကျွန်ုပ်အား “ငါသည် ဤသို့ သဘော ရှိသော သီတင်းသုံး ဖော်တို့နှင့်အတူ နေရပေ၏။ ငါသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် အလွန် အရတော်ပေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤအသျှင်တို့ အပေါ်၌ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ

မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား “ငါသည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ချ ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလို အားဖြင့်သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ချထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ အား ကိုယ်သည် အသီးသီး ဖြစ်ပါသော်လည်း စိတ်သည်ကား တစ်စိတ်တည်း ကဲ့သို့ ဖြစ်ကြပါသည် ဟု (လျှောက်ထား၏)။

အသျှင်နန္ဒိယသည်လည်း။ပ။ အသျှင်ကိမိလသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏-မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း ‘ငါသည် ဤသို့ သဘောရှိသော သီတင်းသုံးဖော် တို့နှင့် အတူနေရပေ၏။ ငါသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် အလွန် အရတော်ပေစွ’ ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤအသျှင်တို့အပေါ်၌ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ‘ငါသည် မိမိစိတ်အလိုကို လျှော့ချထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးရပါမူ ကောင်းပေမည်’ ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မိမိစိတ်အလိုကို လျှော့ချထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ကိုယ်သည် အသီးသီး ဖြစ်သော်လည်း စိတ်သည်ကား တစ်စိတ်တည်း ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ် တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့နှင့်ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကြည့်ကုန်လျက် နေကြပါ၏” ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၂၄၀။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း သင်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏လော့ ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အား ထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့သည် အဘယ်သို့လျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန် သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤအရပ်၌ အကျွန်ုပ်တို့တွင် ဆွမ်းခံရွာမှ ရှေးဦးစွာ ပြန်လာသော သူသည် နေရာ တို့ကို ခင်းထား၏။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေကို တည်ထား၏။ ဆွမ်းကြွင်းထည့်ရန် ခွက်ကို တည်ထား ၏။ ဆွမ်းခံရွာမှ နောက်ကျ၍ ပြန်လာသော သူသည် စားကြွင်းဆွမ်းသည် အကယ်၍ ရှိအံ့၊ စားလိုလျှင် စားရာ၏။ မစားလိုက စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိရာ၌သော်လည်း စွန့်၏။ ပိုးမွှား မရှိသော ရေ၌ သော်လည်း သွန်၏။ ထိုသူသည် နေရာတို့ကို သိုမှီး၏။ သောက်ရေ သုံးရေတို့ကို (သိမ်းဆည်း၏) သိုမှီး၏။ ဆွမ်းကြွင်းထည့်ရန် ခွက်ကို ဆေး၍ (သိမ်းဆည်း၏) သိုမှီး၏။ ဆွမ်းစား (ဇရပ်) ကျောင်းကို တံမြက်လှည်း၏။ ရေမရှိသော သောက်ရေအိုးကို လှည်းကောင်း၊ သုံးဆောင်ရေအိုးကို လှည်းကောင်း၊ သန့်သက်ရေအိုးကို လှည်းကောင်း မြင်သော သူသည် (ရေထည့်၍) တည်ထား၏။ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ မချမနိုင်ခဲ့လျှင် အဖော်ကို လက်ယပ်ခေါ်၍ လက်တို့ဖြင့် မြှောက်ချီကာ တည်ထားကြပါ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအကြောင်းများကြောင့် နှုတ်မြွက်ပြောဆိုမှု မပြုကြပါ။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ငါးရက်တစ်ကြိမ် တစ်ညလုံး တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် စည်းဝေး နေကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ

အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၂၄၁။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့အား လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို သိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဤအရပ်၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် (ပရိကံသမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော) အရောင်ကို လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို လည်းကောင်း၊ (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိကြပါကုန်၏။ သို့ရာတွင် အကျွန်ုပ်တို့အား အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မကြာမီသာလျှင် ကွယ်ပျောက်ပါ၏။ ထိုပျောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုကား မသိကြပါကုန် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့သည် ထိုကွယ်ပျောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိသင့်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ငါသည် လည်း ဘုရားမဖြစ်မီ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းသာ ဖြစ်စဉ်က (ပရိကံသမာဓိ ကြောင့်ဖြစ်သော) အရောင်ကို လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၏။ သို့ရာတွင် ငါ့အား ထိုအရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မကြာမြင့်မီသာလျှင် ကွယ်ပျောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား “အကြင် အကြောင်းကြောင့် ငါ့အား အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အဘယ်နည်း၊ ထိုအထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’သည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သည် တစ်ဖန် မဖြစ်၊ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်အောင် ငါပြုအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၁)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ပရိကံသမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော) အရောင်ကို လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၏။ ငါ့အား ထိုအရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မကြာမြင့်မီသာလျှင် ကွယ်ပျောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား “အကြင် အကြောင်းကြောင့် ငါ့အား အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အဘယ်နည်း၊ ထိုအထောက်အပံ့ ကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား နှလုံး မသွင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှလုံး မသွင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှင့် နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၂)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ သည် ဖြစ်၏။ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း

‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ နှင့် ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၃)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါအား တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွှေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွှေ့လျော့သော် အရောင် သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် ရှည်ဝေးသော ခရီးသို့ သွား၏။ ထိုယောက်ျား၏ ဘေးနှစ်ဖက်၌ ငုံးတို့သည် ယုံကုန်ရာ၏။ ထိုငုံးယုံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုယောက်ျားအား ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည် ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ငါ့အား ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ သမာဓိသည် ရွှေ့လျော့၏။ သမာဓိ ရွှေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံး မသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’နှင့် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိတတ္ထ’သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၄)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’သည် ဖြစ်၏။ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ငါအား တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရွှေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွှေ့လျော့ သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဥပမာအားဖြင့် တစ်လုံးသော ရွှေအိုးကို ရှာသော ယောက်ျားသည် တစ်ကြိမ်တည်းသာ လျှင် ငါးလုံးသော ရွှေအိုးတို့ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ထိုတွေ့မြင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုယောက်ျားအား ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ သည် ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ သည် ဖြစ်၏။ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွှေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွှေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက် ခဲ့၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိတတ္ထ’ နှင့် ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင် အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၅)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရွှေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွှေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံး မသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိတတ္ထ’ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ နှင့် ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ‘ဒုဠုလ္လ’သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၆)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယလွန်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ့အား တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရွှေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွှေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက် ၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် ငုံးကို တင်းကြပ်စွာ ဖမ်းရာ၏။ ထိုငုံးသည် ထိုလက်ထဲ၌သာလျှင် သေရာ သကဲ့သို့ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ငါ့အား

အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယလွန်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက် ၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံး မသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိတတ္ထ’ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်း မှု ‘ဗလဝပီတိ’ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ‘ဒုဠ္ဗလ္လ’ နှင့် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယလွန်ခြင်း ‘အစွာရဒ္ဓဝီရိယ’သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၇)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယသည် ဖြစ်၏။ အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ငါ့အား တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျားသည် ငုံးကို လျော့လျော့ ဖမ်းကိုင်ရာ၏။ ထိုငုံးသည် ထိုယောက်ျား၏ လက်မှ ပျံ့တက်ရာ သကဲ့သို့ အနုရုဒ္ဓါ တို့ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ငါ့အား အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယသည် ဖြစ်၏။ အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိတတ္ထ’ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ‘ဒုဠ္ဗလ္လ’ နှင့် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယလွန်ခြင်း ‘အစွာရဒ္ဓဝီရိယ’ နှင့် အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယ ‘အတိလီနဝီရိယ’သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၈)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’သည် ဖြစ်၏။ တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငါ့အား တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိ တတ္ထ’ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ‘ဒုဠ္ဗလ္လ’ အလွန် အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ‘အစွာရဒ္ဓဝီရိယ’ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ ဆုတ်နစ်ခြင်း ‘အတိလီနဝီရိယ’နှင့် တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’ သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၉)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည်။ပ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါ့အား အထူး ထူးသော သဘောရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ အထူး ထူးသော သဘောရှိသော သညာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့ သော် အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက် တရော်ရှိခြင်း ‘ဆမ္ဘိတတ္ထ’ ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ‘ဒုဠ္ဗလ္လ’ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယလွန်ခြင်း ‘အစွာရဒ္ဓဝီရိယ’ အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယ ‘အတိလီနဝီရိယ’ တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’ နှင့် အထူး ထူးသော သဘောရှိသော သညာ ‘နာနတ္ထသညာ’ သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၁၀)

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ပရိကံသမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော) အရောင်ကို လည်းကောင်း ရူပါရုံတို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်ဖြင့်) မြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၏။ ငါ့အား ထိုအရောင်သည်

လည်းကောင်း ထိုရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မကြာမြင့်မီသာလျှင် ကွယ်ပျောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “အကြင် အကြောင်းကြောင့် ငါ့အား အရောင် သည် လည်းကောင်း၊ ထိုရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ထိုအကြောင်းရင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား “ရူပါရုံတို့ကို အလွန် ရှုခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရူပါရုံတို့ကို အလွန် ရှုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’သည် ရွေ့လျော့၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရွေ့လျော့သော် အရောင်ကို လည်းကောင်း၊ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့အား ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ နှလုံးမသွင်းခြင်း ‘အမနသိကာရ’ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ‘ဆန္ဒိ တတ္ထ’ ပေါ်လွင် ရှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း ‘ဒိဋ္ဌုလ္လ’ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်း ‘အစွာရဒ္ဓဝီရိယ’ အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယ ‘အတိလီနဝီရိယ’ တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’ နှင့် အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာ ‘နာနတ္ထသညာ’နှင့် ရူပါရုံတို့ကို အလွန်ရှုခြင်း ‘အဘိနိဇ္ဈာယိတ္ထ’ သည် တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ငါ ပြုပေအံ့” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ (၁၁)

၂၄၂။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည် “ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်သော ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို ပယ်စွန့်၏။ “နှလုံးမသွင်းခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်သော နှလုံးမသွင်းခြင်းကို ပယ်စွန့်၏။ “ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကို ပယ်စွန့်၏။ “ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်းကို ပယ်စွန့်၏။ “ပေါ်လွင် ရှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ပေါ်လွင် ရှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ကို ပယ်စွန့်၏။ “ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်း ကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်းကို ပယ်စွန့်၏။ “အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏။ “အလွန် ဆုတ်နစ် သော ဝီရိယသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယကို ပယ်စွန့်၏။ “တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း တည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’ ကို ပယ်စွန့်၏။ “အထူး ထူးသော သဘောရှိသော သညာသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်း ကြောင်းဖြစ်သော အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာကို ပယ်စွန့်၏။ “ရူပါရုံတို့ကို အလွန် ရှုခြင်း သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ရူပါရုံတို့ကို အလွန် ရှုခြင်းကို ပယ်စွန့်၏။

၂၄၃။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး အလုံးစုံသော နေ့ပတ်လုံး အလုံးစုံသော ညဉ့် နေ့ပတ်လုံး အရောင်ကိုသာလျှင် သိ၏။ ရူပါရုံတို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မမြင်။ ရူပါရုံတို့ကိုသာလျှင် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။ အရောင်တို့ကို မသိ။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ ‘ငါသည် ထိုအခါ၌ အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး အလုံးစုံ သော နေ့ပတ်လုံး အလုံးစုံသော ညဉ့် နေ့ပတ်လုံး အရောင်ကိုသာလျှင် သိ၏။ ရူပါရုံတို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဖြင့်) မမြင်။ ရူပါရုံတို့ကိုသာလျှင် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။ အရောင်ကိုမူကား မသိ။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အဘယ်နည်း၊ ထိုအထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား “ငါသည် အဆင်းနိမိတ်ကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ အရောင်နိမိတ်ကို နှလုံးသွင်းသော အခါ၌ အရောင်ကို သာလျှင် သိ၏။ ရူပါရုံတို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မမြင်။ ငါသည် အရောင် နိမိတ်ကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ အဆင်း နိမိတ်ကို နှလုံးသွင်းသော အခါ၌ အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး အလုံးစုံသော နေ့ပတ်လုံး အလုံးစုံသော ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး ရူပါရုံတို့ကို သာလျှင် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။ အရောင်ကိုမူကား မသိ” ဟု ဤသို့ အကြံသည် ဖြစ်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး အလုံးစုံသော နေ့ပတ်လုံး အလုံးစုံသော ညဉ့် နေ့ပတ်လုံး အနည်းငယ်သော အရောင်ကိုလည်း သိ၏။ အနည်းငယ်သော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။ အတိုင်းမရှိ များသော အရောင်ကိုလည်း သိ၏။ အတိုင်းမရှိ များသော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား “ငါသည် အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး အလုံးစုံသော နေ့ပတ်လုံး အလုံးစုံသော ညဉ့် နေ့ပတ်လုံး အနည်းငယ်သော အရောင်ကိုလည်း သိ၏။ အနည်းငယ်သော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။ အတိုင်းမရှိ များသော အရောင်ကိုလည်း သိ၏။ အတိုင်းမရှိ များသော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်) မြင်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အဘယ်နည်း၊ ထိုအထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား “နည်းသော ဌာနရှိသော သမာဓိ ဖြစ်သောအခါ၌ ငါ့အား ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သည်လည်း နည်းသော ဌာနရှိ၏။ ထိုငါသည် နည်းသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် နည်းသော အရောင်ကိုလည်း သိ၏။ နည်းသော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်၏။ ငါ့အား အတိုင်းမရှိ များသော ဌာနရှိသော သမာဓိ ဖြစ်သောအခါ၌ ငါ့အား ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သည်လည်း အတိုင်းမရှိ များသော ဌာနရှိ၏။ ထိုငါသည် အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး အလုံးစုံသော နေ့ပတ်လုံး အလုံးစုံသော ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး အတိုင်းမရှိ များသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် အတိုင်းမရှိ များသော အရောင်ကိုလည်း သိ၏။ အတိုင်းမရှိ များသော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။

၂၄၄။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ငါသည် “ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို ပယ်၏။ “နှလုံးမသွင်းခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော နှလုံးမသွင်းခြင်းကို ပယ်၏။ “ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကို ပယ်၏။ “ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်းကို ပယ်၏။ “ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ပေါ်လွင် ရွှင်လန်းမှု ‘ဗလဝပီတိ’ကို ပယ်၏။ “ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းခြင်းကို ပယ်၏။ “အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ လွန်ခြင်းကို ပယ်၏။ “အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော အလွန် ဆုတ်နစ်သော ဝီရိယကို ပယ်၏။ “တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’သည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း ‘တဏှာ’ကို ပယ်၏။ “အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာကို ပယ်၏။ “ရူပါရုံတို့ကို အလွန် ရှုခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း” ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ရူပါရုံတို့ကို အလွန် ရှုခြင်းကို ပယ်၏။

၂၄၅။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါ့အား“ငါသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီ၊ ယခုအခါ၌ ငါသည် သုံးပါးသော အပြားအားဖြင့် သမာဓိကို ပွားအံ့” ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ထိုငါသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီ၊ ဝိတက်ကား မရှိ၊ ဝိစာရ မျှသာရှိသော သမာဓိ ကို လည်း ပွားပြီ၊ ဝိတက်လည်း မရှိ၊ ဝိစာရလည်း မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီ၊ ပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီ၊ ပီတိ မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီ၊ သုခနှင့်တကွသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီ။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ငါသည် ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဝိစာရနှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ ဝိတက်ကား မရှိ၊ ဝိစာရမျှသာ ရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ ဝိတက်လည်း မရှိ၊ ဝိစာရ လည်း မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ ပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ ပီတိ မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ သုခနှင့်တကွသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ ဥပေက္ခာနှင့် တကွသော သမာဓိကိုလည်း ပွားပြီးပြီ၊ ငါ့အား ဉာဏ် အမြင်သည်လည်း ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ငါ၏ စိတ် လွတ်မြောက်မှုသည် မပျက်စီး နိုင်တော့ပြီ၊ ဤဘဝသည် နောက်ဆုံးဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ရှစ်ခုမြောက် ဥပက္ခိလေသသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၉ - ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၂၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသုံးပါးတို့သည် သူမိုက်လက္ခဏာ သူမိုက်အမှတ်အသား သူမိုက်လုပ်ငန်းစဉ်တို့ တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူမိုက်သည် မကောင်းသော အကြံကို လည်း ကြံလေ့ရှိ၏။ မကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ မကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် ထိုမကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိသည် လည်းကောင်း၊ ထိုမကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိသည် လည်းကောင်း၊ ထိုမကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိသည် လည်းကောင်း အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူကို အဘယ်အကြောင်းဖြင့် “ဤအသျှင် သည် သူမိုက်တည်း၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတည်း” ဟု ပညာရှိတို့သည် သိနိုင်ကုန်ရာ အံ့နည်း (မသိနိုင်ကုန်ရာ)။ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သူမိုက်သည် မကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ ရှိ၏။ မကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ မကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုသူကို “ဤအသျှင်သည် သူမိုက်တည်း၊ သူတော် မဟုတ် သူယုတ်မာတည်း” ဟု ပညာရှိတို့ သည် သိနိုင်ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူမိုက်သည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ သုံးမျိုးသော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် အစုအဝေး သဘင်၌သော်လည်း ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ၊ လမ်းမ၌သော်လည်း ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ၊ လမ်းဆုံ၌သော်လည်း ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ ထိုသို့ နေရာ၌ လူအပေါင်းသည် ထိုအပြုအမူတို့ကို မှီ၍ဖြစ်သော ထိုအပြုအမူတို့နှင့် လျော်သော စကားကို အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့၊ ရဟန်းတို့ လူမိုက်သည် အကယ်၍ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိအံ့၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိအံ့၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိအံ့၊ မုသားပြောလေ့ ရှိအံ့၊ မေ့လျော့ခြင်း အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိအံ့။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ သူမိုက်အား ဤသို့ အကြံဖြစ် ၏-“လူအပေါင်း သည် ထိုအပြုအမူတို့ကို မှီ၍ဖြစ်သော ထိုအပြုအမူတို့နှင့် လျော်သော စကားကို ပြောဆို၏။ ငါ၌ ထိုတရားတို့သည် ရှိကုန်သည် သာတည်း၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုတရားတို့၌ တွေ့မြင်ရ၏” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လူမိုက်သည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ရှေးဦးစွာသော ဤဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။

၂၄၇။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော ခိုးသူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုသည်တို့ကို တွေ့မြင်လေ၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ကြိမ်နွယ်တို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ (နှစ်တောင့်ထွာရှိသော) တုတ်တို့ဖြင့် ရိုက် သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်ကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်း ကောင်း၊ လက် ခြေကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နားကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နားနှာခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း ခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည် ကဲ့သို့ ပူလောင်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်းရေကို ခွါသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နေကို ငုံ့သည့် ရာဟုခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌

သွေးပြည့်အောင် ပြုသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်း ပမာ ရှို့မြိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင် ပမာ ရှို့မြိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုး အရွက်တို့ ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင် အလား ဖမျက်အထိ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှား စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အောက်တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိ ခွါ၍ လျော်တေဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှား စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေ လက်လေးဖက်၌ တံကျင်လျှို ထား၍ လေးဘက်တွားနေသည့် သားကောင် ကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရေအသား အကြောတို့ကို ငါးမျှား ချိတ်ပမာ ထက်စွာသော သံချိတ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင့် တို့ကို တစ်ကျပ်သား တစ်ကျပ်သားခန့် ခြွေချသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆား ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ပက်ကြသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျင်လှည့် သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှို၍ လှည့်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရိုး အားလုံးကို မှုန်မှုန် ညက်ညက် ကြေမ့စေလျက် ကောက်ရိုးက ရွတ်ခွေ ကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီပူဖြင့် သွန်းလောင်းသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခွေးတို့ကို ကိုက်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရှင်လတ် လတ် သံတံကျင်ဖြင့် လျှိုသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သန်လျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်း ကောင်း လူမိုက်သည် မြင်ရလေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုညဉ်းပန်းမှုကို မြင်ရာ၌ သူမိုက်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏-“အကြင်သို့ သဘော ရှိကုန်သော ယုတ်မာကုန်သော အမှုတို့ကို ပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မင်းတို့သည် မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော ခိုးသူကို ဖမ်းယူ၍ ညဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် လည်း ရိုက်ကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ငါ၌ ထိုယုတ်မာသော တရား တို့သည် ရှိကုန်သည်သာတည်း၊ ထိုယုတ်မာသော တရားတို့၌ ငါ့ကို တွေ့မြင်ရ၏။ မင်းတို့သည် ငါ့ကိုလည်း အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့၊ မင်းတို့သည် ငါ့ကိုလည်း ဖမ်းကုန်၍ ညဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်ရာ၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကုန်ရာ၏။ အရှင်လတ်လတ်လည်း သံတံကျင်ဖြင့် လျှိုကုန် ရာ၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ဤဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်းကို ခံစားရ၏။

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သေရာအင်းပျဉ်၌ တင်ထားအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော သေရာ ညောင်စောင်း၌ တင်ထားအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော သေရာ မြေအရပ်၌ မထဘဲ လျောင်းအိပ် သည်လည်း ဖြစ်သော ထိုသူမိုက်၏ ရှေးကပြုခဲ့ဖူးသော ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက် ဟု ကုန်သော ယုတ်မာသော အပြုအမူတို့သည် သေခါနီးအခါ၌ ထင်လာကုန်၏။ ပေါ်လာကုန်၏။ လွမ်းမိုး လာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကြီးစွာသော တောင်ထွတ်တို့၏ အရိပ်တို့သည် ညနေချမ်းအခါ မြေအပြင်၌ ထင်ကုန်၏။ ပေါ်ကုန်၏။ လွမ်းမိုးလာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သေရာအင်းပျဉ်၌ တင်ထားအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော သေရာညောင်စောင်း၌ တင်ထားအပ်သည် လည်း ဖြစ်သော (သေရာ) မြေ၌ မထဘဲ လျောင်းအိပ်သည်လည်း ဖြစ်သော ထိုသူမိုက်၏ ရှေးက ပြုခဲ့သော ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက် ဟုကုန်သော ယုတ်မာသော အပြုအမူတို့သည် ထိုသေခါနီး အခါ၌ ထင်လာကုန်၏။ ပေါ်လာကုန်၏။ လွမ်းမိုးလာကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနိမိတ် ထင်ရာ၌ သူမိုက်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏-“ငါသည် ကောင်းမှုကို မပြုမိလေစွ၊ ကုသိုလ်ကို မပြုမိလေစွ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို တားမြစ်ကြောင်း ကုသိုလ်ကို မပြုမိလေစွ၊ မကောင်းမှုကို ပြုမိလေစွ၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြုမိလေစွ၊ ညစ်ကျမှု ဒုစရိုက်ကို ပြုမိလေစွ၊ အချင်းတို့ ကောင်းမှုကို မပြုကုန်သော ကုသိုလ်ကို မပြုမိကုန်သော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို တားမြစ်ကြောင်း ကုသိုလ် တို့ကို မပြုမိကုန်သော မကောင်းမှုကို ပြုမိကုန်သော ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြုမိကုန်သော ညစ်ကျမှု ဒုစရိုက်ကို ပြုမိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လားရာဂတိသို့ လားရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုသူမိုက်သည်

ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ပတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏။ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ဤဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကို ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူမိုက်သည် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရာ အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ “ဧကန် မလိုချင်စရာ ဧကန် မနှစ်သက်စရာ ဧကန် နှလုံး မသာစရာ” ဟူ၍ အမှန် ပြောဆိုလိုလျှင် ငရဲကိုသာလျှင် “ဧကန် မလိုချင်စရာ ဧကန် မနှစ်သက်စရာ ဧကန် နှလုံးမသာစရာ” ဟူ၍ အမှန်ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငရဲတို့တွင် အလွန်အကဲ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဤငရဲကို ဥပမာ ပြုခြင်းငှါပင် မလွယ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၄၉။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “မြတ်စွာဘုရား ဥပမာ ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်တော် မူပါသလော” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ “ရဟန်း စွမ်းနိုင်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ “အရှင်မင်းကြီး ဤသူကား မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော ခိုးသူပါတည်း။ ဤခိုးသူအား အလိုရှိရာ ဒဏ်ကို ပေးတော် မူပါလော့” ဟု မင်းကြီးအား ပြကုန်ရာ၏။ မင်းကြီးသည် ထိုခိုးသူကို ဤသို့ အမိန့်တော်မှတ်ရာ၏-“အချင်းတို့ သွားကြကုန်လော့၊ ဤယောက်ျားကို နံနက်အခါ လှံချက် တစ်ရာဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်လော့” ဟု (အမိန့်တော် မှတ်ရာ၏)။ ထိုယောက်ျားကို နံနက်အခါ လှံချက် တစ်ရာဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်ရာ၏။ ထို့နောက် မင်းကြီးသည် မွန်းတည့်အခါ၌ “အိုအချင်းတို့ ထိုခိုးသူ ယောက်ျားသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း” ဟု မေးရာ၏။ အရှင်မင်းကြီး ထိုရှေးအတိုင်း သာလျှင် အသက်ရှင်လျက်ပင် ရှိပါသေး၏ ဟု (သံတော်ဦးတင်ရာ၏)။ မင်းကြီးသည် ထိုခိုးသူကို ဤသို့ အမိန့်တော် မှတ်ရာ၏ “အချင်းတို့ သွားကြကုန်လော့၊ ထိုယောက်ျားကို မွန်းတည့်အခါ၌ လှံချက်တစ်ရာဖြင့် ထိုးသတ်ကြကုန်လော့” ဟု (အမိန့်တော် မှတ်ရာ၏)။ ထိုယောက်ျားကို မွန်းတည့်အခါ၌ လှံချက် တစ်ရာဖြင့် ထိုးသတ်ကြ ကုန်ရာ၏။ ထို့နောက် မင်းကြီးသည် ညချမ်းအခါ၌ “အိုအချင်းတို့ ထိုခိုးသူ ယောက်ျားသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း” ဟု မေးရာ၏။ အရှင်မင်းကြီး ထိုရှေးအတိုင်းသာလျှင် အသက်ရှင်လျက်ပင် ရှိပါသေး၏ ဟု (သံတော်ဦးတင်ရာ၏)။ မင်းကြီးသည် ထိုခိုးသူကို ဤသို့ အမိန့်တော် မှတ်ရာ၏ “အချင်းတို့ သွားကြကုန်လော့၊ ထိုယောက်ျားကို ညချမ်းအခါ၌ လှံချက် တစ်ရာဖြင့် ထိုးသတ်ကြ ကုန်လော့ ဟု (အမိန့်တော်မှတ်ရာ၏)။ ထိုယောက်ျားကို ညချမ်းအခါ၌ လှံချက် တစ်ရာဖြင့် ထိုးသတ် ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကုန်သနည်း၊ ခိုးသူယောက်ျားသည် လှံချက် သုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်သည်ရှိသော် ထိုလှံထိုးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်းကို ခံစားရသည် မဟုတ်လော့ ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား တစ်ခုသော လှံချက်ဖြင့်လည်း ထိုးသတ်ခံရသော ထိုယောက်ျားသည် ထိုထိုးသတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်းကို ခံစားရသေးရာ၏။ လှံချက် သုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ်ခံရရာ၌မူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

၂၅၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အနည်းငယ်သော လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော ကျောက်ခဲကို ကိုင်၍ “ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ အနည်းငယ်သော လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော ငါ့ကိုင်ထားသော ကျောက်ခဲနှင့် ဟိမဝန္တာတောင်သည် အဘယ်က သာလွန်၍ ကြီးသနည်း” ဟု ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား အနည်းငယ်သော လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော မြတ်စွာဘုရား ကိုင်ထားသော ဤကျောက်ခဲသည် မပြောပလောက်ပါ။ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို ထောက်စာသော် ရေတွက်လောက်ခြင်း မျှသို့လည်း မရောက်ပါ။ ရာ ထောင်စိတ် တစ်စိတ်မျှသို့လည်း မရောက်ပါ။ နှိုင်းခိုင်း နိုင်လောက်ရှိမျှသို့လည်း မရောက်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုယောက်ျားသည် လှံချက်သုံးရာတို့ဖြင့် ထိုးသတ် အပ်သည်ရှိသော် ထိုးသတ်ခြင်း ဟူသော

အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို ခံစားရ၏။ ထိုဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ထောက်စာသော် (ဆင်းရဲ ဟု) ရေတွက်လောက်ခြင်းမျှသို့လည်း မရောက်၊ ရာ ထောင်စိတ် တစ်စိတ်မျှသို့လည်း မရောက်၊ နှိုင်းခိုင်း နိုင်လောက်ရုံမျှသို့လည်း မရောက်။

ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ငါးမျိုးသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်း မည်သော ညှဉ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို လက်၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို နှစ်ခု မြောက်သော လက်၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို ခြေ၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လော လော ပူသော သံငုတ်ကို နှစ်ခုမြောက်သော ခြေ၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို ရင်လယ်၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်သေးသမျှ မသေ။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် အိပ်စေ၍ ဓားမတို့ဖြင့် ရွေ့ကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲ ကုန် ပြင်းထန်ကုန်။။ မကုန်သေးသမျှ မသေ။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ခြေမိုးမျှော် ဦးခေါင်း စောက်ထိုးကိုင်၍ ပဲခွပ်တို့ဖြင့် ရွေ့ကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန် ကုန်။။ မကုန်သေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ရထား၌ က၍ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွသော မြေ၌ ပြေးလည်း ပြေးစေကုန်၏။ ခေါက်တို့ခေါက်ပြန်လည်း ပြေးစေကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန်။။ မကုန်သေးသမျှ မသေ။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွသော ကြီးစွာသော မီးကျိုးတောင်သို့ တက်လည်း တက်စေကုန်၏။ ဆင်းလည်း ဆင်းစေ ကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်သေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ခြေမိုးမျှော် ဦးခေါင်း စောက်ထိုး ကိုင်၍ ရဲရဲပြောင် ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွသော လောလောပူသော သံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ပစ်ချကုန်၏။ ထိုငရဲ ကျသူသည် ထိုသံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ရေမြှုပ် ကဲ့သို့ ကျက်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုသံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ရေမြှုပ်ကဲ့သို့ ကျက်သည် ရှိသော် တစ်ကြိမ်လည်း အထက်သို့ ပေါ်တက်၏။ တစ်ကြိမ်လည်း အောက်သို့ မြုပ်သွား၏။ တစ်ကြိမ်လည်း ဖီလာ ကန့်လန့်သွား၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုသံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်သေးသမျှ မသေ။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် အထပ်ထပ် ငရဲကြီး၌ ပစ်ချကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကြီး သည်ကား-

လေးထောင့်ရှိ၏။ တံခါးလေးခုရှိ၏။ အကွက်ကျအောင် တိုင်းတာ ဝေဖန်ထား၏။ သံတံတိုင်းဖြင့် ကာရံ၏။ သံပြားဖြင့် မိုးအုပ်ထား၏။

ထိုငရဲကြီးမှာ သံဖြင့်ပြီးသော မြေရှိ၏။ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အခိုးအလျှံ ရှိ၏။ အခါခပ်သိမ်း ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာတစ်ရာ တိုင်တိုင် ပျံ့နှံ့၍ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် နည်းပရိယာယ် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ငရဲစကားကို ဟောငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ငရဲတို့သည် အလွန် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဤဆင်းရဲပုံကို ဟောကြားခြင်းဖြင့် အဆုံးသို့ ရောက်အောင် ဟောခြင်းငှါ မလွယ်။

၂၅၁။ ရဟန်းတို့ မြက်ကို စားကုန်သော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် စိုသော မြက်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြောက်သော မြက်တို့ကို လည်းကောင်း သွားတို့ဖြင့် နှုတ်ဖြတ်၍ စားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မြက်ကို စားကုန်သော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ ဆင်တို့

ရဟန်းတို့ ငါသည် နည်းပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း တိရစ္ဆာန်နှင့် စပ်သော စကားကို ဟောငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ တိရစ္ဆာန်မျိုး၏ ဆင်းရဲပုံ အလုံးစုံကို ကုန်အောင် ဟောခြင်းငှါ မလွယ်။

၂၅၂။ ရဟန်းတို့ ဥပမာ အားဖြင့် ယောက်ျားသည် တစ်ပေါက်သာရှိသော ထမ်းပိုးကို မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ပစ်ချရာ၏။ ထိုထမ်းပိုးကို အရှေ့လေသည် အနောက်အရပ်သို့ လွင့်ဆောင်ရာ၏။ အနောက်လေသည် အရှေ့အရပ်သို့ လွင့်ဆောင်ရာ၏။ မြောက်လေသည် တောင်အရပ်သို့ လွင့်ဆောင်ရာ၏။ တောင်လေသည် မြောက်အရပ်သို့ လွင့်ဆောင်ရာ၏။ ထိုသမုဒ္ဒရာ၌ လိပ်ကန်းသည် ရှိရာ၏။ ထိုလိပ်ကန်းသည် အနှစ်တစ်ရာ အနှစ်တစ်ရာကို လွန်သဖြင့် တစ်ကြိမ်ပေါ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုလိပ်ကန်းသည် ထိုတစ်ပေါက်သာ ရှိသော ထမ်းပိုး၌ လည်ကို စွပ်မိနိုင်ရာ အံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား မစွပ်မိနိုင်ရာပါ။ မြတ်စွာဘုရား ရှည်စွာသော ကာလကို လွန်သဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံမှ စွပ်မိ နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုလိပ်ကန်းသည် တစ်ပေါက်သာ ရှိသော ထမ်းပိုး၌ လျင်မြန်စွာ လည်ကို စွပ်မိသော် စွပ်မိ နိုင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ တစ်ကြိမ် အပါယ်သို့ကျသော သူမိုက်သည် လူအဖြစ်ကို (ပြန်ရရန်) အလွန် ရခဲ၏ ဟု ငါဘုရား ဟောကြား၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤအပါယ်ဘုံ၌ တရားကျင့်ခြင်း အညီအမျှ ကျင့်ခြင်း ကုသိုလ်ပြုခြင်း ကောင်းမှု ပြုခြင်းတို့သည် မရှိကုန်သောကြောင့်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအပါယ်ဘုံ၌ အချင်းချင်း ခဲစားခြင်း (အားကြီးသော သတ္တဝါက) အားသေးသော သတ္တဝါကို ခဲစားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူမိုက်သည် ရှည်စွာသော ကာလကို လွန်သဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ လူအဖြစ်သို့ အကယ်၍ ရောက်ငြားအံ့၊ ဤသို့ ရောက်သော် ဒွန်းစက္ကားမျိုး မုဆိုးတံငါမျိုး နှီးသမားမျိုး ရထားလုပ်သမားမျိုး ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး ထိုသို့သော ယုတ်ညံ့သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ နည်းသော ထမင်း အဖျော် ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ရှိသော သူဆင်းရဲမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်သဖြင့် အစားအဝတ်ကို ရအပ်သော ငြိုငြင်သဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ရှိသော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ ထိုသူသည်လည်း အဆင်းမလှသည် လည်းကောင်း၊ ရှုကြည့်ချင်ဖွယ် မကောင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပုကွသည် လည်းကောင်း၊ အနာများသည် လည်းကောင်း၊ တစ်ဖက် နှစ်ဖက် ကန်းသည် လည်းကောင်း၊ လက်ကောက်ကွေးသည် လည်းကောင်း၊ ကုန်းသည် လည်းကောင်း၊ ခြေခွင်သည် လည်းကောင်း၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာအိုး အိမ်တိုက်တာ ဆီမီးတို့ကို ရခြင်း မရှိသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုသူမိုက်သည် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၏။ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၏။ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူမိုက်သည် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဖရိဖရဲ ကျရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အလောင်းအစား ကြူးသူသည် ရှေးဦးစွာသော ရှုံးခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် သားသမီးကိုလည်း ရှုံးရာ၏။ မယားကိုလည်း ရှုံးရာ၏။ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကိုလည်း ရှုံးရာ၏။ ထို့ထက်လည်း (မိမိအား) နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအလောင်းအစား ကြူးသူသည် ရှေးဦးစွာသော ရှုံးခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် သား သမီးကိုလည်း ရှုံးရာ၏။ မယားကိုလည်း ရှုံးရာ၏။ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကိုလည်း ရှုံးရာ၏။ ထို့ထက်လည်း မိမိအား နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုရှုံးခြင်း သည် မပြောပလောက် အနည်းငယ်သော ရှုံးခြင်းသာတည်း၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူမိုက်သည် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဖရိဖရဲ ကျရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရာ၏။ ဤရှုံးခြင်းသည် သာလျှင် ထိုကစား၍ ရှုံးခြင်းထက် သာ၍ ကြီးသော အရှုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား လုံးဝ ပြည့်စုံသော သူမိုက် တို့၏ ဖြစ်ရာဘုံတည်း။

၂၅၃။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးပါးတို့သည် ပညာရှိ လက္ခဏာ၊ ပညာရှိ အမှတ်အသား၊ ပညာရှိ လုပ်ငန်းစဉ်တို့တည်း။ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပညာရှိသည် ကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိ၏။ ကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် ထိုကောင်းသော အကြံကို ကြံလေ့ရှိသည် လည်းကောင်း၊ ထိုကောင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသည် လည်းကောင်း၊ ထိုကောင်းသော အမှုကို ပြုလေ့ရှိသည် လည်းကောင်း အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် ထိုသူကို “ဤအသျှင်သည် ပညာရှိတည်း၊ သူတော်ကောင်းတည်း” ဟု ပညာရှိ တို့သည် သိနိုင်ကုန်ရာ အံ့နည်း၊ (မသိနိုင်ကုန်ရာ)။ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပညာရှိသည် ကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိ၏။ ကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုသူကို “ဤသူသည် ပညာရှိတည်း၊ သူတော်ကောင်းတည်း” ဟု ပညာရှိတို့သည် သိနိုင်ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုပညာရှိသည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ သုံးမျိုးသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပညာရှိသည် အစုအဝေး သဘင်၌သော်လည်း ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ၊ လမ်းမ၌သော်လည်း ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ၊ လမ်းဆုံ၌သော်လည်း ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ ထိုသို့ နေရာ၌ လူအပေါင်းသည် ထိုအပြုအမူတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ထိုအပြုအမူနှင့် လျော်သော စကားကို အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် အကယ်၍ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ငြားအံ့၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ငြားအံ့၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ငြားအံ့၊ မုသား ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ငြားအံ့၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ပညာရှိအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏ “လူအပေါင်းသည် ထိုအပြုအမူတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ထိုအပြုအမူနှင့် လျော်သော စကားကို ပြောဆို၏။ ငါ၌လည်း ထိုတရားတို့သည် ရှိကုန်သည် သာတည်း၊ ငါ့ကိုလည်း ထိုတရားတို့၌ တွေ့မြင်ရ၏” ဟု (အကြံ ဖြစ်ရာ၏)။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ရှေးဦးစွာသော ဤချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ခံစားရ၏။

၂၅၄။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော သူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုသည်တို့ကို တွေ့မြင်လေ၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြိမ်နွယ်တို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ (နှစ်တောင့်ထွာရှိသော) တုတ်တို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်ကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်ခြေကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နားကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နား နှာခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည် ကဲ့သို့ ပူလောင်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်းရေကို ခွါသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နေကို ငုံ့သည့် ရာဟုခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌ သွေးပြည့်အောင် ပြုသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာ ရှို့မြှိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာ ရှို့မြှိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုး အရွက်တို့ ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင်အလား ဖမုက်အထိ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှားစေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အောက် တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိ ခွါ၍ လျော်တေ ဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှား စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေလက်လေးဖက်၌ တံကျင်လျှိုထား၍ လေးဖက် တွားနေသည့် သားကောင် ကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရေ အသား အကြောတို့ကို ငါးမျှားချိတ်ပမာ ထက်စွာသော သံချိတ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင့်တို့ကို တစ်ကျပ်သား တစ်ကျပ်သားခန့် ခြေချသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌

သံဆူး ခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆား ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ပက်ကြသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျင်လှည့် သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှို၍ လှည့်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရိုး အားလုံးကို မှုန်မှုန် ညက်ညက် ကြေမွစေလျက် ကောက်ရိုးက ရွတ်ခွေ ကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီပူဖြင့် သွန်းလောင်းသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခွေးတို့ကို ကိုက်စေသည်ကို လည်းကောင်း၊ အရှင် လတ်လတ် သံတံကျင်ဖြင့် လျှိုကြသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သန်လျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြသည် တို့ကို လည်းကောင်း ပညာရှိသည် မြင်ရလေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုညှဉ်းပန်းမှုကို မြင်ရာ၌ ပညာရှိအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “အကြင်သို့ သဘော ရှိကုန်သော ယုတ်မာကုန်သော အမှုကို ပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော ခိုးသူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်ကြကုန်၏။ ကြိမ်နွယ်တို့ဖြင့် ရိုက်ကြကုန်၏။ (နှစ်တောင့်ထွာရှိသော) တုတ်တိုတို့ဖြင့် ရိုက်ကြကုန် ၏။ လက်ကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ လက်ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နားကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နားနှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ ဦးခေါင်းခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည်ကဲ့သို့လည်း ပူလောင်စေကုန်၏။ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်း ရေကိုလည်း ခွါကုန်၏။ နေကို ငုံ့သည့် ရာဟုခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌ သွေးပြည့်အောင်လည်း ပြုကုန်၏။ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာလည်း ရှို့မြှိုက်ကုန်၏။ လက်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာလည်း ရှို့မြှိုက်ကုန်၏။ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုး အရွက်တို့ ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင်အလား ဖမျက်အထိ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှား စေခြင်းကိုလည်း ပြုကုန်၏။ အောက် တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိ ခွါ၍ လျော်တေ ဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှားစေခြင်းကိုလည်း ပြုကြကုန်၏။ ခြေလက်လေးဘက်၌ တံကျင်လျှို ထား၍ လေးဘက် တွားနေသည့် သားကောင်ကဲ့သို့လည်း ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ အရေ အသား အကြောတို့ကို ငါးများချိတ်ပမာ ထက်စွာသော သံချိတ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍လည်း ချကုန်၏။ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင့်တို့ကို တစ်ကျပ်သား တစ်ကျပ်သားခန့် ခြွေချခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်ကုန်၏။ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆား ဆပ်ပြာတို့ဖြင့်လည်း ပက်ကုန်၏။ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျင်လှည့် သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှို၍ လှည့်စေခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်ကုန်၏။ အရိုး အားလုံးကို မှုန်မှုန် ညက်ညက် ကြေမွစေလျက် ကောက်ရိုးက ရွတ်ခွေကဲ့သို့လည်း ပြုကုန်၏။ ဆီပူဖြင့် လည်း လောင်းကုန်၏။ ခွေးတို့ကိုလည်း ကိုက်စေကြကုန်၏။ အရှင်လတ်လတ်လည်း သံတံကျင်လျှို ကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုယုတ်မာသော တရားတို့သည် ငါ၌ မရှိ ကုန်။ ထိုယုတ်မာသော တရားတို့၌ ငါ့ကို မတွေ့မြင်အပ်” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိ သည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ဤချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို လည်း ခံစားရ၏။

၂၅၅။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သေရာအင်းပျဉ်၌ တင်ထားအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော သေရာညောင်စောင်း၌ တင်ထားအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော သေရာမြေအရပ်၌ မထဘဲ လျောင်းအိပ် သည် မူလည်းဖြစ်သော ထိုပညာရှိ၏ ရှေးကပြုခဲ့သော ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက် ဟူသော ကောင်းမှု ကံတို့သည် သေခါနီးအခါ၌ ထင်လာကုန်၏။ ပေါ်လာကုန်၏။ လွမ်းမိုးလာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကြီးစွာသော တောင်ထွတ်တို့၏ အရိပ်တို့သည် ညနေချမ်းအခါ မြေအပြင်၌ ထင်လာကုန် သကဲ့သို့၊ ပေါ်လာကုန် သကဲ့သို့၊ လွမ်းမိုးလာကုန် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သေရာအင်းပျဉ်၌ တင်ထားအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော သေရာညောင်စောင်း၌ တင်ထားအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော သေရာမြေအရပ်၌ မထဘဲ လျောင်းအိပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော ထိုပညာရှိ၏ ရှေးက ပြုခဲ့သော ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက် ဟူသော ကောင်းမှုကံတို့သည် သေခါနီးအခါ၌ ထင်လာကုန်၏။ ပေါ်လာကုန်၏။ လွမ်းမိုးလာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုနိမိတ်ထင်ရာ၌ ထိုပညာရှိအား

ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ “ငါသည် မကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ပေစွ၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို မပြုခဲ့ပေစွ၊ ညစ်
ကျမှု ဒုစရိုက်ကို မပြုခဲ့ပေစွ၊ ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ရပေ၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုခဲ့ရပေ၏။ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို
တားမြစ်ကြောင်း ကုသိုလ်ကို ပြုခဲ့ရပေ၏။ အချင်းတို့ မကောင်းမှုကို မပြုမိကုန်သော ကြမ်းကြုတ်မှုကို
မပြုမိကုန်သော ညစ်ကျမှု ဒုစရိုက်ကို မပြုမိကုန်သော ကောင်းမှုကို ပြုမိကုန်သော ကုသိုလ်ကို ပြုမိ
ကုန်သော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို တားမြစ် ကြောင်း ကုသိုလ်ကို ပြုမိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လားရာဂတိသို့
တမလွန် ဘဝ၌ လားရာ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုပညာရှိသည် မပူဆွေး မပင်ပန်း မငိုကြွေး ရင်ဘတ်
စည်တီး မမြည်တမ်း ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် မျက်မှောက်သော
ကိုယ်၏အဖြစ်၌ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုပညာရှိသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော
အကျင့်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ
နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောက၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ “ဧကန် လိုချင်စရာ ဧကန်
နှစ်သက်စရာ ဧကန် ဝမ်းမြောက်စရာ” ဟူ၍ အမှန်ကို ပြောဆိုလိုလျှင် နတ်ပြည်ကို သာလျှင် “ဧကန်
လိုချင်စရာ ဧကန် နှစ်သက်စရာ ဧကန် ဝမ်းမြောက်စရာ” ဟူ၍ အမှန်ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်
တို့သည် အလွန်အကဲ ချမ်းသာကုန်၏။ ဤနတ်ပြည် ချမ်းသာကို ဥပမာ ပြုခြင်းငှါပင် မလွယ် ဟု
(မိန့်တော်မူ၏)။

၂၅၆။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “မြတ်စွာဘုရား ဥပမာ
ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသလော” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ “ရဟန်း စွမ်းနိုင်၏” ဟု မြတ်စွာ
ဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် စကြာဝတေးမင်းသည် ရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့်လည်း
ကောင်း၊ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါဒ် လေးပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာခြင်း
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ခံစားရ၏။ အဘယ်ရတနာ ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဦးထိပ်
၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေကို အစိုးရသော (စကြာဝတေး)မင်းအား တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်
ဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေး မင်္ဂလာပြုပြီးလျှင် (အဋ္ဌင်္ဂ) ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်လျက် မြတ်သော
ပြာသာဒ်ထက်၌ နေစဉ် အကန့်တစ်ထောင်ရှိသော အကွပ်ပုံတောင်းများနှင့်တကွ အခြင်းအရာ အလုံး
စုံရှိသော နတ်တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုစကြာရတနာကို မြင်လတ်
သော် ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေကို အစိုးရသော (စကြာဝတေး) မင်းအား ဤသို့သော
အကြံသည် ဖြစ်၏ “ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေကို အစိုးရသော အကြင်မင်းအား
တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော ဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေး မင်္ဂလာပြုပြီးလျှင် (အဋ္ဌင်္ဂ)ဥပုသ်ကို
ဆောက်တည်လျက် မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ နေစဉ် အကန့်တစ်ထောင် ရှိသော အကွပ်ပုံတောင်း
များနှင့်တကွ အခြင်းအရာ အလုံးစုံရှိသော နတ်တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်
လာငြားအံ့။ ထိုမင်းသည် စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ငါကြားဖူး၏။ ငါသည်ပင်
စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်လေသလော” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော
ရေမြေကို အစိုးရသော (စကြာဝတေး)မင်းသည် လက်ဝဲလက်ဖြင့် ရွှေကရားကို ကိုင်လျက် “အသျှင်
စကြာရတနာသည် လည်စေသတည်း၊ အသျှင်စကြာရတနာသည် အောင့်စေသတည်း” ဟု (ဆို၍)
စကြာရတနာကို လက်ယာလက်ဖြင့် ရေသွန်းဖျန်း၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် အရှေ့
အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ စကြာဝတေးမင်းသည် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ တပါတည်း လိုက်ပါသွား
လေ၏။ ရဟန်တို့ စကြာရတနာ ရပ်တံ့ရာ အရပ်၌ စကြာဝတေးမင်းသည် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ
စခန်းချလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ အရှေ့အရပ်၌ ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြာဝတေးမင်းထံသို့ ချဉ်း
ကပ်ပြီးလျှင် “မင်းကြီး ကြွလာတော်မူပါ။ မင်းကြီး အရှင်မင်းကြီး၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော
လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံသည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီး ဆုံးမတော်မူပါ” ဟု
ဤသို့ ဆိုကုန်၏။ စကြာဝတေးမင်းသည် ဤသို့ မိန့်ဆို၏ “အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို

မယူအပ်၊ ကာမတို့၌ ဖောက်ပြားသော အကျင့်ကို မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုအပ်၊ သေရည် သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲ အခွန် အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံသုံး စွဲကြကုန်လော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ ရဟန်းတို့ အရှေ့အရပ်၌ ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြာဝတေးမင်း၏ သြဇာခံ မင်းတို့သာ ဖြစ်လေကုန်၏။

၂၅၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် အရှေ့ သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် တောင်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ပ။ တောင်သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် အနောက်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ပ။ အနောက်သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် မြောက်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ စကြာဝတေးမင်းသည် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ တပါတည်း လိုက်ပါသွားလေ၏။ ရဟန်းတို့ စကြာရတနာ ရပ်တံ့ရာ အရပ်၌ စကြာဝတေးမင်းသည် စစ်အင်္ဂါ လေးပါးနှင့်တကွ စခန်းချလျက်နေ၏။

ရဟန်းတို့ မြောက်အရပ်၌ ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြာဝတေးမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “မင်းကြီး ကြွလာတော်မူပါ၊ မြတ်သောမင်းကြီး အရှင်မင်းကြီး၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံသည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီး ဆုံးမတော်မူပါ” ဟု ဆိုကုန်၏။ စကြာဝတေးမင်းသည် ဤသို့ မိန့်ဆို၏ “အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို မယူအပ်၊ ကာမတို့၌ ဖောက်ပြားသော အကျင့်ကို မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုအပ်၊ သေရည်သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲ အခွန် အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံ သုံးစွဲကြကုန်လော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ ရဟန်းတို့ မြောက်အရပ်၌ ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြာဝတေးမင်း၏ သြဇာခံ မင်းတို့သာ ဖြစ်လေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုစကြာရတနာသည် သမုဒ္ဒရာ အပိုင်းအခြား ရှိသော မြေကို အောင်မြင်ပြီး၍ ထိုနေပြည်တော်သို့ တစ်ဖန် ပြန်လည်ပြီးလျှင် စကြာဝတေးမင်း၏ နန်းတော်တံခါး လွှတ်ရုံးတော် မုခ်ဦး ပြာသာဒ်၌ စကြာဝတေးမင်း၏ နန်းတော်ကို တင့်တယ်စေလျက် ဝင်ရိုး တပ်ထားသကဲ့သို့ တည်နေ၏။ ရဟန်းတို့ စကြာဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော စကြာရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (၁)

၂၅၈။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြာဝတေးမင်းအား ကိုယ်လုံး ဖြူသော (နွာမောင်း၊ အမြီး၊ အင်္ဂါဇာတ်၊ ခြေနှစ်ဖက်၊ လက်နှစ်ဖက်) အင်္ဂါခုနစ်ပါးဖြင့် (မြေ၌) ထိလျက်တည်သော တန်ခိုး ရှိသော ကောင်းကင် ပျံနိုင်သော ဥပေါသထ ဆင်မင်းမျိုးဖြစ်သော ဆင်ရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုဆင် ရတနာကို မြင်လတ်သော် စကြာဝတေးမင်း၏ စိတ်သည် ကြည်နူးလျက် ရှိ၏ “အချင်းတို့ ဆင်ယာဉ် (ရတနာ)သည် လိမ္မာပြီး ဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုဆင်ရတနာသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ အပြည့်အစုံ သင်ကြား ဆုံးမထားပြီးသော အာဇာနည် ဂန္ဓဆင် မျိုး ကဲ့သို့ပင် လိမ္မာလျက် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား စကြာဝတေးမင်းသည် ထိုဆင် ရတနာကိုပင် စုံစမ်းလိုသည် ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ တက်စီးလျက် သမုဒ္ဒရာ အပိုင်းအခြား ရှိသော မြေပြင်အားလုံးကို အစဉ် လှည့်လည်ပြီးလျှင် ထိုနေပြည်တော်သို့ သာလျှင် ပြန်လာ၍ နံနက် ပွဲတော်စာ သုံးဆောင်လေ၏။ ရဟန်းတို့ စကြာဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော ဆင်ရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြာဝတေးမင်းအား ကိုယ်လုံးဖြူ၍ ဦးခေါင်း ညိုသော ဖြူဆံမြက် ကဲ့သို့ ထိပ်ဆံရှိသော တန်ခိုးရှိသော ကောင်းကင်သို့ ပျံနိုင်သော ဝလာဟက မြင်းမင်းမျိုးဖြစ်သော မြင်း ရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုမြင်းရတနာကို မြင်လတ်သော် စကြာဝတေးမင်း၏ စိတ်သည် ကြည်လင်လျက် ရှိ၏ “အချင်းတို့ မြင်းယာဉ် (ရတနာ)သည် လိမ္မာပြီး ဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုမြင်းရတနာသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ အပြည့်အစုံ သင်ကြား ဆုံးမ

ထားပြီးသော အာဇာနည်မြင်းကဲ့သို့ပင် လိမ္မာလျက်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား စကြဝတေး မင်းသည် ထိုမြင်းရတနာကိုပင် စုံစမ်းလိုသည် ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ တက်စီးလျက် သမုဒ္ဒရာ လေးစင်း အပိုင်းအခြား ရှိသော မြေပြင်အားလုံးကို လှည့်လည်ပြီးလျှင် ထိုနေပြည်တော်သို့ ပြန်လာ၍ နံနက် ပွဲတော်စာ သုံးဆောင်လေ၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော မြင်းရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းအား ပတ္တမြားရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ) ပတ္တမြားရတနာသည် အလွန်တောက်ပ၏။ အမျိုးမှန်၏။ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ ကောင်းစွာ ပြုပြင် ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပတ္တမြားရတနာ၏ အရောင်သည် ထက်ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာ တိုင်အောင် ပျံ့နှံ့၏။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား စကြဝတေးမင်းသည် ထိုပတ္တမြားရတနာကိုပင် စုံစမ်းလို သည်ဖြစ်၍ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ခင်းကျင်းလျက် ပတ္တမြားရတနာကို တံခွန်ဖျား၌ တင်ပြီး လျှင် ညဉ့်သန်းခေါင်ယံ မှောင်မိုက်နေစဉ် ခရီးထွက်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုထက်ဝန်းကျင် အရပ်မှ ရွာသားတို့သည် ထိုပတ္တမြားရတနာ၏ အရောင်ဖြင့် မိုးလင်းပြီ ဟု မှတ်ထင်ကုန်လျက် အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော ပတ္တမြားရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။(၄)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းအား မိဖုရားရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုမိဖုရားရတနာသည် အလွန် အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ စိတ်ကို ကြည်နူးစေတတ်၏။ မြတ်သော အဆင်း သဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ မမြင့်လွန်း မနိမ့်လွန်း မပိန်လွန်း မဝလွန်း မမည်းလွန်း မဖြူလွန်းသော လူတို့၏ အဆင်းကို လွန်၍ နတ်တို့၏ အဆင်းတမျှရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုမိဖုရားရတနာ၏ ကိုယ်အတွေ့ သည် လဲမို့ အစုကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဝါဂွမ်း အစုကဲ့သို့ လည်းကောင်း ညက်ညော၏။ ရဟန်းတို့ ထိုမိဖုရားရတနာ၏ ကိုယ်ငွေ့သည် အေးသောအခါ၌ ပူ၏။ ပူသောအခါ၌ အေး၏။ ရဟန်းတို့ ထိုမိဖုရား ရတနာ၏ ကိုယ်မှ စန္ဒကူးနံ့သည် လှိုင်၏။ ခံတွင်းမှ ကြာညိုနံ့သည် ကြိုင်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်း၏ ထိုမိဖုရားရတနာသည် ရှေးဦးစွာ (အိပ်ရာမှ) ထလေ့ရှိ၏။ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏။ အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိ၏။ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုမိဖုရားရတနာသည် စကြဝတေးမင်းကို စိတ်ဖြင့်ပင်လည်း လွန်ကျူး၍ မကျင့်။ ကိုယ်ဖြင့်မူကား အဘယ်မှာ လွန်ကျူး၍ ကျင့်ပါအံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော မိဖုရား ရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းအား သူဌေးရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထို သူဌေး ရတနာအား ကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဖြစ်သော နတ်မျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ယင်း (နတ်မျက်စိ) ဖြင့် အရှင်ရှိ အရှင်မဲ့ဖြစ်သော မြှုပ်နှံထားသည့် ရတနာအိုးများကို မြင်နိုင်၏။ ထိုသူဌေး ရတနာသည် စကြဝတေးမင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ လျှောက်ထား၏ - “အရှင်မင်းကြီး အရှင်မင်းကြီး သည် ကြောင့်ကြမဲ့ နေတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် အရှင်မင်းကြီးအတွက် ဥစ္စာဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဟု သမျှကို ပြုပါအံ့” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား စကြဝတေးမင်းသည် ထိုသူဌေးရတနာကိုပင် စုံစမ်းလိုသည် ဖြစ်၍ လှေကို စီးလျက် ဂင်္ဂါမြစ်၏ အလယ် ရေစီးကြောင်းသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် “သူဌေး ရွှေ ငွေကို ငါ အလိုရှိ၏” ဟု သူဌေးရတနာအား ဤစကားကို ပြောဆို၏။ မင်းမြတ် သို့ဖြစ်လျှင် တစ်ဖက်ဖက်သော ကမ်းသို့ လှေကို ကပ်စေတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။ သူဌေး ဤနေရာ၌ပင်လျှင် ရွှေ ငွေကိုသာ အလိုရှိ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုသူဌေး ရတနာသည် လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် ရေကို ယက်၍ ရွှေ ငွေဖြင့် ပြည့်သော အိုးကို ထုတ်ဖော်ပြီးလျှင် စကြဝတေးမင်းအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ - “မင်းမြတ် ဤမျှဖြင့် တော်လောက်ပါပြီလော၊ မင်းမြတ် ဤမျှဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပါပြီလော၊ မင်းမြတ် ဤမျှဖြင့် ပူဇော်ရာ ရောက်ပါပြီလော” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ စကြဝတေးမင်းသည် “သူဌေး ဤမျှဖြင့် တော်လောက်ပါပြီ၊ သူဌေး ဤမျှဖြင့်

ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပါပြီ၊ သူငွေ ဤမျှဖြင့် ပူဇော်ရာ ရောက်ပါပြီ” ဟု (ဆို၏)။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘော ရှိသော သူငွေရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းအား သားကြီး ရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ အကျိုးအကြောင်း သိနိုင်သော ပညာရှိ၏။ စွမ်းနိုင်သော ပညာရှိ၏။ ထိုထိုအရာ၌ သိစွမ်းနိုင်သော ပညာရှိ၏။ စကြဝတေးမင်းထံ ဝင်ရောက် ခစားထိုက်သူကို ဝင်ရောက် ခစားစေ၍ ဖယ်ရှားထိုက်သူကို ဖယ်ရှားရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရာထူး ခန့်ထားထိုက်သူကို ရာထူး ခန့်ထားရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏။ ထိုသားကြီး ရတနာသည် စကြဝတေးမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အရှင်မင်းကြီး အရှင်မင်းကြီးသည် ကြောင့်ကြမဲ့ နေတော် မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ် စီမံခန့်ခွဲပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော သားကြီးရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် ဤဆိုခဲ့ပြီး သော ရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ (၇)

၂၅၉။ အဘယ် တန်ခိုးလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသနည်း ဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ စကြဝတေးမင်း သည် သူတစ်ပါးတို့ထက် လွန်ကဲ၍ အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်း သဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် ရှေးဦးစွာသော ဤတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံ ပေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းသည် သူတစ်ပါးတို့ထက် လွန်ကဲ၍ အသက် ရှည် ၏။ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် နှစ်ခုမြောက်သော ဤတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းသည် သူတစ်ပါးတို့ထက် လွန်ကဲ၍ အနာကင်း ၏။ ရောဂါကင်း၏။ အစာကို အညီအမျှ ကြေစေတတ်သည့် မအေးလွန်း မပူလွန်းသော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် သုံးခုမြောက်သော ဤတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း စကြဝတေးမင်းကို ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုး အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ဖခင်ကို သားသမီးတို့သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုး သကဲ့သို့ပင် စကြဝတေး မင်းကို ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည်လည်း ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး အပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ဖခင်သည် သားသမီး ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး အပ်ကုန် သကဲ့သို့ပင် စကြဝတေးမင်းသည်လည်း ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့ကို ချစ်ခင် မြတ်နိုး အပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား စကြဝတေးမင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ဖြင့် ဥယျာဉ် မြေအရပ်သို့ ထွက်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် စကြဝတေးမင်း သို့ ချဉ်းကပ်၍ “အရှင်မင်းကြီး အရှင်မင်းကြီးကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ကြာမြင့်စွာ ဖူးမြော်နိုင်ရန် အလို့ငှါ ဖြည်းဖြည်း ကြွသွားတော် မူပါလော့” ဟု သံတော်ဦး တင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် လည်း “ရထားထိန်း ငါ့ကို ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် ကြာမြင့်စွာ မြင်နိုင်ကုန်ရန် အလို့ငှါ ဖြည်းဖြည်း မောင်းနှင်လော့” ဟု ရထားထိန်းကို မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစကြဝတေးမင်းသည် လေးခုမြောက် သော ဤတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် ဤဆိုခဲ့ပြီး တန်ခိုးလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ စကြဝတေးမင်းသည် ဤခုနစ်ပါးသော ရတနာ တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ဤလေးပါးသော တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ကို ခံစားရရာသည် မဟုတ် လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား တစ်ပါး တစ်ပါးသော ရတနာနှင့်ပင် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်းသည် ထို(တစ်ပါး တစ်ပါးသော ရတနာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့်

ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ကို ခံစားနိုင်၏။ ရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးလေးပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၂၆၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အနည်းငယ်သော လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော ကျောက်ခဲကို ကိုင်၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ “ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ အနည်းငယ်သော လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော ငါ့ကိုင်ထားသော ကျောက်ခဲနှင့် ဟိမဝန္တာတောင်သည် အဘယ်က သာလွန်၍ ကြီးသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား အနည်းငယ်သော လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော မြတ်စွာဘုရား ကိုင်ထားသော ဤကျောက်ခဲသည် မပြောပလောက်ပါ။ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို ထောက်စာသော် ရေတွက်လောက်ခြင်းမျှသို့လည်း မရောက်ရာပါ။ ရာထောင်စိတ် တစ်စိတ်မျှသို့လည်း မရောက်ရာပါ။ နှိုင်းခိုင်း လောက်ရုံမျှသို့လည်း မရောက်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် စကြဝတေးမင်းသည် ရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ တန်ခိုး လေးပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ကို ခံစားရ၏။ ထိုချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ထောက်စာသော် ရေတွက်လောက်ခြင်းမျှသို့လည်း မရောက်ရာ၊ တစ်ရာ တစ်ထောင် တစ်သိန်းစိတ် တစ်စိတ်မျှသော အဖို အစုသို့လည်း မရောက်ရာ၊ နှိုင်းခိုင်းလောက်ရုံမျှသို့လည်း မရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ ထိုပညာရှိသည် ရှည်စွာသော ကာလကို လွန်သဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ လူ့အဖြစ်သို့ အကယ်၍ ရောက်လာငြားအံ့၊ ဤသို့ ရောက်သော် များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော မင်းမျိုး၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားမျိုး၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော သူကြွယ်မျိုး၊ ကြွယ်ဝသော များသော ဥစ္စာ များသော စည်းစိမ်ရှိသော များသော ရွှေ ငွေရှိသော များသော လက်ဝတ်တန်ဆာ အသုံးအဆောင် ရှိသော များသော စပါးရှိသော ထိုသို့ သဘောရှိသော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အဆင်း လှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်း သဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်လောက၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အလောင်းအစား ကြူးသူသည် ရှေးဦးစွာသော နိုင်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် များစွာသော စည်းစိမ်အစုကို ရရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအလောင်းအစား ကြူးသူသည် ရှေးဦးစွာသော နိုင်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် များစွာသော စည်းစိမ်အစုကို ရရာ၏။ ဤနိုင်ခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုပညာရှိသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်လောက၌ ဖြစ်ရ၏။ ဤနိုင်ခြင်းသည်သာလျှင် ထိုအလောင်းအစား အောင်နိုင်သော ချမ်းသာထက် အလွန် များမြတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား လုံးဝ ပြည့်စုံသော ပညာရှိတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ကိုးခုမြောက် ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သုညတဝဂ် ===

၁၀ - ဒေဝဒူတသုတ်

၂၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် တံခါးရှိသော အိမ်နှစ်ဆောင်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏။ ထိုအိမ်၌ မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောက်ျားသည် အလယ်၌ ရပ်တည်လျက် အခြားတစ်အိမ်သို့ ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်သော လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက် သွားလာကုန်သော လှည့်လည်ကုန်သော သူတို့ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ငါဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအား လျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ “အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယ ဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု (သိ၏)။

၂၆၂။ ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူ၏ လက်မောင်း တစ်ဖက်စီကို ကိုင်၍ ယမမင်းအား ပြကြကုန်၏။ “အသျှင်ယမမင်း ဤယောက်ျားသည် အမိ၌ ကောင်းစွာမကျင့်၊ အဖ၌ ကောင်းစွာမကျင့်၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ မကျင့်၊ ဗြာဟ္မဏ၌ ကောင်းစွာ မကျင့်၊ အမျိုး၌ ကြီးသူကို မရိုသေ၊ အသျှင် ယမမင်းသည် ဤသူကို ဒဏ်တပ် တော်မူပါလော့” ဟု ဆို၍ ပြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား လူတို့၌ ရှေးဦးစွာသော နတ်တမန် ထင်ရှားဖြစ်သည်ကို သင် မမြင် သလော” ဟု ရှေးဦးစွာသော နတ်တမန်ကို စီစစ်၏။ စုံစမ်း၏။ အဖန်ဖန် မေးမြန်း၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မမြင်ပါ” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား သင်သည် လူတို့၌ ကလေးသူငယ် လူမမယ် ပက်လက်အိပ် အရွယ်ကို မိမိကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၌ လူးလဲ ပေကျံလျက် အိပ်စက် နေရသည် ကို မမြင်သလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မြင်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား လိမ္မာရေးခြားရှိ၍ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူ ဖြစ်လျက် သင့်မှာ ‘ငါသည်လည်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိ၏။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်၊ ယခုအခါ၌ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ ဟူ၍ ဤအကြံသည် မဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ် မစွမ်းနိုင်ပါ။ အသျှင် အကျွန်ုပ် မေ့လျော့ခဲ့ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား မေ့လျော့မှု ရှိခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြု၊ အမောင်ယောက်ျား စင်စစ် သင့်ကို မေ့လျော့ခဲ့သည့်အတိုင်း ပြုကုန်လတ္တံ့၊ သင်၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကို အမိသည် မပြုအပ်၊ အဖသည် မပြုအပ်၊ အစ်ကိုသည် မပြုအပ်၊ အစ်မနှစ်မသည် မပြုအပ်၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ သည် မပြုအပ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မပြုအပ်၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မပြုအပ်၊ နတ်တို့သည် မပြုအပ်၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို သင်သည်သာ ပြုအပ်၏။ သင်သည်သာ ထိုမကောင်းမှု ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ (၁)

၂၆၃။ ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို ရှေးဦးစွာသော နတ်တမန်ကို စီစစ်ပြီး၍ စုံစမ်းပြီး၍ အဖန်ဖန် မေးမြန်းပြီးလျှင် “အမောင်ယောက်ျား လူတို့၌ နှစ်ခုမြောက်သော နတ်တမန် ထင်ရှား ဖြစ် သည်ကို သင် မမြင်သလော” ဟု နှစ်ခုမြောက်သော နတ်တမန်ကို စီစစ်၏။ စုံစမ်း၏။ အဖန်ဖန် မေးမြန်း၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မမြင်ပါ” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား သင်သည် လူတို့၌ အိုမင်းရင့်ရော်သော ကုန်းကိုင်းသော တောင်ဝှေးသာ မှီခိုရာရှိသော တုန်တုန်ရီရီ သွားနေသော ကျင်နာသော အရွယ်လွန် သော သွားကျိုးသော ဆံပင်ဖြူသော ဆံပင် ကျွတ်ပြတ်၍ ဦးခေါင်းပြောင်နေသော အရေတွန့်သော ကိုယ်၌ မှည့်မည်း စွဲနေသော မိန်းမကို ဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားကို ဖြစ်စေ မမြင်သလော” ဟု ဤသို့မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မြင်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား လိမ္မာရေးခြားရှိ၍ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူဖြစ်လျက် သင့်မှာ ငါသည်လည်း အိုခြင်း သဘောရှိ၏။ အိုခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်၊ ငါသည်

ယခုအခါ၌ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ ဟူ၍ ဤအကြံသည် မဖြစ်ပါသလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ် မစွမ်းနိုင်ပါ။ အသျှင် အကျွန်ုပ် မေ့လျော့ခဲ့ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား မေ့လျော့မှု ရှိခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ပေ။ အမောင် ယောက်ျား စင်စစ် သင့်ကို မေ့လျော့ခဲ့သည့်အတိုင်း ပြုကုန်လတ္တံ့။ သင်၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကို အမိသည် မပြုအပ်၊ အဖသည် မပြုအပ်၊ အစ်ကိုသည် မပြုအပ်၊ အစ်မ နှစ်မသည် မပြုအပ်၊ အဆွေ ခင်ပွန်းတို့သည် မပြုအပ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မပြုအပ်၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မပြုအပ်၊ နတ်တို့သည် မပြုအပ်၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို သင်သည်သာ ပြုအပ်၏။ သင်သည်သာ ထိုမကောင်းမှု ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ (၂)

၂၆၄။ ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို နှစ်ခုမြောက်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်ပြီး၍ စုံစမ်းပြီး၍ အဖန်ဖန် မေးမြန်းပြီးလျှင် “အမောင်ယောက်ျား လူတို့၌ သုံးခုမြောက်သော နတ်တမန် ထင်ရှား ဖြစ်သည်ကို သင် မမြင်သလော” ဟု သုံးခုမြောက်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်၏။ စုံစမ်း၏။ အဖန်ဖန် မေးမြန်း၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မမြင်ပါ” ဟု ဤသို့ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား အနာရောဂါ နှိပ်စက်အပ်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခရောက်နေသော ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမာနာနေသော မိမိကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၌ လူးလဲပေကျံလျက် အိပ်စက်နေသော အခြားသူတို့က ထူမပေးရ၊ အခြားသူတို့က သိပ်ပေးရသော မိန်းမကို ဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားကို ဖြစ်စေ မမြင်သလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မြင်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား လိမ္မာရေးခြားရှိ၍ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူဖြစ်လျက် သင့်မှာ ငါသည်လည်း ဖျားနာခြင်း သဘောရှိ၏။ ဖျားနာခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်၊ ငါသည် ယခုအခါ၌ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ ဟူ၍ ဤအကြံသည် မဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ် မစွမ်းနိုင်ပါ။ အသျှင် အကျွန်ုပ် မေ့လျော့ခဲ့ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား မေ့လျော့မှု ရှိခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ပေ။ အမောင် ယောက်ျား စင်စစ် သင့်ကို မေ့လျော့ခဲ့သည့်အတိုင်း ပြုကုန်လတ္တံ့။ သင်၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကို အမိ သည် မပြုအပ်၊ အဖသည် မပြုအပ်၊ အစ်ကိုသည် မပြုအပ်၊ အစ်မနှစ်မသည် မပြုအပ်၊ အဆွေခင်ပွန်း တို့သည် မပြုအပ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မပြုအပ် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မပြုအပ်၊ နတ်တို့သည် မပြုအပ်၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို သင်သည်သာ ပြုအပ်၏။ သင်သည်သာ ထိုမကောင်းမှု ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ (၃)

၂၆၅။ ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို သုံးခုမြောက်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်ပြီး၍ စုံစမ်းပြီး၍ အဖန်ဖန် မေးမြန်းပြီးလျှင် “အမောင်ယောက်ျား လူတို့၌ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော နတ်တမန် ထင်ရှား ဖြစ်သည်ကို သင် မမြင်သလော” ဟု လေးခုမြောက်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်၏။ စုံစမ်း၏။ အဖန်ဖန် မေးမြန်း၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မမြင်ပါ” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား သင်သည် လူတို့၌ မင်းတို့သည် မကောင်း မှုကို ပြုကျင့်သော ခိုးသူကို ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုသည်တို့ကို မမြင်သလော၊ ကြိမ်လုံး ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြိမ်နွယ်တို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တုတ်တို့ဖြင့် ရိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်ကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း ခြေကို ဖြတ်သည်တို့ ကို

လည်းကောင်း၊ လက် ခြေကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နားကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နားနှာ ခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည်ကဲ့သို့ ပူလောင်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခရုသင်း ပမာ ဦးခေါင်းရေကို ခွါသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နေကိုငုံသည့် ရာဟု ခံတွင်းအလား ပါးစပ်အတွင်း၌ သွေးပြည့်အောင် ပြုသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာ ရှို့မြှိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာ ရှို့မြှိုက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုး အရွက်တို့ကို ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင် အလား ဖမုတ်အထိ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှားစေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အောက်တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်း အထိခွါ၍ လျော်တေ ဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှားစေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေလက်လေးဖက်၌ တံကျင်လျှိုထား၍ လေးဖက်တွားနေသည့် သားကောင် ကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရေ အသား အကြောတို့ကို ငါးမျှားချိတ်ပမာ ထက်စွာသော သံချိတ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင့်တို့ကို တစ်ကျပ်သား တစ်ကျပ်သားခန့် ခြွေချသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆား ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ပက်ကြသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျင်လှည့် သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှို၍ လှည့်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရိုးအားလုံးကို မှုန်မှုန် ညက်ညက် ကျေမွစေလျက် ကောက်ရိုးက ရွတ်ခွေကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီပူဖြင့် သွန်းလောင်းသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခွေးတို့ကို ကိုက်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အရှင်လတ် လတ် သံတံကျင်ဖြင့် လျှိုသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သန်လျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မမြင်သလော“ ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင်မြင်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား လိမ္မာရေးခြားရှိ၍ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူ ဖြစ်လျက် သင့်အား ‘အချင်းတို့ ယုတ်မာသော အမှုတို့ကို ပြုကုန်သော သူတို့သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌သာလျှင် ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်ခံရကုန်၏။ မျက်ကွယ် တမလွန်ဘဝ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရာရှိအံ့နည်း၊ ငါသည် ယခုအခါ၌ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ ဟူ၍ ဤအကြံ သည် မဖြစ်ပါသလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင်အကျွန်ုပ် မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ အသျှင် အကျွန်ုပ် မေ့လျော့ခဲ့ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား မေ့လျော့မှု ရှိခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ပေ။ အမောင် ယောက်ျား စင်စစ် သင့်ကို မေ့လျော့ခဲ့သည့် အတိုင်း ပြုကုန်လတ္တံ့၊ သင်၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကို အမိ သည် မပြုအပ်၊ အဖသည် မပြုအပ်၊ အစ်ကိုသည် မပြုအပ်၊ အစ်မ နှစ်မသည် မပြုအပ်၊ အဆွေခင်ပွန်း တို့သည် မပြုအပ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မပြုအပ်၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မပြုအပ်၊ နတ်တို့သည် မပြုအပ်၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို သင်သည်သာ ပြုအပ်၏။ သင်သည်သာ ထိုမကောင်းမှု ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ဆို၏။ (၄)

၂၆၆။ ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို လေးခုမြောက်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်ပြီး၍ စုံစမ်းပြီး ၍ အဖန်ဖန် မေးမြန်းပြီးလျှင် “အမောင်ယောက်ျား လူတို့၌ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော နတ်တမန် ထင်ရှား ဖြစ်သည်ကို မမြင်သလော” ဟု ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ အဖန်ဖန် မေးမြန်း၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မမြင်ပါ” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား သင်သည် လူတို့၌ သေ၍ တစ်ရက် ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေပြီးသည့်နောက် ဖူးဖူးရောင် ပုပ်ပွလျက် ကွက်နေသော သူသေကောင်၊ ရုပ်ဆင်း ပျက်ပြားလျက်

အညိုအမဲများသော သူသေကောင်၊ သွေးပြည်ယိုစီးသော သဘောရှိသော သူသေကောင် မိန်းမကို ဖြစ်စေ ယောက်ျားကို ဖြစ်စေ မမြင်သလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် မြင်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင်ယောက်ျား လိမ္မာရေးခြားရှိ၍ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူ ဖြစ်လျက် သင့်အား ‘ငါသည်လည်း သေခြင်းသဘော ရှိ၏။ သေခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်၊ ငါသည် ယခုအခါ၌ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ ဟု ဤ အကြံသည် မဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ် မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ အသျှင် အကျွန်ုပ် မေ့လျော့ခဲ့ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို “အမောင် ယောက်ျား မေ့လျော့မှု ရှိခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှု ကံကို မပြုခဲ့ပေ။ အမောင် ယောက်ျား စင်စစ် သင့်ကို မေ့လျော့ခဲ့သည့်အတိုင်း ပြုကုန်လတ္တံ့၊ သင်၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကို အမိသည် မပြုအပ်၊ အဖသည် မပြုအပ်၊ အစ်ကိုသည် မပြုအပ်၊ အစ်မ နှစ်မသည် မပြုအပ်၊ အဆွေ ခင်ပွန်းတို့သည် မပြုအပ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် မပြုအပ်၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မပြုအပ်၊ နတ်တို့သည် မပြုအပ်၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို သင်သည်သာ ပြုအပ်၏။ သင်သည်သာ ထိုမကောင်းမှု ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ လတ္တံ့” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ (၅)

၂၆၇။ ရဟန်းတို့ ယမမင်းသည် ထိုသူကို ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော နတ်တမန်ကို စိစစ်ပြီး၍ စုံစမ်း ပြီး၍ အဖန်ဖန် မေးမြန်းပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူကို ငါးပါးအပြား ရှိသော နောင်ဖွဲ့ခြင်း မည်သော ညှဉ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို လက်၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို နှစ်ခုမြောက်သော လက်၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလော ပူသော သံငုတ်ကို ခြေ၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို နှစ်ခုမြောက်သော ခြေ၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ လောလောပူသော သံငုတ်ကို ရင်လယ်၌ စိုက်နှက်ကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် ကျင်နာကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူကို အိပ်စေ၍ ဓားမတို့ဖြင့် ရွေ့ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျ သူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ခြေမိုးမျှော် ဦးခေါင်းစောက်ထိုး ကိုင်၍ ပဲခွပ်တို့ဖြင့် ရွေ့ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ရထား၌ က၍ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွ သော မီးခိုးနှင့်တကွသော မြေ၌ ပြေးလည်း ပြေးစေကုန်၏။ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန်လည်း ပြေးစေကုန် ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွ သော မီးခိုးနှင့်တကွသော ကြီးစွာသော မီးကျိုးတောင်သို့ တက်လည်း တက်စေကုန်၏။ ဆင်းလည်း ဆင်းစေကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် ခြေမိုးမျှော် ဦးခေါင်းစောက်ထိုး ကိုင်၍ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွသော လောလောပူသော သံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ပစ်ချကုန်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုသံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ရေမြုပ်ကဲ့ သို့ ကျက်၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုသံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ရေမြုပ်ကဲ့သို့ ကျက်သည် ရှိသော် တစ်ကြိမ်လည်း အထက်သို့ ပေါ်တက်၏။ တစ်ကြိမ်လည်း အောက်သို့ မြုပ်ဆင်း၏။ တစ်ကြိမ်လည်း ဖီလာကန်လန့် သွား၏။ ထိုငရဲကျသူသည် ထိုသံအိုး ‘လောဟကုမ္ဘီ’ ငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။ ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုငရဲကျသူကို အထပ်ထပ် ငရဲကြီး၌ ပစ်ချကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကြီးသည်ကား-

လေးထောင့်ရှိ၏။ တံခါးလေးခုရှိ၏။ အကွက်ကျအောင် တိုင်းတာ ဝေဖန်ထား၏။ သံတံတိုင်းဖြင့် ကာရံ၏။ သံပြားဖြင့် မိုးအုပ်ထား၏။

ထိုင်ရဲကြီးမှာ သံဖြင့် ပြီးသောမြေ ရှိ၏။ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အခိုးအလျှံ ရှိ၏။ အခါခပ်သိမ်း ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာ တစ်ရာတိုင်တိုင် ပျံ့နှံ့ တည်၏။

၂၆၈။ ရဟန်းတို့ ထိုင်ရဲကြီး၏ အရှေ့နံရံမှ မီးလျှံသည် ထ၍ အနောက်နံရံ၌ ထိ၏။ အနောက် နံရံမှ မီးလျှံသည် ထ၍ အရှေ့နံရံ၌ ထိ၏။ မြောက်နံရံမှ မီးလျှံသည် ထ၍ တောင်နံရံ၌ ထိ၏။ တောင်နံရံမှ မီးလျှံသည် ထ၍ မြောက်နံရံ၌ ထိ၏။ အောက်အရပ်မှ မီးလျှံသည် ထ၍ အထက်အရပ်၌ ထိ၏။ အထက်အရပ်မှ မီးလျှံသည် ထ၍ အောက်အရပ်၌ ထိ၏။ ထိုင်ရဲကျသူသည် ထိုင်ရဲ၌ ဆင်းရဲ ကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ၌ ရှည်စွာသော ကာလကို လွန်သဖြင့် ထိုင်ရဲကြီး၏ အရှေ့ကမျက်နှာ တံခါး ပွင့်သောအခါမျိုးသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ထိုတံခါး ပွင့်ရာသို့ လျင်သော အဟုန်ဖြင့် ပြေးသွား ၏။ လျင်သော အဟုန်ဖြင့် ပြေးသွားသော ထိုသူ၏ အရေပါးကိုလည်း လောင်၏။ အရေထူကိုလည်း လောင်၏။ အသားကိုလည်း လောင်၏။ အကြောကိုလည်း လောင်၏။ အရိုးတို့သည်လည်း အခိုးထွက် ကုန်၏။ ခြေကြွသော အခါမှာ ခြေနင်းသော အခါကဲ့သို့ပင် လောင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်မှ ရောက်၏။ ထိုအခါ ထိုအရှေ့တံခါးသည် ပိတ်၏။ ထိုသူသည် ထိုတံခါး ပိတ်ရာ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ၌ ရှည်စွာသော ကာလကို လွန်သဖြင့် ထိုင်ရဲကြီး၏ အနောက်မျက်နှာ တံခါးပွင့်သော အခါမျိုးသည် ရှိ၏။ပ။ မြောက်မျက်နှာတံခါး ပွင့်သော အခါမျိုးသည် ရှိ၏။ပ။ တောင် မျက်နှာ တံခါးပွင့်သော အခါမျိုးသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ထိုတံခါး ပွင့်ရာသို့ လျင်သော အဟုန်ဖြင့် ပြေးသွား၏။ ဋ္ဌင်သော အဟုန်ဖြင့် ပြေးသွားသော ထိုသူ၏ အရေပါးကိုလည်း လောင်၏။ အရေထူကို လည်း လောင်၏။ အသားကိုလည်း လောင်၏။ အကြောကိုလည်း လောင်၏။ အရိုးတို့သည်လည်း အခိုးထွက် ကုန်၏။ ခြေကြွသောအခါမှာ ခြေနင်းသော အခါကဲ့သို့ပင် လောင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ သည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်မှ ရောက်၏။ ထိုအခါ ထိုတောင်တံခါးသည် ပိတ်၏။ ထိုသူသည် ထိုတံခါး ပိတ်ရာ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ၌ ရှည်စွာသော ကာလကို လွန်သဖြင့် ထိုင်ရဲကြီး၏ အရှေ့ကမျက်နှာ တံခါး ပွင့်သော အခါမျိုးသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ထိုတံခါး ပွင့်ရာသို့ လျင်သော အဟုန်ဖြင့် ပြေးသွား ၏။ လျင်သော အဟုန်ဖြင့် ပြေးသွားသော ထိုသူ၏ အရေပါးကိုလည်း လောင်၏။ အရေထူကို လည်း လောင်၏။ အသားကိုလည်း လောင်၏။ အကြောကိုလည်း လောင်၏။ အရိုးတို့သည်လည်း အခိုး ထွက် ကုန်၏။ ခြေကြွသောအခါမှာ ခြေနင်းသော အခါကဲ့သို့ပင် လောင်၏။ ထိုသူသည် ထိုတံခါးဖြင့် ထွက် ၏။

၂၆၉။ ရဟန်းတို့ ထိုင်ရဲကြီး၏ အခြားမဲ့၌ စပ်လျက်တည်သော ကြီးစွာသော ဘင်ပုပ်ငရဲသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ထိုဘင်ပုပ်ငရဲ၌ ကျ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုင်ရဲ၌ အပ်နှင့်တူသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော ပိုးတို့သည် အရေပါးကို ဖြတ်ကုန်၏။ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍ အရေထူကို ဖြတ်ကုန်၏။ အရေထူကို ဖြတ်ပြီး၍ အသားကို ဖြတ်ကုန်၏။ အသားကို ဖြတ်ပြီး၍ အကြောကို ဖြတ်ကုန်၏။ အကြောကို ဖြတ်ပြီး ၍ အရိုးကို ဖြတ်ကုန်၏။ အရိုးကို ဖြတ်ပြီး၍ ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို စားကုန်၏။ ထိုသူသည် ထိုဘင်ပုပ်ငရဲ၌

ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံး သေးသမျှ မသေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုဘင်ပုပ်ငရဲ၏ အခြားမဲ့၌ စပ်လျက်တည်သော ကြီးစွာသော ပြာပူငရဲသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ပြာပူငရဲ၌ ကျ၏။ ထိုသူသည် ထိုပြာပူငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုပြာပူငရဲ၏ အခြားမဲ့၌ စပ်လျက်တည်သော ကြီးစွာသော လက်ပံတောငရဲသည် အမြင့်အားဖြင့် တစ်ယူဇနာမြင့်၏။ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုး နှင့်တကွသော တစ်ဆယ့်ခြောက်လက်သစ် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ဆူးရှိ၏။ ထိုလက်ပံပင်သို့ တက် လည်းတက်စေ ကုန်၏။ ဆင်းလည်း ဆင်းစေကုန်၏။ ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုလက်ပံတောငရဲ၏ အခြားမဲ့၌ စပ်လျက်တည်သော ကြီးစွာသော သန်လျက်သွား အရွက် ရှိသော (သန်လျက်) တောငရဲသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ ကျ၏။ သန်လျက်သွား အရွက်တို့သည် လေတိုက်ခတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကျကုန်သည် ရှိသော် ထိုသူ၏ လက်ကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၏။ ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၏။ လက်ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၏။ နားကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၏။ နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၏။ နား နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၏။ ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ကံ မကုန်ဆုံး သေးသမျှ မသေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ ထိုသန်လျက်သွား အရွက်ရှိသော (သန်လျက်) တောငရဲ၏ အခြားမဲ့၌ စပ်လျက်တည် သော ကြီးစွာသော ကြိမ်ပိုက်ချောင်း မည်သော ကြေးနီမြစ်ငရဲသည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ ကျ၏။ ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ အကြေသို့လည်း မျော၏။ အညာသို့လည်း ဆန်တက်၍ အကြေအညာသို့လည်း အစုန်အဆန် မျော၏။ ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန် သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။ (၅)

၂၇၀။ ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် သံများချိတ်ဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ကုန်း၌ တင် ထားပြီးလျှင် “အမောင်ယောက်ျား သင်ဘာကို အလိုရှိသနည်း” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ် ဆာလောင်မွတ်သိပ်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူကို ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွသော လောလောပူသော သံချွန်ဖြင့် ခံတွင်းကို ဖြု၍ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွ သော လောလောပူသော သံတွေခဲကို ခံတွင်း၌ ထည့်ကြကုန်၏။ ထိုသံတွေခဲသည် ထိုသူ၏ နှုတ်ခမ်း ကိုလည်း လောင်၏။ ခံတွင်းကိုလည်း လောင်၏။ လည်ချောင်းကိုလည်း လောင်၏။ ရင်ကိုလည်း လောင်၏။ အူမကို လည်းကောင်း၊ အူသိမ်ကို လည်းကောင်း ယူ၍ အောက်အဖို့မှ ထွက်၏။ ထိုသူ သည် ထိုငရဲ၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်ဆုံး သေးသမျှ မသေ။

ရဟန်းတို့ ထိုငရဲကျသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် “အမောင် ယောက်ျား သင်ဘာကို အလိုရှိသနည်း” ဟု ဤသို့ မေး၏။ ထိုသူသည် “အသျှင် အကျွန်ုပ် ရေမွတ်သိပ်ပါ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူကို ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့်တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွ သော လောလောပူသော သံချွန်ဖြင့် ခံတွင်းကို ဖြု၍ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံနှင့် တကွသော မီးခိုးနှင့်တကွသော လောလောပူသော ကြေးနီရည်ကို ခံတွင်း၌ လောင်းကုန်၏။ ထိုကြေးနီ ရည်သည် ထိုသူ၏ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း လောင်၏။ ခံတွင်းကိုလည်း လောင်၏။ လည်ချောင်းကိုလည်း

လောင်၏။ ရင်ကိုလည်း လောင်၏။ အူမကို လည်းကောင်း အူသိမ်ကို လည်းကောင်း ယူ၍ အောက် အဖို့မှ ထွက်၏။ ထိုသူသည် ထိုခရီး၌ ဆင်းရဲကုန် ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် နာကျင်ကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကံ မကုန်ဆုံးသေးသမျှ မသေ။ ရဟန်းတို့ ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူကို ငရဲကြီး၌ တစ်ဖန် ပစ်ချကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား ယမမင်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ “အချင်းတို့ လောက၌ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အမှုကို ပြုကုန်သော သူတို့သည် ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်ခံရကုန်၏။ ငါသည် လူအဖြစ်ကို ရပါမူ လောက၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်ထွန်းပါမူ ငါသည် လည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရပါမူ ထိုမြတ်စွာဘုရားလည်း ငါ့အား တရားဟောပါမူ ငါသည် လည်း ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို သိရပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုစကားကို တစ်ပါးသော သမဏ၏ လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏ၏ လည်းကောင်း အထံမှ ကြား၍ ဟောသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူ ကိုယ်တိုင်သိ ကိုယ်တိုင်မြင် ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိသော အကြောင်းကို သာလျှင် ဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၇၁။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီးနောက် ဤစကားကို မိန့်တော် မူ ပြန်၏ -

“နတ်တို့၏တမန် ငါးတန်သော နိမိတ်တို့သည် တိုက်တွန်း အပ်ပါကုန်လျက် မေ့လျော့နေကုန် သော သတ္တဝါတို့သည် ယုတ်ညံ့သော အတ္တဘောနှင့် ပြည့်စုံကုန်၍ ရှည်စွာသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး ပူဆွေးရကုန်၏။

ဤလောက၌ သူတော်ကောင်း အစစ် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်သော သူတို့သည် နတ်တို့၏ တမန် ငါးတန်သော နိမိတ်တို့က တိုက်တွန်း အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ တစ်ရံ တစ်ဆစ်မျှ မမေ့လျော့ကုန်။

ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဥပါဒါန်တရား၌ ကြောက်စရာ ဘေးဟု ရှု၍ မစွဲလမ်းဘဲ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သေခြင်း၏ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ် ဝင်ရောက် ကြကုန်၏။

ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန် ကင်းငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကုန်၍ ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်၏။ မျက် မှောက်ဘဝ၌ (အလုံးစုံသော ကိလေသာအပူမှ) အေးငြိမ်းတော် မူကုန်၏။ အလုံးစုံသော ရန်ဘေးကို လွန်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခကို လွန်မြောက် ကုန်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆယ်ခုမြောက် ဒေဝဒူတသုတ် ပြီး၏။

သုံးခုမြောက် သုညတဝဂ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၁ - ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဘဒ္ဒေကရတ္တ သုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုသုတ်ကို နာကြားကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာသည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖြန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည် ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းတို့ စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

၂၇၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ် ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက် သနည်း။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသူ ဖြစ်ဖူးပြီ” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုဝေဒနာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုသညာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ပြုပြင် စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုသင်္ခါရ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက် သနည်း။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုဝေဒနာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုသညာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု

ထိုသင်္ခါရ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက်။

၂၇၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တသနည်း။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာ ကို တောင့်တ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို မတောင့်တသနည်း။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို မတောင့်တ။

၂၇၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တိုသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ အရိယာတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကို။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ် ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တိုသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကိုလည်း) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု။ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု မရှု။ ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကို။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ကို။ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို အတ္တ ဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တ ဟု မရှု။ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု မရှု။ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရား၌ မတွန့်တို။

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာသည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖြန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ် သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့်ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီး သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဟောပေအံ့” ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို အစွဲပြု၍ ငါဆိုခဲ့၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ရှေးဦးစွာသော ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ် ပြီး၏။

၁။ ဘဒ္ဒ+ဧကရတ္တ- ဘဒ္ဒ၊ ဝိပဿနာ အားထုတ်မှု ရှိသောကြောင့် ကောင်းသော။ ဧကရတ္တ၊ ညဉ့်တစ်ညဉ့်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တ ဝိပဿနာ အားထုတ်မှုရှိသော ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၂ - အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ ရဟန်းတို့ အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြ၏။ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ ကောင်းစွာ ထက်စေ၏။ ကောင်းစွာ ရွှင်စေ၏။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပြောဟော ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူ၍ စည်းဝေးရာ ဇရပ် သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော် မူပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ အဘယ်ရဟန်းသည် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြသနည်း၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ သနည်း၊ ကောင်းစွာ ထက်စေ သနည်း၊ ကောင်းစွာ ရွှင်စေသနည်း၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပြောဟောသနည်း” ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အသျှင်အာနန္ဒာသည် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာပြ၏။ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ ကောင်းစွာ ထက် စေ၏။ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေ၏။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပြောဟောပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းတို့ အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြသနည်း၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေသနည်း၊ ကောင်းစွာ ထက် စေသနည်း၊ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေသနည်း၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ပြောဟောဘိ သနည်း” ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြပါ၏၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေပါ၏၊ ကောင်းစွာ ထက်စေပါ၏၊ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေပါ၏၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ပြောဟောပါ၏-

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာ သည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏၊ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည် သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ် သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့်ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီး သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

၂၇၇။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်သနည်း။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသူ ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် ဖြစ်ဖူး ၏” ဟု ထိုဝေဒနာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည် ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုသညာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ သည် ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုသင်္ခါရ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်း သော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက် သနည်း။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသူ ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ဝေဒနာရှိသူ ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုဝေဒနာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်း သော သညာရှိသူ ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုသညာ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ်ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သင်္ခါရရှိသူ ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုသင်္ခါရ၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ “အတိတ် ကာလက ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသောသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ရှိသူ ဖြစ်ဖူး၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ် မလိုက်။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တသနည်း။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်း ရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ဝေဒနာရှိသူ ဖြစ်လို၏။ပ။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သညာရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သင်္ခါရရှိသူ ဖြစ်လို၏။

“အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ဝိညာဏ်ရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို မတောင့်တသနည်း။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ရုပ်အဆင်း ရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုရုပ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ဝေဒနာရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သညာ ရှိသူ ဖြစ်လို၏။ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော သင်္ခါရရှိသူ ဖြစ်လို၏။ “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော ဝိညာဏ်ရှိသူ ဖြစ်လို၏” ဟု ထိုဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် မဖြစ်စေ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို မတောင့်တ။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တိုသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ အရိယာတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေး သော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကို။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင် စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို အတ္တဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တို၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တိုသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟု မရှု၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု မရှု၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့ကို။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို အတ္တ ဟု မရှု၊ (ကြွင်း ခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တ ဟု မရှု၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ် ဟု မရှု၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ငါ့သျှင် တို့ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရား၌ မတွန့်တို။

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာ သည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း။ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏ ဟု (ပြောဟောပါ၏)။

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြ၏။ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ ကောင်းစွာ ထက်စေ၏။ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေ၏။ ဘဒ္ဒေကရတ္တ သုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပြောဟောပါ၏ ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၂၇၈။ အာနန္ဒာ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အာနန္ဒာ သင်သည် ကောင်းစွာသာလျှင် ရဟန်းတို့ အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြပေ၏။ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ ကောင်းစွာ ထက်စေ၏။ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေ၏။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပြော ဟောပေ၏။

“အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ် မလိုက်ရာ။။ပ။ ထိုရဟန်းကို ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော ငါဘုရားသည် ဟောကြား၏။”

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက် သနည်း။။ပ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အတိတ် ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်၏။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ် မလိုက်သနည်း။။ပ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက်။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တ သနည်း။။ပ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တ၏။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ် ခန္ဓာကို မတောင့်တသနည်း။။ပ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို မတောင့်တ။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တိုသနည်း။။ပ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့၌ တွန့်တို၏။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တိုသနည်း။။ပ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တို။

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ် မလိုက်ရာ။။ပ။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

နှစ်ခုမြောက် အာနန္ဒာဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၃ - မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် တပေါဒါရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် လင်းအားကြီးအခါ အိပ်ရာမှ ထ၍ ကိုယ်တို့ကို ရေသွန်းဖျန်းရန် တပေါဒါမြစ် ရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ တပေါဒါမြစ်၌ ကိုယ်တို့ကို ရေသွန်းဖျန်း၍ တက်ပြီးလျှင် ကိုယ်တို့ကို ခြောက်သွေ့စေလျက် သင်္ကန်း တစ်ထည်တည်းဖြင့် ရပ်တည်၏။ ထိုအခါ နတ်သား တစ်ယောက်သည် ညဉ့်အချိန် ကုန်လွန်လတ်သော် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အဆင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော တပေါဒါ မြစ်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေလျက် အသျှင်သမိဒ္ဓိထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသောအရပ်၌ ရပ်တည်၏။ တစ်ခုသောအရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော ထိုနတ်သား သည် အသျှင်သမိဒ္ဓိကို “ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ်

‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထားပါ၏လော” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ဆောင်မထားပေ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထားပါ သလော ဟု (ပြန်လှန်၍ မေး၏)။ ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်မထားပါ။

ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်မူကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု (ပြန်လှန်၍ မေးမြန်း၏)။ ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်မထားပါ ဟု ဤသို့ လျှောက် ပြီးလျှင် ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို နာယူ လော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်လော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ပို့ချလော့၊ ရဟန်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏ ဟု လျှောက်ထားပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ ကွယ်လေ၏။

၂၈၀။ ထိုအခါ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် ထိုည၌ကို လွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်သမိဒ္ဓိ သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤဆိုလတ္တံ့သော စကားကို လျှောက်ထား၏-

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် လင်းအားကြီးအခါ၌ တပေါဒါမြစ်ရှိရာ အရပ်သို့ ကိုယ်တို့ကို ရေသွန်းဖျန်းရန် ချဉ်းကပ်ပါ၏။ တပေါဒါမြစ်၌ ကိုယ်တို့ကို ရေသွန်းဖျန်း၍ တစ်ဖန် တက်ပြီးလျှင် ကိုယ်တို့ကို ခြောက်သွေ့စေလျက် သင်္ကန်း တစ်ထည်တည်းဖြင့် ရပ်တည်ပါ၏။ ထိုအခါ နတ်သား တစ်ယောက်သည် ည၌အချိန် ကုန်လွန်လတ်သော် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော တပေါဒါမြစ်ကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပါ၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော ထိုနတ်သားသည် အကျွန်ုပ်ကို “ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ လျှောက်ထားသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်သားကို “ငါ့သျှင်နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ဆောင်မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်မူကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ဆောင်ထားပါ ၏လော” ဟု (ဤစကားကို ပြန်လှန်မေးပါ၏)။ ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်မထားပါ။ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု (လျှောက်ထားပြန်ပါ၏)။ ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်သည်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္တ သုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါသလော ဟု (ပြန်လှန် မေးမြန်းပါ၏)။

ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်မထားပါ ဟု ဤသို့ လျှောက်ပြီးလျှင် ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို နာယူလော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ကို ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်လော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပို့ချလော့၊ ရဟန်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏ ဟု ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်

ထားပါ၏။ ဤစကားကို လျှောက်ထားပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌သာလျှင် ကွယ်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဟောကြားတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာ သည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် “ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း” ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီး သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏ ဟု-

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောကြားတော် မူပြီး၍ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွသွား၍ မကြာမြင့်မီ ထိုရဟန်းတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့အား-

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာ သည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏ ဟု-

ဤတရားကို အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြပြီး၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြ အပ်သော အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူအပ်သော ဤဥဒ္ဒေသတရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်သူသည် ဝေဖန်နိုင်ရာ အံ့နည်း” ဟု (အကြံသည်ဖြစ်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား “ဤအသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အချီးအမွမ်း ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အမြောက်စားလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ်ကို မဝေဖန်ခဲ့သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်

ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကဏ္ဍနအား ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။

၂၈၁။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာကဏ္ဍနနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေကာ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကုန်၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေ ကုန်ပြီးသော ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍနအား ဤဆိုမည့် စကားကို လျှောက်ထားကုန်၏ -

ငါ့သျှင်ကဏ္ဍန မြတ်စွာဘုရားသည်

“အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ။။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏”

ဟူသော ဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ငါ့သျှင် ကဏ္ဍန မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ ထိုငါတို့အား “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့အား-

‘အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ။။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောကြားတော်မူ၏’

ဟူသော ဤညွှန်ပြခြင်း ဥဒ္ဒေသ၏ အကျဉ်းချုပ် အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက် သဘောကို မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက် ဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း” ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာပါ၏။

ငါ့သျှင်ကဏ္ဍန ထိုငါတို့အား “ဤအသျှင်မဟာကဏ္ဍနသည် မြတ်စွာဘုရား အချိုးအမွမ်း ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အမြောက်စားလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကဏ္ဍနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အနက် သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ ပြန်ပါ၏။ အသျှင်မဟာကဏ္ဍနသည် ဝေဖန်တော် မူပါလော့ ဟု (ပြောဆိုလျှောက်ထားကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာအားဖြင့် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်သော် တည်နေဆဲဖြစ်သော အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ရင်းကို လည်းကောင်း၊ ပင်စည်ကို လည်းကောင်း ကျော်လွန်၍ သာလျှင် အခက် အရွက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ရာ သကဲ့သို့ ဤ ဥပမာအတူ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်၍ ငါတို့အား ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းသင့်၏ ဟု ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှန်ပါသည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့် သိထိုက်သည် ကို သိတော်မူ၏။ မြင်သင့် မြင်ထိုက်သည်ကို မြင်တော်မူ၏။ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်သော မဂ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) ဟောကြားတော် မူတတ်၏။ ဖြစ်စေတော် မူတတ်၏။ အနက် သဘောကို ထုတ်ဆောင်ပြတော် မူတတ်၏။ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်၏။ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ရှေးဘုရားများ အတူ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်၏။ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်ကုန်ရာ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင်ကစွာန စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့် သိထိုက်သည်ကို သိတော်မူ၏။ မြင်သင့် မြင်ထိုက်သည်ကို မြင်တော်မူ၏။ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်သော မင်္ဂသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) ဟောကြားတော်မူ တတ်၏။ ဖြစ်စေတော် မူတတ်၏။ အနက် သဘောကို ထုတ်ဆောင်ပြတော်မူတတ်၏။ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်၏။ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ရှေးဘုရားများ အတူ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်ပါ၏။ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကြကုန်ရာ၏။ သို့သော်လည်း အသျှင်မဟာကစွာနသည် မြတ်စွာဘုရား အချီးမွမ်းခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်များ၏ အမြောက်စားလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာ ကစွာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် ဝန်မလေးသည်ကို ပြု၍ ဝေဖန်ပါလော့ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ တာဝန်ထား၍ နာကြားလိုမှု နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစွာန အား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည်

“အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ။။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းမြတ်သော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏”

ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါ သိပါ၏။

၂၈၂။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက် သနည်း။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ စက္ခုပသာဒသည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ ရူပါရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍ ထိုစက္ခုပသာဒ+ရူပါရုံတို့ ၌ ဆန္ဒရာဂနှင့် စပ်သော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ဖြစ်၏။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’၏ ဆန္ဒရာဂနှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုစက္ခုပသာဒ+ရူပါရုံတို့ကို အလွန် နှစ်သက်၏။ ထိုစက္ခုပသာဒ+ရူပါရုံတို့ကို အလွန် နှစ်သက်သော သူသည် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်၏။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ သောတပသာဒသည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ သဒ္ဓါရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍။။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ ယာနပသာဒ သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ ဂန္ဓာရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ ဇိဝှိပသာဒ သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ ရသာရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ ကာယပသာဒသည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ ဘဝင်စိတ် ဟူသော မနာယတနသည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍ ထိုမနာယတန+ဓမ္မာရုံတို့၌ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် စပ်သော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ဖြစ်၏။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’၏ ဆန္ဒ ရာဂနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုမနာယတန+ဓမ္မာရုံကို အလွန် နှစ်သက်၏။ ထိုမနာယတန+ဓမ္မာရုံကို အလွန် နှစ်သက်သော သူသည် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက် ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက် သနည်း။ အတိတ်ကာလ၌ ငါ၏ စက္ခုပသာဒသည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူး၏။ ရူပါရုံတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ဖူးကုန်၏ ဟူ၍ ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံ တို့၌ ဆန္ဒရာဂနှင့် စပ်သော သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် မဖြစ်။ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’၏ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် မစပ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံကို မနှစ်သက်။ ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံကို မနှစ်သက်သော

ရူပါရုံ၌ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် စပ်သော သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ ဆန္ဒ ရာဂနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံကို နှစ်သက်၏။ ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံကို နှစ်သက်သော သူသည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တို၏။ ငါ့သျှင်တို့ သောတပသာဒ + သဒ္ဓါရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ယာနပသာဒ + ဂန္ဓာရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ဇိဝှိပသာဒ + ရသာရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ကာယပသာဒ + ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ဘဝင်စိတ် ဟူသော မနာယတန + ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဓမ္မာရုံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ သည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်သာတည်း၊ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ထိုမနာယတန + ဓမ္မာရုံ၌ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် စပ်သော သိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'၏ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုမနာယတန + ဓမ္မာရုံကို နှစ်သက်၏။ ထိုမနာယတန + ဓမ္မာရုံကို နှစ်သက်သော သူသည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တို၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့၌ တွန့်တို၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့၌ မတွန့်တိုသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ စက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်သာတည်း၊ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံ၌ ဆန္ဒ ရာဂနှင့်စပ်သော သိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်'၏ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် မစပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံကို မနှစ်သက်၊ ထိုစက္ခုပသာဒ + ရူပါရုံကို မနှစ် သက်သော သူသည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တို။ ငါ့သျှင်တို့ သောတပသာဒ + သဒ္ဓါရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ယာနပသာဒ + ဂန္ဓာရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ဇိဝှိပသာဒ + ရသာရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ကာယပသာဒ + ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ငါ့သျှင်တို့ ဘဝင်စိတ် ဟူသော မနာယတန + ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဓမ္မာရုံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ သည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်သာတည်း၊ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ထိုမနာယတန + ဓမ္မာရုံ၌ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် စပ်သော သိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ ဆန္ဒ ရာဂနှင့် မစပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုမနာယတန + ဓမ္မာရုံကို မနှစ်သက်၊ ထိုမနာယတန + ဓမ္မာရုံကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တို။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ လျှင် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တို။

၂၈၅။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် 'ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ည၌ ရှိသော ရဟန်း' ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောကြားတော်မူ၏” ဟူ၍ ဤဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါ သိပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အလို ရှိကြကုန်သော် သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ သာလျှင် ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ဤအနက် သဘောကို တစ်ဖန် မေးလျှောက်ကြ ကုန် လော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင်တို့အား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ယူ ကြ ကုန်လော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္ဆာ၏ မိန့်ကြားချက်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် ကြကုန်၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြ ကုန်လျက် လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။ လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ ထိုင်နေကြ ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သော စကားကို လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ် မလိုက် ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ည၌ ရှိသော ရဟန်းဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေး ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏” ဟူ၍ ဤဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီ “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့ အား မြတ်စွာဘုရားသည်-

‘အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာသည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။’

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ည၌ ရှိသော ရဟန်း ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။ ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ်မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား “ဤအသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အချီးမွမ်း ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်များ အမြောက်စားလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ ခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် ဤအခြင်းအရာ ပုဒ်ဝါကျ အက္ခရာတို့ဖြင့် ဤအနက် သဘောကို ဝေဖန်ပြပါ၏ ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မဟာကစ္စာနသည် ပညာရှိ၏။ ပညာကြီး၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားကိုလည်း သင်တို့သည် ဤအနက် သဘောကို အကယ်၍ မေးမြန်းကြကုန် ငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုအနက် သဘောကို မဟာကစ္စာန ဖြေကြား သကဲ့သို့ပင် ဖြေကြားရာ၏။ ဤဥဒ္ဒေသ တရားတော်၏ အနက် သဘောသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ ဤအတိုင်း ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကြကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို လွန်စွာ နှစ်သက် ကုန်ပြီ။

သုံးခုမြောက် မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၄ - လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်လောမသကင်္ဂိယသည် သတ္တတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ နေ၏။ ထိုအခါ စန္ဒနနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံအခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော နိဂြောဓာရုံကျောင်းကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက် အသျှင်လောမသကင်္ဂိယရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာအရပ်၌ ရပ်တည်၏။ သင့်လျော်ရာအရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော စန္ဒနနတ်သားသည် အသျှင်လောမသကင်္ဂိယထေရ်အား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထားပါ၏လော” ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်သည်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု (ပြန်လှန် မေးမြန်း၏)။ အသျှင်ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်မထားပါ။

အသျှင်ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု (လျှောက်ထားပြန်၏)။ ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်မူကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါသလော ဟု (ပြန်လှန် မေးမြန်းပြန်၏)။ အသျှင်ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏ ဟု (လျှောက်ထားပြန်၏)။ ငါ့သျှင်နတ်သား သင်သည် အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါသနည်း ဟု (မေးမြန်းပြန်၏)။ အသျှင် ရဟန်း အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည် ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အရင်း ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်ဖျာ၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်တို့အား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်းကို လည်းကောင်း၊ အကျယ်ကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူပါ၏-

“အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာသည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားများရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းချင့်ချိန်ချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏’ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏။ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို နာယူလော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ရွတ်အံ့ သရဇ္ဈာယ် လော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပို့ချ ဆောင်ထားလော့၊ ရဟန်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏ ဟု ဤစကားကို စန္ဒနနတ်သားသည် လျှောက်ထားပြီးနောက် ထိုနေရာ၌သာလျှင် ကွယ်လေ၏။

၂၈၇။ ထိုအခါ အသျှင်လောမသကင်္ဂီယသည် ထိုည၌ကို လွန်သဖြင့် ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သို့မိုး သိမ်းဆည်း၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဒေသစာရီ ကြွ၏။ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကာ သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေ ၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်လောမသကင်္ဂီယသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ -

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အခါတစ်ပါး၌ သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ နေပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံ အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော နိဂြောဓာရုံကျောင်း ကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်၏။ တစ်ခုသောအရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသော ထိုနတ်သားသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို လျှောက်ထားပါ၏ “ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထား ပါ၏လော” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ လျှောက်ထားသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်သားကို “ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်သည်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်ထားပါ၏လော” ဟု ဤစကားကို ပြန်လှန် မေးမြန်းပါ၏။

ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဆောင်မထားပါ။ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏လော ဟု (လျှောက်ဆို ပြန်ပါ၏)။ ငါ့သျှင် နတ်သား ငါသည်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင် မထားပါ။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်သည်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါသလော ဟု (မေးမြန်း ပြန်၏)။ ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏ ဟု (လျှောက်ထား ပြန်ပါ၏)။ ငါ့သျှင် နတ်သား သင်သည် အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါသနည်း ဟု (မေးမြန်းပြန်ပါ၏)။ ရဟန်း အခါ တစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည် ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အရင်း ခင်းထားသော ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်ဖျာ၌ နေတော်မူစဉ် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နေကုန်သော နတ်တို့အား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဟောကြားတော်မူပါ၏။

“အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ည၌ ရှိသော ရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏” ဟု (ဟောကြားတော်မူပါ၏)။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်လာ ဂါထာတို့ကို ဆောင်ထားပါ၏။ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို နာယူလော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ရွတ်အံ့ သရဇ္ဈာယ်

လော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ပို့ချ ဆောင်ထားလော့၊ ရဟန်း ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏ ဟု ဤစကားကို ထိုနတ်သားသည် လျှောက် ထားပြီးနောက် ထိုနေရာ၌ သာလျှင် ကွယ်ခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ နှင့် အကျယ် ‘နိဒ္ဒေသ’ ကို ဟောတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၂၈၈။ ရဟန်း သင်သည် ထိုနတ်သားကို သိ၏လော့ ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်သားကို မသိပါ ဟု (လျှောက်ထား၏)။ ရဟန်း ထိုနတ်သားသည် စန္ဒနမည်၏။ ရဟန်း စန္ဒနနတ်သားသည် ရှိရှိသေသေ အလုံးစုံကို စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း နားစိုက်ကာ တရားနာ၏။ ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်လောမသကင်္ဂီယသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာ သည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွား များရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ‘ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသောရဟန်း’ ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်သနည်း။ပ။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အတိတ် ခန္ဓာသို့ အစဉ်လိုက်၏။ ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက် သနည်း။ပ။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အတိတ်ခန္ဓာသို့ အစဉ်မလိုက်။ ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တ သနည်း။ပ။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို တောင့်တ၏။ ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် အနာဂတ် ခန္ဓာကို မတောင့်တသနည်း။ပ။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အနာဂတ်ခန္ဓာကို မတောင့်တ။ ရဟန်း အဘယ်သို့ လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တိုသနည်း။ပ။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ တွန့်တို၏။ ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တိုသနည်း။ပ။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မတွန့်တို။

အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ အတိတ်ခန္ဓာ သည် ချုပ်ပြီးပြီ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားကို ထိုထိုဖြစ်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တွန့်တိုခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ထိုဝိပဿနာ ရှုမှုကို အဖန်ဖန် ပွားမျှားရာ၏။

အဘယ်သူသည် နက်ဖန်၌ သေရမည်ကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ယနေ့ကပင်လျှင် အားထုတ်သင့်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်၏။ ငါတို့မှာ များသော စစ်သည်ရှိသော ထိုသေမင်းနှင့် ချိန်းချက်ထားမှုသည် မရှိသည်သာတည်း။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပျင်းမရိ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် 'ကောင်းသော ညဉ့်တစ်ညဉ့် ရှိသော ရဟန်း' ဟူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်လောမသကင်္ဂီယသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

လေးခုမြောက် လောမသကင်္ဂီယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၅ - စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၂၈၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တောဒေယျပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော သုဘလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏-

အသျှင်ဂေါတမ လူဖြစ်ကုန်သော သူတို့မှာ လူအချင်းချင်း ဖြစ်ကြကုန်လျက် ယုတ်ခြင်း၊ မြတ်ခြင်း တို့ကို တွေ့မြင်ရပါ ကုန်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါ နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ အသက်တိုသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင် ရပါကုန်၏။ အသက်ရှည်သော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင် ရပါကုန်၏။ အနာရောဂါများသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါ ကုန်၏။ အနာရောဂါ ကင်းသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ အဆင်းမလှသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ အဆင်းလှသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ အခြံအရံ မရှိသော လူတို့ကို လည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ အခြံအရံ များသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါ ကုန်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ များသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါ ကုန်၏။ အမျိုးယုတ်သော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ အမျိုးမြတ်သော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ ပညာမဲ့သော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ ပညာရှိသော လူတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ လူဖြစ်ကုန်သော သူတို့မှာ လူအချင်းချင်း ဖြစ်ကြကုန်လျက် ယုတ်ခြင်း မြတ်ခြင်းတို့ကို တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်ထား၏)။

လုလင် သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏။ ကံ၏ အမွေခံတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ကံသာလျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၏။ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုး ရှိကုန်၏။ ကံသာလျှင် မှီခိုရာ ရှိကုန်၏။ ကံသည်သာလျှင် သတ္တဝါတို့ကို အယုတ်အမြတ် ဖြစ်ခြင်းငှါ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျဉ်းချုပ် ဟောထားတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို မဝေဖန်အပ်သော ဤတရား စကား၏ အနက်သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် မသိပါ။ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည်

အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထား၍ အနက်သဘော အကျယ်အားဖြင့် မဝေဖန် အပ်သော ဤတရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အကျွန်ုပ် သိနိုင်အောင် တရား ဟောတော်မူပါ ဟု (လျှောက်ထား တောင်းပန်၏)။

၂၉၀။ လုလင် ထိုသို့ ဖြစ်မှု နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု တောဒေယျပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော သုဘလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆို လတ္တံ့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ် လေ့ရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ်၏။ သွေးစွန်းသော လက်ရှိ၏။ သတ်ပုတ် ညှဉ်းဆဲမှု၌ စိတ်ဝင်စား၏။ အလုံးစုံ သော သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း ကင်းမဲ့၏။ ထိုအသက်ကို သတ်လေ့ ရှိသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အသက်တိုရ၏။ လုလင် ထိုအသက်ကို သတ်ခြင်း ကြမ်းကြုတ်ခြင်း သွေးစွန်းသော လက်ရှိခြင်း သတ်ပုတ် ညှဉ်းဆဲမှု၌ စိတ်ဝင် စားခြင်း အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း ကင်းမဲ့ခြင်းသည် အသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၁)

လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် အသက် သတ်ခြင်း ကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်း ရှိ၏။ သနားခြင်း ရှိ၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ထိုအသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက် တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေ ရာရာ အမျိုး၌ အသက်ရှည်ရ၏။ လုလင် ထိုအသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ခြင်း လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ခြင်း အရှက်ရှိခြင်း အသနား ရှိခြင်း အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားခြင်းသည် အသက်ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် သော အကျင့်တည်း။ (၁)

၂၉၁။ လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် လက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခဲဖြင့် လည်းကောင်း၊ တုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဓားလက်နက်ဖြင့် လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲလေ့ရှိ၏။ ထိုသတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲလေ့ ရှိသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ် ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အနာရောဂါ များ၏။ လုလင် လက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခဲဖြင့် လည်းကောင်း၊ တုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လက်နက်ဖြင့် လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲလေ့ ရှိခြင်းသည် အနာရောဂါများခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၂)

လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် လက်ဖြင့် လည်း ကောင်း၊ တုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဓားလက်နက်ဖြင့် လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲလေ့ မရှိ။ ထိုသတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲလေ့ မရှိသောသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်

သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အနာရောဂါ ကင်း၏။ လုလင် လက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခဲဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဓားလက်နက်ဖြင့် လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲလေ့ မရှိခြင်းသည် အနာရောဂါ ကင်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၂)

၂၉၂။ လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အမျက်ဒေါသ ထွက်တတ်၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များ၏။ အနည်းငယ်မျှပင် မနှစ်သက်ဖွယ် စကားကို ဆိုသည် ရှိသော် လွန်စွာ စွဲမြဲငြိမ့်ကပ်၏။ အမျက်ထွက်၏။ ဖျက်ဆီး၏။ ဆန့်ကျင်လျက် တည်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ကို လည်းကောင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မယုံကြည်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာပြု၏။ ထိုဒေါသကြီးသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်း သောလားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ် လေရာရာ အမျိုး၌ အရုပ်ဆိုး၏။ လုလင် အမျက်ဒေါသ ထွက်ခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုများခြင်း အနည်းငယ်မျှလည်း မနှစ်သက်ဖွယ် စကားကို ဆိုသည်ရှိသော် လွန်စွာ စွဲမြဲငြိမ့်ကပ်ခြင်း အမျက်ထွက် ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်း ရှေးရှုတည်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မယုံကြည်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာ ပြုခြင်းသည် အရုပ်ဆိုးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့် တည်း။ (၃)

လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အမျက်ဒေါသ ထွက် လေ့ မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များလေ့မရှိ၊ များစွာလည်း မနှစ်သက်ဖွယ် စကားကို ဆိုသော်လည်း လွန်စွာ စွဲမြဲမြဲ မငြိမ့်ကပ်၊ အမျက်မထွက်၊ မဖျက်ဆီး၊ ရှေးရှုမတည်၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မယုံကြည်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာမပြု၊ ထိုဒေါသမကြီး သူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ် ရောက်ဘဲ လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ လှပသော အဆင်းရှိ၏။ လုလင် အမျက်ထွက်လေ့ မရှိခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု မများခြင်း မနှစ်သက်ဖွယ် စကားကို များစွာ ဆိုသော်လည်း လွန်စွာ စွဲမြဲမြဲ မငြိမ့်ကပ်ခြင်း အမျက်မထွက်ခြင်း မဖျက်ဆီးခြင်း ရှေးရှု မတည်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာ မပြုခြင်းသည် လှပသော အဆင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၃)

၂၉၃။ လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် ငြူစူးခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏။ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်များခြင်း သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေ အလေးပြု ခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း ပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌ ငြူစူး၏။ ငြူစူးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဆဲရေး ပြစ် များ၏။ ငြူစူးခြင်းကို ဖွဲ့နှောင်၏။ ထိုငြူစူး မနာလိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အခြံအရံ နည်း၏။ လုလင် ငြူစူးခြင်းနှင့် ယှဉ် သော စိတ်ရှိခြင်း သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်များခြင်း အရိုအသေ အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုး

ခံရခြင်း ပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌ ငြူစူခြင်း ငြူစူခြင်းအစွမ်းဖြင့် ဆဲရေး ပြစ်မှားခြင်း ငြူစူခြင်းကို ဖွဲ့နှောင်ခြင်း သည် အခြံအရံ မရှိခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၄)

လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် ငြူစူခြင်းနှင့် မယှဉ် သော စိတ်ရှိ၏။ သူတစ်ပါးတို့၏ လာဘ်များခြင်း အရိုအသေ အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုး ခံရခြင်း ပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌ မငြူစူ ငြူစူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မဆဲရေး မပြစ်မှား၊ ငြူစူခြင်းကို မဖွဲ့နှောင်၊ ထိုငြူစူခြင်း မနာလိုခြင်း ကင်းသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောက သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အခြံ အရံ များ၏။ လုလင် မငြူစူခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိခြင်း သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်များခြင်း အရိုအသေ အလေး ပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း ပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌ မငြူစူခြင်း ငြူစူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မဆဲရေး မပြစ်မှားခြင်း ငြူစူခြင်းကို မဖွဲ့နှောင်ခြင်းသည် အခြံအရံ များခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၄)

၂၉၄။ လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် သမဏအား လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအား လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးကို မပေးလှ။ ထိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ စည်းစိမ် ဥစ္စာနည်း၏။ လုလင် သမဏအား လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအား လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာကျောင်း ဆီမီးကို မပေးလှခြင်းသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၅)

လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် သမဏအား လည်း ကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအား လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးကို ပေးလှ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက် တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေ ရာရာ အမျိုး၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပေါများ၏။ လုလင် သမဏအား လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအား လည်း ကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးကို ပေးလှခြင်းသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပေါများခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၅)

၂၉၅။ လုလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် ခက်ထန်၏။ ထောင်လွှား တက်ကြွ၏။ ရှိခိုးထိုက်သူကို ရှိမခိုး၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုထိုက်သူကို ခရီးဦး မကြိုဆို။ နေရာပေး ထိုက်သူကို နေရာမပေး၊ လမ်းခရီး ပေးထိုက်သူကို လမ်းခရီးမပေး၊ အရိုအသေ ပြုထိုက်သူကို အရိုအသေ မပြု၊ အလေးပြုထိုက်သူကို အလေးမပြု၊ မြတ်နိုးထိုက်သူကို မမြတ်နိုး၊ ပူဇော်ထိုက်သူကို မပူဇော်၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်း သောလားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင်

ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အမျိုးယုတ်၏။ လူလင် ထိုခက်ထန်ခြင်း ထောင်လွှား တက်ကြွခြင်း ရှိခိုး ထိုက်သူကို ရှိမခိုးခြင်း ခရီးဦး ကြိုဆိုထိုက်သူကို ခရီးဦး မကြိုဆိုခြင်း နေရာပေး ထိုက်သူကို နေရာ မပေးခြင်း လမ်းခရီး ပေးထိုက်သူကို လမ်းခရီး မပေးခြင်း အရိုအသေ ပြုထိုက်သူကို အရိုအသေ မပြုခြင်း အလေးပြုထိုက်သူကို အလေးမပြုခြင်း မြတ်နိုးထိုက်သူကို မမြတ်နိုးခြင်း ပူဇော်ထိုက်သူကို မပူဇော်ခြင်းသည် ယုတ်နိမ့်သော အမျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့် တည်း။ (၆)

လူလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် မခက်ထန် မထောင် လွှား မတက်ကြွ ရှိခိုးထိုက်သူကို ရှိခိုး၏။ ခရီးဦး ကြိုဆိုထိုက်သူကို ခရီးဦး ကြိုဆို၏။ နေရာပေးထိုက် သူကို နေရာပေး၏။ လမ်းခရီး ပေးထိုက်သူကို လမ်းခရီးပေး၏။ အရိုအသေ ပြုထိုက်သူကို အရိုအသေ ပြု၏။ အလေးပြုထိုက်သူကို အလေးပြု၏။ မြတ်နိုးထိုက်သူကို မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုက်ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ အမျိုးမြတ်၏။ လူလင် ထိုမခက်ထန်ခြင်း မထောင်လွှားခြင်း မတက်ကြွခြင်း ရှိခိုးထိုက်သူကို ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦး ကြိုဆိုထိုက်သူ ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း နေရာပေး ထိုက်သူကို နေရာပေးခြင်း လမ်းခရီး ပေးထိုက်သူကို လမ်းခရီး ပေးခြင်း အရိုအသေ ပြုထိုက်သူကို အရိုအသေ ပြုခြင်း အလေးပြုထိုက်သူကို အလေးပြုခြင်း မြတ်နိုး ထိုက်သူကို မြတ်နိုးခြင်း ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်းသည် မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၆)

၂၉၆။ လူလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် သမဏကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကို လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားသည် ကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် ကင်းပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် မှီဝဲ ထိုက်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရား သည် မမှီဝဲထိုက်ပါ သနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းကို မပြု၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ မှားယွင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုက်ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထို ဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ ပညာမဲ့၏။ လူလင် သမဏကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကို လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားသည် ကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် ကင်းပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် မှီဝဲထိုက် ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် မမှီဝဲ ထိုက်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်း ကို မပြုခြင်းသည် ပညာမဲ့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၇)

လူလင် ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ အချို့သော သူသည် သမဏကို လည်း ကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကို လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားသည် ကုသိုလ်ပါ နည်း၊ အဘယ်တရားသည် အကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် တရားသည် အပြစ် ကင်းပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် မှီဝဲထိုက်သော တရားပါနည်း၊ အဘယ်တရား

သည် မမှီဝဲထိုက်သော တရားပါနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းကို ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်သော ထိုကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ဘဲ လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုထိုဖြစ်လေရာရာ အမျိုး၌ ပညာကြီး၏။ လုလင် သမဏကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကို လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားသည် ကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် အပြစ် မရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် မှီဝဲထိုက်ပါ သနည်း၊ အဘယ်တရားသည် မမှီဝဲထိုက်ပါ သနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုသော် အကျွန်ုပ်မှာ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု အဖန်ဖန် မေးမြန်းမှု ပြုခြင်းသည် ပညာကြီးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ (၇)

၂၉၇။ လုလင် ဤသို့လျှင် အသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အသက်တိုခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အသက်ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အသက်ရှည်ခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အနာရောဂါ များခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အနာရောဂါ များခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အနာရောဂါ ကင်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အနာရောဂါ ကင်းခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အဆင်းမလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အဆင်းမလှခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အဆင်းလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အဆင်းလှခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အခြံအရံ မရှိခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အခြံအရံ မရှိခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အခြံအရံ များခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အခြံအရံ များခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ များခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ များခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အမျိုးယုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အမျိုးယုတ်ခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ အမျိုး မြင့်မြတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် အမျိုး မြင့်မြတ်ခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ ပညာမဲ့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် ပညာမဲ့ခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ ပညာကြီးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်သည် ပညာကြီးခြင်းသို့ ဆောင်တတ်၏။ လုလင် သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိကုန်၏။ ကံ၏ အမွေခံတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ကံသာလျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၏။ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုး ရှိကုန်၏။ ကံသာလျှင် မှီခိုရာ ရှိကုန်၏။ ကံသည်သာလျှင် သတ္တဝါတို့ကို အယုတ် အမြတ် ဖြစ်ခြင်းငှါ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏)

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် တောဒေယျပုဏ္ဏား၏သား သုဘလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာအားဖြင့် မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ လမ်းမှားသောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ‘မျက်စိအမြင် ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မောင့်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း (အသျှင်ဂေါတမ) ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ (အသျှင်ဂေါတမ) ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမ ကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ

စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

ငါးခုမြောက် စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

၁။ သုဘသုတ် ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်သည်။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၆ - မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၂၉၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါအသျှင်သမိဒ္ဓိသည် တောကျောင်း၌ နေ၏။ ထိုအခါ ပေါတလိပုတ္တမည်သော ပရိဗိုဇ်သည် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်ရင်း အသျှင် သမိဒ္ဓိထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သမိဒ္ဓိနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ အသျှင်သမိဒ္ဓိအား ဤစကားကို ပြောဆို၏- “ငါ့သျှင်သမိဒ္ဓိ ‘ကာယကံသည် အကျိုးမပြီး အချည်းနီးတည်း၊ ဝစီကံသည် အကျိုးမပြီး အချည်းနီးတည်း၊ မနောကံသာလျှင် မှန်ကန်၏’ ဟူ၍ ဤစကားကို ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်မှ ကြားရ၏။ မျက်မှောက်မှ နာယူရ၏။ အကြင် သမာပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာကိုမျှ မခံစား၊ ဤသမာပတ် သည် ရှိသည် မဟုတ်လော” ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင်ပေါတလိပုတ္တ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ပေါတလိပုတ္တ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းသည် သာတည်း၊ “ကာယကံသည် အကျိုး မပြီး အချည်းနီးတည်း၊ ဝစီကံသည် အကျိုးမပြီး အချည်းနီးတည်း၊ မနောကံသာလျှင် မှန်ကန်၏” ဟူ၍ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မဟောတန်ရာ၊ ငါ့သျှင် အကြင် သမာပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာကို မျှ မခံစား၊ ဤသမာပတ်သည် ရှိသည်သာတည်း ဟု (ပြောဆို၏)။ ငါ့သျှင်သမိဒ္ဓိ သင်ရဟန်း ပြုသည် မှာ အဘယ်မျှ ကြာပြီနည်း ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ပေါတလိပုတ္တ မကြာသေး၊ သုံးဝါသာ ရှိသေး၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ ဤမျှငယ်သော ရဟန်းသော်မှလည်း ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားကို (ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ) စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ရမည် ဟု မှတ်ထင်တုံသေး၏။ ယခုအခါ မထေရ်ကြီး ရဟန်းဖြစ်သော ငါတို့ ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ငါ့သျှင် သမိဒ္ဓိ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စေ့ဆော်မှု ရှိသော (အကုသိုလ်)ကံကို ပြုမိခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့သော ဝေဒနာကို ခံစားရ သနည်း ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ပေါတလိပုတ္တ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စေ့ဆော်မှု ရှိသော (အကုသိုလ်) ကံကို ပြုမိ ခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားရ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ ထိုအခါ ပေါတလိ ပုတ္တပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်သမိဒ္ဓိ၏ စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ဘဲ မြစ်လည်း မမြစ်ဘဲ နေရာမှ ထကာ ဖဲသွား၏။

၂၉၉။ ထိုအခါ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ် ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ အသျှင် အာနန္ဒာထေရ် ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကား အလုံးစုံကို အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြောကြား၏။ ဤသို့ ပြောဆိုသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သမိဒ္ဓိအား “ငါ့သျှင် သမိဒ္ဓိ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမျှော်ရန် စကား လက်ဆောင်သည် ရှိသည်သာတည်း။ ငါ့သျှင် သမိဒ္ဓိ လာ၊ သွားကြကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြ ကုန်အံ့၊ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအကြောင်းကို မှတ်ကြရကုန်အံ့” ဟု ပြောဆို၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် လည်းကောင်း၊ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကြ ကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သမိဒ္ဓိ၏ ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။ ဤသို့ လျှောက်ထားသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာ အား “အာနန္ဒာ ငါသည် ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်အား မြင်ဖူးသည်ကိုမျှလည်း မမှတ်မိ၊ အဘယ်မှာ ဤသို့ သဘောရှိသော စကား ဆွေးနွေးခြင်းမျိုး ဖြစ်အံ့နည်း။ အာနန္ဒာ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနီးသော ယောက်ျား ဖြစ်သည့် ဤသမိဒ္ဓိသည် ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်အား ခွဲခြမ်း ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုသင့်သော ပြဿနာကို တစ်ဖက်သတ် ဖြေဆိုဘိ၏” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်ဥဒါယီသည် မြတ်စွာဘုရားကို “မြတ်စွာဘုရား ‘ခံစားမှု ဟူသမျှ ဆင်းရဲဒုက္ခ သာတည်း’ ဟု ဤသင်္ခါရ ဒုက္ခကို ရည်ရွယ်၍ အသျှင်သမိဒ္ဓိထေရ်သည် ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။

၃၀၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနီးသော ယောက်ျားဖြစ်သည့် ဤဥဒါယီ၏ အမေး ပြဿနာကို သင် မြင်၏လော၊ အာနန္ဒာ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနီးသော ယောက်ျားဖြစ်သည့် ဤဥဒါယီသည် မသင့်သော အကြောင်းဖြင့် ဦးခေါင်း ထောင်ကြွ သည် ဖြစ်၍ ဦးခေါင်း ထောင်ကြွလိမ့်မည်” ဟူသော အကြောင်းကို ယခုအခါ ငါ သိရ၏။ အာနန္ဒာ ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်သည် အစကတည်းကပင် ဝေဒနာ သုံးပါးတို့ကို မေး၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ မေးအပ် သော် အချဉ်းနီးသော ယောက်ျားဖြစ်သည့် သမိဒ္ဓိသည် ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်အား “ငါ့သျှင် ပေါတလိပုတ္တ ကြောင့်ကြစိုက်၍ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စေ့ဆော်မှု ရှိသော ချမ်းသာကိုသာ ခံစားရမည် ဖြစ်သော ကံကို ပြုမိသောကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာကိုသာ ခံစားရ၏။ ငါ့သျှင် ပေါတလိပုတ္တ ကြောင့်ကြစိုက်၍ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စေ့ဆော်မှု ရှိသော ဆင်းရဲ ခံစားရမည် ဖြစ် သော ကံကို ပြုမိသောကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ငါ့သျှင် ပေါတလိပုတ္တ ကြောင့်ကြ စိုက်၍ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စေ့ဆော်မှုရှိသော ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ် ခံစားရမည် ဖြစ်သော ကံကို ပြုမိသောကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏” ဟု အကယ်၍ ဤသို့ ဖြေကြား ငြားအံ့၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြေကြားသော် အချဉ်းနီးသော ယောက်ျား ဖြစ်သည့် သမိဒ္ဓိ သည် ပေါတလိပုတ္တပရိဗိုဇ်အား ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာ၏။ အာနန္ဒာ စင်စစ် သော်ကား မိုက်မဲကုန် မလိမ္မာကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်စားတို့ပေနည်း၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ များစွာသော ကံတို့ကို ဝေဖန်မှု ‘မဟာကမ္မဝိဘင်း’ကို သိကုန်လတ္တံ့နည်း။ အာနန္ဒာ သင်တို့သည် များစွာသော ကံတို့ကို ဝေဖန်မှု ‘မဟာ ကမ္မဝိဘင်း’ကို ဝေဖန် ဟောကြားသော မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားကို) အကယ်၍ နာကြားလိုလျှင် နာကြားကြ ကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ကံတို့ကို ဝေဖန်မှု ‘မဟာကမ္မဝိဘင်း’ ကို ဝေဖန် ဟောပြောတော်မူ ချိန်တန်ပါပြီ။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ် သော မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ကံတို့ကို ဝေဖန်မှု ‘မဟာကမ္မဝိဘင်း’ကို ဝေဖန် ဟောပြောတော် မူချိန်တန်ပါပြီ။ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းများ ဆောင်ထားကြရပါကုန် လတ္တံ့ ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ ဖြစ်မှုကား နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆို လတ္တံ့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

အာနန္ဒာ လေးယောက်ကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးယောက်တို့နည်းဟူမူ- အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမျက်မှောက် ဘဝ၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းချောလေ့ ရှိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးမဲ့ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ သူ့စည်းစိမ်ကို တပ်မက်၍ ကြံစည်ခြင်း များ၏။ သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုစိတ် ရှိ၏။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိဖရဲ ကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ ထိုမှတစ်ပါး ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် သော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းချောလေ့ ရှိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးမဲ့ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ သူ့စည်းစိမ်ကို တပ်မက်၍ ကြံစည်ခြင်း များ၏။ သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီး လိုစိတ်ရှိ၏။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ (၂)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းချောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကျိုးမဲ့ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူ့စည်းစိမ်ကို တပ်မက်၍ ကြံခြင်းမရှိ၊ သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုစိတ် မရှိ၊ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ (၃)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမျက်မှောက် ဘဝ၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းချောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကျိုးမဲ့ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူ့စည်းစိမ်ကို တပ်မက်၍ ကြံခြင်း မရှိ၊ သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုစိတ် မရှိ၊ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက် ရ၏။ (၄)

၃၀၁။ အာနန္ဒာ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အား ထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့ သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည် လတ်သော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော

နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသော၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ ရှိသော၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိသော၊ ကုန်းချောလေ့ ရှိသော၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိသော၊ အကျိုးမဲ့ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိသော၊ သူ့စည်းစိမ်ကို တပ်မက်၍ ကြံစည်ခြင်း ရှိသော၊ သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုစိတ် ရှိသော၊ မှားသော အယူကို ယူလေ့ ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရှိဖရဲ ကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်သည်ကို မြင်၏။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ ယုတ်မာသော ကံတို့သည် ရှိကုန်သတတ်၊ ဒုစရိုက်၏ အကျိုးသည် ရှိသတတ်၊ စင်စစ် ငါသည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသော။ပ။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရှိဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်သည်ကို မြင်၏” ဟု ဆို၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိသော။ပ။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိသော သူ့အားလုံးသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရှိဖရဲ ကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အကြင် သူတို့သည် ဤအတိုင်း သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှန်သိကုန်၏။ အကြင် သူတို့သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှား သိကုန်၏” ဟုလည်း ဆို၏။ ဤသို့ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏသည် သူကိုယ်တိုင်သိ သူကိုယ်တိုင်မြင် သူကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိသမျှကို သာလျှင် “ဤအယူသာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အမှားချည်းတည်း” ဟု ထိုအယူ၌ အခိုင်အမာ အစွဲအမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆို၏။ (၁)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြိမြိစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့ သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည် ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ် တည်ကြည်လတ်သော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ ရှိသော မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိသော။ပ။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်သည် ကိုလည်း မြင်၏။ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ ယုတ်မာသော ကံတို့သည် မရှိကုန်သတတ်၊ ဒုစရိုက် အကျိုးသည် မရှိသတတ်၊ စင်စစ် ငါသည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိသော။ပ။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်သည်ကိုလည်း မြင်ရ၏” ဟု ဆို၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ အသက်ကို သတ်လေ့ ရှိသော မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိသော။ပ။ မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိသော သူ့အားလုံးသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အကြင်သူတို့သည် ဤအတိုင်း သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှန် သိကုန်၏။ အကြင် သူတို့သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှား သိကုန်၏” ဟုလည်း ဆို၏။ ဤသို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် သူကိုယ်တိုင် သိသူ ကိုယ်တိုင် မြင် သူ ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိသမျှကိုသာလျှင် “ဤအယူသာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အမှားချည်းတည်း” ဟု ထိုအယူ၌ အခိုင်အမာ အစွဲအမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆို၏။ (၂)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြိမြိစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့ မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့ သဘောရှိသော စိတ် တည်ကြည်ခြင်းကို

ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ် တည်ကြည်လတ်သော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော ကုန်းချောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော အကျိုးမဲ့ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူ့စည်းစိမ်ကို တပ်မက်၍ ကြံခြင်း မရှိသော သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုစိတ် မရှိသော မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်သည်ကို မြင်၏။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ ကောင်းသော ကံတို့သည် ရှိကုန်သတတ်၊ သုစရိုက်၏ အကျိုးသည် ရှိသတတ်၊ စင်စစ် ငါသည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်သည်ကို မြင်ရ၏” ဟု ဆို၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိသော သူ့အားလုံးသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အကြင်သူတို့သည် ဤအတိုင်း သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှန် သိကုန်၏။ အကြင် သူတို့သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှား သိကုန်၏” ဟု လည်း ဆိုပြန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် သူကိုယ်တိုင်သိ သူကိုယ်တိုင်မြင် သူကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိသမျှကို သာလျှင် “ဤအယူသာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အမှားချည်း တည်း” ဟု ထိုအယူ၌ အခိုင်အမာ အစွဲအမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆို၏။ (၃)

အာနန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြိမြိစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့ သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည် ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည်လတ်သော် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက် သည်ကို မြင်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ ကောင်းသော ကံတို့သည် မရှိကုန်သတတ်၊ သုစရိုက်၏ အကျိုးသည် မရှိသတတ်၊ စင်စစ် ငါသည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်သော မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်သည်ကို မြင်၏” ဟု ဆို၏။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် “အချင်းတို့ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိသော သူ့အားလုံးသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အကြင် သူတို့သည် ဤအတိုင်း သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှန် သိကုန်၏။ အကြင် သူတို့သည် တစ်ပါး သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှားကို သိကုန်၏” ဟုလည်း ဆိုပြန်၏။ ဤသို့ လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည် သူကိုယ်တိုင်သိ သူကိုယ်တိုင်မြင် သူကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိသမျှကို သာလျှင် “ဤ အယူသာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အမှားချည်းတည်း” ဟု ထိုအယူ၌ အခိုင်အမာ အစွဲအမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆို၏။ (၄)

သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှန်သိကုန်၏။ အကြင် သူတို့သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှား သိကုန်၏” ဟူ၍ ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကိုလည်း ခွင့်မပြု။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သူကိုယ်တိုင်သိ သူကိုယ်တိုင်မြင် သူကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်းမိသမျှကို သာလျှင် “ဤအယူ သာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အမှားချည်းတည်း” ဟု ထိုအယူ၌ အခိုင်အမာ အစွဲအမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကိုလည်း ခွင့်မပြု။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-အာနန္ဒာ များစွာသော ကံတို့ကို ဝေဖန်ရာ၌ ငါဘုရား၏ ဉာဏ်သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၃)

အာနန္ဒာ ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် “အချင်းတို့ ကောင်းသော ကံတို့သည် မရှိကုန် သတတ်၊ သုစရိုက်၏ အကျိုးသည် မရှိသတတ်” ဟူ၍ ပြောဆိုသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားကို ခွင့်မပြု။ “အချင်းတို့ စင်စစ် ဤလူ့ပြည်၌ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မပေးသည် ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက် သည်ကို မြင်ရ၏” ဟူ၍ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို ခွင့်ပြု၏။ “အချင်းတို့ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ ရှိသော သူအားလုံးသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏” ဟူ၍ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကိုလည်း ခွင့်မပြု။ အကြင် သူတို့သည် ဤအတိုင်း သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှန်သိကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမှား သိကုန်၏” ဟူ၍ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကိုလည်း ခွင့်မပြု။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သူကိုယ်တိုင်သိ သူကိုယ်တိုင်မြင် သူကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်းမိသမျှကို သာလျှင် “ဤအယူသည် သာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အမှား ချည်းတည်း” ဟု ထိုအယူ၌ အခိုင်အမာ အစွဲအမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို လည်း ခွင့်မပြု။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အာနန္ဒာ များစွာသော ကံတို့ကို ဝေဖန်ရာ၌ ငါဘုရား၏ ဉာဏ်သည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၄)

၃၀၃။ အာနန္ဒာ ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ပ။ မှားသော အယူရှိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက် ရ၏။ ရှေး၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ထိုယုတ်မာသော ကံကို ပြု၏။ နောက်၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုယုတ်မာသော ကံကို ပြု၏။ သေခါနီး ကာလ၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မှားယွင်းသော အယူကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုယုတ်မာသော ကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏။ ထိုကံ၏ အကျိုးကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော ထိုထိုဘဝ၌ လည်း ကောင်း ခံစားရ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ပ။ မှားသော အယူရှိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ရှေး၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုကောင်းသော ကံကို ပြု၏။ နောက်၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုကောင်းသော ကံကို ပြု၏။ သေခါနီး ကာလ၌ လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မှန်သော အယူကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကောင်း

သော ကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူလေ့ ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ ထိုကံ၏ အကျိုးကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော ထိုထိုဘဝ၌ လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ (၂)

အာနန္ဒာ ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သော အယူကို ယူလေ့ ရှိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောက သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ရှေး၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုကောင်း သော ကံကိုပြု၏။ နောက်၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုကောင်း သော ကံကို ပြု၏။ သေခါနီး ကာလ၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းသော အယူကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကောင်းသော ကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လေ့ ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လေ့ ရှိ၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏။ ထိုကံ၏ အကျိုးကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော ထိုထိုဘဝ၌ လည်းကောင်း ခံစား ရ၏။ (၃)

အာနန္ဒာ ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ရှေး၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုယုတ်မာ သော ကံကို ပြု၏။ နောက်၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုယုတ်မာ သော ကံကို ပြု၏။ သေခါနီး ကာလ၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မှားယွင်းသော အယူကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုမကောင်းသော ကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိဖရဲကျရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် ဤလူ့ပြည်၌ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏။ ထိုကံ၏ အကျိုးကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌ လည်း ကောင်း၊ တစ်ပါးသော ထိုထိုဘဝ၌ လည်းကောင်း ခံစား ရ၏။ (၄)

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အကြောင်းမမှန်ဘဲ အကြောင်းမမှန်ကို ပြတတ်သော ကံလည်း ရှိ၏။ အကြောင်းမမှန်ဘဲ အကြောင်းမှန်ကို ပြတတ်သော ကံလည်း ရှိ၏။ အကြောင်းလည်း မှန်လျက် အကြောင်းမှန်ကို ပြတတ်သော ကံလည်း ရှိ၏။ အကြောင်းမှန်လျက် အကြောင်းမမှန်ကို ပြတတ်သော ကံလည်း ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင် အာနန္ဒာ သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၇ - သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၀၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သဠာယတနဝိဘင်္ဂကို ဟောပေအံ့။ ထိုသဠာယတနဝိဘင်္ဂကို နာယူကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ခြောက်ပါးကုန်သော အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတနတို့ကို သိရမည်၊ ခြောက်ပါးကုန်သော အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတနတို့ကို သိရမည်၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ဝိညာဏ် အပေါင်းတို့ကို သိရမည်၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ဖဿအပေါင်းတို့ကို သိရမည်၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့ကို သိရမည်၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ (ဝဋ်၊ ဝိဝဋ်သို့) ရောက်ကြောင်းတို့ကို သိရမည်၊ ထိုသုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ ဤတရားကို မှီ၍ ဤတရားကို ပယ်စွန့်ကုန်လော့၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့သည် သုံးပါး ဖြစ်ကုန်၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို အရိယာ ဖြစ်သောသူသည် မှီဝဲ၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို မှီဝဲသော အရိယာဖြစ်သော (လူနတ်တို့၏) ဆရာ (ဘုရား)သည် သတ္တဝါအပေါင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သင့်လျော် လျှောက်ပတ်စွာ ဆုံးမတတ်သော ဆရာ အမျိုးမျိုးတို့ထက် အတုမဲ့ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတတ်သူ ဟု ဆိုရ၏။ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား သဠာယတနဝိဘင်္ဂ၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’တည်း။

၃၀၅။ “ခြောက်ပါးကုန်သော အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတနကို သိရမည်” ဟူ၍ ဤသို့ လျှင် ထိုစကားကို ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း၊ စက္ခုယတန သောတာယတန ယာနာယတန ဇိဝှိယတန ကာယာယတန မနာယတနတို့တည်း။ “ခြောက်ပါးကုန်သော အတွင်း သန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတနတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤခြောက်ပါးကို သာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ (၁)

“ခြောက်ပါးကုန်သော အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း၊ ရူပါယတန သဒ္ဒါယတန ဂန္ဓာယတန ရသာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဓမ္မာယတနတို့တည်း။ “ခြောက်ပါးကုန်သော အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတနတို့ ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤခြောက်ပါးကို သာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ (၂)

“ခြောက်ပါးကုန်သော ဝိညာဏ် အပေါင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း၊ စက္ခုဝိညာဏ် သောတဝိညာဏ် ယာနဝိညာဏ် ဇိဝှိဝိညာဏ် ကာယဝိညာဏ် မနောဝိညာဏ်တို့တည်း။ “ခြောက်ပါးကုန်သော ဝိညာဏ် အပေါင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤခြောက်ပါးကို သာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ (၃)

“ခြောက်ပါးကုန်သော ဖဿအပေါင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သမ္မဿ၊ သောတဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သမ္မဿ၊ ယာနဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သမ္မဿ၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သမ္မဿ၊ ကာယဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော

သမ္မဿ၊ မနောဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်သော သမ္မဿတို့တည်း။ “ခြောက်ပါးကုန်သော ဖဿအပေါင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤခြောက်ပါးကို သာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ (၄)

“တစ်ဆယ့် ရှစ်ပါးကုန်သော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် ရူပါရုံကို ရှုမြင်၍ သောမနဿ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ရူပါရုံကို ကြံစည် သုံးသပ်၏။ ဒေါမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ကြံစည် သုံးသပ်၏။ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ကြံစည် သုံးသပ်၏။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြားနာ၍။ပ။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နံ၍။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် ရသာရုံကို လျက်၍။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၍။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မာရုံကို ကြံစည် သုံးသပ်၏။ ဒေါမနဿ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဓမ္မာရုံကို ကြံစည် သုံးသပ်၏။ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဓမ္မာရုံကို ကြံစည် သုံးသပ်၏။ ဤသို့လျှင် ခြောက်ပါးကုန်သော သောမနဿနှင့်ယှဉ်သော ကြံစည်ခြင်းသုံး သပ်ခြင်း ခြောက်ပါးကုန်သော ဒေါမနဿနှင့်ယှဉ်သော ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်း ခြောက်ပါးကုန်သော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ “တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤတစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကို သာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ (၅)

၃၀၆။ “သုံးဆယ့် ခြောက်ပါးကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ (ဝဇ္ဇ၊ ဝိဝဇ္ဇသို့) ရောက်ကြောင်းတို့ကို သိရ မည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်ကို မှီသော သောမနဿတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန် သော သောမနဿတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်ကို မှီကုန်သော ဒေါမနဿတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန် သော ဒေါမနဿတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်ကို မှီကုန်သော ဥပေက္ခာတို့ သည် လည်းကောင်း၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော ဥပေက္ခာတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏။ ထိုသုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီကုန်သော သောမနဿတို့သည် အဘယ်နည်း။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် နှလုံးကို ပွားစေအပ် နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိကုန်သော တဏှာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် သော ရူပါရုံတို့ကို ရခြင်းကိုလည်း ရသောအားဖြင့် ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း ရှေး၌လည်း ရှေးကရဖူးသော လွန်လေပြီးသော ချုပ်လေပြီးသော ဖောက်ပြန်ပြီးသော ရူပါရုံတို့ကို အောက်မေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း သောမနဿသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော သောမနဿကို ကာမဂုဏ်ကို မှီသော သောမနဿ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါရုံ တို့ကို။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ တို့ကို။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် နှလုံးကို ပွားစေအပ် နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိကုန်သော တဏှာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့ကို ရခြင်းကိုလည်း ရသောအားဖြင့် ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း ရှေး၌ လည်း ရှေးကရဖူးသော လွန်လေပြီးသော ချုပ်လေပြီးသော ဖောက်ပြန်ပြီးသော ဓမ္မာရုံကို အောက်မေ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း သောမနဿသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော သောမနဿကို ကာမဂုဏ်ကို မှီသော သောမနဿ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီကုန်သော သောမနဿတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော သောမနဿတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ ရူပါရုံတို့၏ သာလျှင် မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ရာဂ ကင်းခြင်းကို ချုပ်ခြင်းကို သိ၍ “ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ရူပါရုံတို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏” ဟု

ဤသို့ ထိုရူပါရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သောမနဿသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော သောမနဿကို ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော သောမနဿ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ သဒ္ဓါရုံ တို့၏သာလျှင်။ ဂန္ဓာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ရသာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ဓမ္မာရုံတို့၏သာလျှင် မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ရာဂ ကင်းခြင်းကို ချုပ်ခြင်းကို သိ၍ “ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ဓမ္မာရုံတို့ သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ ထိုဓမ္မာရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သောမနဿသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘော ရှိသော သောမနဿကို ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော သောမနဿ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော သောမနဿတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၃၀၇။ ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်ကို မှီသော ဒေါမနဿတို့ သည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့ကို။ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါရုံတို့ကို။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ ဇိဝိညာဏ်ဖြင့် သိ အပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့ကို။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် နှလုံးကို ပွားစေအပ် နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိကုန်သော တဏှာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့ကို မရခြင်းကိုလည်း မရသောအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း ရှေး၌လည်း ရှေးက မရဖူးသော လွန်လေပြီးသော ချုပ်လေပြီးသော ဖောက်ပြန်ပြီးသော ဓမ္မာရုံတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း ဒေါမနဿ သည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဒေါမနဿကို ကာမဂုဏ်ကို မှီသော ဒေါမနဿ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီကုန်သော ဒေါမနဿတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော ဒေါမနဿတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ ရူပါရုံတို့၏ သာလျှင် မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်း ကို ကင်းခြင်းကို ချုပ်ခြင်းကို သိ၍ “ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ရူပါရုံတို့ သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ ထိုရူပါရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ “ယခုအခါ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အာယတနကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်၏။ ငါသည် အဘယ်အခါ၌ ထိုအရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အာယတနကို ပြည့်စုံစေ၍ နေရအံ့နည်း” ဟု တောင့်တ ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ဤသို့ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ တောင့်တခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား တောင့်တခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဒေါမနဿသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဒေါမနဿကို ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော ဒေါမနဿ ဟု ဆိုရ၏။ သဒ္ဓါရုံတို့၏ သာလျှင် ။ပ။ ဂန္ဓာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ရသာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ဓမ္မာရုံတို့၏ သာလျှင် မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ကင်းခြင်းကို ချုပ်ခြင်းကို သိ၍ “ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ဓမ္မာရုံတို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ ထိုဓမ္မာရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ “ယခုအခါ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အာယတနကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်၏။ ငါသည် အဘယ်အခါ၌ ထိုအရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အာယတနကို ပြည့်စုံစေ၍ နေရအံ့နည်း” ဟု တောင့်တခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ဤသို့ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ တောင့်တ ခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား တောင့်တခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဒေါမနဿသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဒေါမနဿကို ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော ဒေါမနဿ ဟု ဆိုရ၏။ ခြောက်ပါးကုန်သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော ဒေါမနဿတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၃၀၈။ ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော ဥပေက္ခာတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ မိုက်သော တွေဝေသော နွဲ့သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်၏။ ကိလေသာ ဟူသော အပိုင်းအခြားကို မအောင်သေးသော နောင်အကျိုးပေးခြင်းကို မအောင်သေးသော အပြစ် ဟု ရှုလေ့ မရှိသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဥပေက္ခာသည် ရူပါရုံကို လွန်၍မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥပေက္ခာကို ကာမဂုဏ်ကို မှီသော ဥပေက္ခာ ဟု ဆိုရ၏။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြား၍။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်း၍။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် ရသာရုံကို လျက်၍။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၍။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ မိုက်သော တွေဝေသော နွဲ့သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်၏။ ကိလေသာ ဟူသော အပိုင်းအခြားကို မအောင်သေးသော နောင်အကျိုးပေးခြင်းကို မအောင်သေးသော အပြစ်ဟု ရှုလေ့ မရှိသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဥပေက္ခာသည် ဓမ္မာရုံကို လွန်၍ မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥပေက္ခာကို ကာမဂုဏ်ကို မှီသော ဥပေက္ခာဟူ၍ ဆိုရ၏။ ကာမဂုဏ်ကို မှီသော ဥပေက္ခာတို့သည် ဤ ခြောက်ပါးတို့တည်း။

ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော ဥပေက္ခာတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ ရူပါရုံတို့၏ သာလျှင် မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ကင်းခြင်းကို ချုပ်ခြင်းကို သိ၍ “ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ယခုအခါ လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ရူပါရုံတို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ ထိုရူပါရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဥပေက္ခာသည် ရူပါရုံကို လွန်၍ မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥပေက္ခာကို ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော ဥပေက္ခာ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ သဒ္ဓါရုံတို့၏သာလျှင်။ ဂန္ဓာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ရသာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၏ သာလျှင်။ ဓမ္မာရုံတို့၏ သာလျှင် မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ကင်းခြင်းကို ချုပ်ခြင်းကို သိ၍ “ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ယခုအခါ၌ လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ဓမ္မာရုံတို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏” ဟု ဤသို့ ထိုဓမ္မာရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဥပေက္ခာသည် ဓမ္မာရုံကို လွန်၍မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥပေက္ခာကို ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော ဥပေက္ခာ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော ဥပေက္ခာတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့ ပင်တည်း။ “သုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (ဝဋ္ဋ၊ ဝိဝဋ္ဋသို့) ရောက်ကြောင်းတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော တရားကို သာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၀၉။ ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ ဤတရားကို မှီ၍ ဤတရားကို ပယ်စွန့် ကုန်လော့” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော တရားတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီသော အကြင် သောမနဿတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသောမနဿတို့ကို မှီ၍ ထိုသောမနဿတို့ကို အစွဲပြု၍ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီကုန်သော အကြင် သောမနဿတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသောမနဿတို့ကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့၊ ထိုသောမနဿတို့ကို လွန်မြောက်ကြ ကုန်လော့။ ဤသို့ ထိုကာမဂုဏ်ကို မှီသော သောမနဿတို့ကို ပယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ ထိုကာမဂုဏ်ကို မှီသော သောမနဿတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော တရားတို့တွင် ခြောက်ပါးကုန်သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို မှီကုန်သော အကြင် ဒေါမနဿတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဒေါမနဿတို့ကို မှီ၍ ထိုဒေါမနဿတို့ကို အစွဲပြု၍ ခြောက်ပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီကုန်သော အကြင် ဒေါမနဿတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဒေါမနဿတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဒေါမနဿတို့ကို လွန်မြောက်ကြ ကုန်လော့။ ဤသို့

ရဟန်းတို့ တဏှာ ကင်းသော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဉာဏ်ကို မှီ၍ တဏှာကင်းသော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို အစွဲပြု၍ တစ်ခုတည်းသော သဘောရှိသော တစ်ခုတည်းသော အာရုံကို မှီသော အကြင် အရူပါဝစရသမာပတ္တိ ဥပေက္ခာနှင့် ဝိပဿနပေက္ခာသည် ရှိ၏။ ထိုဥပေက္ခာကို ပယ်ကြ ကုန် လော့၊ ထိုဥပေက္ခာကို လွန်မြောက်ကြ ကုန်လော့။ ဤသို့ ထိုတစ်ခုတည်းသော သဘောရှိသော အရူပါဝစရသမာပတ္တိ ဥပေက္ခာနှင့် ဝိပဿနပေက္ခာကို ပယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့ ထိုတစ်ခုတည်း သော သဘောရှိသော အရူပါဝစရသမာပတ္တိ ဥပေက္ခာနှင့် ဝိပဿနပေက္ခာကို လွန်မြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “ထိုသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ ဤတရားကို မှီ၍ ဤတရားကို စွန့်ကုန်လော့” ဟူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၁၁။ “သတိပဋ္ဌာန်တို့သည် သုံးပါး ဖြစ်ကုန်၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို အရိယာဖြစ်သော သူသည် မှီဝဲ၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို မှီဝဲသော အရိယာဖြစ်သော ဆရာ(ဘုရား)သည် သတ္တဝါ အပေါင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အစဉ် သနားတော်မူသော အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးတော် မူသော ဆရာ(ဘုရား)သည် အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ “ဤတရားသည် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ဤတရား သည် သင်တို့အား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တို့အား တရားဟော၏။ ထိုဆရာ၏ တပည့်တို့ သည် ယုံကြည်စွာ မနာယူကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ စိတ်ကို သိအောင် မဖြစ်စေကုန်၊ ဆရာ၏ အဆုံး အမမှ လွဲဖယ်၍ ကျင့်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ငါဘုရားသည် နှလုံး မသာယာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ နှလုံး မသာယာခြင်း ဒေါမနဿကို မခံစားရ၊ ဒေါမနဿ မယိုစီးဘဲ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို အရိယာဖြစ်သော သူသည် မှီဝဲ၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို မှီဝဲသော အရိယာဖြစ်သော ဆရာ(ဘုရား)သည် သတ္တဝါ အပေါင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်၏။ သတိ ပဋ္ဌာန်သည် ရှေးဦးစွာသော သတိပဋ္ဌာန်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အစဉ် သနားတော်မူသော အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးတော် မူသော ဆရာ (ဘုရား)သည် အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ “ဤတရားသည် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ဤတရားသည် သင်တို့အား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တို့အား တရားဟော၏။ ထိုဆရာ၏ အချို့ကုန်သော တပည့်တို့သည် ယုံကြည်စွာ မနာယူကြကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ စိတ်ကို သိအောင် မဖြစ်စေကုန်၊ ဆရာ၏ အဆုံးအမမှ လွဲဖယ်၍ ကျင့်ကုန်၏။ အချို့ကုန်သော တပည့်တို့ သည် ယုံကြည်စွာ နာယူကုန်၏။ နားထောင်ကုန်၏။ ဣတိကို သိအောင် ဖြစ်စေကုန်၏။ ဆရာ၏ အဆုံးအမမှ လွဲဖယ်၍ မကျင့်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ငါဘုရားသည် နှလုံး မသာယာခြင်း လည်းမဖြစ်၊ နှလုံး မသာယာခြင်း ဒေါမနဿကိုလည်း မခံစားရ၊ နှလုံး သာယာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ နှလုံး သာယာခြင်း သောမနဿကိုလည်း မခံစားရ၊ နှလုံး မသာယာခြင်း နှလုံး သာယာခြင်း ထိုနှစ်ပါးစုံကို ကြည့်၍ လျစ်လျူရှုလျက် သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံကာနေ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို အရိယာ ဖြစ်သော သူသည် မှီဝဲ၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို မှီဝဲသော အရိယာဖြစ်သော ဆရာ (ဘုရား)သည် သတ္တဝါ အပေါင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤသတိပဋ္ဌာန်သည် နှစ်ခုမြောက်သော သတိပဋ္ဌာန်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အစဉ် သနားတော်မူသော အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးတော် မူသော ဆရာ(ဘုရား) သည် အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ “ဤတရားသည် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ဤတရားသည် သင်တို့အား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တို့အား တရားဟော၏။ ထိုဆရာ၏ တပည့်တို့သည် ယုံကြည်စွာ နာယူကုန်၏။ နားထောင်ကုန်၏။ ဣတိကို သိအောင် ဖြစ်စေ ကုန်၏။ ဆရာ၏ အဆုံးအမမှ လွဲဖယ်၍ မကျင့်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ဆရာ (ဘုရား) သည် နှစ်လို ဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်မှု သောမနဿကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရာဂ မစိုစွတ်မှု၍ သတိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကာနေ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို အရိယာဖြစ်သော သူသည် မှီဝဲ၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို မှီဝဲသော အရိယာဖြစ်သော ဆရာ(ဘုရား)သည် သတ္တဝါ အပေါင်းကို

ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤသတိပဋ္ဌာန်သည် သုံးခုမြောက်သော သတိပဋ္ဌာန် ပေတည်း။ “သတိပဋ္ဌာန်တို့သည် သုံးပါး ဖြစ်ကုန်၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို အရိယာဖြစ်သော သူသည် မှီဝဲ၏။ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို မှီဝဲသော အရိယာဖြစ်သော ဆရာ(ဘုရား)သည် သတ္တဝါ အပေါင်းကို ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးကိုသာလျှင် စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၁၂။ “ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သင့်လျော်လျောက်ပတ်စွာ ဆုံးမတတ်သော ဆရာ အမျိုးမျိုးတို့ထက် အတုမဲ့ ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတတ်သူ” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဆင်ဆရာ သင်ကြား ဆုံးမထားသော ယဉ်ကျေးပြီးသော ဆင်သည် အရှေ့အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ အနောက်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ မြောက်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ တောင်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ တစ်ခုတည်းသော အရပ်မျက်နှာသို့ သာလျှင် ပြေးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ မြင်းဆရာ သင်ကြား ဆုံးမထားသော ယဉ်ကျေးပြီးသော မြင်းသည် အရှေ့အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ အနောက်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ မြောက်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ တောင်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ တစ်ခုတည်းသော အရပ်မျက်နှာသို့သာလျှင် ပြေးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ နွားဆရာ သင်ကြား ဆုံးမထားသော ယဉ်ကျေးပြီးသော နွားသည် အရှေ့အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ အနောက်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ မြောက်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ၊ တောင်အရပ်သို့ မူလည်းဖြစ်စေ တစ်ခုတည်းသော အရပ်မျက်နှာသို့ သာလျှင် ပြေးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သင်ကြား ဆုံးမထားသော ယဉ်ကျေးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရပ် ရှစ်မျက်နှာတို့သို့ ပြေးသွား၏။ ရူပဈာန်ရှိသည် ဖြစ်၍ ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤဝိမောက္ခသည် တစ်ခုသော အရပ်မည်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ရုပ် ဟူသော အမှတ်အသား မရှိသည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤဝိမောက္ခသည် နှစ်ခုမြောက် အရပ်မည်၏။

တင့်တယ်၏ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ ဤဝိမောက္ခသည် သုံးခုမြောက် အရပ်မည်၏။ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိပသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္ထသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ “ကောင်းကင် ပညတ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် အာကာသာနဉ္စာ ယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤဝိမောက္ခသည် လေးခုမြောက် အရပ်မည်၏။ အချင်းခပ်သိမ်း အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ပဌမာရူပဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤဝိမောက္ခသည် ငါးခုမြောက်အရပ်မည်၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဂ္ဂညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤဝိမောက္ခသည် ခြောက်ခုမြောက် အရပ်မည်၏။ အာကိဂ္ဂညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤဝိမောက္ခသည် ခုနစ်ခုမြောက် အရပ်မည်၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤဝိမောက္ခသည် ရှစ်ခုမြောက် အရပ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သင်ကြားပြီး ယဉ်ကျေးပြီးသော ယောက်ျားသည် ဤအရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သို့ ပြေးသွား၏။ “ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သင့်လျော် လျောက်ပတ်စွာ ဆုံးမတတ်သော ဆရာ အမျိုးမျိုးတို့ထက် အတုမဲ့ ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတတ်သူ” ဟူ၍ အကြင် စကားကို ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်း တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ခုနစ်ခုမြောက် သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၈ - ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၁၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကျဉ်း ဒေသနာ အကျယ် ဒေသနာကို ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

“ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့ သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်း အာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်း မတပ်မက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်း အာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်း မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှ ထတော် မူလျက် ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

၃၁၄။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော် မူ၍ မကြာမီ ဤဆို လတ္တံ့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်းမူ၍ မတပ်မက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းဘဲ မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟူ၍ ဤတရားကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤအကျဉ်းတရား၏ အနက် သဘောကို အဘယ်သူသည် ဝေဖန်နိုင်ရာ အံ့နည်း” ဟု (အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား “ဤအသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အချီးမွမ်းကို ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အမြောက် အစားကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤအကျဉ်း ဖြစ်သော တရား၏ အနက် သဘောကို အကျယ် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာ ကစ္စာနအား ဤအကျဉ်း ဖြစ်သော တရား၏ အနက် သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံ သည် ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏။

ထို့နောက် ရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာကစ္စာနနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နတ်ဆက် ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေကာ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကုန်လျက် အသျှင်မဟာကစ္စာနအား ဤဆိုမည့် စကားကို ပြောဆို လျှောက်ထားကုန်၏။

ငါ့သျှင်ကစ္စာန ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်းမှု၍ မတပ်မက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်း သည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းဘဲ မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်း ချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထုတ်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင် ကစ္စာန မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ ငါတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့အား ‘ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင် သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်းမှု၍ မတပ်မက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်း အရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းဘဲ မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ် အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲအပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ’ ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထုတ် မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် အားဖြင့် အနက် သဘောကို မဝေဖန်သော ဤအကျဉ်း ဖြစ်သော တရား၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာ အံ့နည်း” ဟု (အကြံ ဖြစ်ပေါ်ပြန်၏)။

ငါ့သျှင် ကစ္စာန ထိုငါတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်ပြန်ပါ၏။ “ဤအသျှင် ကစ္စာနသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ အချီးမွမ်းကို ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အမြောက်အစားကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာ ကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤအကျဉ်း ဖြစ်သော တရား၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာ ကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အနက် သဘောကို မေမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏)။ အသျှင်ကစ္စာနသည် ဝေဖန်တော် မူပါလော့ ဟု (ပြောဆို လျှောက်ထား ကြ ကုန်၏)။

၃၁၅။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာအားဖြင့် အနှစ်ကို အလိုရှိသော အနှစ်ကို ရှာမီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် တည်နေဆဲ ဖြစ်သော အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်အရင်းကို လည်းကောင်း၊ ပင်စည်ကို လည်းကောင်း ကျော်လွန်၍ သာလျှင် အခက်အရွက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်၏ ဟု ထင်မှတ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို သိအပ်၏။ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက် ဖြစ်ပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်၍ ငါတို့အား အကျဉ်းဖြစ် သော တရား၏ အနက် သဘောကို မေးမြန်းသင့်၏ ဟု ထင်မှတ်ကြကုန် ဘိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှန်ပါ သည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏။ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏။ မျက်စိ သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်သော မင်္ဂသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) ဟောကြားတော် မူတတ်၏။ ဖြစ်စေတော် မူတတ်၏။ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ပြတော် မူတတ်၏။ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်၏။ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ရှေးဘုရားများအတူ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင်

မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်ကြ ကုန်ရာ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင်ကစွာန စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏။ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော် မူ၏။ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်သော မဂ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) ဟောကြားတော် မူတတ်၏။ ဖြစ်စေတော် မူတတ်၏။ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ပြတော် မူတတ်၏။ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော် မူတတ်၏။ တရား အရှင် ဖြစ်တော် မူ၏။ ရှေးဘုရားများအတူ ဖြစ်တော် မူ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်ပါ၏။ ငါတို့သည် ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်ကြကုန်ရာ၏။ သို့ပါသော်လည်း အသျှင်မဟာကစွာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အချီးမွမ်းကို ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အမြောက် အစားကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် မြတ်စွာ ဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤအကျဉ်း ဖြစ်သော တရား၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် ဝန်မလေး သည်ကို ပြု၍ ဝေဖန်ပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ တာဝန်ထား၍ နာကြား လိုကြမူ နာကြားကြ ကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (ပြောဆို၏)။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာ ကစွာနအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် ဤဆို လတ္တံ့သော စကားကို ပြောဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအား ဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်း အာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်းမူ၍ မတပ်မက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်း အာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းဘဲ မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟူသော ဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော် မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤအကျဉ်း ဖြစ်သော တရား၏ အနက် သဘောကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါနားလည်ပါ၏။

၃၁၆။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် ပျံ့လွင့်၏၊ ရွေ့ရှား၏ ဟု ဆိုရ သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ ရူပါရုံသို့ အစဉ်လျှောက်ပြေး သွားသော ရူပါရုံကို သာယာ မက်မောသော ရူပါရုံကို သာယာခြင်းဖြင့် ဖွဲ့သော ရူပါရုံကို သာယာခြင်း သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ ပျံ့လွင့်၏၊ ရွေ့ရှား၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ နားဖြင့် အသံကို ကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နှမ်း၍။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ ဓမ္မာရုံ သို့ အစဉ် လျှောက်ပြေးသွားသော ဓမ္မာရုံကို သာယာ မက်မောသော ဓမ္မာရုံကို သာယာခြင်းဖြင့် ဖွဲ့သော ဓမ္မာရုံကို သာယာခြင်း သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ ပျံ့လွင့်၏၊ ရွေ့ရှား၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ဝိညာဏ် သည် အပအာရုံတို့၌ ပျံ့လွင့်၏၊ ရွေ့ရှား၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

၃၁၇။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အပအာရုံတို့၌ ဝိညာဏ်သည် မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား ဟု ဆိုအပ် သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ ရူပါရုံသို့ အစဉ် မလျှောက် မပြေးသွားသော ရူပါရုံကို မသာယာ မမက်မောသော ရူပါရုံကို သာယာခြင်းဖြင့် မဖွဲ့သော ရူပါရုံကို သာယာခြင်း သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) ဝိညာဏ်ကို အပ အာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား ဟု ဆိုအပ်၏။ နားဖြင့် အသံကို ကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို

နမ်း၍။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ ဓမ္မာရုံသို့ အစဉ်မလျှောက် မပြေးသွားသော ဓမ္မာရုံကို မသာယာ မမက်မောသော ဓမ္မာရုံကို သာယာခြင်းဖြင့် မဖွဲ့သော ဓမ္မာရုံကို သာယာခြင်း သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား ဟု ဆိုအပ်၏။

၃၁၈။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အတွင်းအာရုံတို့၌ တည်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိ သုခသို့ အစဉ် လျှောက်ပြေးသွားသော နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိ သုခကို သာယာ မက်မောသော နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိ သုခကို သာယာခြင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့သော နီဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိ သုခကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ တည်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အတွင်းသန္တာန် ၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော ဝိတက် ဝိစာရ မရှိသော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိ သုခ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခသို့ အစဉ် လျှောက်ပြေးသွားသော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာ မက်မောသော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာခြင်းဖဖင့် ဖွဲ့သော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ တည်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ၊ သမ္မုဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာသုခကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင်တတိယဈာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုတတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်) ချီးမွမ်းကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပေက္ခာသို့ အစဉ် လျှောက်ပြေးသွားသော ဥပေက္ခာကို သာယာ မက်မောသော ဥပေက္ခာကို သာယာခြင်းဖြင့် ဖွဲ့သော ဥပေက္ခာကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ် နှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ တည်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ဥပေက္ခာကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသို့ အစဉ် လျှောက်ပြေး သွားသော ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို သာယာ မက်မောသော ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို သာယာခြင်းဖြင့် ဖွဲ့သော ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ တည်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ တည်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၃၁၉။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်ဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိ သုခသို့ အစဉ် မလျှောက် မပြေးသွားသော နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို မသာယာ မမက်မောသော နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာခြင်း ဖြင့် မဖွဲ့သော နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ငါ့ သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခသို့ အစဉ်မလျှောက် မပြေးသွားသော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို မသာယာ မမက်မောသော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာခြင်းဖြင့် မဖွဲ့သော ပဌမဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပီတိကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ဥပေက္ခာသို့ အစဉ်မလျှောက် မပြေးသွားသော ဥပေက္ခာကို မသာယာ မမက်မောသော ဥပေက္ခာကို သာယာခြင်းဖြင့် မဖွဲ့သော ဥပေက္ခာကို သာယာခြင်း ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသို့ အစဉ် မလျှောက် မပြေးသွားသော ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို မသာယာ မမက်မောသော ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို သာယာခြင်းဖြင့် မဖွဲ့သော ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို သာယာခြင်းဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို) စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်သည် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၃၂၀။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် မစွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့၌ တပ်မက်ခြင်းသည် ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ အရိယာတရားတို့၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော၊ သူတော်ကောင်း တရားတို့၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ‘ကိုယ်’ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏။ တစ်မျိုး တစ်မည်အားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်မည်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တပ်နှစ်သက်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်းတို့သည် လည်း ကောင်း ကုသိုလ်စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ကုန်၏။

ကုသိုလ်စိတ်၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည် လည်းကောင်း၊ ကပ်ငြိခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ မစ္စလမ်းမူ၍လည်း တပ်နှစ်သက်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို။ပ။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို။ သို့မူ ‘ဝိညာဏ်’ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏။ တစ်မျိုး တစ်မည်အားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်မည်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တပ်နှစ်သက်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း ကုသိုလ်စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ကုန်၏။ ကုသိုလ်စိတ်၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း၊ ပင်ပန်းခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း၊ ငြိကပ်ခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ မစ္စလမ်းမူ၍လည်း တပ်နှစ်သက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် မစ္စလမ်းအပ်သော တရားတို့၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၃၂၁။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် မစ္စလမ်းအပ်သော တရားတို့၌ မတပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ရုပ်ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု မရှု၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တ ဟု မရှု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု မရှု၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏။ တစ်မျိုး တစ်မည်အားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အား ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်မည် အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည်ကား မဖြစ်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အား ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တပ်နှစ်သက်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း ကုသိုလ်စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ မတည်ကုန်၊ ကုသိုလ်စိတ်၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ မစ္စလမ်း၍လည်း မတပ်နှစ်သက်။ ဝေဒနာကို မရှု၊ သညာကို မရှု၊ သင်္ခါရတို့ကို မရှု၊ ဝိညာဏ်ကို အတ္တ ‘ကိုယ်’ ဟု မရှု၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု မရှု၊ ဝိညာဉ်၌ အတ္တဟု မရှု၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏။ တစ်မျိုးတစ်မည် အားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အား ဝိညာဏ်ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်မည်အား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည်ကား မဖြစ်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အား ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တပ်နှစ်သက်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း ကုသိုလ်စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ မတည်ကုန်၊ ကုသိုလ်စိတ်၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ မစ္စလမ်း၍လည်း မတပ်နှစ်သက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် မစ္စလမ်းအပ်သော တရားတို့၌ မတပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအား ဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်း အာရုံတို့၌ မတည်၊ မစ္စလမ်း၍ မတပ်နှစ်သက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်း

အာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းဘဲ မတပ်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟူသော ဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါနားလည်ပါ၏။ အသျှင်တို့ အလိုရှိကြကုန်သော် အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ သာလျှင် ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ဤအနက် သဘောကို တစ်ဖန် မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်သဘောကို မှတ်ကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၃၂၂။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍာ၏ မိန့်ကြားချက်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကုန်၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြ ကုန်လျက် လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထားကြကုန်၏- မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်း၍ မတပ်နှစ်သက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းမူ၍ မတပ်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟု ဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီ “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်၊ မရွေ့ရှား၊ အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်၊ မစွဲလမ်း၍ မတပ်နှစ်သက်ရာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အပအာရုံတို့၌ မပျံ့လွင့်သော် မရွေ့ရှားသော် အတွင်းအာရုံတို့၌ မတည်သော် မစွဲလမ်းမူ၍ မတပ်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ’ ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင် ရာသနည်း” ဟု ဤသို့ အကြံအစည်သည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား “ဤအသျှင်မဟာကဏ္ဍာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အချီး အမွမ်းကို ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်များ အမြောက် အစားကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကဏ္ဍာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောကို အကျယ် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်း ကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသျှင်မဟာကဏ္ဍာအား ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်မဟာကဏ္ဍာသည် ဤအခြင်းအရာ ပုဒ်ဝါကျ အကွရာတို့ဖြင့် အနက် သဘောကို ဝေဖန်ပြပါ၏ ဟု (လျှောက်ထားကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ မဟာကဏ္ဍာသည် ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မဟာကဏ္ဍာသည် ပညာကြီး၏။ ရဟန်းတို့ ငါ့ကိုလည်း သင်တို့သည် ဤအနက်သဘောကို အကယ်၍ တစ်ဖန် မေးမြန်းကုန် ငြားအံ့၊ ငါသည်

လည်း ထိုအနက် သဘောကို မဟာကဏ္ဍနု ဖြေကြားသကဲ့သို့ပင် ဖြေကြားရာ၏။ ဤဥဒ္ဒေသ၏ အနက် သဘောသည် ဤသည်ပင်တည်း။ ဤအတိုင်း ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကြကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်း တို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ရှစ်ခုမြောက် ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၉ - အရဏဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၂၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အရဏဝိဘင်္ဂသုတ် ဒေသနာကို ဟောကြား ပေအံ့။ ထိုအရဏဝိဘင်္ဂသုတ် ဒေသနာကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆို လတ္တံ့သော တရား စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်သာ ဖြစ်၍ အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကာမဂုဏ် ချမ်းသာကို အဖန်တလဲလဲ အားမ ထုတ်ရာ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုး စီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်ရာ။ ရဟန်း တို့ ထိုအစွန်း နှစ်ပါးတို့သို့ မကပ်ရောက်မှု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် သိတော် မူအပ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော ဉာဏ်အမြင်ကို ပြုတတ်သော အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည် ကိလေသာ ငြိမ်းရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ သစ္စာလေးပါးကို သိရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ မြောက်ပင်ခြင်းကိုလည်း သိရာ၏။ နှိပ်ချခြင်းကိုလည်း သိရာ၏။ မြောက်ပင်ခြင်းကိုလည်း သိ၍ နှိပ်ချခြင်းကိုလည်း သိ၍ မြောက်ပင်၍ မဟောပြောရာ၊ နှိပ်ချ၍ မဟောပြောရာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောတရားကို သာလျှင် ဟောပြောရာ၏။ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော ချမ်းသာကို သိရာ၏။ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော ချမ်းသာကို သိ၍ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ချမ်းသာကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ရာ၏။ မျက်ကွယ်၌ အပြစ်ပြောခြင်းကို မပြောဆိုရာ၊ မျက်မှောက် ၌ ကိလေသာနှင့် ရောပြွမ်း ညစ်နွမ်းသော ရှုတ်ချ စကားကို မဆိုရာ၊ ဖြေးဖြေးသာသာ ပြောဆိုရာ၏။ ဆောလျင်စွာ မဆိုရာ၊ ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာကို နှလုံးစွဲမြဲ၍ မပြောဆိုရာ၊ လောကသုံး ပညတ်ကို လွန်၍ မသွားရာ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား အရဏဝိဘင်္ဂသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’တည်း။

၃၂၄။ “ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်သာဖြစ်၍ အရိယာတို့၏ အကျင့်မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်ရာ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ မလိုက်စား အားမထုတ်ရာ” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အလေ့အကျင့် ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြစ်၍ အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကာမ ချမ်းသာနှင့်စပ်သော သုခရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း နှင့်တကွ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အကျင့်ပင်တည်း။

ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်သာဖြစ်၍ အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကာမဂုဏ် ချမ်းသာနှင့်စပ်သော သုခရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်ပင် တည်း။ ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အကျင့်ပင်တည်း။

ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွား နှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်း နှိပ်စက်ခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်ပင် တည်း။ “ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်သာ ဖြစ်၍ အရိယာတို့ ၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကာမဂုဏ် ချမ်းသာကို အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်ရာ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်ရာ” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အစွဲပြု၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၂၅။ “ထိုအစွန်း နှစ်ပါးတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် သိတော် မူအပ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော ဉာဏ်အမြင်ကို ပြုတတ်သော အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည် ကိလေသာ ငြိမ်းရန် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါဖြစ်၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤအရိယမဂ်ပင်တည်း။ ဤအင်္ဂါ ရှစ်ပါး ရှိသော အရိယမဂ်သည် အဘယ်နည်း။ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်စွာ ကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’၊ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’၊ မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’၊ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’၊ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ “ထိုအစွန်း နှစ်ပါးတို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် သိတော် မူအပ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော ဉာဏ်အမြင်ကို ပြုတတ်သော အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည် ကိလေသာ ငြိမ်းရန် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိရန် (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤ ဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၂၆။ “မြောက်ပင့်ခြင်းကိုလည်း သိရာ၏၊ နှိပ်ချခြင်းကိုလည်း သိရာ၏၊ မြောက်ပင့်ခြင်းကိုလည်း သိ၍ နှိပ်ချခြင်းကိုလည်း သိ၍ မြောက်ပင့်၍ မဟောပြောရာ၊ နှိပ်ချ၍ မဟောပြောရာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို သာလျှင် ဟောပြောရာ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့

နှိပ်စက်ခြင်း မရှိကုန်၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်၊ ပူပန်ခြင်း မရှိကုန်၊ မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိကုန်၏ ဟု ဤသို့ မပြောဆိုမူ၍ “စင်စစ် အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောကား ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့် ပင်တည်း” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသူသည် သူတစ်ပါးကို ဟုတ်မှန်သော သဘောကို သာလျှင် ပြောဆိုသည် မည်၏။

ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွား နှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးတို့ သည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပူပန်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အကျင့် ရှိကုန်၏ ဟု ဤသို့ မပြောဆိုမူ၍ “စင်စစ် အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောကား ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း ရှိ၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏၊ ပူပန်ခြင်း ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အကျင့်ပင်တည်း” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသူသည် ဟုတ်မှန်သော သဘော ကိုသာလျှင် ပြောဆိုသည် မည်၏။

ကိုယ်စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွား နှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့ သည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိကုန်၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိကုန်၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်၊ ပူပန်ခြင်း မရှိကုန်၊ မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိကုန်၏ ဟု ဤသို့ မပြောဆိုမူ၍ “စင်စစ် အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောကား ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန် ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်ပင်တည်း” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသူသည် ဟုတ်မှန်သော သဘောကိုသာ လျှင် ပြောဆို သည် မည်၏။

ဘဝနှောင်ကြီး တဏှာကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်၏၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပူပန်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ မှားယွင်းသော အကျင့် ရှိကုန်၏ ဟု ဤသို့ မပြောဆိုမူ၍ “စင်စစ် ဘဝနှောင်ကြီး တဏှာကို မပယ်ရသေးသော် ဘဝကိုလည်း မပယ်ရသေး” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသူသည် ဟုတ်မှန်သော သဘောကို သာလျှင် ပြောဆို သည် မည်၏။

ဘဝနှောင်ကြီး တဏှာကို ပယ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိကုန်၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိကုန်၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်၊ ပူပန်ခြင်း မရှိကုန်၊ မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိကုန်၏ ဟု ဤသို့ မပြောဆိုမူ၍ “စင်စစ် ဘဝနှောင်ကြီး တဏှာကို ပယ်ပြီးသော် ဘဝကိုလည်း ပယ်ပြီး ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသူသည် ဟုတ်မှန်သော သဘောကိုသာလျှင် ပြောဆိုသည် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မမြှောက်ပင့်ခြင်း မနှိပ်ချခြင်း ဟုတ်မှန်သော သဘောကို ပြောဆိုခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “မြှောက်ပင့်ခြင်းကိုလည်း သိရာ၏၊ နှိပ်ချခြင်းကိုလည်း သိရာ၏၊ မြှောက်ပင့်ခြင်းကိုလည်း သိ၍ နှိပ်ချခြင်းကိုလည်း သိ၍ မြှောက်ပင့်၍ မပြောရာ၊ နှိပ်ချ၍ မပြောရာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို သာလျှင် ပြောဟောရာ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၂၈။ “ဆုံးဖြတ်အပ်သော ချမ်းသာကို သိရာ၏၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော ချမ်းသာကို သိ၍ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ-လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ(ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော စက္ခု ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်း။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံ။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရ သော အနံ့။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ (ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ်ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော

အတွေ့အထိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဤချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ကို ကာမဂုဏ် ချမ်းသာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘင် ‘မစင်’ နှင့် တူသော ချမ်းသာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ ချမ်းသာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အရိယာမဟုတ် သူတို့၏ ချမ်းသာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။ “ထိုချမ်းသာကို မမှီဝဲရာ၊ မပွားစေရာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ မလေ့လာရာ၊ ထိုချမ်းသာကို ကြောက်ရမည်” ဟု ငါဘုရားဟော၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နိဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွား စေတတ် သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော ပဌမဈာန် သမာဓိ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ပ။ တတိယဈာန်သို့ လည်းကောင်း။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ လည်းကောင်း ရောက်၍ နေ၏။ ဤချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ကို ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်း ‘နေက္ခမ္ပ’ ချမ်းသာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း ‘ပဝိဝေက’ ချမ်းသာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ‘ဥပသမ’ ချမ်းသာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ သိခြင်း ‘သမ္မောဓိ’ ချမ်းသာဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။ “ထိုချမ်းသာကို မှီဝဲရမည်၊ ပွားစေရ မည်၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာရမည်၊ ထိုချမ်းသာမျိုးကို မကြောက်ရ” ဟု ငါဆို၏။ “ဆုံးဖြတ်အပ်သော ချမ်းသာကို သိရာ၏၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော ချမ်းသာကို သိ၍ မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၂၉။ “မျက်ကွယ်၌ အပြစ် ပြောခြင်းကို မပြောဆိုရာ၊ မျက်မှောက်၌ ကိလေသာနှင့် ရောပြွမ်း ညစ်နွမ်းသော စကားကို မဆိုရာ” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ ပြောချိန်သင့် ရောက်သော် မဟုတ်မမှန် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုမျက်ကွယ် အပြစ် ပြောခြင်းကို မပြောဆိုရာ၊ဟုတ်၏၊ မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ် ဟု သိငြားအံ့၊ မျက်ကွယ် အပြစ် ပြောခြင်းကိုလည်း မဆိုမိစေခြင်းငှါ ကျင့်ရာ၏။ဟုတ်၏၊ မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏ ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုသို့ သိရာ၌ ထိုမျက်ကွယ် အပြစ် ပြောခြင်းကို ပြောဆိုခြင်းငှါ သင့်လျော်သော အချိန်အခါကို သိသည် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ပြောချိန်သင့် ရောက်သော် မဟုတ်မမှန် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ် ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုမျက် မှောက်၌ ကိလေသာနှင့် ရောပြွမ်းညစ်နွမ်းသော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ဟုတ်၏၊ မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွား နှင့် မစပ်ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုမျက်မှောက်၌ ကိလေသာနှင့် ရောပြွမ်း ညစ်နွမ်းသော စကားကိုလည်း မဆိုမိစေခြင်းငှါ ကျင့်ရာ၏။ဟုတ်၏၊ မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်၏ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုသို့ သိရာ၌ ထိုမျက်မှောက်၌ ကိလေသာနှင့် ရောပြွမ်း ညစ်နွမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ သင့်လျော်သော အချိန်အခါကို သိသည် ဖြစ်ရာ၏။ “မျက်ကွယ်၌ အပြစ် ပြောဆိုခြင်းကို မပြောဆိုရာ၊ မျက်မှောက်၌ ကိလေသာနှင့် ရောပြွမ်း ညစ်နွမ်းသော စကားကို မဆိုရာ” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၃၀။ “ဖြေးဖြေးသာသာ ပြောဆိုရာ၏၊ လျင်လျင်မြန်မြန် မပြောဆိုရာ” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ လျင်လျင်မြန်မြန် ပြောဆိုသော သူ၏ ကိုယ်သည်လည်း ပင်ပန်း၏၊ စိတ်သည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ အသံသည်လည်း ပျက်စီး၏၊ လည်ချောင်းသည်လည်း နာ၏၊ မသန့်ရှင်း မပြတ်သားသည်လည်း ဖြစ်၏၊ လျင်လျင်မြန်မြန် ပြောဆိုသော သူ၏ စကားသည် မသိ

လွယ်။ ရဟန်းတို့ ပြေးပြေးသာသာ ပြောဆိုသော သူ၏ ကိုယ်သည်လည်း မပင်ပန်း၊ စိတ်သည်လည်း မဆင်းရဲ၊ အသံသည်လည်း မပျက်စီး၊ လည်ချောင်းသည်လည်း မနာ၊ သန့်ရှင်း ပြတ်သားသည်လည်း ဖြစ်၏။ ပြေးပြေးသာသာ ပြောဆိုသော သူ၏ စကားသည် သိလွယ်၏။ “ပြေးပြေးသာသာ ပြောဆိုရာ ၏၊ လျင်လျင်မြန်မြန် မပြောဆိုရာ” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၃၁။ “ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာကို နှလုံးသွင်း စွဲမြဲ၍ မပြောဆိုရာ၊ လောကသုံး ပညတ်ကို လွန်၍ မသွားရာ” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာကို နှလုံးသွင်းစွဲမြဲ၍ ပြောဆိုခြင်း လောကသုံး ပညတ်ကို လွန်၍ သွားခြင်း ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုခွက်ကို သာလျှင် အချို့ကုန်သော ဇနပုဒ်တို့၌ ပါတိ ဟု သိကုန်၏။ ပတ္တ ဟု သိကုန်၏။ ဝိတ္တ ဟု သိကုန်၏။ သရာဝဟု သိကုန်၏။ ဓာရောပဟု သိကုန်၏။ ပေါဏဟု သိကုန်၏။ ပိသီလဝဟု သိကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အကြင် အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုခွက်ကို ထိုထို ဇနပုဒ်တို့၌ သိကုန်၏။ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အားစွမ်းဖြင့် အမှား သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် “ဤငါ့အယူ သာလျှင် မှန်၏။ သူတစ်ပါး အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း” ဟု နှလုံးသွင်း စွဲမြဲ၍ ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာကို နှလုံးသွင်းစွဲမြဲ၍ ပြောဆိုခြင်း လောက သုံး ပညတ်ကို လွန်၍ သွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၃၃၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာကို နှလုံးသွင်း စွဲမြဲ၍ မပြောဆိုခြင်း လောကသုံး ပညတ်ကို လွန်၍ မသွားခြင်းသည် ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ထိုခွက်ကိုသာ လျှင် အချို့ကုန်သော ဇနပုဒ်တို့၌ ပါတိဟု သိကုန်၏။ ပတ္တဟု သိကုန်၏။ ဝိတ္တဟု သိကုန်၏။ သရာဝဟု သိကုန်၏။ ဓာရောပဟု သိကုန်၏။ ပေါဏဟု သိကုန်၏။ ပိသီလဝဟု သိကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အကြင် အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုခွက်ကို ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ သိကုန်၏။ “ဤအသျှင်တို့သည် လည်း ဤခွက်ကို ရည်ရွယ်၍ ခေါ်ဝေါ်ကုန် သတတ်” ဟု ထိုထို ဇနပုဒ်သားတို့၏ အခေါ်အဝေါ် အခြင်းအရာအားဖြင့် အမှား မသုံးသပ်မှု၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဇနပုဒ်သားတို့ ၏ ဘာသာကို နှလုံးသွင်း စွဲမြဲ၍ မပြောဆိုခြင်း လောကသုံး ပညတ်ကို လွန်၍ မသွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။ “ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာကို နှလုံးသွင်းစွဲမြဲ၍ မပြောဆိုရာ၊ လောကသုံး ပညတ်ကို လွန်၍ မသွားရာ” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၃၃။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်သာ ဖြစ်၍ အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ် ကာမချမ်းသာနှင့်စပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏။ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း ရှိ၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏။ ပူပန်ခြင်း ရှိ၏။ မှားယွင်းသော အကျင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့၍ ရွာသူတို့၏ အကျင့် ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့်သာ ဖြစ်၍ အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ် ကာမချမ်းသာနှင့်စပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်တည်း။ ထို့ ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူမှ ကင်း၏။

၃၃၄။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာတို့၏ အကျင့်မဟုတ် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားထုတ်ခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏။ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း ရှိ၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏။ ပူပန်ခြင်း ရှိ၏။ မှားယွင်းသော အကျင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘော တရားသည် (ကိလေသာ) မြူနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အရိယာ တို့၏ အကျင့်မဟုတ် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော ကိုယ်ပင်ပန်းမှုကို အားမထုတ်ခြင်း သဘော သည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန် သော အကျင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူမှ ကင်း၏။

တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြေးဖြေသာ သာ ပြောဆို သူ၏ ပြောဆိုခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူမှ ကင်း၏။

၃၄၁။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာစကားကို နှလုံးသွင်း စွဲမြဲ၍ ပြောဆိုခြင်း လောကသုံး ပညတ်စကားကို လွန်၍ ပြေးသွား ပြောဆိုခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း ရှိ၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏၊ ပူပန်ခြင်း ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အကျင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူနှင့် တကွ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာ စကားကို နှလုံးသွင်းစွဲမြဲ၍ မပြောဆိုခြင်း လောကသုံး ပညတ်စကားကို လွန်၍ မပြေးသွား မပြောဆိုခြင်း သဘောသည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောတရားသည် (ကိလေသာ) မြူမှ ကင်း၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤလောက၌ (ကိလေသာ) မြူနှင့်တကွ ဖြစ်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာ) မြူမှ ကင်းသော တရားကို လည်းကောင်း၊ သိရာ၏။ (ကိလေသာ) မြူနှင့်တကွ ဖြစ်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာ) မြူမှ ကင်းသော တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ (ကိလေသာ) မြူမှကင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့ ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သူဘူတိ မည်သော အမျိုးကောင်းသားသည် (ကိလေသာ)မြူမှ ကင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ကိုးခုမြောက် အရဏဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၁၀ - ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၄၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူသော် ရာဇဂြိုဟ် ပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်တော် မူ၍ ဘဂ္ဂဝမည်သော အိုးထိန်းသည်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဘဂ္ဂဝမည် သော အိုးထိန်းသည်ကို “ဘဂ္ဂဝ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမှု အိုးလုပ်ရာ တင်းကုပ်၌ တစ်ည၌မျှ နေလို၏” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဝန်မလေးပါ။ ဤအိုးလုပ်ရာ တင်းကုပ်၌ ရှေးဦးစွာ နေထိုင် ကပ်ရောက်နှင့်သော ရဟန်းသည် ရှိပါသေး၏။ ထိုရှေးဦးစွာ နေနှင့်သော ရဟန်း သည် အကယ်၍ ခွင့်ပြုမှု မြတ်စွာဘုရား ချမ်းသာသလို နေတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ပုတ္တုသာတိမည်သော အမျိုးကောင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ရည်ရွယ်၍ သဒ္ဓါ ယုံကြည်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့၍ ထိုအိုးထိန်းသည်၏ အိုးလုပ်ရာ တင်းကုပ်၌ ရှေးဦးစွာ နေထိုင်ကပ် ရောက်နှင့်၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပုတ္တုသာတိထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင် ပုတ္တုသာတိကို “ရဟန်း အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမှု အိုးလုပ်ရာ တင်းကုပ်၌ တစ်ည၌မျှ နေလို၏” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အိုးထိန်းသည်၏ အိုးလုပ်ရာ တင်းကုပ်သည် ကျယ်ပြန့်ပါ၏။ အသျှင်သည် ချမ်းသာသလို နေတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အိုးထိန်းသည်၏ အိုးလုပ်ရာ တင်းကုပ်သို့ ဝင်၍ တစ်ခုသော နေရာ ၌ မြက်အခင်းကို ခင်းပြီးလျှင် တင်ပလွင်ခွေ၍ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာ ထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း သို့ ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေ၍ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညဉ့်အချိန် များစွာကို ထိုင်ခြင်း ဖြင့် လွန်စေ၏။ အသျှင်ပုတ္တုသာတိသည်လည်း ညဉ့်အချိန် များစွာကို ထိုင်ခြင်းဖြင့် လွန်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား “ဤအမျိုးကောင်းသားသည် ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်နိုင်သော ကုရိယာပုထ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ငါသည် အကယ်၍ မေးရမူ ကောင်းပေစွ” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။ ထို့နောက်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ပုတ္တုသာတိကို “ရဟန်း သင်သည် အဘယ်သူ့ကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်း ပြုသနည်း၊ အဘယ်သူသည် သင်၏ ဆရာဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သူ၏ တရားကို သင် နှစ်သက် သနည်း” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင် မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ရှိ၏။ ထိုအသျှင် ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ဤသို့ ဘဝင်မဆုံ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏- “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မည်တော်မူ၏။ ကောင်း သော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သုဂတ’ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ် သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူ၏” ဟု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်

အကျွန်ုပ်၏ ဆရာ ဖြစ်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နှစ်သက်ပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ရဟန်း ယခုအခါ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်မှာ နေတော်မူသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ငါ့သျှင် ဥတ္တရတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ သာဝတ္ထိမည်သော မြို့သည် ရှိ၏။ ထိုမြို့၌ ယခုအခါ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် နေတော်မူ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ ရဟန်း သင်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မြင်ဖူး၏လော၊ စင်စစ် မြင်သော် သိပါအံ့လော ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မမြင်ဖူးပါ။ စင်စစ် မြင်သော်လည်း မသိရာပါ ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား “ဤအမျိုးကောင်းသားသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်မှန်း၍ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ ထိုအမျိုးကောင်းသားအား ငါသည် တရားဟောရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ပုတ္တုသာတိကို “ရဟန်း သင့်အား တရားဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်ပုတ္တုသာတိသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား ပြောဆို၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

၃၄၃။ ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ဓာတ်ခြောက်ပါး ရှိ၏။ ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတန ရှိ၏။ တစ်ဆယ့် ရှစ်ပါးသော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်း ရှိ၏။ လေးပါးသော တည်ရာရှိ၏။ ယင်း တည်ရာ လေးပါးတို့၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအား ထင်မှတ်ခြင်း ဟူသော ယိုစီးခြင်း ‘အာသဝေါ’ တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ စင်စစ် ထင်မှတ်ခြင်း ဟူသော ယိုစီးခြင်း ‘အာသဝေါ’ မဖြစ်သော် ကိလေသာ ငြိမ်းသော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဝိပဿနာ ပညာကို မမေ့ရာ၊ ဝစီသစ္စာကို စောင့်ရာ၏။ ကိလေသာ စွန့်ခြင်းကို အားထုတ် ရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို သာလျှင် ကျင့်ရာ၏။ ဤကား ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်၏ အကျဉ်း ‘ဥဒ္ဒေသ’ တည်း။

၃၄၄။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ဓာတ်ခြောက်ပါး ရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသနည်း။ ရဟန်း ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် အာကာသဓာတ် ဝိညာဏဓာတ်အားဖြင့် ဓာတ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ဓာတ် ခြောက်ပါးရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆို၏။

၃၄၅။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည် ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတန ရှိ၏” ဟူသော ထိုစကား ကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသနည်း။ စက္ခုသမ္မဿာယတန သောတသမ္မဿာယတန ဃာနသမ္မဿာယတန ဇိဝှိသမ္မဿာယတန ကာယသမ္မဿာယတန မနောသမ္မဿာယတနသည် ရှိ၏။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတန ရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆို၏။

၃၄၆။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်း ရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသနည်း။ မျက်စိဖြင့် အဆင်းရူပါရုံကို မြင်၍ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၏။ ဒေါမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၏။ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၏။ နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကို ကြား၍။ ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နံ၍။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်၍။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို တွေ့ထိ၍။ စိတ်ဖြင့် သဘော ‘မမ္မာရုံ’ ကို သိ၍ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘော ‘မမ္မာရုံ’ ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၏။ ဒေါမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘော ‘မမ္မာရုံ’ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၏။ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘော

‘မေ့ရုံ’ကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်၏။ ဤသို့ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ဒေါမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော စိတ်၏ ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်း ရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆို၏။

၃၄၇။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် လေးပါးသော တည်ရာရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသနည်း။ ပညာ ဟူသော တည်ရာ၊ သစ္စာ ဟူသော တည်ရာ၊ ကိလေသာကို စွန့်ခြင်း ဟူသော တည်ရာ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းဟူသော တည်ရာသည် ရှိ၏။ “ရဟန်း ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် လေးပါးသော တည်ရာရှိ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆို၏။

၃၄၈။ “ဝိပဿနာပညာကို မမေ့ရာ၊ ဝစီသစ္စာကို စောင့်ရာ၏၊ ကိလေသာ စွန့်ခြင်းကို အားထုတ် ရာ၏၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကိုသာလျှင် ကျင့်ရာ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆို သနည်း။ ရဟန်း အဘယ်သို့လျှင် ဝိပဿနာပညာကို မမေ့မလျော့သနည်း။ ရဟန်းဓာတ်တို့သည် ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် အာကာသဓာတ် ဝိညာဏဓာတ်အားဖြင့် ဤခြောက်ပါးတို့ တည်း။

၃၄၉။ ရဟန်း မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သည် အချို့ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်၏၊ အချို့ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ခက်မာ ကြမ်းတမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်တည်း။ ဤရုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးမှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ခက်မာ ကြမ်းတမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်း ဤရုပ်စုကို အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သည် လည်းကောင်း မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သာပင်တည်း။ မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ကို “ဤမြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤမြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤမြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤမြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ ဤမြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်ကို ကောင်းသော ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သော် မြေ ‘ပထဝီ’ ဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် မြေ ‘ပထဝီ’ဓာတ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

၃၅၀။ ရဟန်း ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် အချို့ အတွင်း သန္တာန်၌ ဖြစ်၏၊ အချို့ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ရေ ရေအပါအဝင် ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ရေ ရေအပါ အဝင်ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇ ရုပ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်း ဤရုပ်စုကို အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် လည်းကောင်း ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သာပင်တည်း။ ထိုရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်ကို

“ဤရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် ငါ ပိုင်မဟုတ်၊ ဤရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ ဤရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်ကို ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သော် ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် ရေ ‘အာပေါ’ ဓာတ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

၃၅၁။ ရဟန်း အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် အချို့ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ အချို့ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အပူအအေး ‘မီး’ အပူအအေး ‘မီး’ အပါအဝင်ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ် နည်း၊ အကြင် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ဖြင့်လည်း ပြင်းစွာ ပူ၏။ အကြင် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ဖြင့်လည်း ဆွေးမြည့် ရင့်ကျက်၏။ အကြင် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ဖြင့်လည်း ထက်ဝန်းကျင်လောင်၏။ အကြင် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ဖြင့်လည်း စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာသည် ကောင်းစွာ ကျေကျက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အပူအအေး ‘မီး’ အပူအအေး ‘မီး’ အပါအဝင်ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်း ဤရုပ်စုကို အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အကြင် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အကြင် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် လည်းကောင်း အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သာလျှင်တည်း။ “ဤအပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤအပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအပူ အအေး ‘မီး’ ဓာတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်ကို ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သော် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် အပူအအေး ‘မီး’ ဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

၃၅၂။ ရဟန်း လေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ လေဓာတ်သည် အချို့ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ အချို့ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော လေဓာတ် လေဓာတ် အပါအဝင်ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း၊ အထက်သို့ တက်သောလေ၊ အောက် သို့ သက်သောလေ၊ ဝမ်း၌ တည်သောလေ၊ အူအတွင်း၌ တည်သောလေ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ် လျှောက်သောလေ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်လေ၊ ဤလေတို့ပင်တည်း။ ဤဆို ခဲ့ပြီးသည်မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော လေ လေအပါအဝင် ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်း ဤရုပ်စုကို အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော လေဓာတ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော လေဓာတ် သည် လည်းကောင်း လေဓာတ်သာလျှင်တည်း။ “ဤလေဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤလေဓာတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလေဓာတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ လေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်း သော ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ ဤလေဓာတ်ကို ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သော် လေဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် လေဓာတ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

၃၅၃။ ရဟန်း အာကာသဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ အာကာသဓာတ်သည် အချို့ အတွင်းသန္တာန် ၌ ဖြစ်၏။ အချို့ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာကာသဓာတ်သည်

အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင် အာကာသ ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင် အာကာသ အပါအဝင်ဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ် သည် ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ နားပေါက် နှာခေါင်းပေါက် ခံတွင်းပေါက် စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာကို မျိုးရာ အပေါက် စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာ တည်ရာအပေါက် စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာ အောက်အဘို့သို့ ထွက်ရာအပေါက် တို့တည်း။ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင် အာကာသ ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်အာကာသ အပါအဝင် ဖြစ်သော ရေးခြစ်မထင် ကောင်းကင်အာကာသ ကောင်းကင် အာကာသ၌ အတွင်းဝင်သော ဟင်းလင်းအပေါက် ဟင်းလင်းအပေါက်၌ အတွင်းဝင် သော အသားအသွေးတို့ဖြင့် မတွေ့ထိသော တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့် စွဲယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်း ဤရုပ်စုကို အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာကာသ ဓာတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာကာသဓာတ်သည် လည်းကောင်း အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာကာသဓာတ်သည် လည်းကောင်း အာကာသဓာတ်ချည်းပင်တည်း။ “ဤအာကာသဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤအာကာသဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအာကာသဓာတ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ အာကာသဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ အာကာသဓာတ်ကို ကောင်းသော ဝိပဿနာပညာဖြင့် အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သော် အာကာသဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် အာကာသ ဓာတ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

၃၅၄။ ထိုမှတစ်ပါး ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဖြူစင်သော ဝိညာဏ်သည် သာလျှင် ကြွင်း ကျန်၏။ ထိုဝိညာဏ်ဖြင့် အဘယ်ကို သိသနည်း။ ချမ်းသာ ဟူ၍လည်း သိ၏။ ဆင်းရဲ ဟူ၍လည်း သိ ၏။ ဥပေက္ခာ ဟူ၍လည်း သိ၏။ ရဟန်း သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ သုခ ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ငါ သုခဝေဒနာကို ခံစား၏ဟု သိ၏။ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထို ဖဿ၏သာလျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုဖဿအား လျော်သော၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သုခဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏ ဟု သိ၏။

၃၅၅။ ရဟန်း ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူ သည် ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ငါ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုဖဿ၏ သာလျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုဖဿအား လျော်သော၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဒုက္ခဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏ဟု သိ၏။

၃၅၆။ ရဟန်း ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် ငါ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစား၏ဟု သိ၏။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုဖဿ၏သာလျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုဖဿအား လျော် သော၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏ဟု သိ၏။

၃၅၇။ ရဟန်း ဥပမာအားဖြင့် နှစ်ချောင်းကုန်သော ထင်းတို့၏ ထိခိုက်ခြင်း ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် အငွေ့ ဖြစ်ပေါ်၏။ မီးဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုနှစ်ချောင်းကုန်သော ထင်းတို့၏သာလျှင် (မထိခိုက်ဘဲ) အသီး အသီး တခြားစီ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကင်းခြင်းကြောင့် ထိုထင်းအား လျော်စွာဖြစ်သော အငွေ့သည် ချုပ်သကဲ့သို့ ငြိမ်းသကဲ့သို့ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ငါ သုခဝေဒနာကို ခံစား၏

ဟု သိ၏။ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုဖဿ၏သာလျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုဖဿအား လျော်သော၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သုခဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏ဟု သိ၏။

၃၅၈။ ရဟန်း ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကိုစွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူ သည် ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် ငါ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုဖဿ၏သာလျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုဖဿ အားလျော်သော၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဒုက္ခ ဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏ ဟု သိ၏။

၃၅၉။ ရဟန်း ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကိုစွဲ၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် ငါ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟု သိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုဖဿ၏သာလျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုဖဿအား လျော်သော ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏ ဟု သိ၏။

၃၆၀။ ထိုမှတစ်ပါး ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာသည်သာ ကြွင်း၏။ ထိုဥပေက္ခာသည် နူးညံ့လည်း နူးညံ့၏။ ပြုလုပ်လိုရာလည်း ရ၏။ ပြုံးပြုံး ပြက် အရောင်လည်း ရှိ၏။ ရဟန်း ဥပမာအားဖြင့် လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ဖိုကို ဖွဲ့စီရင်ရာ၏။ ဖိုကို ဖွဲ့စီရင်၍ ဖိုဝကို လိမ်းကျရာ၏။ ဖိုဝကို လိမ်းကျ၍ ညှပ်ဖြင့် ရွှေကို ကိုင်၍ ဖိုဝ၌ ထားရာ၏။ ထိုရွှေကို ရံခါရံခါ မှုတ်ရာ၏။ ရံခါရံခါ ရေဖြင့် ဖျန်းရာ၏။ ရံခါရံခါ ရှုရာ၏။ ဦးပြီးသော လှော်ပြီးသော ထင်ရှားသော အပြစ် သိမ်မွေ့သော အပြစ်ကင်းသော ထိုရွှေသည် နူးညံ့လည်း နူးညံ့၏။ ပြုလုပ်လိုရာလည်း ရ၏။ ပြုံးပြုံးပြက် အရောင်လည်း ထွက်၏။ ရွှေပြားအတွက် ဖြစ်စေ၊ နားတောင်းအတွက် ဖြစ်စေ၊ လည်ရွဲ တန်ဆာအတွက် ဖြစ်စေ၊ ရွှေပန်းခိုင်အတွက် ဖြစ်စေ မည်သည့်တန်ဆာ ပြုလုပ်ရန်မဆို တန်ဆာ အထူးကို အလိုရှိငြားအံ့၊ ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်အား ထိုထိုအကျိုးကို ခံစားရသကဲ့သို့၊ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် သော ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဥပေက္ခာသည်သာ ကြွင်း၏။ ထိုဥပေက္ခာသည် နူးညံ့လည်း နူးညံ့၏။ ပြုလုပ်လိုရာလည်း ရ၏။ ပြုံးပြုံးပြက် အရောင်လည်း ရှိ၏။

၃၆၁။ ထိုသူသည် ဤသို့ သိ၏ “ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်ဥပေက္ခာကို အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤသို့ ပွားသော် ငါ၏ ဤဥပေက္ခာသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို မှီသည်ဖြစ်၍ ထိုအာကာသာနဉ္စာ ယတနဈာန်ကို စွဲလမ်းသည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏။

ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကို ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤသို့ ပွားသော် ငါ၏ ဤဥပေက္ခာသည် ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို မှီသည် ဖြစ်၍ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို စွဲလမ်းသည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏။

ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကို အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတန ဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤသို့ ပွားသော် ငါ၏ ဤဥပေက္ခာသည်

ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို မှီသည်ဖြစ်၍ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို စွဲလမ်းသည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏။

ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကို နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤသို့ ပွားသော် ငါ၏ ဤဥပေက္ခာသည် ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို မှီသည်ဖြစ်၍ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို စွဲလမ်းသည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ရာ၏” ဟု (သိ၏)။

၃၆၂။ ထိုသူသည် ဤသို့သိ၏ “ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကို အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုအာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်သည် ပြုပြင်အပ်သော ‘သင်္ခတ’ တရားတည်း။ ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်ဥပေက္ခာကို ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ် ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သည် ပြုပြင်အပ်သော ‘သင်္ခတ’ တရား တည်း။ ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကို အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကိုလည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သည် ပြုပြင်အပ်သော ‘သင်္ခတ’ တရားတည်း။ ငါသည် ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဤသို့ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကို နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရူပဈာန်စိတ်ကို လည်း ပွားငြားအံ့၊ ဤနေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်သည် ပြုပြင်အပ်သော ‘သင်္ခတ’ တရားတည်း” ဟု (သိ၏)။

ထိုသူသည် ကြီးပွားခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထ ဈာန် ဥပေက္ခာကို မပြုပြင် မစေ့ဆော်၊ ထိုသူသည် ကြီးပွားခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မတောင့်တ မပြုပြင် မစေ့ဆော်သော် လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်း သော သူသည် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော သူသည် အသီးအခြားသာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရ၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

၃၆၃။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုသုခဝေဒနာသည် အမြဲမရှိ ‘အနိစ္စ’ ဟု သိ၏။ မျိုသိပ်၍ မထားအပ် ဟု သိ၏။ မနှစ်သက်အပ် ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထို ဒုက္ခဝေဒနာသည် အမြဲမရှိ ‘အနိစ္စ’ ဟု သိ၏။ မျိုသိပ်၍ မထားအပ်ဟု သိ၏။ မနှစ်သက်အပ် ဟု သိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားအံ့၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည် အမြဲမရှိ ‘အနိစ္စ’ ဟု သိ၏။ မျိုသိပ်၍ မထားအပ် ဟု သိ၏။ မနှစ်သက်အပ် ဟု သိ၏။

၃၆၄။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားခဲ့လျှင် ထိုသုခဝေဒနာကို ရာဂါနုသယနှင့် မယှဉ်ဘဲသာလျှင် ခံစား၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားခဲ့လျှင် ထိုဒုက္ခဝေဒနာကို ပဋိယာနု သယနှင့် မယှဉ်ဘဲသာလျှင် ခံစား၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အကယ်၍ ခံစားခဲ့လျှင် ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာ ကို အဝိဇ္ဇာနုသယနှင့် မယှဉ်ဘဲသာလျှင် ခံစား၏။ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာကိုယ်လျှင် အဆုံး ဖြစ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် ခန္ဓာကိုယ်လျှင် အဆုံးဖြစ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟု သိ၏။ အသက်လျှင် အဆုံးဖြစ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် အသက်လျှင် အဆုံးဖြစ်သော ဝေဒနာကို

ခံစား၏ ဟု သိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက် အသက် ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်၌ ဤအာယတန တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့၌သာလျှင် မနှစ်သက်အပ်သော ခံစားမှု ဝေဒနာ အလုံးစုံ ချုပ်ငြိမ်း ကုန် လတ္တံ့ ဟု သိ၏။

၃၆၅။ ရဟန်း ဥပမာအားဖြင့် ဆီကိုလည်း စွဲ၍ မီးစာကိုလည်း စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက်ပ၏။ ထိုဆီ၏ လည်းကောင်း၊ ထိုမီးစာ၏ လည်းကောင်း ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ဝတ္ထုကိုလည်း မစွဲ ယူခြင်းကြောင့် အကြောင်းကင်း၍ ငြိမ်းသကဲ့သို့၊ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် ခန္ဓာကိုယ်လျှင် အဆုံးဖြစ် သော ဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် ခန္ဓာကိုလျှင် အဆုံးဖြစ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟု သိ၏။ အသက်လျှင် အဆုံးဖြစ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် အသက်လျှင် အဆုံးဖြစ်သော ဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟု သိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက် အသက် ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်၌ ဤအာယတန တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့၌ သာလျှင် မနှစ်သက်အပ်သော ခံစားမှု ဝေဒနာ အလုံးစုံသည် ချုပ်ငြိမ်းကုန် လတ္တံ့ ဟု သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ (ဆိုခဲ့တိုင်း) ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အလွန် မြတ်သော ဤအရဟတ္တဖိုလ် ပညာ ဟူသော တည်ရာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း ခပ်သိမ်းကုန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ ကုန်ဆုံးရာဖြစ်သော ဤဉာဏ်သည် အလွန် အကဲမြတ်သော ပညာပေတည်း။

၃၆၆။ ထိုဆိုခဲ့တိုင်းပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ထိုအရဟတ္တဖိုလ် ပညာသည် ပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ တည်၏။ မပျက်စီး၊ ရဟန်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော တရားသည် မှားယွင်းသော သဘောရှိ၏။ မမှန်ကန်။ မပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော တရားသည် မှန်ကန်သော နိဗ္ဗာန်(နိရောဓ သစ္စာ) တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤဆိုပြီး လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အလွန်မြတ်သော ဤပရမတ္ထသစ္စာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် ဟူသော တည်ရာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း မပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် အလွန် အကဲမြတ်သော အရိယသစ္စာသာတည်း။

၃၆၇။ စင်စစ် ရှေးပုထုဇဉ် ဘဝက မရသေးသော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်ထားသော (ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်သော) ဥပဓိတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဥပဓိတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ အမြစ်ပြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်း ထို့ကြောင့် ဤဆိုပြီး လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အလွန်မြတ်သော ဤမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာကို စွန့်ခြင်း ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း ခပ်သိမ်း သော ဥပဓိကို အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်ဖြင့် ဤစွန့်ခြင်းသည် အလွန်အကဲ မြတ်သော စွန့်ခြင်းတည်း။

၃၆၈။ စင်စစ် ရှေးပုထုဇဉ် ဘဝက မရသေးသော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သူ့ စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်ခြင်း ‘သာရာဂ’ သည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအဘိဇ္ဈာ၊ ဆန္ဒ၊ သာရာဂကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ အမြစ်ပြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထန်းပင် ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးဖြစ်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ စင်စစ် ရှေးပုထုဇဉ်ဘဝက မရသေးသော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ‘အာယာတ’ သူတစ်ပါးအား ပျက်စီးစေခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ပြစ်မှားခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဒေါသသုံးမျိုးကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ အမြစ်ပြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။

စင်စစ် ရှေးပုထုဇဉ် ဘဝက မရသေးသော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မသိခြင်း ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်း ‘သမ္မောဟ’သည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုမောဟ တရားကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ အမြစ်ပြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်း ထို့ကြောင့် ဤဆိုခဲ့ပြီး လက္ခဏာနှင့်

ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အလွန်မြတ်သော ဤမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာကို ငြိမ်းအေးစေခြင်း ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ဤငြိမ်းအေးခြင်းသည် အလွန် အကဲမြတ်သော ငြိမ်းအေး ခြင်းတည်း။ “ပညာကို မမေ့လျော့ရာ၊ ဝစီသစ္စာကို အစဉ် စောင့်ရှောက် ရာ၏။ ကိလေသာ စွန့်ခြင်းကို အားထုတ်ရာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာ ငြိမ်းအေးခြင်းကိုသာလျှင် ကျင့်ရာ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။

၃၆၉။ “လေးပါးသော တည်ရာရှိ၏။ ယင်းတည်ရာလေးပါးတို့၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထင်မှတ် ခြင်း ဟူသော ယိုစီးခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ စင်စစ် ထင်မှတ်ခြင်း ဟူသော ယိုစီးခြင်း မဖြစ်သော် ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုရ၏” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ ရဟန်း ငါဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ ဤဟာ ငါဖြစ်၏ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ မဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ ရုပ်ရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ ရုပ်မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ သညာရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ သညာမရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်းတည်း၊ သညာရှိသည် လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်သော သညာရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသည် ထင်မှတ်ခြင်း တည်း၊ ရဟန်း ထင်မှတ်ခြင်းသည် အနာရောဂါတည်း၊ ထင်မှတ်ခြင်းသည် အိုင်းအမာတည်း၊ ထင်မှတ် ခြင်းသည် မြားပြောင့်တည်း။

ရဟန်း ထင်မှတ်ခြင်းမညနာ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ) အာလုံးတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသော ရဟန်းဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်း ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသော ရဟန်းသည် ပဋိသန္ဓေမနေ မအို မသေ မပျက်စီး မတောင့်တ။ ရဟန်း အကြင် ကံကြောင့် ပဋိသန္ဓေ နေရာ၏။ ထိုပဋိသန္ဓေ ပေးသော ကံသည် ထိုရဟန္တာအား မရှိ၊ ပဋိသန္ဓေ မနေသူသည် အဘယ်မှာ အိုလတ္တံ့ နည်း၊ မအိုသူသည် အဘယ်မှာ သေလတ္တံ့နည်း၊ မသေသူသည် အဘယ်မှာ ပျက်စီး လတ္တံ့နည်း၊ မပျက်စီးသူသည် အဘယ်မှာ တောင့်တ လတ္တံ့နည်း။ “ယင်းတည်ရာ လေးပါးတို့၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထင်မှတ်ခြင်း ဟူသော ယိုစီးခြင်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ စင်စစ် ထင်မှတ်ခြင်း ဟူသော ယိုစီးခြင်း မဖြစ်သော် ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုရ၏” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ ရဟန်း သင်သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ငါဟောသော ဤဓာတ် ခြောက်ပါးကို ဝေဖန်ရာ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်ကို ဆောင်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၇၀။ ထိုအခါ၌ အသျှင်ပုတ္တုသာတိမထေရ်သည် “ငါ့ထံသို့ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော်မူ၏။ ငါ့ထံသို့ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာ ဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော်မူ၏။ ငါ့ထံသို့ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော်မူ၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာမှ ထလျက် လက်ဝဲ ပခုံးစွန်း၌ သင်္ကန်းကို တင်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခေါင်းဖြင့် ဝပ်လျှိုး၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ “မြတ်စွာဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာ သည့် အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်ကို လွှမ်းမိုး သွားခဲ့ပါ၏။ အကြင် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာ ဘုရားကို ငါ့သျှင် ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် ခေါ်ထိုက်၏ ဟု မှတ်ထင်မိခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းခြင်းငှါ အပြစ် ဟု သည်းခံတော် မူပါ” ဟု လျှောက်ထား၏။ ရဟန်း စင်စစ် မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာ သည့်အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို စင်စစ် လွှမ်းမိုးသွားခဲ့၏။ သင်သည် ငါ့ကို ငါ့သျှင် ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် ခေါ်ထိုက်၏ ဟု မှတ်ထင်ခဲ့၏။ ရဟန်း သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု ရှုမြင်၍ အပြစ် အားလျော်စွာ ကုစားသောကြောင့် သင်၏ ထိုအပြစ်ကို ငါတို့ သည်းခံကုန်၏။ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ် ဟု ရှုမြင်၍ အကြောင်း အားလျော်စွာ ကုစား၏။ နောင်အခါ စောင့်စည်း၏။

ဤကုစားခြင်း စောင့်စည်းခြင်းသည် အရိယာ၏ ဝိနည်း ‘အဆုံးအမ’ ၌ ကြီးပွားခြင်း ပင်တည်း ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း သင့်အား သပိတ် သင်္ကန်းသည် ပြည့်စုံပြီလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာ ဘုရား အကျွန်ုပ်အား သပိတ် သင်္ကန်းသည် မပြည့်စုံသေးပါ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း မြတ်စွာဘုရား တို့သည် သပိတ် သင်္ကန်း မပြည့်စုံသူကို ရဟန်းပြု မပေးကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် အသျှင် ပုတ္တုသာတိမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းရှာ ဖဲသွား၏။

ထိုအခါ သပိတ် သင်္ကန်းရှာ လှည့်လည်သော အသျှင်ပုတ္တုသာတိမထေရ်ကို နွားမသည် လှည့်ပတ် ၍ အသက် ဇီဝိန်မှချပြီ။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကုန်၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကုန် သော ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “မြတ်စွာဘုရား ပုတ္တုသာတိမည်သော အမျိုးကောင်းသား အား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော်မူခဲ့၏။ ထိုပုတ္တုသာတိ အမျိုးကောင်းသားသည် သေရှာလေပြီ။ ထိုအမျိုးသား၏ လားရာဂတိကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန် ဘဝသည်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထားကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပုတ္တုသာတိအမျိုးသားသည် ပညာရှိ၏။ မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ လောကုတ္တရာ တရား အားလျော်သော အကျင့်ရှိ၏။ ငါ့ကိုလည်း လောကုတ္တရာတရား ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မပင်ပန်းစေ။ ရဟန်းတို့ ပုတ္တုသာတိ အမျိုးသားသည် ငါးပါးကုန်သော အောက်ကာမတို့၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် (အဝိဟာတို့၌) ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထိုသုဒ္ဓါဝါသတို့၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့။ ထိုအဝိဟာတို့မှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်း တို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ဆယ်ခုမြောက် ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၁၁ - သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၇၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ ရဟန်းသည်သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည်သော် လည်းကောင်း၊ နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည်သော် လည်းကောင်း၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက် သော သူမျှ မဟောစွမ်းနိုင်သော လေးပါးကုန်သော အရိယသစ္စာတို့ကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း ဟူသော အတုမဲ့မြတ်သော ဓမ္မစကြာကို ဖြစ်စေခဲ့ပြီ။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန်ချဲ့ ထွင်ခြင်း ထင်စွာပြုခြင်း။ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင် ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန်ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း။ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန်ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း။ ဒုက္ခ၏ ခန့်ဗျာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင် ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော ငါဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ ရဟန်းသည်သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည်သော် လည်းကောင်း၊ နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည်သော် လည်းကောင်း၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက် သောသူမျှ မဟောစွမ်းနိုင်သော ဤလေးပါးကုန်သော အရိယသစ္စာတို့ကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင် ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း ဟူသော အတုမဲ့ မြတ်သော ဓမ္မစကြာကို ဖြစ်စေခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန်တို့ကို မှီဝဲကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့ကို ဆည်းကပ် ကုန်လော့၊ ထိုသာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် ပညာရှိသော ရဟန်းတို့ ဖြစ်ကုန်၍ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ချီးမြှောက်တတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် သာရိပုတြာသည် မွေးသော မိခင်နှင့် တူ၏။ မောဂ္ဂလာန်သည် မွေးပြီးသူငယ်ကို ကျွေးမွေးသူနှင့် တူ၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ဆောင်တတ်၏။ မောဂ္ဂလာန်သည် အထက်ဖိုလ်တို့ကို ဆောင်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို အကျယ်အားဖြင့် ပြောကြားခြင်းငှါ ဟောကြားခြင်းငှါ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းငှါ အပြားအားဖြင့် သိအောင် ထားခြင်းငှါ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်းငှါ ထင်စွာ ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်း

သော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော် မူပြီး၍ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းတွင်းသို့ ဖဲကြွတော်မူ၏။

၃၇၂။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွတော်မူ၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ “ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို ပြောဆို၏ -

ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ ရဟန်းသည်သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည်သော် လည်းကောင်း၊ နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည်သော် လည်းကောင်း လောက၌ တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူမျှ မဟော စွမ်းနိုင်သော လေးပါးကုန်သော အရိယသစ္စာတို့ကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း ဟူသော အတုမဲ့ မြတ်သော ဓမ္မစကြာကို ဖြစ်စေတော်မူခဲ့ပြီ။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း။ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာပြုခြင်း။ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြား အားဖြင့် သိအောင် ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာပြုခြင်း။ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင်ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာပြုခြင်းတို့တည်း။

၃၇၃။ ငါ့သျှင်တို့ ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်း ‘ဇာတိ’ သည်လည်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခတည်း၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’သည်လည်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခတည်း၊ သေခြင်း ‘မရဏ’သည် လည်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခတည်း၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည်လည်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခတို့တည်း၊ အလိုရှိ အပ်သည်ကို မရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး တို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း ‘ဇာတိ’ သည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထို သတ္တဝါ အစုအပေါင်း၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်း ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်း (အမိဝမ်းတွင်း ဥဉ္စတွင်းသို့) သက်ဝင် ခြင်း ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အာယတနတို့ကို ရခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း ‘ဇာတိ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အိုမင်းခြင်း ‘ဇရာ’သည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အစုအပေါင်း ၌ အိုခြင်း အိုသော အခြင်းအရာ သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မျက်စိစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို အိုမင်းခြင်း ‘ဇရာ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သေခြင်း ‘မရဏ’သည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အစုအပေါင်း မှ ရွှေ့လျော့ခြင်း ရွှေ့ကလျော့သော အခြင်းအရာ ပျက်စီးခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း သတ်ပြတ် သေဆုံး ခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း ခန္ဓာကိုယ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်း အကောင်ပုပ်ကို ပြစ်ချခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်း တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို သေခြင်း ‘မရဏ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ စိုးရိမ် ပူပန်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့်တွေ့သော သတ္တဝါ၏ စိုးရိမ်ခြင်း စိုးရိမ်သော အခြင်းအရာ စိုးရိမ်တတ်သူ၏ အဖြစ် အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်း အတွင်း၌ ပြင်းစွာ စိုးရိမ်ခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ‘သောက’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငိုကြွေးခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့်တွေ့သော သတ္တဝါ၏ ငိုကြွေးခြင်း ပြင်းစွာ ငိုကြွေးခြင်း ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာ ပြင်းစွာ ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာ ငိုကြွေးသော သူ၏ အဖြစ် ပြင်းစွာ ငိုကြွေးသူ၏ အဖြစ်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း ကိုယ်၌ ဖြစ်သော မသာယာခြင်း ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၌ ဖြစ်သော မသာယာခြင်း စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သော သတ္တဝါ၏ ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ် ပြင်းစွာ ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အလိုရှိသည်ကို မရ၍ ဆင်းရဲခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း ‘ဇာတိ’သည် ငါတို့ထံ မလာရောက်မူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သာ တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤသို့ တောင့်တသော်လည်း ဤဇာတိ မလာခြင်းကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိအပ်သည်ကို မရ၍ ဆင်းရဲခြင်း မည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အိုမင်းခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဖျားနာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိ ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ ငါ့သျှင်တို့ သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ ငါ့သျှင်တို့ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ သဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’တို့သည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သာ တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤသို့ တောင့်တသော်လည်း ဤသောကစသည်တို့ မလာခြင်းကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလို ရှိအပ်သည်ကို မရ၍ ဆင်းရဲခြင်းမည်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆင်းရဲတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သညာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သင်္ခါရ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိညာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ပေတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး)တို့ကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆင်းရဲတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ တရားသဘော အလုံးစုံကို ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာ ဟု ဆိုအပ်၏။

၃၇၄။ ငါ့သျှင်တို့ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း၊ တစ်ဖန် ဘဝ သစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက် တပ်မက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော ထိုထိုဘဝအာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ရှိသော တဏှာတည်း။ ဤတဏှာသည် အဘယ်နည်း၊ ကာမဘုံ၌ တပ်မက်ခြင်း ‘ကာမတဏှာ’၊ ရူပ၊ အရူပဘုံ တို့၌ တပ်မက်ခြင်း ‘ဘဝတဏှာ’၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော တပ်မက် ခြင်း ‘ဝိဘဝတဏှာ’တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယ သစ္စာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင် အကြွင်းမရှိ ကင်းချုပ်ရာ တဏှာကို စွန့်ရာ တဏှာကို ဝေးစွာစွန့်ရာ တဏှာမှ လွန်မြောက်ရာ တဏှာဖြင့် မကပ်ငြိ ရာ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သဘောကို ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယသစ္စာ ဟု ဆိုအပ်၏။

၃၇၅။ ငါ့သျှင်တို့ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်အကျင့်ပင်တည်း။ ဤမဂ်အကျင့်သည် အဘယ် နည်း၊ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်စွာ ကြံစည်ခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’၊ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’၊ မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’၊ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’၊ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခသစ္စာ၌ သိမြင်ခြင်း၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၌ သိမြင်ခြင်း၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ သိမြင်ခြင်း၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိမြင်ခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသိမြင်ခြင်းကို မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ ကြံစည်ခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’သည် အဘယ်နည်း။ ကာမအာရုံမှ လွတ်ကင်းသော ကြံခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကြံခြင်းကို မှန်စွာ ကြံစည်ခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’သည် အဘယ်နည်း။ မုသားဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းချောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’သည် အဘယ်နည်း။ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာ တော်၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှားယွင်းသော အသက်မွေးခြင်းကို ပယ်၍ မှန်စွာ အသက် မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအသက်မွေးခြင်းကို မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်မာ သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို

ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်မြဲစေရန် မပျောက်ပျက်စေရန် တိုးတက် ဖြစ်ပွားစေရန် ပြန့်ပြောစေရန် ပွားများမှု ပြည့်စုံစေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအားထုတ်ခြင်းကို မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်း ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’တို့၌ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ စိတ်၌ စိတ် ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ခန္ဓာစသော သဘော တရားတို့၌ ခန္ဓာစသော သဘောတရားတို့ ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ကို မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’သည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပီတိကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤစတုတ္ထနည်း ဈာန်လေးပါးကို မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ပူဇော် အထူးကို ခံယူတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ ရဟန်းသည်သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည်သော် လည်းကောင်း၊ နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည်သော် လည်းကောင်း လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက် သော သူမျှ မဟောစွမ်းနိုင်သော ဤလေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို ပြောကြားခြင်း ဟောကြားခြင်း အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း အပြားအားဖြင့် သိအောင် ထားခြင်း ဖွင့်ပြခြင်း ဝေဖန် ချဲ့ထွင်ခြင်း ထင်စွာ ပြုခြင်း ဟူသော အတုမဲ့ မြတ်သော ဓမ္မစကြာကို ဖြစ်စေတော် မူခဲ့ပြီ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၄ - ဝိဘင်္ဂဝဂ် ===

၁၂ - ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၇၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်အစုံကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ “မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်အစုံကို မြတ်စွာဘုရားကို ရည်စူး၍ ကိုယ်တိုင်ငင် ကိုယ်တိုင်ရက် ထားပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုအဝတ်အစုံကို အလှူခံတော်မူ ပါလော့” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို “ဂေါတမီ သံဃာအား ပေးလှူလော့၊ သင်သည် သံဃာကို ပေးလှူသည် ရှိသော် ငါ့ကိုလည်း ပူဇော်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ သံဃာကိုလည်း ပူဇော်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို “မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအသစ် ဖြစ်သော အဝတ်အစုံကို မြတ်စွာဘုရားကို ရည်စူး၍ ကိုယ်တိုင်ငင် ကိုယ်တိုင်ရက် ထားပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုအဝတ်အစုံကို အလှူခံတော် မူပါလော့” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားပြန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို “ဂေါတမီ သံဃာအား ပေးလှူလော့၊ သင်သည် သံဃာကို ပေးလှူသည် ရှိသော် ငါ့ကိုလည်း ပူဇော်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ သံဃာကိုလည်း ပူဇော်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို “မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအသစ်ဖြစ်သော အဝတ်အစုံကို မြတ်စွာဘုရားကို ရည်စူး၍ ကိုယ်တိုင်ငင် ကိုယ်တိုင်ရက် ထားပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုအဝတ်အစုံကို အလှူခံတော် မူပါလော့” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားပြန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို “ဂေါတမီ သံဃာအား ပေးလှူလော့၊ သင်သည် သံဃာကို ပေးလှူသည် ရှိသော် ငါ့ကိုလည်း ပူဇော်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ သံဃာကိုလည်း ပူဇော်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

၃၇၇။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား “မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၏ အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်အစုံကို အလှူခံတော် မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရား မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားအား ကျေးဇူး များပါ၏။ မိတ္တေ ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားကို ကြီးပွားစေပါ၏။ ကျွေးမွေးပါ၏။ နို့ရည်ကို ပေးသူဖြစ်ပါ၏။ မယ်တော် နတ်ရွာစံသည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားကို နို့တိုက်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မဟာပဇာပတိဂေါတမီအား ကျေးဇူး များပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို အကြောင်းပြု၍ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဘုရားကို ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားကို ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာကို ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို အကြောင်းပြု၍ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ မူးယစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေရည် သေရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို အကြောင်းပြု၍ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တရား၌ မတုန်မလှုပ်

သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သံဃာ၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို အကြောင်းပြု၍ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ယုံမှားကင်း၏။ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ သစ္စာ၌ ယုံမှားကင်း၏။ ဒုက္ခချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာ၌ ယုံမှားကင်း၏။ ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ၌ ယုံမှားကင်း၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မဟာပဇာပတိဂေါတမီအား ကျေးဇူး များပါ၏” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။

၃၇၈။ အာနန္ဒာ ဤစကားသည် ဤအတိုင်းမှန်၏။ အာနန္ဒာ တပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဘုရားကို ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တရားကို ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သံဃာကို ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤတပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိအသေပြုခြင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဆေးတို့ကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်းကို ကောင်းသော ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်း ဟု ငါမဟော။

အာနန္ဒာ တပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မူးယစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤတပည့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိအသေပြုခြင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဆေးတို့ကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်းကို ကောင်းသော ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်း ဟု ငါမဟော။

အာနန္ဒာ တပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တရား၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သံဃာ၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အာနန္ဒာ ဤဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤတပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိအသေပြုခြင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဆေးတို့ကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်းကို ကောင်းသော ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခြင်းဟု ငါမဟော။

အာနန္ဒာ တပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ယုံမှားကင်း၏။ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယသစ္စာ’ ၌ ယုံမှားကင်း၏။ ဒုက္ခချုပ်ရာ ‘နိရောဓသစ္စာ’ ၌ ယုံမှားကင်း၏။ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော ‘မဂ္ဂသစ္စာ’ ၌ ယုံမှားကင်း၏။ အာနန္ဒာ ဤဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤတပည့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိအသေပြုခြင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဆေးတို့ကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်းကို ကောင်းသော ကျေးဇူး တုံ့ပြန်ခြင်း ဟု ငါမဟော။

၃၇၉။ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂလိကဖြစ်သော အလှူတို့သည် ဤတစ်ဆယ့်လေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်တစ်ဆယ့်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား နှစ်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိကအလှူတည်း။ ဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော ရဟန္တာအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား သုံးခုမြောက် ပုဂ္ဂလိကအလှူတည်း။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား

လေးခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ငါးခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ အနာဂါမ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သကဒါဂါမ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ရှစ်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ကိုးခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ဆယ်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သာသနာပအခါ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ရာဂကို ပယ်ခွါပြီးသော ကမ္မဝါဒီ ကိရိယဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သီလရှိသော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ သီလ မရှိသော ပုထုဇဉ်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက် ပုဂ္ဂလိက အလှူတည်း။ တိရစ္ဆာန်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား တစ်ဆယ့်လေးခုမြောက် ပုဂ္ဂလိကအလှူတည်း။

အာနန္ဒာ ထိုတစ်ဆယ့်လေးပါးသော အလှူတို့တွင် တိရစ္ဆာန်အား အလှူကို ပေးလှူ၍ အလှူ၏ အကျိုး အဆ(ဘဝ)အရာ မချွတ်ဖြစ် လတ္တံ့။ သီလ မရှိသော ပုထုဇဉ်အား အလှူကို ပေးလှူ၍ အလှူ၏ အကျိုးအဆ (ဘဝ) အထောင် မချွတ်ဖြစ် လတ္တံ့။ သီလ ရှိသော ပုထုဇဉ်အား အလှူကို ပေးလှူ၍ အလှူ၏ အကျိုး အဆ (ဘဝ) အသိန်း မချွတ် ဖြစ်လတ္တံ့။ သာသနာပအခါ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ရာဂကို ပယ်ခွါပြီးသော ကမ္မဝါဒီ ကိရိယဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ ၍ အလှူ၏ အကျိုးအဆ (ဘဝ)ပေါင်း ကုဋေအသိန်း မချွတ် ဖြစ်လတ္တံ့။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလှူကို ပေးလှူ၍ မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အလှူ၏ အကျိုး မချွတ် ဖြစ်လတ္တံ့။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ သကဒါဂါမ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ အနာဂါမ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ရဟန္တာအား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

၃၈၀။ အာနန္ဒာ သံယိက ဖြစ်သော အလှူတို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ အဘယ် ခုနစ်ပါးတို့ ဟူမူ- ဘုရား အမျိုးရှိသော နှစ်မျိုးသော ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ သံဃာအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော သံယိကအလှူတည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးသော် နှစ်မျိုးသော ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ သံဃာအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား နှစ်ခုမြောက် သံယိက အလှူတည်း။ ရဟန်းယောက်ျား သံဃာအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား သုံးခုမြောက် သံယိက အလှူတည်း။ ရဟန်းမိန်းမ သံဃာအား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား လေးခုမြောက် သံယိက အလှူတည်း။ အကျွန်ုပ်အား ဤမျှလောက် အရေအတွက် ရှိသော ရဟန်းယောက်ျားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို လည်းကောင်း သံဃာမှ ညွှန်းချပါကုန်လော့ ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ငါးခုမြောက် သံယိက အလှူတည်း။ အကျွန်ုပ်အား ဤမျှလောက် အရေအတွက် ရှိသော ရဟန်းယောက်ျားတို့ကို သံဃာမှ ညွှန်းချပါ ကုန်လော့ ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက် သံယိက အလှူတည်း။ အကျွန်ုပ်အား ဤမျှလောက် အရေအတွက် ရှိသော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို သံဃာမှ ညွှန်းချပါ ကုန်လော့ ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက် သံယိက အလှူတည်း။

အာနန္ဒာ စင်စစ် အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်း ဟူသော အနွယ်မျှကို ဆောင်ကုန်သော သင်္ကန်း လည်ပင်း၌ ရောက်ကုန်သော သီလ မရှိကုန်သော ယုတ်မာသော တရား ရှိသူတို့သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသီလ မရှိကုန်သော သူတို့၌ သံဃာကို ရည်ညွှန်း၍ အလှူကို ပေးလှူကုန် လတ္တံ့၊ အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌သော်လည်း သံဃိက အလှူကို မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အကျိုးရှိ၏ ဟု ငါတော၏။ အာနန္ဒာ မည်သည့် နည်းပရိယာယ်နှင့်မျှ သံဃိကဒါနထက် ပုဂ္ဂလိက ဒါနကို အထူးသဖြင့် အကျိုး များ၏ ဟု ငါမတော။

၃၈၁။ အာနန္ဒာ အလှူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ- အာနန္ဒာ လှူသူဘက်မှ စင်ကြယ်၍ အလှူခံသူဘက်မှ မစင်ကြယ်သော အလှူလည်း ရှိ၏။ အာနန္ဒာ အလှူခံသူဘက်မှ စင်ကြယ်၍ လှူသူဘက်မှ မစင်ကြယ်သော အလှူလည်း ရှိ၏။ အာနန္ဒာ လှူသူဘက်မှလည်း မစင်ကြယ်၊ အလှူခံသူဘက်မှလည်း မစင်ကြယ်သော အလှူလည်း ရှိ၏။ အာနန္ဒာ လှူသူဘက်မှလည်း စင်ကြယ်၍ အလှူခံသူဘက်မှလည်း စင်ကြယ်သော အလှူလည်းရှိ၏။

အာနန္ဒာ လှူသူဘက်မှ စင်ကြယ်၍ အလှူခံသူဘက်မှ မစင်ကြယ်သော အလှူသည် အဘယ် နည်း။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ လှူသူသည် သီလရှိ၏။ စင်ကြယ်သော တရားရှိ၏။ အလှူခံတို့သည် သီလ မရှိကုန်၊ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်တရား ရှိကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အလှူသည် လှူသူဘက်မှ သာ စင်ကြယ်၍ အလှူခံ သူဘက်မှ မစင်ကြယ်။

အာနန္ဒာ အလှူခံသူဘက်မှ စင်ကြယ်၍ လှူသူဘက်မှ မစင်ကြယ်သော အလှူသည် အဘယ် နည်း။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ လှူသူသည် သီလ မရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်တရားရှိ၏။ အလှူခံသူတို့ သည် သီလရှိ ကုန်၏။ စင်ကြယ်သော တရားရှိကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အလှူသည် အလှူခံသူ ဘက်မှသာ စင်ကြယ်၍ လှူသူ ဘက်မှ မစင်ကြယ်။

အာနန္ဒာ လှူသူဘက်မှလည်း မစင်ကြယ်၊ အလှူခံသူဘက်မှလည်း မစင်ကြယ်သော အလှူသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ လှူသူသည်လည်း သီလ မရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်တရားရှိ၏။ အလှူခံသူတို့သည်လည်း သီလ မရှိကုန်၊ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်တရား ရှိကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အလှူသည် လှူသူဘက်မှလည်း မစင်ကြယ် အလှူခံသူဘက်မှလည်း မစင်ကြယ်။

အာနန္ဒာ လှူသူဘက်မှလည်း စင်ကြယ်၍ အလှူခံသူဘက်မှလည်း စင်ကြယ်သော အလှူသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ လှူသူသည်လည်း သီလရှိ၏။ စင်ကြယ်သော တရားရှိ၏။ အလှူခံသူတို့သည်လည်း သီလ ရှိကုန်၏။ စင်ကြယ်သော တရားရှိကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အလှူ သည် လှူသူဘက်မှလည်း စင်ကြယ်၍ အလှူခံသူဘက်မှလည်း စင်ကြယ်၏။ အာနန္ဒာ လေးပါးကုန် သော အလှူစင် ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော် မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏ -

၃၈၂။ “အကြင် သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို ကောင်းစွာ ကြည်လင်သော စိတ်ရှိ၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ကံ၏ အကျိုးကို အလွန် ယုံကြည်လျက် သီလ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုအလှူသည် လှူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်မှသာ စင်ကြယ်၏။

အကြင် သီလ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတရားသဖြင့်ရအပ်သော ပစ္စည်းကို မကြည်လင်သော စိတ်ရှိ၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ကံ၏ အကျိုးကို မယုံကြည်ဘဲ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလှူ ကို ပေးလှူ၏။ ထိုအလှူသည် အလှူခံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်မှသာ စင်ကြယ်၏။

အကြင် သီလ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို မကြည်လင်သော စိတ်ရှိ၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ကံ၏ အကျိုးကို မယုံကြည်ဘဲ သီလ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုအလှူကို ကြီးကျယ် ပြန့်ပြောသော အကျိုးရှိ၏ ဟု ငါ မဟော။

အကြင်သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို ကြည်လင်သော စိတ်ရှိ၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ကံ၏ အကျိုးကို အလွန် ယုံကြည်လျက် သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုအလှူသည် စင်စစ် ကြီးကျယ် ပြန့်ပြောသော အကျိုးရှိ၏ ဟု ငါဟော၏။

အကြင် ရာဂကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို ကြည်လင်သော စိတ်ရှိ၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ကံ၏ အကျိုးကို အလွန် ယုံကြည်လျက် ရာဂကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အလှူကို လှူ၏။ ထိုအလှူသည် စင်စစ် ရာဂ မကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလှူဒါနတို့ထက် မြတ်၏ ဟု ငါဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

လေးခုမြောက် ဝိဘင်္ဂဝဂ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၁ - အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်

၃၈၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်သည် ဖျားနာနေ၏။ ဒုက္ခရောက်နေ၏။ အသည်းအသန် မမာနေ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်သည် ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို ခေါ်၍ “အမောင် ယောက်ျား လာလော့၊ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်လေလော့ ‘အသျှင်ဘုရား အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် ဖျားနာနေပါ၏။ ဒုက္ခရောက် နေပါ၏။ အသည်းအသန် မမာ ဖြစ်နေပါ၏။ ထိုအနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်ပါ၏’ ဟူ၍လည်း လျှောက်လေလော့၊ အသျှင်သာရိပုတြာ ထံသို့လည်း ချဉ်းကပ်၍ ငါ၏ စကားဖြင့် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်လေလော့ ‘အသျှင်ဘုရား အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် ဖျားနာ နေပါ၏။ ဒုက္ခရောက်နေပါ၏။ အသည်းအသန် မမာ ဖြစ်နေပါ၏။ ထိုအနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်ပါ၏၊ ‘အသျှင်သာရိပုတြာ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်၏ အိမ်သို့ အစဉ်သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ချဉ်းကပ်တော် မူပါလော့’ ဟူ၍” လည်း လျှောက်လေလော့ ဟု ပြောဆို၏။

“အသျှင်သူဌေး ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုယောက်ျားသည် အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်အား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို အလွန် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသော ထိုယောက်ျားသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် ဖျားနာ နေပါ၏။ ဒုက္ခရောက် နေပါ၏။ အသည်းအသန် မမာ ဖြစ်နေပါ၏။ ထိုအနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်ပါ၏” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့လည်း ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို အလွန် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသော ထိုယောက်ျားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို “အသျှင်ဘုရား အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် ဖျားနာ နေပါ၏။ ဒုက္ခရောက် နေပါ၏။ အသည်းအသန် မမာ ဖြစ်နေပါ၏။ ထိုအနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ခြေတို့ကို ဦးတိုက်ပါ၏ ‘အသျှင်ဘုရားသာရိပုတြာ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်၏ အိမ်သို့ အစဉ်သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ချဉ်းကပ်တော် မူပါလော့’ ဟူ၍” လည်း လျှောက်လိုက်ပါ၏ ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

၃၈၄။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာကို နောက်လိုက် ရဟန်းပြုကာ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်၏ အိမ်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်သာရိပုတြာသည် အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်ကို “သူဌေး အသို့နည်း၊ သင့်အား ခွံကျန်းပါ၏လော၊ (ဣရိယာပထ) မျှတပါ၏လော၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏လော၊ မတိုးတက်ဘဲ ရှိပါကုန်၏လော၊ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် ထင်ပါ၏လော၊ တိုးတက်သော အရာသည် မထင်ဘဲ ရှိပါ၏လော” ဟု ဤစကားကို မေးမြန်းပြောဆို၏။

အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ် မခန့်ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်သော ဝေဒနာတို့သည် တိုးတက်ပါကုန်၏။ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည် ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိသော ယောက်ျားသည် ထက်စွာသော ခက်ရင်းဖြင့် ထိပ်ကို ထိုး၍ နိပ်ဘိသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ ထိုးကျင့်ပါကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ် မခန့်ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိသော ယောက်ျားသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သားရေကြိုးပိုင်းဖြင့် ဦးခေါင်း၌ ရစ်ပတ်ခြင်းကို ပေးရာသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် အကျွန်ုပ်အား ဦးခေါင်း၌ အလွန် ပြင်းထန်ကုန်သော ဦးခေါင်းကိုက်သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန် ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော နွားသတ်ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ် ယောက်ျား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထက်လှစွာသော သားလှီးစားဖြင့် ဝမ်းကို ရစ်၍ လှီးဘိ သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် ပြင်းပြ ကုန်သော လေတို့သည် ဝမ်းကို ရစ်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါ ကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိသော ယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့သည် အလွန် အားနည်းသော ယောက်ျားကို အသီးအသီး လက်မောင်းတို့၌ ကိုင်၍ မီးကျိုးစု၌ ကင်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ အပြန်အလှန် ကင်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် ခန္ဓာကိုယ်၌ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပူလောင်ခြင်းသည် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ် မခန့်ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၃၈၅။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “စက္ခုပသာဒကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ စက္ခုပသာဒကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “သောတပသာဒကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ သောတပသာဒကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “ယာနပသာဒကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ ယာနပသာဒကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “ဇိဝှိပသာဒကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ ဇိဝှိပသာဒကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “ကာယပသာဒကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ ကာယပသာဒကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “မနောဒွါရကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ မနောဒွါရကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်လည်း ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ (၁)

ငါ မစွဲလမ်းအံ့။ပ။ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ (၈)

သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “ဤမျက်မှောက် ကာလကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ ဤမျက်မှောက် ကာလကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “တမလွန် လောကကို ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ တမလွန် လောကကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ သူဌေး ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် “မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရ ရောက်ရ ရှာမှီးရ အဖန်ဖန် ရှာမှီးရ စိတ်ဖြင့် လေ့လာရသော အကြင် အာရုံသည် ရှိ၏။ ထိုအာရုံကိုလည်း ငါ မစွဲလမ်းအံ့၊ ထိုအာရုံကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ငါ့အား မဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၉)

၃၈၇။ ဤသို့ မိန့်ဆိုသည် ရှိသော် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ငိုကြွေး၏။ မျက်ရည်တို့ကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အနာထပိဏ်သူဌေးအား “သူဌေး သင်သည် စည်းစိမ်တို့၌ ငြိကပ် သလော၊ သူဌေး သင်သည် ကုသိုလ်တို့၌ ဆုတ်နစ် သလော” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် စည်းစိမ်တို့၌ မငြိကပ်ပါ။ ကုသိုလ်တို့၌လည်း မဆုတ်နစ်ပါ။ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ် သည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ပါ၏။ စိတ်ကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဆည်းကပ်ပါ၏။ သို့သော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော တရား စကားကို မကြားရဖူးပါ ဟု (လျှောက်၏)။ သူဌေး အဝတ်ဖြူဝတ် လူတို့မှာ ဤသို့ပင် သဘောရှိသော တရားစကားသည် မထင်နိုင်၊ သူဌေး ဤသို့ သဘောရှိသော တရားစကားသည် ရဟန်းတို့မှာသာ ထင်နိုင်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ တိုက်တွန်းပါ၏။ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတို့မှာ လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော တရားစကားကို ထင်ပါစေ၊ အသျှင်ဘုရား ဉာဏ်မျက်စိ၌ ကိလေသာမြူ နည်းသော သဘော ရှိကုန်သော အမျိုးကောင်းသားတို့သည် ရှိကြပါကုန်၏။ တရားတော်ကို မနာ ကြားရခြင်းကြောင့် တရားတော်မှ ဆုတ်ယုတ် နေကြပါကုန်၏။ တရားတော်ကို သိလွယ်သူတို့သည် ရှိပါကုန် လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် အနာထပိဏ်သူဌေးကို ဤအဆုံးအမ ဖြင့် ဆုံးမ၍ နေရာမှထကာ ဖဲသွားကြကုန်၏။ ထို့နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် အသျှင် သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ ကွယ်လွန်လေ၏။ တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်နတ်သားသည် သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ဖြင့် အလုံးစုံသော ဇေတဝန်ကျောင်းကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သော အရပ်၌ ရပ်တည်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် အနာထပိဏ် နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်၏ -

“ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် ရဟန်း အပေါင်းတို့၏ အမြဲနေရာလည်း ဖြစ်၏။ တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သီတင်းသုံးရာလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို ဖြစ်စေပါ၏။

အလုပ်ကိစ္စ၊ အသိဉာဏ်၊ တည်ကြည်မှု၊ ကိုယ်ကျင့်သီလ၊ မြတ်သော အသက်မွေးမှု၊ ဤတရား ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ အမျိုးအနွယ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာကြောင့် လည်း ကောင်း စင်ကြယ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှုမျှော်၍ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် တရားကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဤသို့ ဆင်ခြင်သော် ထိုအရိယာမဂ်တရား၌ စင်ကြယ်၏။

အကြင် အမှတ်မရှိသော ရဟန်းသည် တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် မြတ်၏။ သာရိပုတြာသာလျှင် ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ထိုတစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်ရောက် ရဟန်း ဟု သမ္မုထက်) မြတ်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

အနာထပိဏ်နတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အခွင့်ပြုတော် မူ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်နတ်သားသည် “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ စကားကို အခွင့်ပြုတော်မူ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ သာလျှင် ကွယ်လေ၏။

၃၈၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုည၌ကို လွန်သဖြင့် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ ဤည၌ နတ်သားတစ်ဦးသည် သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းဖြင့် အလုံးစုံ သော ဇေတဝန်ကျောင်းကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာ ရှိခိုးကာ သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ထိုနတ်သားသည် ငါ့ကို ဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်ထား၏ -

“ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် ရဟန်းအပေါင်းတို့၏ အမြဲနေရာလည်း ဖြစ်၏။ တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သီတင်းသုံးရာလည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို ဖြစ်စေပါ၏။

အလုပ်ကိစ္စ၊ အသိဉာဏ်၊ တည်ကြည်မှု၊ ကိုယ်ကျင့်သီလ၊ မြတ်သော အသက်မွေးမှု၊ ဤတရား ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ အမျိုးအနွယ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာကြောင့် လည်း ကောင်း စင်ကြယ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ထို့ကြောင့်သာလျှင် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှုမျှော်၍ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် တရားကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဤသို့ ဆင်ခြင်သော် ထိုအရိယာမဂ်တရား၌ စင်ကြယ်၏။

အကြင် အမှတ်မရှိသော ရဟန်းသည် တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရုံမျှသာလျှင် မြတ်၏။ သာရိပုတြာသာလျှင် ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ထိုတစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်ရောက် ရဟန်းဟု သမ္မုထက်) မြတ်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်သားသည် ဤဆိုခဲ့သည့် စကားကို လျှောက်ထား၏ “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ စကားကို အခွင့်ပြုတော်မူ၏” ဟု ငါ့ကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌သာလျှင် ကွယ်လေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - “မြတ်စွာဘုရား ထိုနတ်သားသည် အနာထပိဏ်နတ်သား ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား အနာထပိဏ်သူဌေးသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို အလွန် ကြည်ညိုပါ၏” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ အာနန္ဒာ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အာနန္ဒာ ကြံစည် တွေးဆခြင်းဖြင့် ရောက်သင့် ရောက်ထိုက် သော အရာမှန်သမျှသို့ သင် ရောက်ရှိနေ၏။ အာနန္ဒာ ထိုနတ်သားသည် အနာထပိဏ်နတ်သားပင် တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်

အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေ ပြီ။

ရှေးဦးစွာသော အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၂ - ဆန္ဒောဝါဒသုတ်

၃၈၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာစုန္ဒနှင့် အသျှင်ဆန္ဒတို့သည် ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်၌ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် ဖျားနာနေ၏။ ဒုက္ခ ရောက်နေ၏။ အသည်းအသန် မမာနေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် မဟာစုန္ဒထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာစုန္ဒကို ‘ငါ့သျှင်စုန္ဒ လာသွား ကုန်အံ့၊ အသျှင်ဆန္ဒထံ လူမမာ မေးရန် ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့’ ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာစုန္ဒတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ဆန္ဒနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး ဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် အသျှင် သာရိပုတြာသည် အသျှင်ဆန္ဒအား “ငါ့သျှင်ဆန္ဒ အသို့နည်း၊ ခံ့ကျန်း၏လော၊ (ဣရိယာပထ) မျှတ၏လော၊ သင့်အား ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏လော၊ မတိုးတက်ဘဲ ရှိကုန်၏လော၊ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် ထင်၏လော၊ တိုးတက်သော အရာသည် မထင်ဘဲ ရှိ၏လော” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မခံ့ကျန်းပါ၊ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်သော ဝေဒနာ တို့သည် တိုးတက်ပါကုန်၏။ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည် ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ် သော အရာသည် မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိသော ယောက်ျားသည် ထက်စွာသော ခက်ရင်းဖြင့် ထိပ်ကို ထိုး၍ နိပ်ဘိသကဲ့သို့ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ ထိုးကျင့်ပါကုန်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ငါ့အား မခံ့ကျန်းပါ၊ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ ငါ့အား ပြင်းထန်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါ ကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိသော ယောက်ျားသည် မြိမြိခိုင်ခံ့သော သားရေကြီး ပိုင်းဖြင့် ဦးခေါင်း၌ ရစ်ပတ်ခြင်းကို ပေးရာသကဲ့သို့ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် ငါ့အား ဦးခေါင်း၌ အလွန် ပြင်းထန်ကုန်သော ဦးခေါင်းကိုက်သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ပါကုန်၏။ ငါ့သျှင်

သာရိပုတြာ ငါ့အား မခံ့ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ ငါ့အား ပြင်းထန်ကုန်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာ တို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာ သည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော နွားသတ်ယောက်ျားသည် လည်း ကောင်း၊ နွားသတ်ယောက်ျား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထက်လှစွာသော သားလှီးစားဖြင့် ဝမ်းကို ရစ်၍ လှီးဘိ သကဲ့သို့ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် ငါ့အား ပြင်းထန်ကုန်သော လေတို့သည် ဝမ်းဗိုက်ကို ရစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ငါ့အား မခံ့ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ) မမျှတပါ။ ငါ့အား ပြင်းထန်ကုန်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါကုန်၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ် ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိသော ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့သည် အလွန် အားနည်းသော ယောက်ျားကို အသီးအသီး လက်မောင်းတို့၌ ကိုင်၍ မီးကျိုးစု၌ ကင်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ အပြန်အလှန် ကင်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤအတူသာလျှင် ငါ့အား ခန္ဓာကိုယ်၌ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပူလောင် ခြင်းသည် ဖြစ်ပါ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါ့အား မခံ့ကျန်းပါ။ (ဣရိယာပထ)မမျှတပါ။ ငါ့အား ပြင်းထန်ကုန်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် ရှေ့သို့သာ တိုးတက်ပါကုန် ၏။ နောက်သို့ကား မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အရာသည်သာ ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်သော အရာသည် မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဓားကို အသုံးပြုတော့မည်၊ အသက် ရှင်ခြင်းကို မလိုလားတော့ပါ ဟု (ပြောဆို၏)။

၃၉၀။ အသျှင်ဆန္ဒသည် ဓားလက်နက်ကို အသုံး မပြုပါလင့်၊ အသျှင်ဆန္ဒသည် မျှတပါလော့၊ ငါတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒ မျှတသည်ကို အလိုရှိပါကုန်၏။ အကယ်၍ အသျှင်ဆန္ဒအား သင့်လျော်သော ဘောဇဉ်တို့သည် မရှိကုန်အံ့၊ ငါသည် အသျှင်ဆန္ဒအတွက် သင့်လျော်သော ဘောဇဉ်တို့ကို ရှာပါအံ့၊ အကယ်၍ အသျှင်ဆန္ဒအား သင့်လျော်သော ဆေးတို့သည် မရှိကုန်အံ့၊ ငါသည် အသျှင်ဆန္ဒအတွက် သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို ရှာပါအံ့၊ အကယ်၍ အသျှင်ဆန္ဒအား သင့်လျော်သော အလုပ်အကျွေး သည် မရှိအံ့၊ ငါသည် အသျှင်ဆန္ဒကို လုပ်ကျွေးပါအံ့၊ အသျှင်ဆန္ဒသည် ဓားလက်နက်ကို အသုံး မပြု ပါလင့်၊ အသျှင်ဆန္ဒသည် မျှတပါလော့၊ ငါတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒ မျှတသည်ကို အလို ရှိပါကုန်၏ ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ငါ့အား သင့်လျော်သော ဘောဇဉ်မရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အား သင့်လျော်သော် ဆေးလည်း မရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အား သင့်လျော်သော အလုပ်အကျွေးလည်း မရှိသည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ စင်စစ် ငါသည် ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားကို ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စိတ်လက် ပါပါသာလျှင် လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ၊ စိတ်လက်မပါဘဲ လုပ်ကျွေးခဲ့သည် မဟုတ်၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားကို စိတ်လက် ပါပါသာလျှင် လုပ်ကျွေး၍ စိတ်လက် မပါဘဲ လုပ်ကျွေးခြင်း မဟုတ်ခြင်းသည် သာလျှင် တပည့်အား လျော်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ရဟန်းဆန္ဒ သည် ကပ်ရောက်ရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ဓားလက်နက်ကို အသုံးပြုလတ္တံ့ ဟူ၍သာလျှင် သင်မှတ်ပါလော့ ဟု (ပြောဆို၏)။ အသျှင်ဆန္ဒသည် အကယ်၍ ပြဿနာကို ဖြေဆိုရန် အခွင့်ပြုပါလျှင် ငါတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒကို တစ်စုံတစ်ခုသော အရာကို မေးလိုပါ ကုန်၏ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မေးပါလော့၊ ကြားရပြီးနောက် သိရပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

၃၉၁။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ စက္ခုပသာဒ + စက္ခုဝိညာဏ် + စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါသလော ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ သောတပသာဒ + သောတဝိညာဏ်။။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ယာနပသာဒ + ယာန ဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ဇိဝှိပသာဒ + ဇိဝှိဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ကာယပသာဒ + ကာယဝိညာဏ်။

ငါ့သျှင်ဆန္ဒ မနောဒွါရ + မနောဝိညာဏ် + မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ စက္ခုပသာဒ + စက္ခုဝိညာဏ် + စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သောတပသာဒ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ယာနပသာဒ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဇိဝါပသာဒ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ကာယပသာဒ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မနောဒွါရ + မနောဝိညာဏ် + မနော ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၉၂။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ စက္ခုပသာဒ+စက္ခုဝိညာဏ်+ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ အဘယ်ကို မြင်၍ အဘယ်ကို သိ၍ စက္ခုပသာဒ + စက္ခုဝိညာဏ် + စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါသနည်း။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ သောတ ပသာဒ + သောတဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ယာနပသာဒ + ယာန ဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ဇိဝါပသာဒ + ဇိဝါဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ကာယပသာဒ + ကာယဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ မနောဒွါရ + မနောဝိညာဏ် + မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ အဘယ်ကို မြင်၍ အဘယ်ကို သိ၍ “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ စက္ခုပသာဒ + စက္ခုဝိညာဏ် + စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ ချုပ်ပျက်မှုကို မြင်၍ ချုပ်ပျက်မှုကို သိ၍ စက္ခုပသာဒ + စက္ခုဝိညာဏ် + စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သောတပသာဒ + သောတဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ယာနပသာဒ + ယာနဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဇိဝါပသာဒ + ဇိဝါဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ကာယပသာဒ + ကာယဝိညာဏ်။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မနောဒွါရ + မနောဝိညာဏ် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ ချုပ်ပျက်မှုကို မြင်၍ ချုပ်ပျက်မှုကို သိ၍ မနောဒွါရ + မနောဝိညာဏ် + မနောဝိညာဏ် ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤဟာ ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဟာ ငါမဟုတ်၊ ဤဟာ ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

၃၉၃။ ဤသို့ ပြောဆိုသော် အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် အသျှင်ဆန္ဒအား “ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ထို့ကြောင့် ‘မိတ္တဝယ်သူမှာ လှုပ်ရှား၏၊ မမိတ္တဝယ်သူမှာ လှုပ်ရှားမှု မရှိ၊ လှုပ်ရှားမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးလတ်သော် တိမ်းညွတ်မှု မရှိ၊ တိမ်းညွတ်မှု မရှိလတ်သော် အလားအလာမရှိ၊ အလားအလာ မရှိသော် ရွေ့လျော့ ကပ်ရောက်မှု မရှိ၊ ရွေ့လျော့ ကပ်ရောက်မှု မရှိသော် ဤဘဝမှာလည်း မဖြစ်၊ တမလွန် ဘဝမှာလည်း မဖြစ်၊ နှစ်ပါးစုံမှာလည်း မဖြစ်၊ ဤသည်ပင်လျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အဆုံးမည်၏’ ဟူသော ဤမြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကိုလည်း အမြဲ နှလုံးသွင်းသင့်၏” ဟု (ပြောဆို၏)။ ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာစုန္ဒတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၍ နေရာမှထကာ ဖဲသွားကုန်၏။

၃၉၄။ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာစုန္ဒတို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ ဓားလက်နက်ကို အသုံးပြု၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အလွန် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အသျှင် ဆန္ဒသည် ဓားလက်နက်ကို အသုံးပြုပါ၏၊ အသျှင်ဆန္ဒ၏ လားရာဂတိကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန် ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထား၏။

သာရိပုတြာ ရဟန်းဆန္ဒသည် သင်၏ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင် ကပ်ရောက်ရာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြောကြားသည် မဟုတ်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား ပုဗ္ဗဇီရမည်သော ဝဇ္ဇိရွာသည် ရှိပါ၏။ ထိုရွာ၌ အသျှင်ဆန္ဒ၏ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော အမျိုးတို့သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်သဘော ကောင်းသော အမျိုးတို့သည် လည်းကောင်း၊ ချဉ်းကပ်ထိုက်သော အမျိုးတို့သည် လည်းကောင်း ရှိပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ရဟန်းဆန္ဒအား ထိုချစ်ကျွမ်းဝင်သော အမျိုး စိတ်သဘောကောင်းသော အမျိုး ချဉ်းကပ်ထိုက်သော အမျိုးတို့သည် ရှိကုန်သည်သာတည်း။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤရှိကာမျှဖြင့် ကပ်ရောက်စရာ ရှိ၏ ဟု မဆို။ သာရိပုတြာ စင်စစ် အကြင်သူသည် ဤကိုယ်ကိုလည်း စွန့်ပစ်၍ တစ်ပါးသော ကိုယ်ကိုလည်း စွဲလမ်း၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကပ်ရောက်ရာရှိသူ ဟူ၍ ငါဟော၏။ ရဟန်း ဆန္ဒအား ထိုကပ်ရောက်စရာသည် မရှိ။ သာရိပုတြာ ရဟန်းဆန္ဒသည် ကပ်ရောက်ရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ဓားလက်နက်ကို အသုံးပြုသွားပြီ ဟု မှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

နှစ်ခုမြောက် ဆန္ဒောဝါဒသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၃ - ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်

၃၉၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်၏။ သင့်လျော်ရာ ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော် မူပါလော့။ အကျွန်ုပ် သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို နာရ၍ တစ်ပါးတည်း ကင်းကင်း ရှင်းရှင်း မမေ့မလော့ လုံ့လ ပြု၍ စိတ်စိုက်ကာ နေလိုပါ၏” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ ပုဏ္ဏ ထိုသို့ဖြစ်မှု နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်ပုဏ္ဏသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို မိန့်တော်မူ၏ -

ပုဏ္ဏ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ(ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အဆင်း ရူပါရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းသည် ထိုရူပါရုံကို နှစ်သက်အံ့၊ တမ်းတပြောဆိုအံ့၊ စွဲမက်၍ တည်အံ့။ ထိုရူပါရုံကို နှစ်သက် တမ်းတ စွဲမက်၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား တပ်မက်မှုသည် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏ တပ်မက်မှု ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်၏ ဟု ငါဟော၏။

ပုဏ္ဏ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့သည်။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ (ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ကုန်ဖြစ်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းသည် ထိုဓမ္မာရုံကို နှစ်သက်အံ့၊ တမ်းတပြောဆိုအံ့၊ စွဲမက်၍ တည်အံ့။ ထိုဓမ္မာရုံကို နှစ်သက် တမ်းတ စွဲမက်၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား တပ်မက်မှုသည် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏ တပ်မက်မှု ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမှုဖြစ်၏ ဟု ငါဟော၏။

ပုဏ္ဏ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ(ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ကုန်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းသည် ထိုရူပါရုံကို အကယ်၍ မနှစ်သက်အံ့၊ မတမ်းတအံ့၊ မစွဲမက်မှု၍ တည်အံ့။ ထိုရူပါရုံကို မနှစ်သက် မတမ်းတ မစွဲမက်မှု၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား တပ်မက်မှု ချုပ်၏။ ပုဏ္ဏ တပ်မက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမှု ချုပ်၏ ဟု ငါ ဟော၏။

ပုဏ္ဏ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့သည်။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ (ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းသည် ထိုဓမ္မာရုံကို အကယ်၍ မနှစ်သက်အံ့၊ မတမ်းတအံ့၊ မစွဲမက်မှု၍ တည်အံ့။ ထိုဓမ္မာရုံကို မနှစ်သက် မတမ်းတ မစွဲမက်မှု၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား တပ်မက်မှု ချုပ်၏။ ပုဏ္ဏ တပ်မက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမှု ချုပ်၏ ဟု ငါဟော၏။

ပုဏ္ဏ သင်သည် ငါ့ထံမှ ဤအကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် အဆုံးအမခံ၍ အဘယ် ဇနပုဒ်၌ နေမည်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ဤအကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် အဆုံးအမခံ၍ သုနာပရန္တတိုင်းသော ဇနပုဒ်၌ အကျွန်ုပ်နေပါအံ့ဟု (လျှောက်၏)။

၃၉၆။ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် ကြမ်းကြုတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် ခက်ထန်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် သင့်ကို အကယ်၍ ဆဲရေးကုန်အံ့၊ ခြိမ်းခြောက်ကုန်အံ့၊ ပုဏ္ဏ ထိုသို့ ပြုရာ၌ သင့်အား အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ ဆဲရေးကုန်အံ့၊ ခြိမ်းခြောက်ကုန်အံ့၊ ထိုသို့ ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်ရာ၌ အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ “ဤသုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် ငါ့အား လက်ဖြင့် မပုတ်ခတ်ကြသေးပေ၊ ဤသုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် တော်ကြလေစွ၊ ဤသုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် အလွန် တော်ကြလေစွ” ဟု ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်ရာ၌ အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ဖြစ်ပါလတ္တံ့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်ရာ၌ အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ဖြစ်ပါလတ္တံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် သင့်အား အကယ်၍ လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ကုန်အံ့၊ ပုဏ္ဏ ထိုသို့ ပုတ်ခတ်ရာ၌ သင့်အား အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ကုန်အံ့၊ ထိုသို့ ပုတ်ခတ်ရာ၌ အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ “ဤသုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် ငါ့အား ခဲဖြင့် မပေါက်ကြသေးပေ၊ ဤသုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် တော်ကြလေစွ၊ ဤသုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် အလွန် တော်ကြလေစွ”

ပုဏ္ဏ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ပုဏ္ဏ သင်သည် ဤသည်းခံခြင်း ဟူသော ယဉ်ကျေး ညင်သာ ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ သုနာပရန္တဇနပုဒ်၌ နေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့၊ ပုဏ္ဏ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏ ‘သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏’ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၉၇။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူ၍ သုနာပရန္တဇနပုဒ်အိသို့ ဒေသစာရီ လှည့် လည်၏။ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် သုနာပရန္တဇနပုဒ်အိသို့ ဆိုက်ရောက်၍ သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်၌ နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် ထိုဝါတွင်းမှာပင် ငါးရာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ဥပါသကာ ယောက်ျားတို့ကို သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေ၏။ ထိုဝါတွင်းမှာပင် ငါးရာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ဥပါသကာ မိန်းမတို့ကို သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေ၏။ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် ထိုဝါတွင်းမှာ ပင် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို မျက်မှောက်ပြု၍ နောက်အချိန်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေပြီ။

ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန် ပြီးသော် ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “မြတ်စွာဘုရား ပုဏ္ဏမည်သော အမျိုးကောင်းသားကို မြတ်စွာ ဘုရားသည် အကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော် မူလိုက်ပါ၏။ ထိုပုဏ္ဏသည် ကွယ်လွန်ပါပြီ။ ထိုပုဏ္ဏ၏ လားရာ ဂတိသည် အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန် ဘဝသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထား ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အမျိုးကောင်းသားပုဏ္ဏသည် ပညာရှိ၏။ မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရား အားလျော်သော အကျင့်ရှိ၏။ ငါ့ကို တရားတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မပင်ပန်းစေ။ ရဟန်းတို့ အမျိုးကောင်းသားပုဏ္ဏသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

သုံးခုမြောက် ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၄ - နန္ဒကောဝါဒသုတ်

၃၉၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ငါးရာသော ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ - “မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမတော် မူပါလော့။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ကံမြစ်တော် မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား တရားစကားကို ပြောဟောခြင်း ပြုတော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ထိုအခါ မထေရ်ကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အလှည့်အားဖြင့် ဆုံးမကုန်၏။ အသျှင်နန္ဒကသည် အလှည့်အားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ အလိုမရှိ။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ ယနေ့ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အလှည့်အားဖြင့် ဆုံးမခြင်းငှါ အဘယ် ရဟန်း၏ အလှည့်နည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား အလုံးစုံသော မထေရ်ကြီးတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အလှည့်အားဖြင့် ဆုံးမခြင်းငှါ အလှည့်ကို ပြုပြီးပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ဤအသျှင်နန္ဒကသည် ကား အလှည့်အားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ အလို မရှိပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နန္ဒကကို “နန္ဒက ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမလော့၊ နန္ဒက ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ကံမြစ်လော့၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော နန္ဒက သင်သည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား တရားစကားကို ပြောဟောခြင်း ပြုလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်နန္ဒကသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၍ နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကိုသာ အဖော်ပြု၍ ကောသလမင်း ဆောက်လုပ်သော ရာဇကာရုံ ကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုရဟန်း မိန်းမတို့သည် အသျှင်နန္ဒကကို အဝေးမှလျှင် ကြွလာသည်ကို မြင်ကုန်၏။ မြင်လျှင် နေရာကိုလည်း ခင်းကုန်၏။ ခြေဆေးရေကိုလည်း တည်ထားကုန်၏။ အသျှင်နန္ဒကသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုင်ပြီး၍ ခြေတို့ကို ဆေး၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း အသျှင်နန္ဒကကို ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို အသျှင်နန္ဒကသည် ဤစကားကို ပြောဆို၏ “နမတို့ မေးမြန်း၍ ပြောဟောခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုမေးမြန်းရာ၌ သိကြလျှင် ‘သိပါကုန်၏’ ဟု ဆိုရမည်။ မသိကြလျှင် ‘မသိပါကုန်’ ဟု ဆိုရမည်။ တစ်ဦး တစ်ယောက်မှာ ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်းသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ‘အသျှင်ဘုရား ဤအဓိပ္ပါယ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဤပုဒ်၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း’ ဟု ငါ့ကို သာလျှင် ပြန်၍ မေးရမည်” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်နန္ဒက ဖိတ်ကြားသော ဤ စကားမျှဖြင့်ပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်နန္ဒကအား နှစ်သက်ပါကုန်၏။ အားရပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၃၉၉။ နမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ စက္ခုပသာဒသည် မြီသလော မမြီသလော ဟု (မေး၏)။ မမြီပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြီသော စက္ခုပသာဒသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြီသော

ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော စက္ခုပသာဒကို “ဤစက္ခုပသာဒသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤ စက္ခုပသာဒသည် ငါတည်း၊ ဤစက္ခုပသာဒသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည် လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှစ်မတို့ ထိုစကားကို အဘယ် သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ သောတပသာဒသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ယာနပသာဒသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဇိဝါပသာဒသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ကာယပသာဒသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မနောဒွါရသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော မနောဒွါရသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မနောဒွါရကို “ဤမနောဒွါရသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤမနောဒွါရသည် ငါတည်း၊ ဤမနောဒွါရသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဤခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို မမြဲကုန်” ဟု ရှေးကပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၀၀။ နှမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ ရူပါရုံတို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါကုန် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော ရူပါရုံ သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရူပါရုံကို “ဤရူပါရုံသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤရူပါ ရုံသည် ငါတည်း၊ ဤရူပါရုံသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ သဒ္ဓါရုံတို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါကုန် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဂန္ဓာရုံတို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါကုန် အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရသာရုံတို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလောဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန် သလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါကုန် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဓမ္မာရုံတို့သည် မြဲကုန် သလော မမြဲကုန်သလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါကုန် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော ဓမ္မာရုံသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို “ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ့ဟာ တည်း၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါတည်း၊ ဤ ဓမ္မာရုံသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည် လောဟု (မေး၏)။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဤခြောက်ပါးသော ဗာဟိရာယတနတို့ကို မမြဲကုန်” ဟု ရှေးကပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်ကြကုန် ၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၀၁။ နှမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော စက္ခုဝိညာဏ် သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်ကို “ဤစက္ခုဝိညာဏ်သည်

ငါ့ဟာတည်း၊ ဤစက္ခုဝိညာဏ်သည် ငါတည်း၊ ဤစက္ခုဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပိမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ သောတဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ယာနဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ပ။ ဇိဝိညာဏ် သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ကာယ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန် ၏)။ ပ။ မနောဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေး၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော မနောဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော မနောဝိညာဏ်ကို “ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါတည်း၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ-အသျှင်ဘုရား “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဤခြောက်ပါးသော ဝိညာဏ်အပေါင်းကို မမြဲ” ဟု ရှေးကပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၀၂။ နှမတို့ ဥပမာအားဖြင့် တောက်နေသော ဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မီးစာသည်လည်း မမြဲ၊ ဗဖာက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မီးလျှံသည်လည်း မမြဲ၊ ဗဖာက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိ၏။ အရောင်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ နှမတို့ အကြင်သူသည် “တောက်နေသော ထိုဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မီးစာသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မီးလျှံသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုဆီမီး၏ အရောင်မူကား မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲတည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား တောက်နေသော ထိုဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိ၏။ မီးစာ သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မီးလျှံသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုဆီမီး၏ အရောင်သည် အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ မမြဲသည်သာ တည်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်သာတည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နှမတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အကြင်သူသည် “ဤခြောက်ပါးကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ သည် မမြဲကုန်၊ ယင်းခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို စွဲ၍ သုခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း ခံစား၏။ ထိုဝေဒနာသည် မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲတည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အမှန်ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ထိုထိုသဘောရှိသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုထို သဘောရှိသော အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့ သည် ချုပ်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၀၃။ နှမတို့ ဥပမာအားဖြင့် တည်နေဆဲ ဖြစ်သော အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်သည် လည်းမမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ပင်စည်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။

အခက် အရွက်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ အရိပ်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။

နှမတို့ အကြင်သူသည် “တည်နေဆဲ ဖြစ်သော အနှစ်ရှိသော ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ပင်စည်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ အခက် အရွက်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ယင်းသစ်ပင်၏ အရိပ်သည်ကား မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲ တည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာ အံ့လော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား တည်နေ ဆဲ ဖြစ်သော အနှစ်ရှိသော ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ပင်စည်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ အခက် အရွက်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိ၏။ ယင်းသစ်ပင်ကြီး၏ အရိပ်သည်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ မမြဲသည်သာ တည်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည် သာတည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နှမတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် အကြင်သူသည် “ဤခြောက်ပါးကုန်သော ဗာဟိရာယတနတို့ သည် မမြဲကုန်၊ ယင်းခြောက်ပါးကုန်သော ဗာဟိရာယတနတို့ကို စွဲ၍ သုခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း ခံစား၏။ ထိုဝေဒနာသည် မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲ တည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ထိုထို သဘောရှိသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုထို သဘော ရှိသော အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၀၄။ နှမတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ် သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း နွားကိုသတ်၍ ထက်စွာသော သားလှီးစားဖြင့် အတွင်းဖြစ်သော အသား ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ လှီးဖြတ်ရာ၏။ ထိုလှီးဖြတ်ရာ၌ ထိုထိုကြား အမြွှေးကြား အကြောကြား အစပ်ကို သာလျှင် ထက်စွာသော သားလှီးစား ဖြင့် ဖြတ်ရာ၏။ တောက်ရာ၏။ လှီးရာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် လှီးရာ၏။ ဖြတ်၍ တောက်၍ လှီး၍ ထက်ဝန်းကျင် လှီး၍ အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို ခွါ၍ ထိုအရေ ကိုယ်ထည်ဖြင့်ပင် ထိုနွားကို ဖုံး၍ “ဤနွားသည် ထိုရှေးအတိုင်းပင် ဤအရေနှင့်သာလျှင် ဆက်စပ်နေ၏” ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသူသည် အမှန်ဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား အမှန်ဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ကျွမ်းကျင် သော နွားသတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း နွားကို သတ်၍ ထက်စွာသော သားလှီးစားဖြင့် အတွင်းဖြစ်သော အသား ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ အပ ဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ နွားကို လှီးဖြတ်ရာ၏။ ထိုလှီးဖြတ်ရာ၌ ထိုထိုကြား အမြွှေးကြား အကြောကြား အစပ်ကိုသာလျှင် ထက်စွာသော သားလှီးစားဖြင့် ဖြတ်ရာ၏။ တောက်ရာ ၏။ လှီးရာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် လှီးရာ၏။ ဖြတ်၍ တောက်၍ လှီး၍ ထက်ဝန်းကျင် လှီး၍ အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို ခွါ၍ ထိုအရေ ကိုယ်ထည်ဖြင့်ပင် ထိုနွားကို ဖုံး၍ “ဤနွားသည် ထိုရှေးအတိုင်း ပင် ဤအရေနှင့် သာလျှင် ဆက်စပ်နေ၏” ဟု အကယ်၍ကား ထိုသူသည် ဆို၏။ ထိုသို့ပင် ဆိုသော် လည်း ထိုနွားသည် ထိုအရေနှင့် မဆက်စပ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နမတို့ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေခြင်းငှါ ငါသည် ဤဥပမာကို ပြုအပ်၏။ ဤဥပမာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ နမတို့ “အတွင်းဖြစ်သော အသား ကိုယ်ထည်” ဟူသော ဤအမည်သည် ခြောက်ပါးကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့၏ အမည်တည်း။ နမတို့ “အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်” ဟူသော ဤအမည်သည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဗဟိရာယတနတို့၏ အမည်တည်း။ နမတို့ “ကြား အမြှေးကြား အကြောကြား အစပ်” ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက်ခြင်း နန္ဒီရာဂ၏ အမည်တည်း။ နမတို့ “ထက်စွာသော သားလှီးစား” ဟူသော ဤအမည်သည် မြတ်သော မဂ်ပညာ၏ အမည်တည်း။ ဤမြတ်သော မဂ်ပညာသည် အကြား၌ ဖြစ်သော ကိလေသာ အကြား၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ် အကြား၌ ဖြစ်သော အစပ်တို့ကို ဖြတ်၏။ တောက်၏။ လှီး၏။ ထက်ဝန်းကျင် လှီး၏။

၄၀၅။ နမတို့ ဗောဇ္ဈင်တို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းသည် ယင်းဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် လွတ်မြောက်သော ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ခုနစ်ပါးတို့သည် အဘယ် တို့နည်း။ နမတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’၌ မှီသော ကိလေသာ စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော သတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ကို ပွား၏။ပ။ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ ဆိတ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ၌ မှီသော ကိလေသာ စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ နမတို့ ဗောဇ္ဈင်တို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့ပင်တည်း။ ရဟန်းသည် ယင်းဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် လွတ်မြောက်သော ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၀၆။ ထိုအခါ၌ အသျှင်နန္ဒကသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၍ “နမတို့ သွားချိန် တန်ပြီ၊ သွားကြကုန်လော့” ဟု လွှတ်လိုက်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အသျှင် နန္ဒက၏ တရားစကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၍ နေရာမှ ထကုန်လျက် အသျှင် နန္ဒကကို ရှိခိုးကုန်ပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေ စွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းမိန်းမတို့ သွားချိန်တန်ပြီ၊ သွားကြကုန်လော့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော် မူ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲသွား ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် တစ်ဆယ့် လေးရက်မြောက် ဖြစ်သော ထိုဥပုသ်နေ့၌ လသည် ယုတ်လျော့လေ သလော၊ ပြည့်လေသလော” ဟု များစွာသော လူအပေါင်းအား ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်းသည် မဖြစ်၊ စင်စစ်သော်ကား လသည် ယုတ်လျော့သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့သည် နန္ဒက၏ တရား ဒေသနာကို ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ပြည့်စုံသော အကြံကား မရှိကုန်သေး” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၄၀၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နန္ဒကကို “နန္ဒက ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သင်သည် နက်ဖြန်၌လည်း ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို ထိုအဆုံးအမဖြင့် ပင်လျှင် ဆုံးမဦးလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်နန္ဒကသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ အသျှင်နန္ဒကသည် ထိုည၌ကိုလွန်သဖြင့် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်၏။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်

ပြီးလျှင် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကာ ဆွမ်းစားပြီနောက် မိမိကိုယ်ကိုသာ အဖော်ပြု၍ ရာဇကာရုံကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အသျှင်နန္ဒကကို အဝေးမှသာလျှင် လာသည်ကို မြင်ကုန်၏။ မြင်လျှင် နေရာကိုလည်း ခင်းထားကုန်၏။ ခြေဆေးရေကိုလည်း တည်ထားကုန်၏။ အသျှင်နန္ဒကသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုင်ပြီး၍ ခြေတို့ကို ဆေး၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း အသျှင်နန္ဒကကို ရှိခိုးကုန်ပြီး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို အသျှင်နန္ဒကသည် ဤစကားကို ပြောဆို၏ “နမတို့ မေးမြန်း၍ ပြောဟောခြင်း သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုမေးမြန်းရာ၌ သိကြလျှင် ‘သိပါကုန်၏’ ဟု ဆိုရမည်၊ မသိကြလျှင် ‘မသိပါကုန်’ ဟု ဆိုရမည်၊ တစ်ဦး တစ်ယောက်အား ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်းသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ‘အသျှင်ဘုရား ဤအဓိပ္ပါယ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဤပုဒ်၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း’ ဟု ‘ငါ့ကို သာလျှင် ပြန်၍ မေးရမည်’ ဟု (ပြောဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်နန္ဒက ဖိတ်ကြားသော ဤစကားမျှဖြင့်ပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်နန္ဒကအား နှစ်သက်ပါ ကုန်၏။ အားရပါ ကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၄၀၈။ နမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ စက္ခုပသာဒသည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော စက္ခုပသာဒသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော စက္ခုပသာဒကို “ဤစက္ခုပသာဒသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤစက္ခုပသာဒသည် ငါတည်း၊ ဤစက္ခုပသာဒသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း၊ သောတပသာဒသည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ယာနပသာဒသည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ဇိဝါပသာဒသည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ကာယပသာဒသည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ မနောဒွါရသည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော မနောဒွါရသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မနောဒွါရကို “ဤမနောဒွါရသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤမနောဒွါရသည် ငါတည်း၊ ဤမနောဒွါရသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-အသျှင်ဘုရား “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို မမြိကုန်” ဟု ရှေးကပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ထား ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ နမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၀၉။ နမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ ရူပါရုံတို့သည် မြိသလော မမြိ သလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ရူပါရုံသည် ဆင်းရဲ လော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရူပါရုံကို “ဤရူပါရုံသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤရူပါရုံသည် ငါတည်း၊ ဤရူပါရုံ သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန် သနည်း၊ သဒ္ဓါရုံတို့သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ပ။ ဂန္ဓာရုံတို့သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု

(လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ရသာရုံတို့သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင် ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ဓမ္မာရုံတို့သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဓမ္မာရုံသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို “ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါတည်း၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ၏ ကိုယ်ပိုင်တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား “ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း ဤ ခြောက်ပါးသော ဗာဟိရာယတနတို့ကို မမြိကုန်” ဟု ရှေးကပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန် တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၁၀။ နှမတို့ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မြိသလော မမြိသလောဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ သောတဝိညာဏ်သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ယာန ဝိညာဏ်သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန် ၏)။ပ။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ ကာယဝိညာဏ်သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင် ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ မနောဝိညာဏ်သည် မြိသလော မမြိသလော ဟု (မေး၏)။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ပ။ မမြိသော မနောဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေး၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိသော မနောဝိညာဏ်ကို “ဤမနော ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤမနောဝိညာဏ် သည် ငါတည်း၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေး၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား “ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း ခြောက်ပါးသော ဝိညာဏ် အပေါင်းကို မမြိ” ဟု ရှေးကပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၁၁။ နှမတို့ ဥပမာအားဖြင့် တောက်နေသော ဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိ၏၊ မီးစာသည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ မီးလျှံသည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘော ရှိ၏၊ အရောင်သည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ နှမတို့ အကြင်သူသည် “တောက်နေသော ထိုဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ မီးစာသည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ မီးလျှံသည်လည်း မမြိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ထိုဆီမီး၏ အရောင်မူကား မြိ၏၊ ခိုင်ခံ့၏၊ အမြဲတည်၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့၊ နှမတို့ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-အသျှင်ဘုရား တောက်နေသော ထိုဆီမီး၏ ဆီသည်လည်း မမြိပါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ မီးစာသည်လည်း မမြိပါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ မီးလျှံသည်လည်း မမြိပါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ထိုဆီမီး၏ အရောင်သည် အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ မမြိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည် သာတည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နှမတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင်သူသည် “ဤခြောက်ပါးကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့သည် မမြိကုန်၊ ယင်းခြောက်ပါးကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို စွဲ၍ သုခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း ဒုက္ခ

ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း ခံစား၏။ ထိုဝေဒနာသည် မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲတည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့။ နှမတို့ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ထိုထို သဘောရှိသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ပါကုန်၏။ ထိုထို သဘောရှိသော အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၁၂။ နှမတို့ ဥပမာအားဖြင့် တည်နေဆဲဖြစ်သော အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်သည် လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ပင်စည်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ သစ်ခက် သစ်ရွက်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ အရိပ်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ နှမတို့ အကြင်သူသည် “တည်နေဆဲဖြစ်သော အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ပင်စည်သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ သစ်ခက် သစ်ရွက် သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အရိပ်သည်ကား မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲ တည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့။ နှမတို့ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား တည်နေဆဲဖြစ်သော အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်သည်လည်း မမြဲပါ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိပါ၏။ ပင်စည်သည်လည်း မမြဲပါ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိပါ၏။ သစ်ခက် သစ်ရွက်သည်လည်း မမြဲပါ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိပါ၏။ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အရိပ်သည် ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ မမြဲသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည် သာတည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နှမတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင်သူသည် “ဤခြောက်ပါးကုန်သော ဗာဟိရာယတနတို့သည် မမြဲ ကုန်၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ဗာဟိရာယတနတို့ကို စွဲ၍ သုခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို လည်းကောင်း ခံစား၏။ ထိုဝေဒနာသည် မြဲ၏။ ခိုင်ခံ့၏။ အမြဲ တည်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ” ဟု ဆိုငြားအံ့။ နှမတို့ ထိုသူသည် အမှန် ပြောဆိုသည် မည်ရာ အံ့လော ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ထိုထို သဘောရှိသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဌိထို သဘောရှိသော အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုထို သဘောရှိသော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ နှမတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နှမတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် မြင်သော အရိယာသာဝကအား ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

၄၁၃။ နှမတို့ ဥပမာအားဖြင့် ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ် သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း၊ နွားကိုသတ်၍ ထက်စွာသော သားလှီးစားဖြင့် အတွင်းဖြစ်သော အသား ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ နွားကို လှီးဖြတ်ရာ၏။ ထိုလှီးဖြတ်ရာ၌ ထိုထိုကြား အမြွေးကြား အကြောကြား အစပ်ကို သာလျှင် ထက်စွာ သော သားလှီး စားဖြင့် ဖြတ်ရာ၏။ တောက်ရာ၏။ လှီးရာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် လှီးရာ၏။ ဖြတ်၍ တောက်၍ လှီး၍ ထက်ဝန်းကျင် လှီး၍ အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို ခွါ၍ ထိုအရေ ကိုယ်ထည်ဖြင့်ပင်လျှင် ထိုနွားကို ဖုံး၍ “ဤနွားသည် ထိုရှေးအတိုင်းပင် ဤအရေနှင့် သာလျှင် ဆက်စပ်နေ၏” ဟု ဆိုငြားအံ့။ ထိုသူသည် အမှန်ကို ပြောဆိုသည် မည်ရာအံ့လော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား အမှန် ပြောဆိုသည် မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း နွားကို သတ်၍ ထက်စွာသော သားလှီးစားဖြင့် အတွင်းဖြစ်သော အသား ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍

အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို မပျက်စေမူ၍ နွားကို လှီးဖြတ်ရာ၏။ ထိုလှီးဖြတ်ရာ၌ ထိုထိုကြား အမြေးကြား အကြောကြား အစပ်ကိုသာလျှင် ထက်စွာသော သားလှီးစားဖြင့် ဖြတ်ရာ၏။ တောက်ရာ ၏။ လှီးရာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် လှီးရာ၏။ ဖြတ်၍ တောက်၍ လှီး၍ ထက်ဝန်းကျင် လှီး၍ အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်ကို ခွါ၍ ထိုအရေ ကိုယ်ထည်ဖြင့် ပင်လျှင် ထိုနွားကို ဖုံး၍ “ဤနွားသည် ထိုရှေး အတိုင်းပင် ဤအရေနှင့်သာလျှင် ဆက်စပ်နေ၏” ဟု အကယ်၍ကား ထိုသူ ဆို၏။ ထိုသို့ပင် ဆိုသော် လည်း ထိုနွားသည် ထိုအရေနှင့် မဆက်စပ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နမတို့ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေခြင်းငှါ ငါသည် ဤဥပမာကို ပြုအပ်၏။ ဤဥပမာ၌ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ နမတို့ “အတွင်းဖြစ်သော အသားကိုယ်ထည်” ဟူသော ဤ အမည်သည် ခြောက်ပါးကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့၏ အမည်တည်း။ နမတို့ “အပဖြစ်သော အရေ ကိုယ်ထည်” ဟူသော ဤအမည်သည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဗာဟိရာယတနတို့၏ အမည် တည်း။ နမတို့ “ကြား အမြေးကြား အကြောကြား အစပ်” ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက်ခြင်း နန္ဒီရာဂ၏ အမည်တည်း။ နမတို့ “ထက်စွာသော သားလှီးစား” ဟူသော ဤအမည်သည် မြတ်သော မဂ်ပညာ၏ အမည်တည်း။ ဤမြတ်သော မဂ်ပညာသည် အကြား၌ ဖြစ်သော ကိလေသာ အကြား၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ် အကြား၌ ဖြစ်သော အစပ်တို့ကို ဖြတ်၏။ တောက်၏။ လှီး၏။ ထက်ဝန်းကျင် လှီး၏။

၄၁၄။ နမတို့ ဗောဇ္ဈင်တို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းသည် ယင်းဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် လွတ်မြောက်သော ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍နေ၏။ ခုနစ်ပါးတို့သည် အဘယ် တို့နည်း။ နမတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ၌ မှီသော (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု ‘ဝေါသာဂ္ဂ’ကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော သတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ ဆိတ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ၌ မှီသော ကိလေသာ စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု ‘ဝေါသာဂ္ဂ’ ကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ နမတို့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့သည် ဤသည်တို့တည်း။

ရဟန်းသည် ယင်းဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် လွတ်မြောက်သော ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍နေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၁၅။ ထိုအခါ၌ အသျှင်နန္ဒကသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၍ “နမတို့ သွားချိန်တန်ပြီ၊ သွားကြကုန်လော့” ဟု (ဆို၍) လွှတ်လိုက်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အသျှင်နန္ဒက၏ တရားစကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ နေရာမှ ထကုန်လျက် အသျှင်နန္ဒကကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ရပ်တည်ကုန်သော ထိုရဟန်း မိန်းမတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းမိန်းမတို့ သွားချိန် တန်ပြီ၊ သွားကြကုန်လော့” ဟု ဤစကား ကို မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်၍ အရိုအသေပြု ပြီးလျှင် ဖဲသွားကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော ထိုဥပုသ်နေ့၌ လသည် ယုတ်လျော့ လေသလော၊ ပြည့်လေ သလော” ဟု များစွာသော လူအပေါင်းအား ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်းသည်

မဖြစ်၊ စင်စစ်သော်ကား လသည် ပြည့်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့သည် နန္ဒက၏ တရား ဒေသနာ၌ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း၊ ပြည့်စုံ သော အကြံအစည် ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းမိန်းမ ငါးရာတို့တွင် အကြင် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် (ဂုဏ်အားဖြင့်) အငယ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် သောတာပန်တို့တည်း၊ ဖရိုဖရဲကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ မြဲကုန်၏။ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင်လည်း လျောင်းရာ ရှိကုန်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

လေးခုမြောက် နန္ဒကောဝါဒသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၅ - စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်

၄၁၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တစ်ပါး တည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် “ရာဟုလာအား အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရင့်ကျက် စေတတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည် ရင့်ကျက်ကုန်ပြီ၊ ငါသည် ရာဟုလာအား တစ်ဆင့်တက်၍ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းမှ၌ သွန်သင်ဆုံးမရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်၏။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် အသျှင် ရာဟုလာကို “ရာဟုလာ နိသီဒိုင်ကို ယူခဲ့လော့၊ အန္ဓဝန်တောသို့ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ထား၍ နိသီဒိုင် အခင်းကို ယူလျက် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်တော်မှ အစဉ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ထောင်ပေါင်းများစွာသော နတ်တို့သည် “ယနေ့ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ရာဟုလာကို တစ်ဆင့်တက်၍ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခန်းမှ၌ သွန်သင်တော် မူလတ္တံ့” ဟု နှလုံးပိုက်၍ မြတ်စွာဘုရား သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အန္ဓဝန်တောသို့ သက်ဝင်၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ အသျှင်ရာဟုလာသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ရာဟုလာကို မြတ်စွာဘုရား သည် ဤစကားကို မိန့်တော် မူ၏-

၄၁၇။ ချစ်သားရာဟုလာ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ စက္ခုပသာဒသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။ မမြဲသော စက္ခု ပသာဒသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်

ချစ်သားရာဟုလာ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ ဓမ္မာရုံတို့သည် မြဲကုန်သလော မမြဲကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော ဓမ္မာရုံသည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို “ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါတည်း၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ ချစ်သားရာဟုလာ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ မနောဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော မနောဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော မနောဝိညာဏ်ကို “ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါတည်း၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။

ချစ်သားရာဟုလာ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ မနောသမ္မဿသည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော မနောသမ္မဿ သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မနောသမ္မဿကို “ဤမနောသမ္မဿသည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤမနောသမ္မဿသည် ငါတည်း၊ ဤမနောသမ္မဿသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ ချစ်သား ရာဟုလာ ထိုစကားကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ကို “ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဟာတည်း၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည် ငါတည်း၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။

၄၁၉။ ချစ်သားရာဟုလာ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာ၏ တပည့်သည် ဤသို့ရှု မြင်သော် စက္ခုပသာဒ၌ ငြီးငွေ့၏၊ ရူပါရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုသမ္မဿ၌ ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သောတပသာဒ၌ ငြီးငွေ့၏၊ သဒ္ဓါရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ယာနပသာဒ၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဂန္ဓာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဇိဝှိပသာဒ၌ ငြီးငွေ့၏၊ ရသာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ ကာယပသာဒ၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ မနောဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဓမ္မာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ မနောဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ မနောသမ္မဿ၌ ငြီးငွေ့၏၊ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် တပ်ခြင်း ကင်း၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်သော် “ကိလေသာမှ လွတ်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စအတွက် နောက်ထပ်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။ စင်စစ် ဤစုဏ္ဏိယ တရား ဒေသနာတော်ကို ဟောသည်ရှိသော် အသျှင်ရာဟုလာ၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်

တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကိုမျှ မစွဲလမ်းတော့ဘဲ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်ပြီ၊ ထိုထောင်ပေါင်း များစွာ သော နတ်တို့အားလည်း “ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားမှန်သမျှသည် ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ကိလေသာမြူ အညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်’ သည် ဖြစ်ပေါ်လေပြီ။

ငါးခုမြောက် စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၆ - ဆဆက္ကသုတ်

၄၂၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-“ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဆက္ကခြောက်ပါး ဟူ သော အစ၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောအံ့၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား စကားကို ဟောတော်မူ၏-

ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို သိရမည်၊ ခြောက်ပါးသော ဗာဟိရာယတနတို့ကို သိရ မည်၊ ခြောက်ပါးသော ဝိညာဏ် အပေါင်းတို့ကို သိရမည်၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿ အပေါင်းတို့ကို သိရ မည်၊ ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာ အပေါင်းတို့ကို သိရမည်၊ ခြောက်ပါးသော တဏှာ အပေါင်းတို့ကို သိရမည်။

၄၂၁။ “ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သနည်း။ စက္ခယတန သောတာယတန ဃာနာယတန ဇိဝှိယတန ကာယာယတန မနာယတနတို့တည်း။ “ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ ဤကား ပဌမဆက္ကတည်း။ (၁)

“ခြောက်ပါးသော ဗာဟိရာယတနတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့ သနည်း။ ရူပါယတန သဒ္ဒါယတန ဂန္ဓာယတန ရသာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဓမ္မာယတနတို့တည်း။ “ခြောက်ပါးသော ဗာဟိရာယတနတို့ကို သိရမည်” ဟူသော ထိုစကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ ဤကား ဒုတိယဆက္ကတည်း။ (၂)

သောတဒ္ဒါရကို “ဤသောတဒ္ဒါရသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤသောတဒ္ဒါရသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသောတဒ္ဒါရသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ ယာနဒ္ဒါရကို “ဤယာနဒ္ဒါရသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤယာနဒ္ဒါရသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤယာနဒ္ဒါရသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ ဇိဝှိဒ္ဒါရကို “ဤဇိဝှိဒ္ဒါရသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဇိဝှိဒ္ဒါရသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဇိဝှိဒ္ဒါရသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ ကာယ ဒ္ဒါရကို “ဤကာယဒ္ဒါရသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤကာယ ဒ္ဒါရသည် ငါမဟုတ်၊ ဤကာယဒ္ဒါရသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ မနောဒ္ဒါရကို “ဤမနောဒ္ဒါရသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤမနောဒ္ဒါရသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမနောဒ္ဒါရသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ ဓမ္မာရုံတို့ကို “ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဓမ္မာရုံသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ မနောဝိညာဏ်ကို “ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမနောဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ မနောသမ္ဗုဒ္ဓိကို “ဤမနောသမ္ဗုဒ္ဓိသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤမနောသမ္ဗုဒ္ဓိသည် ငါမဟုတ်၊ ဤမနောသမ္ဗုဒ္ဓိသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။ တဏှာကို “ဤတဏှာသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ဤတဏှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤတဏှာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှု၏။

၄၂၅။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဒ္ဒါရနှင့် ရူပါရုံကို စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံ ခြင်းကြောင့် ဖဿသည် ဖြစ်၏။ ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ သော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် နှစ်သက်၏။ တမ်းတ၏။ မက်မော၍ တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရာဂါနုသယသည် ကိန်း၏။ ဒုက္ခ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည်ရှိသော် ပူဆွေး၏။ ပင်ပန်း၏။ ငိုကြွေး၏။ ရင်ဘတ်စည်တီး ငို၏။ တွေ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပဋိယာနုသယသည် ကိန်း၏။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည်ရှိသော် ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ပုံကို လည်း ကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်း ကောင်း ဟုတ်မှန်စွာ မသိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်း၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် သုခ ဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယကို မပယ်မူ၍ ဒုက္ခ ဝေဒနာ၌ ပဋိယာနုသယကို မဖျောက်မူ၍ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို မနုတ်မူ၍ အဝိဇ္ဇာကို မပယ်ဘဲ ဝိဇ္ဇာကို မဖြစ်စေဘဲ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင် လတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ သောတဒ္ဒါရနှင့် သဒ္ဓါရုံကို စွဲ၍ သောတဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ယာနဒ္ဒါရနှင့် ဂန္ဓာရုံ ကို စွဲ၍ ယာနဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ဇိဝှိဒ္ဒါရနှင့် ရသာရုံကို စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ကာယဒ္ဒါရနှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို စွဲ၍ ကာယဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မနောဒ္ဒါရနှင့် ဓမ္မာရုံကို စွဲ၍ မနောဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဖဿသည် ဖြစ်၏။ ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် နှစ်သက်၏။ တမ်းတ ပြောဆို၏။ မက်မော၍ တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရာဂါနုသယသည် ကိန်း၏။ ဒုက္ခ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် ပူဆွေး၏။ ပင်ပန်း၏။ ငိုကြွေး၏။ ရင်ဘတ်စည်တီး ငို၏။ တွေ့ခြင်း သို့ ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပဋိယာနုသယသည် ကိန်း၏။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် ထိုဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်စွာ မသိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်း၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယကို မပယ် မူ၍ ဒုက္ခ ဝေဒနာ၌ ပဋိယာနုသယကို မဖျောက်မူ၍ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို မနုတ်မူ၍

အဝိဇ္ဇာကို မပယ်ဘဲ ဝိဇ္ဇာကို မဖြစ်စေဘဲ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်လတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။

၄၂၆။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဒွါရနှင့် ရူပါရုံကို စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဖဿသည် ဖြစ်၏။ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် မနှစ်သက် မတမ်းတ မမက်မောမူ၍ တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရာဂါနုသယသည် မကိန်း။ ဒုက္ခ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် မပူဆွေး မပင်ပန်း မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မငို၊ တွေ့ဝေခြင်းသို့ မရောက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပဋိဿာနုသယသည် မကိန်း။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် ထိုဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်စွာ သိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဝိဇ္ဇာနုသယသည် မကိန်း။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယကို ပယ်၍ ဒုက္ခ ဝေဒနာ၌ ပဋိဿာနုသယကို ဖျောက်၍ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို နုတ်၍ အဝိဇ္ဇာကို ပယ်လျက် ဝိဇ္ဇာကို ဖြစ်စေလျက် မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင် လတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ သောတဒွါရနှင့် သဒ္ဓါရုံကို စွဲ၍ သောတဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ယာနဒွါရနှင့် ဂန္ဓာရုံကို စွဲ၍ ယာနဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဇိဝှါဒွါရနှင့် ရသာရုံကို စွဲ၍ ဇိဝှါဝိညာဏ် သည် ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ကာယဒွါရနှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို စွဲ၍ ကာယဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်း တို့ မနောဒွါရနှင့် ဓမ္မာရုံကို စွဲ၍ မနောဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဖဿသည် ဖြစ်၏။ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော် လည်း ကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ ဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် မနှစ်သက် မတမ်းတ မမက်မောမူ၍ တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရာဂါနုသယ သည် မကိန်း။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် မပူဆွေး မပင်ပန်း မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မငို၊ တွေ့ဝေခြင်းသို့ မရောက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပဋိဿာနုသယသည် မကိန်း။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည် ရှိသော် ထိုဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်စွာ သိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဝိဇ္ဇာနုသယသည် မကိန်း။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခ ဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယကို ပယ်၍ ဒုက္ခ ဝေဒနာ၌ ပဋိဿာနုသယကို ဖျောက်၍ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၌ အဝိဇ္ဇာ နုသယကို နုတ်၍ အဝိဇ္ဇာကို ပယ်လျက် ဝိဇ္ဇာကို ဖြစ်စေလျက် မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်လတ္တံ့ ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

၄၂၇။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုမြင်သော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာသာဝကသည် စက္ခုဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏။ ရူပါရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့ ၏။ တဏှာ၌ ငြီးငွေ့၏။ သောတဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓါရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ယာနဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏။ ရသာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ကာယဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့၌ ငြီးငွေ့၏။ မနောဒွါရ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မာရုံတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့၏။ မနော သမ္ပဿ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့၏။ တဏှာ၌ ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သည် ရှိသော် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်း၏။ တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏။ ကိလေသာမှ လွတ်သော် “ကိလေသာမှ လွတ်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စအတွက် နောက်ထပ်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဤဂါထာ မဖက်သက်သက်သော တရား ဒေသနာကို ဟောတော်မူသည် ရှိသော် ခြောက်ကျိပ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်တို့သည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံ တစ်ခုသော အာရုံကိုမျှ မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်ကုန်ပြီ။

ခြောက်ခုမြောက် ဆဆက္ကသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၇ - မဟာသဠာယတနိကသုတ်

၄၂၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - “ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကျယ်ပြန့်သော အာယတနခြောက်ပါးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏ -

၄၂၉။ ရဟန်းတို့ စက္ခုကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍ ရူပါရုံတို့ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍ စက္ခုဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍ စက္ခုသမ္ပဿကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့ကိုလည်း ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍ စက္ခု၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ ရူပါရုံတို့၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာ၌လည်း ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။

ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်သော ရာဂနှင့်ယှဉ်သော တွေဝေသော သာယာဖွယ်ကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ပွားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက်ခြင်း ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သော ထိုထိုအာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ရှိသော တဏှာသည်လည်း ပွား၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ စိတ်၌ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ စိတ်၌ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို လည်းကောင်း ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ သောတကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ ယာနကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ ဇိဝါကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ ကာယကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ မနကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ ရဟန်းတို့ ဓမ္မာရုံတို့ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ ရဟန်းတို့ မနောဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ ရဟန်းတို့ မနောသမ္မဿကို ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်၍။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော်လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်မူ၍ မနောဒွါရ၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ ဓမ္မာရုံတို့၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ မနောဝိညာဏ်၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ မနောသမ္မဿ၌ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော်လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့လည်း ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်၏။

ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်သော ရာဂနှင့်ယှဉ်သော တွေဝေသော သာယာဖွယ်ကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ပွားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက်ခြင်း ရာဂနှင့် တက္ကဖြစ်သော ထိုထိုအာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ရှိသော တဏှာသည်လည်း ပွား၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ စိတ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပွားကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို လည်းကောင်း ခံစားရ၏။

၄၃၀။ ရဟန်းတို့ စက္ခုကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍ ရူပါရုံတို့ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍ စက္ခုဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍ စက္ခုသမ္မဿကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော်လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍ စက္ခု၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။ ရူပါရုံတို့၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။ စက္ခုဝိညာဏ်၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။ စက္ခုသမ္မဿ၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော်လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌လည်း ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။

ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်သော ရာဂနှင့်မယှဉ်သော မတွေဝေသော အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက်ခြင်း ရာဂနှင့်တက္က ဖြစ်သော ထိုထိုအာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ရှိသော တဏှာသည်လည်း ပျောက်ကင်း၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို လည်းကောင်း ခံစားရ၏။

၄၃၁။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ဉာဏ်အမြင်သည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဉာဏ် အမြင်သည် မှန်သော ဉာဏ်အမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအကြံသည် မှန်သော အကြံ

‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအားထုတ်ခြင်းသည် မှန်သော အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အောက်မေ့ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအောက်မေ့ခြင်းသည် မှန်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် တည်ကြည်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုတည်ကြည်ခြင်းသည် မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာယကံသည် လည်းကောင်း၊ ဝစီကံသည် လည်းကောင်း၊ အသက်မွေးမှုသည် လည်းကောင်း မဆွကပင် စင်ကြယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်သည် ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။

ဤသို့ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်ကို ပွားစေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လေးပါးသော သတိ ပဋ္ဌာန်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ လေးပါးသော သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ လေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဗိုလ်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သမထ ဝိပဿနာ ဟူသော ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အစုံတွဲ၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်၏။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပွားအပ်သော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပွား၏။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ပင်တည်း ဟု ဆိုရမည်။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ဘဝတဏှာတို့တည်း။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပွားအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ ဥမထနှင့် ဝိပဿနာတို့တည်း။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပွားအပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အရဟတ္တ မဂ်ဝိဇ္ဇာနှင့် အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိတို့တည်း။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၄၃၂။ ရဟန်းတို့ သောတကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ ယာနကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ ဇိဝါကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ ကာယကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ပ။ ရဟန်းတို့ မနကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ မမ္မာရုံတို့ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ ဤမနောဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း ဟုတ်မှန်တိုင်း သိမြင်၍ မနကို ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်၊ မမ္မာရုံတို့၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်၊ မနောဝိညာဏ်၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်၊ မနောသမ္မဿ၌ ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။

မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော သုခသော် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌လည်း ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်။

ပြင်းစွာ မတပ်နှစ်သက်သော ရာဂနှင့် မယှဉ်သော မတွေဝေသော အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ၌ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့ ရောက် ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက်ခြင်း ရာဂနှင့်တကွသော ထိုထို အာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ရှိသော တဏှာသည်လည်း ပျောက်ကင်း၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ စိတ်၌ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ စိတ်၌ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက် ကင်းကုန်၏။ စိတ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာကို လည်းကောင်း ခံစားရ၏။

၄၃၃။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ဉာဏ်အမြင်သည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဉာဏ် အမြင်သည် မှန်သော ဉာဏ်အမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအကြံသည် မှန်သော အကြံ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအားထုတ်ခြင်းသည် မှန်သော အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အောက်မေ့ ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအောက် မေ့ခြင်းသည် မှန်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် တည်ကြည်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုတည်ကြည်ခြင်းသည် မှန်သောတည် ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာယကံသည် လည်းကောင်း၊ ဝစီကံသည် လည်းကောင်း၊ အသက်မွေးမှုသည် လည်းကောင်း မဆွကပင် စင်ကြယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်သည် ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။

ဤသို့ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်ကို ပွားစေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လေးပါးသော သတိ ပဋ္ဌာန်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ လေးပါးသော သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ လေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဗိုလ်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်လည်း ဘာဝနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သမထ ဝိပဿနာ ဟူသော ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အစုံတွဲ၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား ၍သိ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပယ်၏။ ထူးသောဉာဏ် ဖြင့် ပွားအပ်သော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပွား၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ် သော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိညာဏ်ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ ဟူသော ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ပင်တည်း ဟု ဆိုရမည်။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ဘဝတဏှာတို့တည်း။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပွားအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာတို့တည်း။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ပွားအပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင် တည်း။

ရဟန်းတို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့သည် အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အရဟတ္တမဂ် ဝိဇ္ဇာနှင့် အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိတို့တည်း။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ဤသည်တို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ခုနစ်ခုမြောက် မဟာသဠာယတနိကသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၈ - နဂရဝိဇ္ဇေယျသုတ်

၄၃၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူသည်ရှိသော် နဂရဝိဇ္ဇမည်သော ပုဏ္ဏားရွာဆီသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူ၏။ နဂရဝိဇ္ဇရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် “အချင်းတို့ စင်စစ် သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူသည်ရှိသော် နဂရဝိဇ္ဇရွာသို့ အစဉ် ရောက်တော်မူ၏။ ထိုအသျှင် ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏- ‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န’ မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သုဂတ’ မည်တော်မူ၏။ လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မည်တော်မူ၏။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူ၏’ ဟု (ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏)။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤဩကာသလောကကို လည်းကောင်း၊ (သာသနာအတွင်းအပရိ) သမဏပြာဟ္မဏနှင့်တကွသော မင်းများ လူများနှင့်တကွသော သတ္တလောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော် မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား

သည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ထင်ရှား ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖူးမြင်ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာလျှင်တည်း” ဟု ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ နဂရဝိန္ဒရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အချို့သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားတို့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် အမည်အနွယ်ကို လျှောက်ကြားကုန်၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် နဂရဝိန္ဒရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

၄၃၅။ သူကြွယ်တို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့သည် သင်တို့အား- “သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန် သနည်း၊ အလေး မပြုအပ်ကုန်သနည်း၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန် သနည်း၊ မပူဇော်အပ်ကုန် သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့။ သူကြွယ်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်သော် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ထိုပရိပိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြားကုန်ရာ၏ “အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် ကုန်သော ရူပါရုံတို့၌ မကင်းသော ရာဂရှိကုန်၏။ မကင်းသော ဒေါသရှိကုန်၏။ မကင်းသော မောဟရှိ ကုန်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ညီညွတ်သော အကျင့် မညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်၊ အလေး မပြုအပ်ကုန်၊ မမြတ်နိုး အပ်ကုန်၊ မပူဇော်အပ်ကုန်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ငါတို့လည်း စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့၌ မကင်းသော ရာဂရှိကုန်၏။ မကင်းသော ဒေါသ ရှိကုန်၏။ မကင်းသော မောဟရှိကုန်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ညီညွတ်သော အကျင့် မညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏။ ထိုငါတို့၏ ထိုညီညွတ်သော အကျင့်ထက် ပိုလွန်၍ မမြင်သော ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်၊ အလေး မပြုအပ်ကုန်၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်၊ မပူဇော်အပ်ကုန်။

အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့၌။ပ။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့၌။ပ။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့၌။ပ။ ကာယ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌။ပ။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့၌ မကင်းသော ရာဂရှိကုန်၏။ မကင်းသော ဒေါသရှိကုန်၏။ မကင်းသော မောဟ ရှိကုန်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ညီညွတ်သော အကျင့် မညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်၊ အလေး မပြုအပ်ကုန်၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်၊ မပူဇော်အပ်ကုန်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ငါတို့လည်း မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့၌ မကင်းသော ရာဂရှိကုန်၏။ မကင်းသော ဒေါသရှိကုန်၏။ မကင်းသော မောဟရှိကုန်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ညီညွတ်သော အကျင့် မညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏။ ထိုငါတို့၏ ထိုညီညွတ်သော အကျင့်ထက် ပိုလွန်၍ မမြင်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင်သမဏ

ပြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်၊ အလေးမပြုအပ်ကုန်၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်၊ မပူဇော်အပ်ကုန်” ဟု (ဖြေဆိုရာ၏)။ သူကြွယ်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးအပ်ကုန်သည် ရှိသော် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူ ရှိကုန်သော ထိုပရိပိုင်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြားကုန်ရာ၏။

၄၃၆။ သူကြွယ်တို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ထိုပရိပိုင်တို့သည် သင်တို့ အား- “သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ ပြုအပ်ကုန်သနည်း၊ အလေး ပြုအပ်ကုန်သနည်း၊ မြတ်နိုး အပ်ကုန်သနည်း၊ ပူဇော် အပ်ကုန်သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးကုန် ငြားအံ့၊ သူကြွယ်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်သော် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူ ရှိကုန်သော ထိုပရိပိုင်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြား ကုန်ရာ၏-“အကြင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် စကျ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရူပါရုံတို့၌ ရာဂ ကင်းကုန်၏၊ ဒေါသ ကင်းကုန်၏၊ မောဟ ကင်းကုန်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော သမဏ ပြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ ပြုအပ်ကုန်၏၊ အလေးပြုအပ်ကုန်၏၊ မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏၊ ပူဇော်အပ်ကုန် ၏၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ငါတို့လည်း စကျဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့၌ မကင်းသော ရာဂ ရှိကုန်၏၊ မကင်းသော ဒေါသရှိ ကုန်၏၊ မကင်းသော မောဟရှိကုန်၏၊ အတွင်း သန္တာန်၌ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ညီညွတ်သော အကျင့် မညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်း ကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုငါတို့၏ ထိုညီညွတ်သော အကျင့်ထက် ပိုလွန်၍ မြင်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ ပြုအပ်ကုန်၏၊ အလေးပြုအပ်ကုန်၏၊ မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏။

အကြင် သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါရုံတို့၌။ပ။ ယာန ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့၌။ပ။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့၌။ပ။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌။ပ။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံ တို့၌ ရာဂ ကင်းကုန်၏၊ ဒေါသ ကင်းကုန်၏၊ မောဟ ကင်းကုန်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ ပြုအပ် ကုန်၏၊ အလေးပြုအပ်ကုန်၏၊ မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ငါတို့ လည်း မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့၌ မကင်းသော ရာဂရှိကုန်၏၊ မကင်းသော ဒေါသ ရှိကုန်၏၊ မကင်းသော မောဟ ရှိကုန်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ညီညွတ်သော အကျင့် မညီညွတ်သော အကျင့်ကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုငါတို့၏ ထိုညီညွတ်သော အကျင့်ထက် ပိုလွန်၍ မြင်သော ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏပြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေ ပြုအပ်ကုန်၏၊ အလေး ပြုအပ်ကုန်၏၊ မြတ်နိုး အပ်ကုန်၏၊ ပူဇော် အပ်ကုန်၏” ဟု (ဖြေဆိုရာ၏)။ သူကြွယ်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်သော် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူ ရှိကုန်သော ထိုပရိပိုင်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြားကုန်ရာ၏။

၄၃၇။ သူကြွယ်တို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ထိုပရိပိုင်တို့သည် သင်တို့ အား “အသျှင် သူကြွယ်တို့ ‘မချွတ် ထိုအသျှင်တို့သည် ရာဂလည်း ကင်းကုန်၏၊ ရာဂကို ဖျောက်ခြင်း ငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏၊ ဒေါသလည်း ကင်းကုန်၏၊ ဒေါသကို ဖျောက်ခြင်းငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏၊ မောဟ လည်း ကင်းကုန်၏၊ မောဟကို ဖျောက်ခြင်းငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏’ ဟူ၍ သင်တို့ ဆိုခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အထားကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့၊ သူကြွယ်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်သည် ရှိသော် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိပိုင်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြား ကုန်ရာ၏ “ထိုသို့ ရာဂ ဒေါသ မောဟ ကင်းသောကြောင့် သာလျှင် ထိုအသျှင် သမဏ

ပြာဟ္မဏတို့သည် တောစွန် တောင်ဖျား ဖြစ်ကုန်သော ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ အကြင် ရူပါရုံတို့ကို မြင်ကုန်၍ မြင်ကုန်၍ အလွန် မွေ့လျော်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့သည် ထိုတောကျောင်း၌ မရှိကုန်။ အကြင် သဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားကုန်၍ ကြားကုန်၍ အလွန် မွေ့လျော်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဓါရုံတို့သည် စင်စစ် ထိုတောကျောင်း၌ မရှိကုန်။ အကြင် ဝန္ဓာရုံတို့ကို နံကုန်၍ နံကုန်၍ အလွန် မွေ့လျော် ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဝန္ဓာရုံတို့သည် စင်စစ် ထိုတောကျောင်း၌ မရှိကုန်။ အကြင် ရသာရုံတို့ကို လျက်ကုန်၍ လျက်ကုန်၍ အလွန် မွေ့လျော်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ဇိဝါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ တို့သည် စင်စစ် ထိုတောကျောင်း၌ မရှိကုန်။ အကြင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို တွေ့ထိကုန်၍ တွေ့ထိကုန်၍ အလွန် မွေ့လျော်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် စင်စစ် ထိုတောကျောင်း၌ မရှိကုန်။ အိုငှါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည် မချွတ် ထိုအသျှင်တို့ သည် ရာဂလည်း ကင်းကုန်၏။ ရာဂကို ဖျောက်ခြင်းငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏။ ဒေါသလည်း ကင်းကုန်၏။ ဒေါသကို ဖျောက်ခြင်းငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏။ မောဟလည်း ကင်းကုန်၏။ မောဟကို ဖျောက်ခြင်းငှါ လည်း ကျင့်ကုန်၏’ ဟု” ဆိုခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အထားတို့ကား ဤသည်တို့ပင်တည်း။ သူကြွယ်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်သော် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူ ရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြား ကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် နဂရဝိန္ဒုရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကား ကို လျှောက်ထားကုန်၏ “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထား သည်ကို လှန်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ‘မျက်စိရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော် မူပါပေ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင် ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ တရားတော်ကို လည်းကောင်း ရဟန်းအပေါင်းကို လည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက် ကြကုန်၏)။

ရှစ်ခုမြောက် နဂရဝိန္ဒုယုသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပက္ခာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၉ - ပိက္ခပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်

၄၃၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ၌ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

သာရိပုတြာ သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အလွန် ကြည်လင်ကုန်၏။ အရေအဆင်းသည် စင်ကြယ်၏။ ဖြူစင်၏။ သာရိပုတြာ စင်စစ် သင်သည် ယခုအခါ အဘယ်နေခြင်းဖြင့် များစွာ နေသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါ သုညတဖလသမာပတ် ဝင်စားခြင်း ဟူသော နေခြင်းဖြင့် များစွာနေပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ယခုအခါ ယောက်ျားမြတ်တို့၏ နေခြင်းဖြင့် များစွာ နေပေသတတ်၊ သာရိပုတြာ ထိုဖလ သမာပတ် ဝင်စားခြင်းဟူသော နေခြင်းသည် ယောက်ျား မြတ်တို့၏ နေခြင်းတည်း။ သာရိပုတြာ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “သုညတဖလသမာပတ် ဝင်စားခြင်း ဟူသော နေခြင်းဖြင့် များစွာ နေလိုငြားအံ့၊ သာရိပုတြာ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ရမည် “ငါသည် အကြင်ခရီးဖြင့် ရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်၏။ အကြင် အရပ်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၏။ အကြင် ခရီးဖြင့် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွဲ၏။ ထိုသွားလာ လှည့်လည်ရာ၌ ငါ့အား စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အမျက် ဒေါသသည် လည်း ကောင်း၊ တွေဝေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ကို ထိခိုက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ရှိလေသလော ဟု (ဆင်ခြင်ရမည်)။

သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် “ငါသည် အကြင်ခရီးဖြင့် ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင် ၏။ အကြင်အရပ်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၏။ အကြင် ခရီးဖြင့် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွဲ၏။ ထိုသွားလာ လှည့် လည်ရာ၌ ငါ့အား စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်း ကောင်း၊ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အမျက်ဒေါသသည် လည်းကောင်း၊ တွေဝေ ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ကို ထိခိုက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ရှိ၏” ဟု အကယ်၍ သိငြားအံ့၊ သာရိပုတြာ ဤသို့ သိသည် ရှိသော် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်မာကုန်သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ သာလျှင် အားထုတ်ရမည်။

သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် “ငါသည် အကြင် ခရီးဖြင့် ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်၏။ အကြင် အရပ်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၏။ အကြင် ခရီးဖြင့် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွဲ၏။ ထိုသွားလာ လှည့်လည်ရာ၌ ငါ့အား စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အမျက်ဒေါသသည် လည်းကောင်း၊ တွေဝေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ကိုထိခိုက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မရှိ” ဟု အကယ်၍ သိငြားအံ့၊ သာရိပုတြာ ဤသို့ သိသည်ရှိသော် ထိုရဟန်းသည် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် ထိုကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မပြတ် ကျင့်ကာ နေအပ်၏။

ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကို သုတ်သင်ကုန်လတ္တံ့။ သာရိပုတြာ ယခုအခါ ဆွမ်းကို သုတ်သင်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ဤသို့သာလျှင် ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍ သုတ်သင်ကုန်၏။ သာရိပုတြာ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ “ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကို သုတ်သင်ကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ကိုးခုမြောက် ဝိဏ္ဏပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - သဠာယတနဝဂ် ===

၁၀ - ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်

၄၅၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂဇင်္ဂလနိဂုံး သုဝေဠုတောအုပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏား၏ တပည့် ဥတ္တရလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာ ဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်ရာ၌ ထိုင်နေသော ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏား၏ တပည့် ဥတ္တရလုလင်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-“ဥတ္တရ ပါရာသီဝိယ ပုဏ္ဏားသည် တပည့်တို့အား ဣန္ဒြေတို့ကို ပွားများခြင်းကို ဟောပြော၏လော” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏားသည် တပည့်တို့အား ဣန္ဒြေတို့ကို ပွားများခြင်းကို ဟောပြောပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ဥတ္တရ အဘယ်သို့လျှင် ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏားသည် တပည့်တို့အား ဣန္ဒြေတို့ကို ပွားများခြင်းကို ဟောပြောသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မရှုအပ်၊ နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို မကြားအပ်။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့လျှင် ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏားသည် တပည့်တို့အား ဣန္ဒြေတို့ကို ပွားများခြင်းကို ဟောပြော၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ဥတ္တရပါရာသီဝိယ ပုဏ္ဏား၏ စကားသည် ဤသို့ ဖြစ်သော် ကန်းသော သူသည် ပွားပြီးသော ဣန္ဒြေရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ နားပင်းသော သူသည် ပွားပြီးသော ဣန္ဒြေရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဥတ္တရ ကန်းသော သူသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မမြင်။ နားပင်းသော သူသည် နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို မကြား ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဤသို့ မိန့်တော် မူသည် ရှိသော် ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏား၏ တပည့် ဥတ္တရလုလင်သည် နှုတ်ဆိတ်နေသည် မျက်နှာမသာဘဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ဖြစ်ကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာမရဘဲ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏား၏တပည့် ဥတ္တရလုလင်ကို နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာဘဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ဖြစ်ကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရသည်ကို သိ၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ ပါရာသီဝိယပုဏ္ဏားသည် တပည့်တို့အား ဣန္ဒြေတို့ကို ပွားများခြင်းကို တစ်မျိုးအားဖြင့် ဟောပြော၏။ အာနန္ဒာ အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေပွားများခြင်း သည် တစ်မျိုးဖြစ်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေ ပွားများခြင်းကို ဟောတော်မူချိန် တန်ပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို

ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေ ပွားများခြင်းကို ဟောတော်မူချိန် တန်ပါပြီ။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (တရားတော်ကို) ကြားနာရ၍ ဆောင်ပါ ကုန်လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

၄၅၄။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်း သည် ဖြစ်သနည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် နှစ်သက် ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း သည် “ငါ့အား ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ထိုနှစ်သက်ခြင်းစသည်မှာ အကြောင်း တရားတို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဤဝိပဿနပေက္ခာသည် ငြိမ်သက်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် မွန်မြတ်၏” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုဖြစ်သော နှစ်သက် ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ထိုဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ထိုဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောက်ျားသည် ဖွင့်၍လည်း မှိတ်ရာ၏။ မှိတ်၍လည်း ဖွင့်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ မပင်ပန်းဘဲ ဖြစ်ပေါ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဤသို့ လျှင်စွာ ဤသို့ ဆောစွာ ချုပ်၏။ ဝိပဿန ပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ စကျိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရူပါရုံတို့၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၄၅၅။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြား၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါ့အား ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည် သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ထိုနှစ်သက်ခြင်းစသည်မှာ အကြောင်းတရား တို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ငြိမ်သက် ၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် မွန်မြတ်၏” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာတည်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အား ကောင်းသော ယောက်ျားသည် မပင်ပန်းဘဲသာလျှင် လက်ဖျောက်ကို တီးခတ်ရာ သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ မပင်ပန်းဘဲ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း သည် လည်းကောင်း ဤသို့ လျှင်စွာ ဤသို့ ဆောစွာ ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဒ္ဓါရုံ တို့၌ အတု မရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

၄၅၆။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နှမ်း၍ နှစ်သက်ခြင်း သည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါ့အား ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည် သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ထိုနှစ်သက်ခြင်းစသည်မှာ အကြောင်း တရား တို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ငြိမ်သက်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် မွန်မြတ်၏” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်သော

နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် စဉ်းငယ် နိမ့်ရှိုင်းသော ကြာဖက်၌ ရေပေါက်တို့သည် လိမ့်ကျကုန် သကဲ့သို့ ကောင်းစွာ မတည်ကုန် သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ မပင်ပန်းဘဲ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဤသို့ လျှင်စွာ ဤသို့ ဆောစွာ ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာတည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ယာန ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ဂန္ဓာရုံတို့၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၄၅၅။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါ့အား ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည် သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ထိုနှစ်သက်ခြင်းစသည်မှာ အကြောင်းတရား တို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ငြိမ်သက် ၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် မွန်မြတ်၏” ဟု ဤသို့သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာတည်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အားရှိ သော ယောက်ျားသည် လျှာဖျား၌ တံတွေးပေါက်ကို စုရုံး၍ မပင်ပန်းဘဲ ထွေးရာ သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ မပင်ပန်းဘဲ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း သည် လည်းကောင်း ဤသို့ လျှင်စွာ ဤသို့ ဆောစွာ ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ဇိဝှာဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရသာရုံတို့၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများ ခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

၄၅၆။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၍ နှစ်သက် ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း သည် “ငါ့အား ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤ မည်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ထိုနှစ်သက်ခြင်းစသည်မှာ အကြောင်း တရားတို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ငြိမ်သက်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် မွန်မြတ်၏” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်သော နှစ်သက် ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အားကောင်းသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်ရာ သကဲ့သို့ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးရာ သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ မပင်ပန်းဘဲ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဤသို့ လျှင်စွာ ဤသို့ ဆောစွာ ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

၄၅၇။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါ့အား ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤမည်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤမည်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စင်စစ် ထိုနှစ်သက်ခြင်းသည်မှာ အကြောင်း တရားတို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ကြမ်းတမ်း၏။ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ငြိမ်သက်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် မွန်မြတ်၏” ဟု ဤသို့ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဝိပဿနပေက္ခာသည် ကောင်းစွာတည်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အားကောင်းသော ယောက်ျားသည် တစ်နေ့လုံး ပူထားသော သံအိုးကင်း၌ နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ရေပေါက်တို့ကို ချရာ၏။ အာနန္ဒာ ရေပေါက်တို့၏ ကျခြင်းသည် နှေးသေး၏။ စင်စစ် ထိုရေပေါက်သည် လျင်မြန်စွာသာလျှင် ကုန်ခြင်း ခန်းခြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ မပင်ပန်းဘဲ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဤသို့ လျင်စွာ ဤသို့ ဆော့စွာ ချုပ်၏။ ဝိပဿန ပေက္ခာသည် ကောင်းစွာတည်၏။ အာနန္ဒာ ဤဆိုခဲ့ပြီးကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ စိတ်ဖြင့် သိအပ် သော ဓမ္မာရုံတို့၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အရိယာ ၏ အဆုံးအမ၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေကို ပွားများခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၆၀။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ကျင့်အပ်သော အကျင့်ရှိသနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ် သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဖြစ်သော ထိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော ထိုမနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော ထိုနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ရှက်နိုး၏။ ငြီးငွေ့၏။ စက်ဆုပ်၏။ နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံ၍။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်၍။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၍။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဖြစ်သော ထိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော ထိုမနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော ထိုနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ရှက်နိုး၏။ ငြီးငွေ့၏။ စက်ဆုပ်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကျင့်အပ်သော အကျင့်သည် ရှိ၏။

၄၆၁။ အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ပွားအပ်ပြီးသော ဣန္ဒြေရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သနည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ် သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် မ ဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ် ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလို ငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံကို လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံကို လည်းကောင်း (ဤသို့) ထိုနှစ်ပါးစုံသော အာရုံကို ကြည့်၍ လျစ်လျူလျက် သတိ၊ ပညာဖြင့် ပြည့်စုံ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုအာရုံနှစ်ပါးစုံ၌ လျစ်လျူလျက် သတိ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

၄၆၂။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံ၍။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၍။ပ။ စိတ်ဖြင့်

မမ္မာရုံကို သိ၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မနှစ်သက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း သည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍ နေ၏။ “စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံကို လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သော အာရုံကို လည်းကောင်း (ဤသို့) ထိုနှစ်ပါးစုံသော အာရုံကို ကြဉ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် သတိပညာဖြင့် ပြည့်စုံ၍ နေလိုငြားအံ့”။ ထိုအာရုံ နှစ်ပါးစုံ၌ လျစ်လျူရှုလျက် သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ပွားများ အပ်ပြီးသော ဣန္ဒြေရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်၏။

၄၆၃။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ငါသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ အတုမရှိသော ဣန္ဒြေ ပွားများခြင်း ကို ဟော၏။ ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟော၏။ ပွားအပ်ပြီးသော ဣန္ဒြေရှိသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟော၏။ အာနန္ဒာ တပည့် ‘သာဝက’ တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှာမိုး လိုလားလျက် အစဉ် သနားစိတ်ရှိသည့် ငါဘုရားသည် အစဉ် သနားစိတ်ကို အစွဲပြု၍ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော တာဝန်ကို သင်တို့အတွက် ပြုပြီးပေပြီ။ အာနန္ဒာ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာဌာနတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ (တရားကို) ရှုဆင်ခြင်ကြကုန်လော့၊ သတိ မမေ့မလျော့ကြ ကုန်လင့်၊ နောင်အခါမှ နှလုံး မသာ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဤကား သင်တို့အတွက် ငါဘုရားတို့၏ အဆုံးအမတော်တည်း ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လွန်စွာ နှစ်သက်လေပြီ။

ဆယ်ခုမြောက် ဣန္ဒြေယဘာဝနာသုတ် ပြီး၏။

ငါးခုမြောက် သဠာယတနဝဂ် ပြီး၏။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီးပြီ။

(သုတ်ငါးဆယ်စီရှိသော) ပဏ္ဏာသကသုံးမျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော

အလုံးစုံသော မဇ္ဈိမနိကာယ်သည် ပြီးပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။
